Vol. IV
No. 4

8th March, 1979.
(Thursday)
17 Phalgun, 1900 S.E.

THE ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates
OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions ..	351
Short Notice Questions and Answers ..	373
Written Answers to Questions ..	381
Matters under Rule 329 :	
re : (1) Quashing of G.O. regarding MLAs, Presiding over the Meetings of Sarpanches by the A.P. High Court ..	405
re : (2) Fire accident in Kobbaritota, Visakhapatnam ..	411
re : (3) Fire Accident in Jaggery Godown at Anakapalli ..	413
Matter Regarding Search Warrent issued by the Sub-Collector, Kothagudem to Search the House of Sri T Venkatappiah M.L.C. ..	414
Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance :	
re : Need to Sanction Additional Teachers Posts for 8th Classes ..	418
Paper Laid on the Table ..	421
Annual Financial Statement (Budget) for 1979-80 :	
Demands for Grants ..	421
Stationery and Printing Department	
Police Administration	
Jail Administration	
Fire Services	
Administration of Justice	

PUBLISHED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH
AT THE GOVERNMENT CENTRAL PRESS, HYDERABAD

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker : .. Sri D. Kondiah Chowdary.

Deputy Speaker : .. Sri K. Prabhakar Reddy.

Panel of Chairmen : .. 1. Sri A. Eswara Reddy.
2. Smt. M. N. Vijayalakshmi Devi.
3. Sri S. Alwar Dass.
4. Sri K. B. Siddayya.
5. Sri S. Sambiah.
6. Sri K. Govinda Rao.

Secretary : .. Sri E. Sadasiva Reddy.

Joint Secretary: .. Sri D. L. Narasimham.

Assistant Secretaries : .. 1. Sri M. Ramanadha Sastry.
2. Sri S. Purnananda Sastry.
3. Sri R. N. Sharma.
4. Sri Md. Ghouse Khan.
5. Sri T. L. Balaram.
6. Sri M. Viswanatham.
7. Sri P. Bashaiah.
8. Sri A. V. G. Krishna Murthy.
9. Sri V. S. R. Sarma.

Chief Reporter : .. Sri Habeeb Abdur Rahman.

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES, OFFICIAL REPORT

Twenty-First Day of the Third Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday the 8th March, 1979.

The House met at Half-Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

Oral Answers to Questions

Mr. Speaker:—L. A. Q Nos. 241, 242 and 243 are postponed.

Construction of Tourist Hotel at Warangal

244—

*2943 Q —Sri B Sammaiah (Parkal) .— Will the Minister for Tourism be pleased to state :

(a) whether it is a fact that there are centres of tourist attraction in Warangal District :

(b) if so, the steps taken by the Government to encourage tourism in the District,

(c) whether there is any proposal to construct suitable hotels to accommodate tourists at Warangal, and

(d) if so, the steps being taken by the Government in this regard ?

The Minister for Tourism (Smt. Roda Mistry):—

(a) Yes, Sir,

(b, c & d) . The Answer is placed on the Table of the House.

Answer to Clauses (b), (c) and (d)

(b) Having realised the importance of historical monuments and other tourist attractions in Warangal District, the following steps have been taken by the Government for encouraging tourism in Warangal District

(1) The Regional Tourist Information Bureau ha been located at Warangal.

---

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

(2) The Tourism Department is conducting sight-seeing tours by the Departmental Mini Bus in and around Warangal and to Ramappa and pakhala

(3) The State Tourism Department is maintaining Tourist Rest Houses at Pakhala and Ramapa

(4) The Tourist Bangalow at Warangal sactioned by the Department of Tourism, Government of India which is completed and handed over to Tourism Department in February 1979 will be furnished and commissioned shortly

(5) The Tourism Department has brought out a seperate brochure on Warangal

(6) In the documentary film entitled "Mirror of India" produced by Andhra Pradesh Film Development Corporation, certain places of tourism importance in Warangal district have also been included

(c) The state Government have no proposal to construct hotels. But two hotel projects i e. Hotel Ekasila and Hotel Namrata by private entrepreneures have been approved for construction by the Department of Tourism, Government of India at Warangal

(d) If any private party comes forward to constuct any stare category hotels, the Tourism Department will help in getting the approval from the Department of Tourism, Government of India to enable them to secure loan assistance from the financing agencies.

శ్రీ బి. సమ్మయ్య —అధ్యక్షా,—వరంగలులో యాత్రికులను ఆకర్షించే కేంద్రాలు చాలా వున్నవి. అటువంటి వాటి గురించి ప్రభుత్వం యింతవరకు ఎలాంటి చర్యలు తీసుకన్నదో స్పష్టముగా వివరించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను

శ్రీమతి రోడామిస్త్రి.—నేను యిచ్చిన ఆన్సరులో అదే వుంది.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య.—సి, లో యిచ్చిన దానిలోది Whether there is any proposal to construct proper hotels to accommodate tourists at Warangal. For that you said the State Govt have no proposal to construct hotels. But two hotel projects i.e. Hotel Ekāsila and Hotel Namrata by private entrepreneures have been approved for construction by the Department of Tourism, Government of India at Warangal మీరు వానికి ఎంత ధన సహాయం చేశారు? We are not construting any hotels Are we advancing loans for these private entrepreneures, if so how much?

Smt Roda Mistry:—No Sir. We don't give any loans directly but before getting any loan either from the Financial Corporation of Andhra Pradesh or I.F C.I. New Delhi i e. the Government of India. The hotel project has to be approved by the local department of

tourism and the department of tourism, Government of India. Unless we approve they cannot get loans Once we approve they got loans either from the Corporation or the banks to the tune of 75% 25% is the private investment

శ్రీ బి. సమ్మయ్య —ఏకశిల, సమ్మిత అని రెండు హోటళ్లు నిర్మించడానికి భారతప్రభుత్వం ఆమోదించింది అన్నారు. ఏకశిల నిర్మాణం జరిగింది సమ్మిత నిర్మాణం ఎప్పుడు చేపడుతారు? దానికి ప్రభుత్వం ఎప్పుడు సహాయం చేస్తుంది?

శ్రీమతి రోడామిస్త్రి —సహాయం చేసేది ఏమీ లేదు ఎప్రూవ్ చేశారు. ప్రైవేటు పార్టీస్ లోన్సు రేజ్ చేసి they take their own course of time to construct the hotel

శ్రీ పి. వెంకటరావు (నూజివీడు)·—హోటళ్లు పెట్టడం వల్లనే టూరిజం డెవలప్ కాదు రెమినెంట్సు డికే అయిపోతున్నాయి. వాటిని ప్రొటెక్ట్ చేయడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు?

మిస్టరు స్పీకరు:—అది పురావస్తు శాఖవారు చూస్తారు.

Smt. Roda Mistry·—The monuments are in the hands of the archeological department and they are being utmost to preserve the monuments and we also help them and we can't do anything more than that.

Taking over of Private Degree Colleges

245—

*805 Q —Sri K Govinda Rao (Anakapalli):—Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) whether there are any proposals to take-over the Managements of the Private Degree Colleges which are not functioning properly,

(b) if so, the names of such colleges; and

(c) when they will be taken over?

విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీ బి. వెంకట్రామ్ రెడ్డి)·—

(ఎ), (బి), (సి) : సక్రమంగా పనిచేయని ప్రయివేటు డిగ్రీ కళాశాలల నిర్వహణను స్వాధీనం చేసుకోవడానికి సాధారణమైన ప్రతిపాదనలేమీ లేవు. అయితే కళాశాలల నిర్వహణను ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోవాలని కొన్ని ప్రయివేటు కళాశాలల పాలక వర్గాలు, కొంతమంది పౌరులు చేసిన అభ్యర్థనలు పరిశీలనలో ఉన్నాయి.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—అధ్యక్షా. పరిశీలనలో వుండి లాంగ్ స్టాండింగ్ కంప్లేంటు వున్నటువంటి ముఖ్యమైన కళాశాలల గురించి ఏమైనా చెబుతారా?

శ్రీ బి వెంకట్రామ్‌రెడ్డి —అధ్యక్షా, ఆర్ట్స్ అండ్ సైన్స్ కాలేజి, మహబూబ్‌నగర్. ఈ కాలేజీని యిటీవల 28-2-79 న పాసు చేసిన ఆర్డరు ప్రకారము ప్రభుత్వం టేకోవరు చేసింది ఎస్.ఎం.ఇ ఎస్, కాలేజి, జోగిపేట, మెదక్ జిల్లా. అక్కడి నుండి ఒక అభ్యర్థన వచ్చింది డైరక్టరు ఆఫ్ హాయ్యర్ ఎడ్యుకేషను యీ విషయం పరిశీలించి త్వరగా రిపోర్టు ఇవ్వుమని చెప్పాం. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన గైడ లైన్సు ప్రకారము ఆ కాలేజి టేకోవరు చేసుకోడానికి అవకాశం వుందా లేదా అనేది పరిశీలన చేస్తున్నాం జాపిరాజు ధర్మ సంస్థలకు చెందిన 5 డిగ్రీ కాలేజీలు, 5 జూనియర్ కాలేజీలు ఓరియంటల్ కాలేజీలు యిటీవల తీసుకోవడం జరిగిందనేది గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. జమ్మికుంట ఆదర్శ కాలేజి, కరీంనగరం జిల్లాలో వుంది. ఈ కాలేజీకి సంబంధించి 1.2.78 నాడు టేకోవరు చేయడానికి జి.ఓ యిష్యూ చేయడం జరిగింది. లయబులిటీస్ క్లియరెన్సు సర్టిఫికెటు కావాలంటే యివ్వడం జరిగింది అడ్మినిస్ట్రేషను టేకోవరు చేయడం జరిగింది లయబులిటీస్ విషయం డిస్కస్ చేస్తున్నాం.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (మార్కాపూర్) అధ్యక్షా, పరిశీలనలో వున్నటువంటి వాటిలో గిద్దలూరు కాలేజి చెప్పలేదు.

8-40 a. m. శ్రీ బి వెంకట్రామ రెడ్డి —గిద్దలూరు కాలేజీ ఇంకా టేక్ ఓవర్ చేయాలనే దశకు రాలేదు. ప్రస్తుతం కరస్పాండెంటును ఎందుకు రిమూవ్ చేయకూడదని షో కాజ్ నోటీసు ఇచ్చాము. ఎంక్వయిరీ మధ్యలో ఉంది. ఎంక్వయిరీ ఇంటీరియం రిపోర్టు మాత్రమే వచ్చింది పూర్తి రిపోర్టు రాలేదు కనుక ఆ విషయం ఇంకా ఆ దశకు రాలేదు

శ్రీ కె వెంకటరామయ్య (గుత్తి) —గుత్తిలో మాల్ తోస్‌మీత్ కాలేజి ఉంది హై స్కూలుతో సంబంధం ఉన్నటువంటి కాలేజి అది. గుత్తి హై స్కూల్ హెడ్ మాస్టరును ఆ కాలేజీకి ఇన్‌చార్జిగా పెట్టారు. ఆయన అధ్వర్యం లో ఈ రెండూ జరుగుతున్నాయి. కాని హెడ్ మాస్టరు పోస్టు అబాలిష్ కాలేదు. ఆయన కాలేజీలో పని చేయడంవల్ల అక్కడ, ఇక్కడ-రెండు చోట్ల జీతాలు ఇవ్వడం లేదు. ఆ కాలేజి చాలా అధ్వాన్నమైన పరిస్థితులలో ఉంది. దానిని గురించి ఏమైనా యోచన చేస్తారా?

Sri B. Venkataram Reddy: —Unfortunately this can't be a supplementary question.

శ్రీ సి. నారాయణ రెడ్డి :—మదనపల్లిలో బెసంటు దివ్యజ్ఞాన పాఠశాల ఉంది. దీనిని ప్రభుత్వం తీసుకునే ప్రతిపాదన ఉందా?

Sri B. Venkatram Reddy —A separate question may be given.

Sri S. Jaipal Reddy —Our education minister was fortunate to have this Demand passed without reply.

Mr. Speaker :—You never put a question without a commentary before it.

Sri S Jaipal Reddy —There is a provision in the Comprehensive Education Bill enabling the Government to take over any private college which it deems fit Right now the Government does not have the power There are 2 questions. Will the Government think of taking over all the private colleges, if so, will the Government push through the Comprehensive Education Bill

Sri B Venkatram Reddy —I thank for the compliment given by the member but that Demand is that of the people and Mr Jaipal Reddy is part of it and he should congratulate himself for having got it passed The second thing is, Comprehensive Education Bill is not yet submitted to this hon. House and as such I can't speak of the provisions of Comprehensive Education Bill as referred to by Mr Jaipal Reddy The third thing is, we would like to take up the issue of all sickly run private colleges so that proper administration of the colleges are ensured and we are making provision for it.

Sri S. Jaipal Reddy —Will the Bill be introduced in this session?

Sri B. Venkatram Reddy :—We are making all the best of effort to introduce in this session itself.

శ్రీ బి. సమ్మయ్య :—మంత్రిగారు సరిగా పని చేయని ప్రైవేటు కాలేజీలను మాత్రమే తీసుకుంటామని చెప్పారు. సరిగా పనిచేసే కాలేజీలను కూడా తీసుకొన డానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆలోచన చేస్తుందా ? 8-40 a.m.

శ్రీ బి. వెంకట్రామ రెడ్డి :—సరిగా పని చేయనివాటిని తీసుకున్న తరువాత వాటి సంగతి ఆలోచిద్దాము.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—కాంప్రిహెన్సివ్ ఎడ్యుకేషను బిల్లు అనేది వినాయకుని వివాహం లెక్క ఉంది. పోయిన అసెంబ్లీలో తప్పకుండా తీసుకుంటామని అన్నారు. ఈ అసెంబ్లీలో తప్పకుండా తీసుకొని వస్తామని మొదట్లో చెప్పారు. గవర్నరు ఎడ్రెసులో కూడా తీసుకొని వస్తామని చెప్పారు. ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెబుతున్న మాటలలో వెనుకకు పోతున్నారు ఈ సెషను పూర్తి అయ్యేలోగా కాంప్రిహెన్సివ్ ఎడ్యుకేషను బిల్లును ప్రవేశ పెడతారా ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామ రెడ్డి :—కాంప్రిహెన్సివ్ ఎడ్యుకేషను బిల్లును ఇంట్రొడ్యూస్ చేయాలనే ఉత్సాహం వారికి ఎంత ఉందో మాకు కూడా అంతే ఉంది ప్రభుత్వం చాలా ప్రయత్నం చేస్తున్నది. అది కంకరెన్సు లిస్టులో ఉంది కనుక గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా కంకరెన్సుకు పంపించాము. క్లియర్ చేసాము అనే వైర్‌లెస్ మెసేజి వచ్చింది కాని ఇంకా వారి దగ్గర నుంచి రాలేదు. అది రావడంతోనే తక్షణం చర్యలు తీసుకోబడతాయి.

శ్రీ బి. సీతారామయ్య :—ఖమ్మం పట్టణంలో సిద్ధారెడ్డి కాలేజీ ఉంది. అది జ్యోతి సొసైటీ ద్వారా నడుపబడుతున్నది. అది కొంత కాలం నుంచి

సమస్యలతో సతమతమవుతున్నది. కాబట్టి ఆ కాలేజీని టేక్ ఓవర్ చేయడానికి ప్రతిపాదన ఏమైనా ఉందా ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—అటువంటి ప్రతిపాదన మాకు ఏమీ చేరలేదు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—గుంటూరులో తెల్లాకుల జాలయ్య కాలేజివుంది అలాగే అనకాపల్లిలో ఒక కాలేజివుంది. ఈ రెండింటి విషయం చెబుతారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి — తెల్లాకుల జాలయ్య కాలేజి గురించి కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చాయి. దర్యాప్తు కొంత జరిగింది. ఇంకా జరుగుతున్నది. వారికి నోటీసులు ఇచ్చాము ఇరెగ్యులారిటీసును రెక్టిపై చేసి మాకు తెలియజేయాలని క్లైము ఇచ్చాము. ఆ క్లైము అయిన తరువాత వారు రెక్టిపై చేసారా, లేదా అదే విషయం పరిశీలన చేస్తాము. అనకాపల్లి కాలేజి విషయం ఇంకా మా దృష్టికి రాలేదు

శ్రీ సిహెచ్ పరశురామనాయుడు :—పార్వతీపురం డిగ్రీ కాలేజి సరిగా పని చేయడం లేదు మేనేజిమెంటు వారే దీనిని మేము నడపలేమని, తీసుకోమని మెమోరాండం ఇచ్చారు. నేను కూడా పబ్లిక్ తరపున మెమోరాండం ఇచ్చి ఉన్నాను. మొన్న చీఫ్ మినిష్టరుగారు అక్కడికి వచ్చినప్పుడు విజ్ఞప్తి పత్రిమును ఇచ్చాము దానిని తొందరగా తీసుకునే ఏర్పాట్లు మంత్రిగారు చేస్తారా ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి —ఆ విషయం పరిశీలన చేస్తున్నాము,

Enhancement of Limit of Income for Granting Scholarships to Children of Teachers

246—

*2291 (Y) Q -Sri M. Omkar, & Smt. Mallu Swarajyam :—Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government are considering to enhance the limit of income for purposes of granting scholarships to the children of Teachers studying in Colleges from Rs. 6,000 to Rs. 12,000; and

(b) If so, when it will be implemented?

శ్రీ బి వెంకట్రామరెడ్డి:—(ఎ) లేదండి.

(బి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

Setting up of Text-Books Corporation

247—

2281 (Y)Q. Dr. V. Sivarama Krishna Rao:—Will the Minister for Education be pleased to state;

(a) the annual capacity of Government Printing Press to print Text Books;

(b) under whose control the books are distributed to retail agencies,

(c) whether there is any proposal before the Government to start a Text Book Corporation; and

(d) if not, the reasons therefor?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి —(ఎ) ప్రభుత్వ పాఠ్య పుస్తకాల ముద్రణాలయం ఏడాదికి సగటున 95 లక్షల పుస్తకాలు ముద్రించగలదు. 6 నెలలపాటు ఒక శిఫ్టులో రోజుకు నాలుగు గంటలు ఎక్కువ పనిచేసినట్లయితే మరో 14 లక్షల పుస్తకాలు ముద్రించవచ్చు.

(బి) ఆంధ్రప్రదేశ ప్రభుత్వ పాఠ్య పుస్తకాల ముద్రణాలయ డైరక్టరు ద్వారాను పాఠశాల విద్యా డైరెక్టరు ద్వారాను, కూడా పుస్తకాలను చిల్లర ఏజెన్సీలకు పంపిణీ చేయిడం జరుగుతున్నది.

(సి) లేదండీ.

(డి) అట్టి కార్పొరేషనును ప్రారంభించాల్సిన అవసరం లేదని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది.

శ్రీ వి. శివరామకృష్ణారావు :— ఇన్ని పుస్తకాలు ముద్రించినా పాఠశాలలు తెరిచేప్పటికి పుస్తకాలు లేని పరిస్థితి ఉంది Whether there is an proposal before the Government to start the Text-Book Corporation? అని అడిగాము. ప్రయివేటు బుక్ సెల్లర్సుద్వారా లేక డైరక్టరేట్ ద్వారా డిస్ట్రిబ్యూషను జరుగుతున్నదా? అది సక్రమంగా జరగడం లేదు దానికి కార్పొరేషను ఒకటి పెడితే ఇచ్చినటువంటి పుస్తకాలు ప్రింటు అయిన వెంటనే విద్యార్థులకు చేరడానికి అవకాశం ఉంటుంది అటువంటి ఆలోచన ఏమైనా ఉందా అంటే లేదని అంటున్నారు. దాని కెపాసిటీ పెంచే అవకాశం ఉందా ?

శ్రీ బి వెంకట్రామరెడ్డి —ఇప్పుడు సంవత్సరానికి 154 లక్షల పుస్తకాలు కావలసి ఉంటే 109 లక్షల పుస్తకాలు మాత్రమే ప్రింటు చేస్తున్నాము అందు చేత కెపాసిటి ఇంప్రూవ్ చేయడానికి రోటరీలో ఇంకొక షిఫ్టు ఏర్పాటు చేయాలని, రీజినల్ ప్రెస్ ఒకటి ఏర్పాటు చేయాలనే విషయం కూడా ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. డిస్ట్రిబూషను విషయం గురించి గౌరవసభ్యులు ప్రస్తావించారు. ఇది ప్రోపర్‌గా చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఇటు స్కూల్సువైపు నుంచి అటు కాలేజీలకు, సూపర్ బజార్సుకు, మిగతా ఆథరైజ్డు ఏజంట్సుకు ఇన్‌టైంలో డిస్ట్రిబ్యూషను చేయాలనే ఉద్దేశం ఉంది. అందులో ఏ మాత్రం లోపాలు ఉన్నా గత అనుభవాలనుబట్టి సవరించాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఆ తరువాత అది వీలుకాదని అనుకున్నప్పుడు ఆ కార్పొరేషను సంగతి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ వి. శివరామకృష్ణారావు — షార్టేజి ఉందని, దానిని రెక్టిఫై చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. డిస్ట్రిబ్యూషను సిస్టంలో కూడా లోపం ఉందని ఒప్పుకున్నారు. ఈ రెండింటినీ కవర్ చేయడానికి ఈ ప్రశ్న వేసాను. ఈ కార్యక్రమాన్ని ఎప్పటికి అచరణలో పెడతారు?

శ్రీ బి వెంకట్రామరెడ్డి:— నెక్స్టు ఎకడమిక్ ఇయర్‌కు ఏ రకమైన ఇబ్బంది లేకుండా చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య:— వచ్చే సంవత్సరానికి ఈ కొరత తీరుస్తామని అంటున్నారు. ఈ కొరత తీర్చడానికి పరిష్కార మార్గం ఏమిటి? రీజనల్ ప్రింటింగు ప్రెస్ పెడతామని అన్నారు. కాబట్టి రెండు రీజనల్ ప్రింటింగు ప్రెస్‌లు ఏర్పాటు చేసి వాటిని రాయలసీమకు, తెలంగాణాకు ప్రాంతాలవారిగా విభజిస్తే తప్ప ఈ పుస్తకాలు అందవు. ఈ మార్గాలు కాకుండా ప్రభుత్వం ఇంకా ఏ మార్గాలు ఏర్పాటు చేస్తుందో చెబుతారా?

8-50 a.m, శ్రీ బి. వెంకటరామరెడ్డి .—ఇప్పుడున్నటువంటి కొరత 50 లక్షల పుస్తకాలు ప్రింటింగుకి. మా అభిప్రాయం ప్రకారం ఇప్పుడు నేను చేసినటువంటి సూచనల మేరకు ఆ కొరత పూర్తి అవుతుంది అనే ఉద్దేశం ఉంది. అయితే అవసరాలు ఇంకా పెరుగుతూ ఉంటాయి కాబట్టి మేము అనుకున్న ప్రకారంగా మొదట ఈ రీజినల్ ప్రెస్ ఏర్పాటు చేసిన తరువాత ఇంకా విస్తృతం కావలసి వస్తే అప్పుడు ఆలోచిద్దాము.

Misuse of Sugar in Annaraopet of Nuzvid Taluk

248—

*2288(B)Q —Sri Paladugu Venkata Rao :—Will the Minister for Civil Supplies be pleased to state

(a) whether it is a fact that a representation was given by local M L A and Villagers of Annaraopet Nuzvid Taluk, Krishna District to Tahsildar about the misuse of sugar given to this village;

(b) whether the villagers were given sugar cards;

(c) if so, when were they given,

(d) whether there were any entries

(e) whether the villegers mentioned the names of those who were responsible, and

(f) if so, the action taken?

పౌరసరఫరాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎ. వీరప్ప):—సమాధానం సభా సమక్షంలో ఉంచబడింది.

సభా సమక్షంలో ఉంచిన వివరణ.

(ఎ) చక్కెర దుర్వినియోగానికి సంబంధించి అన్నారావుపేట గ్రామస్తులు రెవిన్యూ డివిజనలు అధికారికి ఒక విజ్ఞప్తి పంపుకున్నారు. 24—7—78 తేదీ గల ఆర్.సి.8741/78 లో నూజివీడు రెవిన్యూ డివిజనలు అధికారి నుండి నూజివీడు తహసీలుదారుకు స్వయంగా విచారణ జరిపి నివేదిక పంపే నిమిత్తం 9—8—78 న అందింది. స్థానిక శాసన సభ్యులు ప్రత్యేకంగా ఇచ్చినట్లు చెప్పబడు తున్న విజ్ఞప్తి నూజివీడు తహసీలు దారుకు అందలేదు.

(బి) అవునండి.

(సి) గ్రామస్థులకు నూజివీడు తహసీలుదారుగారిచే రెండుసార్లు పంచదార కార్డులు ఇవ్వబడ్డాయి మొదటిసారి 1975 సంవత్సరంలో పంచదార కార్డులు ఇవ్వబడ్డాయి. మరల, 1978 జూన్ నెలలో క్రొత్త కార్డులు ఇవ్వబడ్డాయి

(డి) ఒక వర్తకుని పంచదార కార్డులను తనిఖీ చేసినప్పుడు, వర్తకుడు పంచదార కార్డులలో ఎట్టి నమోదులు చేయలేదనే, ఆయన పంచదార అమ్మకానికి సంబంధించి ఎట్టి లెక్కలు నిర్వహించలేదనీ వెల్లడయింది

(ఇ) అవునండీ.

(ఎఫ్) రెవిన్యూ డివిజనలు అధికారి, అన్నారావుపేట హెడ్‌మను శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణరావును మూడు నెలలపాటు సస్పెండు చేశారని కృష్ణా జిల్లా కలెక్టరు నివేదించారు, పదవి నుండి ఎందుకు తొలగించరాదో సంజాయిషీ ఇవ్వవలసిందని అన్నారావుపేట సర్పంచుకు ఒక షోకాజు నోటీసును కూడా కృష్ణా జిల్లా కలెక్టరు జారీచేశారు. ఈ విధంగా, ఆ విషయం విచారణలో వున్నది.

శ్రీ పి. వెంకటరావు:— అధ్యక్షా, ఇక్కడ పెట్టినటువంటి ఆన్సరులో మొత్తము కావలసినటువంటి ఇన్‌ఫర్మేషను లేదు. మొత్తము ఎంత సుగరు మీరు ఆ గ్రామానికి ఇచ్చారు, ఎన్ని సంవత్సరాలపాటు ఆ సుగరు ప్రజల చేతిలోనికి వెళ్ళకుండా ఈ సర్పంచిగారి ఇంటిలో ఉంది? ఎన్ని కార్డులు ఆ గ్రామానికి ఉన్నాయి? ఆ కార్డులు అసలు ఎవరి ఇంటిలో దొరికినాయి? ఎన్ని సంవత్సరాల తరువాత దొరికినాయి? దానిమీద తీసుకున్న చర్య ఏమిటి ఈ వివరాలు ఏవీ ఇక్కడ పెట్టినదానిలో లేవు?

శ్రీ ఎ. వీరప్ప — సర్పంచి ఇంటిలో కొన్ని కార్డులు దొరికినాయి, అ తరువాత విలేజి హెడ్‌మాన్ ఇంటిలో కూడా కొన్ని కార్డులు దొరికినాయి. అయితే ఇది మొత్తము ఎప్పటినుంచి జరిగింది, ఎంత చక్కెర ఇట్లా దుర్వినియోగం చేబడింది అనే వివరాలు ఇక్కడలేవు వారి దగ్గర అవి ఉన్నందుకు సంజాయిషి కూడా అడిగినారు. దాని తరువాత హెడ్‌మేన్‌ని కూడా 3 నెలలు సస్పెండు చేశారు సర్పంచిగారికి మిమ్మల్ని ఎందుకు రిమూవ్ చేయకూడదు అని షోకాజు నోటీసు ఇవ్వడం జరిగింది

శ్రీ పి. వెంకటరావు:— అధ్యక్షా, నాలుగన్నర సంవత్సరాలపాటు 6 బస్తాల చొప్పున ఆ ఊరు వెళ్ళిన సుగరు మాయము అయింది. కార్డులు మొత్తము సర్పంచిగారి ఇంటిలో దొరికినాయి నేను వెళ్ళి తీసుకోమన్న తరువాత గ్రామస్థులందరు ఇంటికి వెళ్లి అడిగితే ఇక భరించలేక ఆ కార్డులు ఇవ్వడం జరిగింది. ఎందుకు సర్పంచిగారిని ఈ రోజువరకు సస్పెండు చేయలేదు? నాలుగన్నర సంవత్సరాలుపాటు దొంగతనముగా ఆ గ్రామంలో సుగరు కాజేసిన సర్పంచిగారి దగ్గర నుంచి ఏ రకమైన చర్యను తీసుకొని డబ్బును వసూలు చేయలేదు. ఏమీ సమాధానం లేకుండా మేము సంవత్సరనుంచి పిటిషను ఇస్తుంటే సరి అయిన ఎంక్వయిరీ లేకుండా ఇట్లా టేబులుమీద ఇప్పుడు ఈ జవాబు పెడితే ఎట్లా?

శ్రీ ఎ వీరప్ప:— అదే చెప్పినాను. 58 కార్డులు సర్పంచిగారి ఇంటిలో దొరికాయి. 49 కార్డులు విలేజి హెడ్ మెన్‌గారి యింటిలో ఉన్నాయి. హెడ్ మెన్‌ని ఇప్పుడు సస్పెన్షన్‌లో ఉంచినాము సంజాయిషీకూడా అడిగినారు. సర్పంచి పైన కొన్ని లీగల్ పరమైన కొన్ని సందేహాలు ఉంటే గవర్నమెంటు ప్లీడరుకి రిఫరు చేస్తే అతని పైన చర్యను తీసుకోవచ్చును అని డిస్ట్రిక్టు పంచాయతీ ఆఫీసరుగారికి తెలపడం జరిగింది వారు కూడా షోకాజు నోటీసు ఇచ్చినారు.

శ్రీ వి శోభనాద్రీశ్వరరావు —అవి కొంతమంది పేరున ఇష్యూ చేసి వాటిమీద షుగరు డ్రా చేసినట్లు ఉన్నాయా? ప్రధానంగా డీలరుకి ఇచ్చిన కార్డుల ప్రకారం అతను డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయవలసిన బాధ్యత తమకు ఉన్నది ఈ సందర్భంగా హెడ్ మేన్ కి సర్పంచికి ఉన్న సంబంధం ఏమిటి? మీ సమాధానంలో ఇవి ఏమీ క్లారిఫై కావడంలేదు

శ్రీ ఎ వీరప్ప —ఈ కార్డులు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయడంకొరకు విలేజి హెడ్ మెన్‌కి ఎంట్రస్టు చేసినారు. మరి అతను డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయలేదు 49 కొత్త కార్డులు ఉన్నాయి ఎందుకు ఉన్నాయని అతనిని సంజాయిషీ అడిగితే ఆ 49 మంది గ్రామంలో ఎవైలబుల్ గా లేరు అందుచేత డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయలేకపోయినాను అని అతను ఎక్స్‌ప్లనేషనులో తెలిపాడు. ఆట్లు కార్డులు సర్పంచి ఇంటిలో ఉన్నాయి. డిస్ట్రిబ్యూషను మీకు అప్పచెప్పలేదు కాబట్టి అవి ఎందుకు ఉన్నాయి అని వారిపై కూడా చర్య తీసుకోవడం జరుగుతోంది షోకాజు నోటీసు ఇచ్చినాను

శ్రీ సి హెచ్. విఠల్ రెడ్డి —హెడ్ మెన్‌ని మూడు నెలలకే సస్పెండు చేశారు. మూడు నెలలు అయిన తరువాత అతను ఉద్యోగంలో చేరవచ్చును మరి ప్రూఫ్ అయిన తరువాత సస్పెండు చేశారు కదా మూడు నెలల పరిమితి ఎందుకు?

శ్రీ ఎ. వీరప్ప:—ఉన్న సమస్య అది ఇంకా ఏదైనా ఆలోచన చేసి అవసరమైతే ఇంకా విచారణ చేయిస్తాము.

శ్రీ కె.బి. సిద్దయ్య:—శాసన సభ్యుడు పంపిన అర్జీ తాసీల్ దారుకి చేరకుండా పోవడం ఏమిటి?

శ్రీ ఎ. వీరప్ప:—తాసీల్ దారుగారికి ఎం ఎల్.ఎ. గారు ఇచ్చినట్లు ఇక్కడ ఇన్ ఫర్మేషను లేదు ఒకవేళ వారు ఇచ్చినారేమో. వారికి తెలుసుగాని నాకు తెలియదు సెపరేటుగా ఒక రిప్రజంటేషను వచ్చినట్లు దీనిలో ఇన్ ఫర్మేషను లేదు.

శ్రీ బి. శీతారామయ్య:—పంచాయతీ సర్పంచి ఇట్లా దుర్వినియోగం చేయడం చీటింగు క్రిందకు వస్తుంది. గవర్నమెంటు ప్లీడరుకి రిఫర్ చేసేబదులు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ కి రిఫర్ చేసి క్రిమినల్ చర్య ఇప్పటికైనా తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎ. వీరప్ప:—వారు గవర్నమెంటు ప్లీడరు ఎడ్వయిజు కూడా తీసుకున్నారు. వారు క్రిమినల్ కేసు పెట్టాలి అన్నా కూడా గవర్నమెంటు ప్లీడరు ఎడ్వయిజు ఇవ్వవచ్చు అతనికి ఏమీ ఎంట్రిస్టు చేయలేదు. అయినా కార్డులు అక్కడ ఉన్నాయి కాబట్టి, అతనిమీద కూడా ఏలిగేషన్స్ ఉన్నాయి కాబట్టి వీరిద్దరు షరీక్ అయ్యారనే ఉద్దేశముతో వారి మీద చర్య తీసుకుంటున్నాము.

అయితే లీగల్ పరంగా అతనికి ఎంట్రీస్తు చేయబడని బాధ్యత ఉన్నది. అయినా కార్డులు అక్కడ ఉన్నాయి కాబట్టి చర్య తీసుకుంటున్నాము

శ్రీ పి. వెంకటరావు :—గ్రామాలలో కార్డులు ఇస్తే, ఆ సుగరు అందు 9-00 a. m తుందా లేదా అని, హరిజన డీలర్సుకి ఇచ్చాము, కాబట్టి ఆని ప్రతి నెల గ్రామ మునసబు సర్పంచి సంతకము పెట్టి సక్రమముగా ఇచ్చాము. మళ్ళీ నెక్స్టట్ కోటగా ఇవ్వమని చెప్పడం జరుగుతుంది అట్లాంటిది నాలుగున్నర సంవత్సరాలు ఆయన స్వంతంగా ఇంటిలో పెట్టుకొని సక్రమంగా జరుగుతోంది అని చెప్పి తాలూక ఆఫీసుకి రిపోర్టు చేసి మొత్తము సుగరుని మాజీవికలో అమ్ముకొని గ్రామానికి సుగరు లేకుండా చేశాడు. అట్లాంటి సర్పంచిని సస్పెండు చేయడానికి గవర్నమెంటుకి ఎందుకు ఇంత ఆలోచన. ఆయనకు దానిలో సుమారు 60 వేల రూపాయలు లాభము వచ్చింది ఈ విషయంలో ఏమీ ఆలోచించకుండా, మేము కలెక్టరుగారితో చెప్పిన తరువాత ఒక సంవత్సరం అయినా కూడా ఏమి ఏక్షన్ లేకుండా ఇటువంటి సమాధానాలు చెబితే ఎట్లా? ఇట్లా ఉన్నప్పుడు ఎవరైనాగాని ఇటువంటిపనులు ఎందుకు చేయరు?

శ్రీ ఎ పీరప్ప సస్పెన్షన్‌లో ఉంచడం వారి పైన షోకాజు నోటీసు ఇవ్వడం జరిగింది

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—కార్డులు సర్పంచి ఇంటిలో దొరికినవి. అతను దొంగతనము అయినా చేసి ఉండాలి లేకపోతే బలవంతంగా ఐయినా తెచ్చుకొని ఇంటిలో పెట్టుకొని ఉండాలి. అటువంటప్పుడు అతని మీద క్రిమినల్ చర్య తీసుకోవచ్చు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—షోకాజు నోటీసు ఇచ్చారు.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—ఈ ముగ్గురు కన్సైన్డ్ అయినారు. కాబట్టి ఇదంతా హెడ్‌మెన్, సర్‌పంచ్ వీళ్లిద్దరూ కాజేసినట్లు తెలుస్తున్నది. దీనిపై ఎంక్వయిరీ చేసి ఉత్తరోత్రా ఇట్లాంటి అన్యాయాలు జరగకుండా ఉండ డానికి చర్యలు తీసుకుంటారా ?

శ్రీ ఎ. పీరప్ప :—షోకాజ్ నోటీస్ 4-3-79న ఇచ్చారు. ఆ పిటిషన్ అక్కడ తాసిల్దారుకు, ఆర్.డి.ఒ కు ఇచ్చింది. ఆ పిటిషన్ ప్రభుత్వం ద్వారాపోతే ఏక్షన్ తీసుకోవాలంటే అది వేరు విషయం. అక్కడ ఇచ్చిన దాని ఫలితం ఇది. సీరియస్ అఫెన్సెస్ ఇంకా ఉన్నాయి. చక్కెర ఇంతకుముందర కూడా కాజేశారు. ఆ వివరాలు అన్నీ తెప్పించి అవసరమైతే కఠిన చర్యలు తీసుకునేందుకు పూనుకుంటాము

శ్రీ సి.హెచ్. విఠల్‌రెడ్డి :—షోకాజ్ నోటీసులో ఇన్ని రోజులలో జవాబు ఇవ్వాలని చెప్పారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అది ఇప్పుడు ఆయన దగ్గిర ఎట్లా ఉంటుంది ?

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :—క్వశ్చన్‌లో ఎమ్ ఎల్ ఎ. రిప్రజంటేషన్ ఇచ్చారా అని ఉంది దానికి మంత్రి దగ్గర సమాధానం లేదు వారే ఒప్పుకున్నారు కాబట్టి అది క్వశ్చన్‌కు ఎడిక్వేట్ ఆన్సర్ అవునా, కాదా, స్పీకర్ నిర్ణయించాలి. రెండవది పంచాయతీరాజ్ ఏక్టు క్రింద సస్పెండ్ చేయవచ్చు సస్పెండ్ చేసిన 3 నెలల లోపల ఎంక్వయిరీ ప్రొసీడింగ్స్ పూర్తి కావాలి కాబట్టి సస్పెండ్ ఎప్పుడు అయ్యాడు ఆ డేట్ చాలా రిలవెంట్.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—షోకాజ్ నోటీసు ఇవ్వకుండా సస్పెండ్ ఎలా చేస్తారు?

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :—పంచాయితీ రాజ్ ఏక్టులో సర్‌పంచ్‌కు వ్యతిరేకంగా రెండు రకాల ప్రొవిజన్స్ ఉన్నాయి, ఇటీవల వచ్చిన ఎమెండ్‌మెంట్ ప్రకారంగా. ఒకటి సస్‌పెన్‌షన్, రెండవది రిమూవల్. సస్‌పెండ్ చేసి అతని ఒక్ సీజ్ చేసి 3 నెలలలో రిమూవల్ చేయాలని ప్రొవిజన్‌లో ఉంది కాబట్టి సస్పెన్‌షన్ ఏ రోజున చేశారు?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—సర్‌పంచ్‌ను ఇంకా సస్‌పెండ్ చేయలేదు షోకాజ్ నోటీసు ఇచ్చారు.

Dishonour of Cheques Issued by the Tobacco Companies to Tobacco Growers

249—

*2578-Q.—Sri Pellakuru Ramchandra Reddy:—Will the Minister for Marketing be pleased to state.

(a) whether it is a fact that many Tobacco Companies in Prakasam and Guntur Districts did not pay the Tobacco growers, as the cheques issued for the dues were not honoured,

(b) whether it is a fact that the Tobacco Board did not take any action against these Companies, and

(c) whether the Government propose to take any suitable action to get the cheques honoured at once

వ్యవసాయ శాఖా మంత్రి (శ్రీ వై. వెంకటరావు):—(ఎ), (బి): పొగాకు కంపెనీలు, పొగాకు పెంపకందార్లకు డబ్బు చెల్లించడంలో జాప్యం జరుగుతున్న మాట నిజమే. డబ్బు ఆలస్యంగా చెల్లిస్తున్నట్లు ఫిర్యాదులు రాగానే, పొగాకు బోర్డు, ఆ డబ్బు చెల్లించని కంపెనీలపై అవసరమైన చర్య తీసుకొంటున్నది.

(సి) ఆ చెక్కులను అంగీకరింపజేసే విషయంలో, ఆయా బ్యాంకులను సంప్రదించి పొగాకు బోర్డు అవసరమైన చర్య తీసుకుంటున్నది కాబట్టి ఈ విషయంలో ఎట్టి చర్యగాని తీసుకోవాల్సిన పనిలేదని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉద్దేశిస్తున్నది.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వర్లు :— 1978 సంవత్సరంలో నందిగామలో రాధిక కంపెనీ అనే ఒక ప్రయివేటు కంపెనీ రూ.6,73,000 సరుకు కొన్నది. ఒక్క రూపాయి కూడా ఇవ్వలేదు. టొబాకో బోర్డుకు నేను రెండుసార్లు రిప్రజంట్ చేశాను. వందమంది రైతులు రోజు తిరిగిపోతున్నారు. కనీసం రెస్పాన్సు కూడా ఇవ్వలేదు.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— ఈ రాధిక ఎంటర్‌ప్రయిజెస్, గుంటూరు అనే కంపెనీ అంత పెద్ద రెప్యుటేషన్ లేని కంపెనీ. దానిమీద 12 ఆరోపణలు కూడా వచ్చాయి. సబ్‌సీక్వెంట్‌గా ఇవ్వవలసినబాకీలు అన్ని క్లియర్ చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు బాకీలు లేని వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరు మాకు సమాచారం పంపించారు. దాదాపు ఈ పెద్ద కంపెనీలు అన్నీ రైతులను ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేయడం చాలా సంవత్సరాలుగా జరుగుతున్నది. అందుకే ఈ వోచర్ సిస్టం ప్రవేశపెట్టాము. వారు ఈ వోచర్ సిస్టానికి మొదట్లో చాలా రిలక్టెంట్‌గా ఉన్నారు. వోచర్ సిస్టం ప్రవేశపెట్టిన తరువాత 50 శాతం వెంటనే పే చేయడం, తక్కిన 50 శాతం 120 రోజులలో 14 శాతం వడ్డీతో ఇవ్వాలని నిర్ణయం జరిగింది. క్రిందటి సంవత్సరంస్టేట్యుటరీగా టొబాకో బోర్డు వాళ్ళ మీద ప్రొసీడ్ కావడానికి వీలులేదు. స్టేట్యుటరీగా ఏ కంపెనీ అయితే గోడియర్స్‌కు పేమెంట్ ఇవ్వరో వాళ్ళ మీద ప్రొసీడ్ కాడానికి ప్రాసిక్యూట్ చేయడానికి గానీ, లైసెన్సు కేన్సిల్ చేయడానికి గానీ ఇటీవలనే స్టేట్యూట్‌గా కూడా టొబాకో బోర్డుకు అధికారాలు ఇచ్చారు. దాని గురించి చర్య తీసుకుంటున్నారు.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వర్లు :—స్టేట్యూటరీ పవర్సు ఇచ్చిన తరువాత కూడా బోర్డు దగ్గరకు వెళ్ళి వాళ్ళు నిరాశతో రావడం జరుగుతున్నది. రాధికా బాకీలు కట్టేశారు అనడం చాలా అన్యాయం. మంత్రికి సమాచారం ఎలా వచ్చిందో ? మళ్లీ కరక్టు సమాచారం తెప్పించుకోమని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వై. వెంకటరావు:—రాధిక కంపెనీ ఇదివరకు బాకీలన్నీ చెల్లించారు. అదనంగా మళ్లీ బాకీలు ఏమన్నా పెట్టారేమో తెలియదు. రైతులు 4 రూపాయలు అధికంగా ఇస్తే ఇలా రెప్యుటేషన్ లేని కంపెనీలకు ఇస్తే ఇటువంటి ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. ఏమైనప్పటికి అటువంటి బాకీలు ఉంటే టొబాకో బోర్డుకు ఆదేశాలు ఇచ్చి వెంటనే పే చేసే ఏర్పాటు చేస్తాము.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :—టొబాకో బోర్డుకు స్టేట్యూటరీ అధికారాలు ఇచ్చారు. నా నియోజకవర్గంలో దాదాపు 8 లక్షల రూపాయలు రైతులకు వివిధ పొగాకు కంపెనీలు బాకీ ఉన్నాయి. ఈ సంవత్సరం 50 శాతం ఇస్తాము తరువాత మిగతా 50 శాతం ఇస్తాము అంటున్నారు. టొబాకో బోర్డు చర్య తీసుకునే ముందు, వ్యవసాయ శాఖవారు ఏ ఏ రైతులకు ఏ ఏ కంపెనీలు ఎంత బాకీ ఉన్నాయి లిస్టు చేసి, మొత్తం రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే, టొబాకో బోర్డుతో చెకప్ చేసి, ఇద్దరూ కలిసి అలాంటి డిఫాల్టర్సు కంపెనీల మీద గట్టి చర్య తీసుకునే విషయం ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ వై. వెంకట్రావు :—ఇది టొబాకో బోర్డు పరిధిలో వుంది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు మేము కూడా ఒక బోర్డు పెట్టుకొని ఎవరెవరు, బాకీ ఉన్నారో ఆ కంపెనీల మీద టొబాకో బోర్డు ఏక్షన్ తీసుకునేట్లుగా, త్వరగా డబ్బు చెల్లించేట్లుగా ఏర్పాటు చేస్తాము.

శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు :—ఈ టొబాకో బోర్డు సెంట్రల్ ఇనేక్టుమెంట్ వల్ల వచ్చింది. దాని మీద రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఎలాంటి కంట్రోలు లేదు. జరుగుతున్న ఇరెగ్యులారిటీస్ స్ట్రీంలో అందువల్ల రాష్ట్రప్రభుత్వం టొబాకో గ్రోయర్సును రక్షించేందుకు రాష్ట్రప్రభుత్వం తరఫున వేరే రాష్ట్ర టొబాకో బోర్డు ఒకటి పెట్టి ఈ మాల్‌ప్రాక్టీసెస్ కంట్రోల్ చేయడానికి పూనుకునే ఆలోచన ఉందా ?

శ్రీ వై. వెంకటరావు:— గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు ఇది ఆలోచించవలసిన విషయం. చాలా ఫయినాన్షియల్ ఇంప్లికేషన్సు ఉన్నాయి. సెంట్రల్ టొబాకో బోర్డు ఒకటి ఉంది వర్జీనియా పొగాకు దాని పర్యవేక్షణ క్రింద ఉంది నాటు పొగాకు కూడా దాని పర్యవేక్షణలోకి తీసుకురావాలనే ఆలోచన ఉంది సర్వే కూడా జరిగింది. అటువంటి సందర్భంలో రాష్ట్రం ఏదన్నా రిపోర్టు పెట్టి ఇది కొనిపించే ఏర్పాటు చేస్తే చేయవచ్చు గానీ సెపరేట్ టొబాకో బోర్డు ఇక్కడ పెట్టడం కొంచెం కష్టం అయినా ఆ సూచన దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆలోచిస్తాము.

Sri Ch. Parasurama Naidu —Mr. Speaker, Sir, When cheques are issued on banks without bank balance, the cheques get dishonoured. It is an act of deliberate cheating and a cognisable offence which attracts penal provision They should be straight way referred to Police for prosecution If one merchant is prosecuted for such cheating, others will not do that anymore and every thing will be set right. Since it comes under cheating, will the Hon'ble Minister see that they are prosecuted

9-10 a. m. శ్రీ వై. వెంకటరావు —అటువంటి కేసులు ఉంటే ప్రాసిక్యూట్ చేయవచ్చు. ఈ చెక్కు ఎక్కువై, స్టాపు తక్కువై క్లియరెన్సు లేనందువల్ల 16 అక్టోబరు 78న ఈ బ్యాంకర్సును పిలిపించి మీరు స్టాఫు ఎక్కువ తీసుకొని ఈ చెక్కు ఎక్యూమలేట్ కాకుండా త్వరగా ఇచ్చే ఏర్పాటు చేయాలన్న తరువాత స్టాపును స్ట్రెంతెన్ చేసి అలా ఏర్పాటు చేశారు. పరశురాంనాయుడుగారు చెప్పినట్లు బ్యాంకు బాలెన్సు లేకుండా చెక్కు ఇస్తే తప్పకుండా ఏక్షన్ తీసుకోవచ్చు. దాని గురించి ఏక్షన్ ఎవరైనా తీసుకోవచ్చు. టొబాకో బోర్డువారు కూడా దానిగురించి చర్య తీసుకుంటారు.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:—రామా టొబాకో కంపెనీ, ఒంగోలు దగ్గిర రైతులు రూ. 5,80,000 మునిగిపోయారు. ఈ విషయం టొబాకో బోర్డుకు చెప్పాము. వాళ్లు మేము లైసెన్సు కేన్సిల్ చేయగలమే గానీ ఇతర ఏ చర్య తీసుకోలేము అన్నారు. అందువల్ల టొబాకో బోర్డు కూడా తీసుకునే చర్య

ఏమీ లేదు. రైతులు నష్టపోతున్నారు కాబట్టి రైతు దగ్గర కొన్నదానికి డబ్బు ఇవ్వాలి అనే పద్ధతిలో ఒక పారలల్ ఆర్గనైజేషన్ కాకపోయినా మన రాష్ట్రానికి ఒక విధమైనటువంటి, దానిమీద పెత్తనం ఉండి రైతులు అమ్మినప్పుడు వాళ్లకు డబ్బు ఇవ్వడం అనేది ఉండేలా ఉండాలి, అది మన రైతాంగాన్ని రక్షించడం అవుతుంది అవిధంగా మంత్రి ఏమన్నా ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—నేను మొదటిలోనే మనవి చేశాను ఈ పెద్ద పెద్ద కంపెనీలు ఏవయితే ఉన్నాయో అవి ఫార్మర్స్ ఇంటరెస్ట్ ఫ్రీ క్రెడిట్‌తో సర్వయివ్ అవుతూ అన్‌లిమిటెడ్ పీరియడ్‌కి ఇంటరెస్టు లేకుండా చెల్లించే అలవాటు పడి ఉన్నాయి రెండు సంవత్సరాలకు కూడా వారిష్టము వచ్చినట్లుగా ఇస్తున్నారు. అటువంటి వారిని టొబాకో బోర్డువారు ప్రాసిక్యూట్ కూడా చేయవచ్చు. కాన్సిలేషనే కాదు. ప్రాసిక్యూట్ చేయమని కూడా ఆర్డర్సు ఉన్నాయి కాని they are going slow కనుక, మేము అట్లా కాకుండా, త్వరగా డిటరెంటు ఏక్షను తీసుకుంటే మిగతా వారికి ఐ ఓపెనర్‌గా ఉంటుందని, అటువంటి వారి మీద ఏక్షను తీసుకోమని టొబాకో బోర్డు చైర్మన్‌గార్కి చెప్పడం జరిగింది. ఈ రోజు కూడా నేను వారితో మీటింగు పెట్టుకొన్నాను.

శ్రీ యం. నారాయణరావు :—టొబాకో బోర్డువారు 5 వేల కిలోలు. మరి యన్ టిని వారికి 5 వేల కిలోలు ఇవ్వబోతున్నారు. మనకి సొసైటీల ద్వారా 5 వేల కిలోలు మాత్రమే పంచమన్నారు ఆ 5 వేల కిలోలకు నిన్న అందరూ మంత్రిగారి సమక్షములో కూర్చొని సక్రమంగా డిస్ట్రిబ్యూషన్ జరగడానికి ఒప్పుకున్నారు. అయితే, ఈ 10 వేల కిలోలలో మోసము జరుగుతుంది. అలా మోసము జరక్కుండా ప్రభుత్వము చర్య తీసుకోవాలి. లేకపోతే మన అసెంబ్లీలో ఇట్లా మోసము జరుగుతుందని చెప్పారని సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ద్వారా సహకార సంఘాలు డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేసే దానికి పర్మిషన్ ఇప్పిస్తారా ?

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—ఇప్పుడు గత సంవత్సరము కేరీ ఓవర్ స్టాకు దాదాపు 20 మిలియన్ కిలోలుగా అంచనా వేశారు ఈ సంవత్సరం ఉత్పత్తి దాదాపు 100 మిలియన్ కిలోలు వరకు ఉంటుందని అనుకుంటున్నాము. టొబాకో బోర్డువారు—5 మిలియన్ కిలోలు కోపరేటివ్స్ ద్వారా, మార్క్‌ఫెడ్ ద్వారా, 5 మిలియన్ కిలోలు స్మాల్ పేకర్స్ నుంచి, 5 మిలియన్ కిలోలు టొబాకో బోర్డు వారే డైరెక్టుగా పర్చేజింగు సెంటర్సు ప్రారంభించి కొనాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. నిన్న మీటింగులో చాలామంది గౌరవ సభ్యులు ఇది చాలదు ఇంకా ఎక్కువ కొంటే బాగుంటుందని చెప్పారు. ఏ కంపెనీలు అయితే మేము కొంటామని ముందుకు వస్తాయో వాటన్నిటికి పెర్ హెక్టార్ బేసిస్ మీద ఇచ్చి సక్రమంగా చేస్తే బాగుంటుందని అన్నారు. అది కూడా త్వరితగతిని వెంటనే ప్రారంభించాలి. ఇప్పటికే రైతు దగ్గర సరిగా 40 శాతం విడుదల కావడం జరిగింది. కొన్ని ప్రాంతాలలో డిస్ట్రెస్ సేల్సు

చేసుకోవడం కూడా జరిగింది. ఇమ్మీడియేట్‌గా మార్క్‌ఫెడ్ వారు ఎంటరయి స్మాల్ గ్రోవర్స్, యస్‌టిని వారు ఎంటరయి కొనడానికి ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది

శ్రీ ఖాట్టం శ్రీరామమూర్తి :—టొబాకో బోర్డు సభ్యులు కందుకూరు తాలూకాలో రూ.6 లక్షల నుంచి రూ.10 లక్షల వరకు కాజేశారు వారి మీద ఏమి చర్య తీసుకుంటారు?

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—మా దృష్టికి కూడా వచ్చింది తప్పనిసరిగా బోర్డు సభ్యులుగా ఉండడానికి అర్హులు అవునా కాదా అన్నది తేల్చవలసినది టొబాకో బోర్డు వారు, పైన కేంద్ర ప్రభుత్వము వారూను.

శ్రీ ఖాట్టం శ్రీరామమూర్తి :—వారి మీద ఏమి చర్య తీసుకుంటారు? వారి మెంబర్‌షిప్ ఉంటుందా, పోతుందా అన్నది ఒక విషయము. వారి మీద ఏమి చర్య తీసుకోబోతున్నారు. ఏ రకమైన శాస్త్రలోని ఉన్నటువంటి ప్రొవిజన్స్ ఇన్‌వోక్ చేసి వారి మీద చర్య తీసుకుంటారు? ఆ డబ్బు తిరిగి రైతులకు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—మా చేతిలో పని అయితే తప్పనిసరిగా చర్య తీసుకుంటాము అటువంటి వారు సభ్యులుగా ఉండడానికి అర్హులు కారని కూడా చెపుతాము.

శ్రీ ఖాట్టం శ్రీరామమూర్తి :—ఏ చర్య తీసుకోబోయేది ఈ శాసనసభ సమావేశం పూర్తి అయ్యేలోపల మాకు తెలియజేస్తారా?

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—తప్పనిసరిగా తెలియజేస్తాము.

శ్రీ బి. సమ్మయ్య :—వరంగల్ జిల్లా పరకాల ప్రాంతములో పొగాకు ఉత్పత్తిదారులు చాలామంది ఉన్నారు. అయితే గత సంవత్సరం వియస్‌టి కంపెనీ వారు ఎవరికయితే బాండ్సు ఇచ్చారో వారి దగ్గర కొనకుండా నిరాకరించారు. అటువంటి స్టాక్సు రైతుల దగ్గర చాలా మిగిలిపోయి. అయితే ఈ సంవత్సరం మరల బాండ్సు తీసుకొని ఉత్పత్తి చేయాలని కోరితే వారికి ఇంతకు ముందు రైతులు కొనమని వీరికి అప్పులు ఇవ్వాలనే నెపము మీద వియస్‌టి వారు అప్పులు లేని రైతులు ప్రతి వారి దగ్గర రూ. 100 వసూలు చేస్తున్నారు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం వియస్‌టి వారి మీద ఏమయినా చర్య తీసుకుంటుందా?

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—గౌరవసభ్యులు చెప్పినది వజీర్ సుల్తాన్ టొబాకో నాటు పొగాకుకు సంబంధించిన విషయము. ఐ. యల్. టి. డి. వారు, వి. యస్. టి. వారు కూడా కర్నూలు, ఖమ్మం, వరంగల్, మహబూబ్ నగర్, నల్గొండ జిల్లాలలో గత సంవత్సరం 80 మిలియన్ కిలోల నాటు పొగాకు ఉత్పత్తి అయితే కొనలేకపోతే కొనమని చెప్పడం జరిగింది. అందువల్ల వారు దాదాపు 32 మిలియన్ కిలోలు వారు కొనడం జరిగింది. ఇంకా రైతులదగ్గర

గాకు ఉంటే మార్క్‌ఫెడ్ ఎంటర్ అయి 5.8 మిలియన్ కిలోలు కొనడం జరిగింది ఈ విధంగా గత సంవత్సరం జరిగింది బ్యాంకుల్ ఇచ్చి కొనకపోతే తప్పకుండా కొనేట్లుగా చేస్తామని మాత్రం సభా ముఖంగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జె. చంద్రమౌళి :—నిన్న జరిగిన మీటింగులో టొబాకో బోర్డు వారు స్మాల్ ఫార్మర్స్ అంటే 5 ఎకరాలు అండ్ బిలో అన్నారు. మంత్రిగారు 5 ఎకరాల నుండి 10 ఎకరాలు బిలో అన్నారు. 5 ఎకరాలు అంత తక్కువ వారి నుంచి తీసుకునేటట్లయితే 5 వేల టన్నులు వారు కొనలేరు. ఏ రెండు మూడు వేల టన్నులో—అంతకుమించి రాదు. అంతేకాకుండా కొత్తగా ఎంటరయిన వారినుంచి ఈ సంవత్సరము కొనము అంటున్నారు. వారి దగ్గరనుంచి కొనేట్లు గాను, 5 ఎకరాలు అంత తక్కువ కాకుండా 10 ఎకరాల వరకు కొనేట్లుగా ప్రభుత్వం టొబాకో బోర్డువారి మీద ఒత్తిడి తీసుకువస్తుందా ?

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—గౌరవసభ్యులకు టొబాకోలో మంచి అనుభవం ఉంది వారు చెప్పినది చాలా సబబైనది టొబాకో బోర్డు వారిని ఇంప్రెస్ చేసి పైవారికి వ్రాయమంటాము. ఇదివరకు 5 ఎకరాల లోపు వారిని స్మాల్ ఫార్మర్స్ అని నిర్ణయించడం జరిగింది ఇప్పుడు యస్. యఫ్. డి. ఏ., ఐ. ఆర్. డి. పి. క్రింద కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రిగారి స్టేటుమెంటు ప్రకారంగా 10 ఎకరాల వరకు ఉన్న వారిని స్మాల్ ఫార్మర్స్‌గా డిక్లేర్ చేయాలని వారి ఉద్దేశముగా ఉంది. కాబట్టి, ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని బోర్డువారు ఇది పెంచాలి అని 5 ఎకరాల వరకు ఉన్న వారి దగ్గరనుంచి 5 మిలియన్ కిలోలు రాదు కాబట్టి తక్కినది కోపరేటివ్ సొసైటీల ద్వారా షార్టుఫాల్ ఎంత మిగులుతుందో అది వీరి ద్వారా కొనడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తే రైతాంగానికి ఉపయోగంగా ఉంటుందని వారితో మాట్లాడి చర్య తీసుకోవాలని అనుకుంటున్నాము.

శ్రీ యం. నారాయణరావు :—నేను అడిగిన దానికి సమాధానం రాలేదు. టొబాకో వల్ల ఇప్పుడు రూ. 530 కోట్లు ఆదాయము వస్తోంది. భార్య మెడలోని పుస్తెతో సహా తాకట్టు పెట్టి రైతు పండిస్తే ఈనాడు దానిని అమ్మకోలేని పరిస్థితిలో ఉన్నాడు. టొబాకో బోర్డు వారు యస్. టి. సి. వారు సక్రమముగా కొనుగోలు చేయరని ఇప్పుడు చంద్రమౌళి గారు చెప్పారు అవసరం అయితే మన అసెంబ్లీ ద్వారా రిజల్యూషన్ను పాస్ చేసి 10 వేల టన్నులు సహకార సంఘాల ద్వారా కొనేదానికి రికమెండు చేస్తారా ?

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—ఇది పైన మోహన్ ధారియా గారు, వారంతా కలసి కూర్చొని చేసిన నిర్ణయం-5 మిలియన్ కిలోలు కోపరేటివ్ ద్వారా కొనేట్ల, 5 మిలియన్ కిలోలు స్మాల్ వేకర్స్ నుంచి కొనాలని, 5 మిలియన్ కిలోలు స్మాల్ ఫార్మర్స్ నుంచి కొనాలని పైనుంచి వచ్చిన ఆదేశాలు. ఈ విధంగా బాగుంటుందని గౌరవసభ్యులు చాలా మంది చెప్పారు. కాబట్టి బోర్డు చెయిర్మన్‌గారిచేత మరొకసారి వారి నిర్ణయం మార్చుకోమని తెలియజేస్తాము.

శ్రీ డి. చిన్నమల్లయ్య — మంథెన, మహాదేవపురం ప్రాంతాలలో కరీంనగర్ జిల్లాలో చాలా మంది వ్యవసాయ కూలీలు చాలా సుదూర ప్రాంతాల నుంచి వచ్చి ఈ పొగాకు పని చేస్తున్నారు. అటువంటి కార్మికులకు కంపెనీల వారు దివాళా తీసి సరయిన పెట్టుబడి లేక కార్మికులకు కూలీలు ఇవ్వకుండా వెళ్ళిపోతున్నారు. అటువంటివి ఇప్పించేందుకు ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుందా ?

శ్రీ వై. వెంకటరావు — దాదాపు, ఈ పొగాకు పరిశ్రమ 70 వేల మంది రైతులకు అలాగే 5 లక్షల మంది కార్మికులకు సంబంధించిన సమస్య. అక్కడక్కడ కొన్ని చోట్ల కార్మికులకు జరిగాయని ఇటువంటివి మా దృష్టికి వస్తే తప్పనిసరిగా చర్య తీసుకుంటాము.

Exclusion of Tobacco From Agricultural Produce

250—

*2591 Q—Sri Ch Parasurama Naidu — Will the Minister for Marketting be pleased to state

(a) whether a Memomndum was received by the Government from the Tobacco trade for eliminating tobacco fromthe list of products enumrated as Agricultural produce within the meaning of the Andhra Pradesh Agricultural Produce and Live stock Markets Act of 1966;

(b) whether the Government considered the reasons advanced therefor in the Memorandam and appreciate the difficulties mentioned therein; and

(c) whether the Government will comply with the request for exclusion of tobacco from the said definition of Agricultural Produce in the said Act?

(మార్కెటింగు శాఖ మంత్రి తరపున) శ్రీ పి. శేషావతారం:—

(ఎ) అవునండీ.

(బి) (సి) వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల మార్కెట్ కమీషనరు మరియు కార్యదర్శి చాంబర్సులో 27-3-1978 తేదీన జరిగిన చర్చలలో, పొగాకు బోర్డు పొగాకును వేలం చేసేపనిని చేపట్టిన వెంటనే ప్రకటిత సరుకుల నుండి పొగాకును తొలగించి వేసే విషయాన్ని ఇతర విషయాలతో పాటు పరిశీలించవలసిందిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేయడానికి అంగీకరించబడింది.

శ్రీ సిహెచ్. పరశురామనాయుడు :— అధ్యక్షా, ఈ మెమోరాండం నాటు పొగాకుకు సంబంధించినటువంటిది ఈ నాటు పొగాకు అనేది ట్రేడు సరుకుకు సంబంధించినది, అందుచేత దీనిని అగ్రికల్చరల్ ప్రోడ్యూస్ క్రింద లేకుండా సెస్ వసూలు లేకుండా ఉండే ఆలోచన చేస్తారా ?

శ్రీ పి. శేషావతారం - అదేమీ లేదు. నాటుపొగాకు విషయంలో ఏలూరు హోల్ సేల్ టొబాకు మర్చెంట్సు రిడక్షన్ మాత్రం అడిగారు. కాని మొత్తంగా తీసివేయమనలేదు. 1 పర్సెంట్ నుంచి తగ్గించవలసిందని యిదివరకు 0.22 పర్సెంట్ నయాపైస చెల్లిస్తున్నామని కోరినారు. తద్రీత్యా 21-3-78 తేదీన, వారు కోర్టులలో ఫైల్ చేసుకొన్న కేసులు ఎత్తి వేసేపక్షంలో 1 పర్సెంట్ నుంచి 0 35 పర్సెంటు నయాపైసలకు తగ్గించడానికి ఒప్పుకోవడం జరిగింది. రైతుల దగ్గర ఉండే స్టాక్సు అన్ని వారు కొనుగోలు చేసే పద్ధతి కూడ ఒక కండిషన్ పెట్టడం జరిగింది

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య —అది వాస్తవమే. నేషనల్ కో ఆపరేటివ్ డెవ 9-20 a m లప్ మెంటు కార్పొరేషను ఉన్నది దానిలో 93 వ్యవసాయోత్పత్తులు చేర్చబడినాయి. దానిలో పొగాకు లేదు రాష్ట్రప్రభుత్వ మార్కెటింగు శాఖ నిర్వహించేవారు ఆ విషయం మరచిపోయారో, యిండి ఫరెంట్ గాఉండి పోయారో అది చేర్చబడలేదు అది చేర్చక పోవడంవల్ల మనకు చాల నష్టం జరుగుతున్నది. ఎన్. సి. డి. సి లో ఆ వ్యవసాయోత్పత్తులలో దీనినికూడ చేర్చేదానికి పూనుకుంటారా? 2,340 కోట్ల రూపాయల వ్యాపారం జరుగుతున్నది దానిని చేర్చినట్లయితే మనకు కూడా వాటా ఉంటుంది. మంత్రివర్యులు ఆలోచన చేస్తారా?

శ్రీ పి. శేషావతారం:—చూస్తాము.

POLLUTION OF WATER AROUND THE VILLAGES DUE TO N.F.C.

251—

*2296- (E) Q —Sri B. Machander Rao . — Will the Minister for Panchayati Raj be plea-ed to state

(a) the steps taken by the Govt. to provide drinking water to the villages around the N F C because the drinking water in the wells is highls polluted due to the uncontrolled discharge of waste effluents from N F.C. Chemical factories;

(b) whether the Government have considered the report of Mr, A.A. Khan, Senior Scientific Officer in the field of enviroumental monitoring working at N F C. and

(c) wheth r the Government have writtern any letter to the N.F C because the high doses of Nitrate is very harmful to the children and the alternative arrangements made to the village of Mallapur and other villages surrounding the N.F C.

పంచాయితీ రాజ్ శాఖా మంత్రి (శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి):—

(ఎ) న్యూక్లియరు ఫ్యూయల్ కాంప్లెక్సు చుట్టుపట్ల ఉన్న మంచినీటి బావులలోని నీరు కలుషిత మవుతున్నట్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది. ఆ గ్రామాలలోని మంచినీటి పరిస్థితిని గురించి పరిశీలించవలసిందని ప్రభుత్వం, ఆంధ్రప్రదేశ రాష్ట్ర కాలుష్య నివారణ మండలిని కోరింది.

ఆ మండలి నివేదిక ప్రకారం, ఆ బావులలోని నీరు ఎన్ ఎఫ్ సి. వదులుతున్న మురికినీటి వల్ల చెడిపోతున్నది, లేదా ఇతరకారణాలవల్ల చెడిపోతున్నది స్పష్టంగా నిర్ధారణ కాలేదు అయినప్పటికి, మల్లెగూడెం గ్రామానికి పైపులద్వారా నీరు సరఫరా చేయవలసిందని ప్రభుత్వం ఎన్ ఎఫ్. సి. ని కోరింది. మల్లాపురం గ్రామానికి బోరింగు బావులు ఏర్పాటు చేసే అవకాశాలు గురించి ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది.

(బి) శ్రీ ఎ.ఎ. ఖాన్ నివేదిక గురించి ప్రభుత్వానికి ఏమీ తెలియదు కొంతకాలం క్రితం ఆయన ఎన్ ఎఫ్ సి అనుమతి లేకుండానే పత్రికా ప్రకటన చేసినట్లు ఎన్ ఎఫ్.సి తెలియజేసింది. ఆ గ్రామాలలో గల మంచినీటి బావులలోని నీరు ఎన్.ఎఫ్ సి వదులుతున్న మురికి నీటి మూలంగా కలుషితమవుతున్నట్లు శ్రీ ఎ.ఎ. ఖాన్ చేసిన క్లెయిమును ఎన్ ఎఫ్.సి ఖండించినట్లు తెలిసింది

(సి) ప్రభుత్వం ఇంతవరకు ఎన్.ఎఫ్.సి.తో ఎట్టి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపలేదు కాని ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర కాలుష్యనివారణ మండలి ద్వారా ఈ విషయంలో చర్య తీసుకొంటున్నది ప్రత్యామ్నాయ వనరుల అవసరం వుందా లేదా అనే విషయం స్పష్టంగా నిర్ధారించడం కోసం ఎన్. ఎఫ్. సి చుట్టుపక్కల ఉన్న ఇతర గ్రామాలలో సర్వే జరపాలని ప్రభుత్వం సంకల్పించింది.

శ్రీ బి మచ్చేందరరావు —రసాయనాలతో కలిసిన మురికి నీరు భూగర్భంలో పారనప్పుడు ప్రక్క బావులలో ప్రవేశించకుండా టాంక్స్ కట్టి వేరే కెమికల్స్ వాడి పరిశుద్ధపరచుటకు ప్రభుత్వం ఫ్యాక్టరి వారికి సూచించినారా?

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :—ఈ ప్రశ్న వచ్చిన తరువాత 6 వ తేదీ నాడు ఎన్.ఎఫ్.సి అధికారులను పబ్లిక్ హెల్తు చీఫ్ యింజనీర్‌ను వారందరిని పిలిచి నా ఛాంబర్‌లో చర్చించి మల్లెగూడెం గ్రామం వరకు పైప్ వాటర్ సప్లయి చేస్తామని ఎన్.ఎఫ్.సి వారు ఒప్పుకున్నారు. రెండవ గ్రామానికి బోర్ వేసి బోర్ వెల్ నుంచి మొత్తానికి కలుషిత నీరుకాకుండా మంచి నీరు సప్లయి చేసే ఏర్పాట్లు చేయబడ్డాయి.

Sri S Alwar Dass :—Sir, is the Government observing the increase of radiation in the atmosphere due to this nuclear fuel complex at Hyderabad?

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :—సైంటిఫిక్ రిసర్చితో సంబంధించినటువంటిది. అది పంచాయితి రాజ్ పరిధిలో లేదు కాబట్టి సెపరేట్ ప్రశ్న వారు అడిగితే దానికి సమాధానం చెప్పిస్తాను.

Starting of Industrial Training Institute in every Taluk Headquarters

252—

*2702 Q —Sri K B Siddaiah.—Will the Minister for Technical Education and Indian Medicine be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to start Industrial Training Institute in every taluk headquarters to provide self-employment and also aid for the rural industrialisation, and

(b) if not, whether the Government will consider this proposal?

కార్మిక ఉపాధి కల్పన శాఖ మంత్రి (శ్రీ జి. వెంకటస్వామి) — (ఎ) (బి) లేదండి.

శ్రీ కె. బి సిద్దయ్య —ఇప్పుడు నిరుద్యోగుల సంఖ్య 10 లక్షలు పైబడింది పైపెచ్చు కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అన్నీ కూడ గ్రామీణ ప్రాంతాలలో కుటీర పరిశ్రమలు పెట్టాలని, గ్రామీణ పరిశ్రమలు పెట్టాలనీ కోరుకొనే సమయంలో నిరుద్యోగులను పెంచే డిగ్రీ కళాశాలలకన్న ప్రతి తాలూకాలో స్వయం ఉపాధి కల్పించే పారిశ్రామిక శిక్షణ సంస్థను స్థాపించడం అవసరం. అడిగితే యిదివరకు లేదు అన్నారు. ఇకమీదట అయినా ఆ విషయాన్ని పరిశీలన చేసి ప్రతి తాలూకాలో ఒక పారిశ్రామిక శిక్షణ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటుచేసేదానికి పరిశీలనచేసి దానికి తగిన ప్రయత్నాలు చేస్తారా ?

శ్రీ జి వెంకటస్వామి —ఇప్పటికే ప్రభుత్వం తరఫు నుంచి ఐ. టి యిన్‌స్టిట్యూట్ ఒక్కొక్క జిల్లాలో ఒకటి రెండు ఉన్నాయి. ఈ ప్రకారంగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ప్రభుత్వంనుంచి 34 యిన్‌స్టిట్యూషన్స్ నడపబడుతున్నాయి అవి కాకుండా ప్రైవేటువి 6 ఉన్నాయి. దాదాపు 40 ట్రెయినింగ్ యిన్‌స్టిట్యూట్స్ ఉన్నాయి దీనిలో యిప్పటికే 11,707 విద్యార్థులు చదువుతున్నారు. సంవత్సరానికి దాదాపు 6 వేలు, 7 వేలు మధ్యన విద్యార్థులు పాస్ అవుతున్నారు. మొత్తం ఉండేటటువంటి స్ట్రెన్త్‌లో యిప్పటికే 34,548 మంది ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌చేంజ్‌లో రిజిష్టర్ అయి ఉన్నారు, ఐ టి పాస్ అయిన వారు. ఇంకా ప్రతి తాలూకాలో ఐ. టి ఐ. పెట్టాలని డిమాండ్స్ ఉన్నాయి. ప్రతి ఎమ్. ఎల్. ఎ కూడ ప్రయత్నం చేస్తున్నారు 34,500 మందికి పైగా ఐ టి పాస్ అయిన వారికి ఉద్యోగాలు లేవు. ఇంకా పెట్టినకొద్దీ యింకా అనెంప్లాయిమెంట్ పెరుగుతూనే ఉంటుంది. అంతకు తప్పిస్తే ఏమి లేదు. పెట్టడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. డబ్బు యిస్తే తప్పకుండా పెట్టడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య .—డబ్బులు ఎవరు యివ్వాలి? మేము యివ్వాలా? గవర్నమెంట్ కదులుతుందా ? మంత్రిగారు సమాధానం చెపుతూ టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ యింకా ఎక్కువచేస్తే నిరుద్యోగం పెరుగుతుంది అంటే మామూలు ఎడ్యుకేషన్‌వల్ల ఎంత పెరుగుతుందో ఆలోచించండి. టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ వల్ల నిరుద్యోగం తగ్గుతుందని,

మన భావన. వొకేషనల్ ట్రెయినింగ్ ఎట్‌సెట్రా. మంత్రిగారికి అటువంటి ఆలోచన ఎట్లా వచ్చినదో నాకు అర్థం కాలేదు మంత్రివర్యులు ఆలోచన చేసి ప్రతి తాలూకాకు పెట్టడం వల్ల గ్రామీణ పారిశ్రామిక పరిస్థితి బాగుపడడమే కాకుండా ఎక్కువ మందికి ఉద్యోగావకాశం కల్పించడానికి వీలు ఉంటుంది. అది ఆలోచిస్తారా? డబ్బు కేంద్రంతో పోట్లాడి సాధిస్తారా? ఇక్కడే ఉన్నారు ఆర్థికమంత్రిగారు, వీరి సహాయం తీసుకోండి

శ్రీ జి వెంకటస్వామి —వీరు యిక్కడ హాయిగా ఉన్నారు నా యింటి మీదకు వచ్చి బల్బులు, బోల్టులు అన్నీ తీసివేశారు. అప్రెంటిస్ చేసిన వారిని 50 పర్సెంట్ అబ్‌జార్బ్ చేయాలని జి.ఒ. చేశారు జి ఒ చేసినా గాని యిండస్ట్రియలిస్టు తీసుకోవడం లేదు ఎక్కడైతే అప్రెంటిస్ చేస్తున్నారో ఆ యిండస్ట్రీలో 50 పర్సెంట్ ఎబ్‌జార్బ్ చేయమని జి ఒ చేశాము దానిపైన ఆర్.టి.సి. పూర్తిగానే చేస్తున్నది వేరే యిండస్ట్రీస్, పబ్లిక్ సెక్టారులో కూడ జరుగుతున్నది అందరు చేయడం లేదని తెలిసిన తరువాత డైరక్టర్ ఆఫ్ ఎంప్లాయిమెంట్‌ను పంపించి అక్కడ అమలు చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము సోషల్ సర్వీసు డిపార్టుమెంట్ నుంచి ఈ సంవత్సరం 900 మంది షెడ్యూల్డ్ కాస్ట్, షెడ్యూల్డు ట్రైబ్స్, బాక్‌వర్డు క్లాస్, ఎకనమికల్లీ బాక్‌వర్డు క్లాస్ వారికి— ఎక్స్‌స్ట్రా వారి తరఫు నుంచి డబ్బు యిచ్చి ట్రెయినింగ్ యిచ్చేటటువంటిది స్టార్టు అయింది, స్పెషల్ ఎంప్లాయిమెంట్ క్రింద. మళ్ళీ వాయిదా కూడ చేశారు. మళ్ళీ వచ్చే సంవత్సరము వరకు 2000 మంది వరకు మేము తీసుకుంటాము అని వాయిదా చేశారు డబ్బు యిస్తే అది కూడ చేస్తామని వాగ్దానం చేస్తున్నారు.

శ్రీ భాట్టం శ్రీరామమూర్తి .—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు మేము డబ్బు ఇచ్చేటట్లయితే ఐ టి ఐ. పెడుతామంటున్నారు. పై వారి డబ్బుతో ఐటిఐ పెట్టే కార్యక్రమం యీ మంత్రిగారు కొత్తగా ప్రారంభించారా? లేక మొత్తం ఇదే పద్ధతిలో పెడదామనుకుంటున్నారా ? ఇది మా డబ్బుతో నడిచే పోర్టుఫోలియేనా?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—డబ్బు లేకపోవడంవలన యీ యిబ్బంది వచ్చిందని చెప్పాను. నా తెలుగు మీకు తెలుసు గదా, వండర్‌ఫుల్ తెలుగు. అందుచేత, ఇందులో పొరపాట్లు వుంటే నేర్పించండి నేర్చుకుంటాను.

శ్రీ సి.హెచ్. విఠల్ రెడ్డి :—మంత్రిగారి సమాధానం వేరు, ప్రశ్న వేరు శిక్షణ యిస్తే నిరుద్యోగ సమస్య పెరుగుతుంది అంటున్నారు. స్వయం ఉపాధిని కల్పించుటకు మరియు గ్రామీణ పారిశ్రామికీకరణకు సహాయపడుటకు ప్రతి తాలూకా కేంద్రంలోను పారిశ్రామిక శిక్షణా సంస్థను ప్రారంభించుటకు యేదైనా ప్రతిపాదనగలదా! అని ప్రశ్న. ఇది నిరుద్యోగ సమస్య గురించి కాదు. చిన్న చిన్న వృత్తులు చేపట్టడానికి శిక్షణ ఇవ్వడం గురించి. ఆ దృష్టితో వీటిని ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—ఇప్పుడు ఏ తాలూకాలోను శిక్షణ పొందిన వారు తక్కువ లేరు. నా వద్ద లిస్టు వుంది, చాలా మంది పాస్ అయిఉన్నారు, మీరు ఏ తాలూకాకు సంబంధించి ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ కావాలని అడిగినా నేను

ఇస్తాను. ఇప్పుడు ఏ తాలూకాలో పెట్టినా వారు రావడానికి తయారుగా ఉన్నారు ఎయిత్ క్లాస్ ఫెయిల్ అయిన వారు ఐటిఐ కి వస్తారు ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం పెట్టిన స్కీము, షెడ్యూల్డు క్లాసెస్, ట్రైబ్స్, ఇతర వెనుకబడిన తరగతుల వారికొరకు ఏర్పాటు చేసిన స్కీము, ఇప్పుడు ప్రతి తాలూకాలోను ఉన్నారు. ఇంకా ఎక్కువ చేయాలంటే, డబ్బు లేనందువల్ల ప్రతి తాలూకాలోను పెట్టడం కష్టమని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ యన్. అల్వార్ దాస్.—స్టీల్ ప్లాంట్ వంటి ముఖ్యమైన ఇండస్ట్రీస్ వస్తున్న విశాఖపట్నంలో రెండవ ఐటిఐ పెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తారా? ప్రభుత్వ అధ్వర్యంలోగాని, ప్రైవేటుగాగాని పెట్టడానికి ప్రయత్నించవలసిందిగా తమర్ని ప్రార్థిస్తున్నాను, ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ జి. వెంటస్వామి.—స్టీల్ ప్లాంట్ వస్తున్నది. దాని కొరకు మేము తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తామని మెంబరు గారికి హామీ ఇస్తున్నాను.

శ్రీ కె.బి. సిద్దయ్య—34 వేల మంది నిరుద్యోగులుగా ఉన్నారు కాబట్టి, ఇవి ఇంకా పెట్టవలసిన అవసరం లేదని మంత్రిగారు చెప్పారు ఆ విధంగా చూస్తే మన రాష్ట్రంలో ఏ కాలేజి గాని, ఇంకేమీ కొత్తగా పెట్టవలసిన అవసరమే లేదు. ఇప్పుడు పదిలక్షలమంది నిరుద్యోగులుగా వున్నారు కాబట్టి కొత్తగా డిగ్రీ కాలేజస్ పెట్టడమెందుకు? పెట్టవలసిన అవసరం లేదు. అసలు యీ ఇన్‌స్టిట్యూట్ పెట్టడం యొక్క ఉద్దేశం-ప్రభుత్వంపై ఆధారపడకుండా స్వయం ఉపాధి కల్పన చేసుకుని బ్రతుకుతారని. అందువలన ఇలాంటి పారిశ్రామిక శిక్షణా కేంద్రాలు చాలా అవసరం. అందువలన, దీనిని పునఃపరిశీలనగా చేయవలసినదిగా నేను కోరుతున్నాను. చేస్తారా?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి:—అధ్యక్షా, నేను మనవిచేశాను. ఈ సంవత్సరం డబ్బులేక మేము పెట్టే వీలు లేదు. వచ్చే సంవత్సరం ఏమైనా చేయడానికి వీలవుతుందేమో ప్రయత్నిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను

Short Notice Questions and Answers

Cutting of Tamarind Trees in State

252—A

S.N Q. No. 3939—(G) Dr. V. Sivarama Krishna Rao .—Will the Minister for Forests be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government have permitted to cut all the taramind trees in the State;

(b) whether it is also a fact that tamarind trees in public or in private properties need no permission for transport after cutting; and

(c) if so, the reasons therefor;

శ్రీ నిజాంవలి : —(ఎ) లేదండి.

(బి) కాదండి.

(సి) ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ వి. శివరామకృష్ణారావు —చాలా విచిత్రంగా వుంది మంత్రిగారి సమాధానం అవునండి, కాదండి, లేదండి అని చెబుతున్నారు. జి.ఒ యం యస్. 426 డేటేడ్ 17–6–78లో మామిడి, జీడిమామిడి, నలతుమ్మ, గాగి, చేవ, చింత, జాను మొదలయినవి చెప్పారు. దీనిని ఆధారం చేసుకుని మొత్తం రాష్ట్రంలోని చింతచెట్లన్నీ నరికి ట్రాన్సుఫోర్టు చేసేస్తున్నారు ఒక సంవత్సరం సంవత్సరంన్నరలోపల మన రాష్ట్రంలో చింతచెట్టు అనేది వుండదు మనం చింత పండు ఎక్కడ నుంచయినా దిగుమతి చేసుకోవలసిన పరిస్థితిఏర్పడుతుంది. నేను మీ ద్వారా అటవీశాఖామాత్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పటికి సంవత్సరంతో 9 నెలలు గడిచింది ఇప్పటికి 70 శాతం చింతచెట్లు పోయినవి. 30 పర్సెంట్ మాత్రం మిగిలినవి. చింతచెట్టు కాపుకు రావడానికి దాదాపు 20 సంవత్సరాలు పడుతుంది. ఇవాళ వేస్తే 20 సంవత్సరాలకుగాని అది రాదు. మంత్రిగారు ఇంటింటా ఒక చెట్టు, ఊరూరా ఒక వనం అన్నారు. వెంటనే, దయచేసి, దీనిని ఆపించడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ నిజాంవలి .—గౌ సభ్యుల అభిప్రాయంతో సంపూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. 23–2–79 వ తేదీన ఒక జి. ఒ గెజిట్ నోటిఫికేషన్ కొరకు పంపించడం జరిగింది ఇకమీదట ఇష్టంవచ్చినట్లుగా చింతచెట్టు నరకడానికి వీలు లేకుండా ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకుంటుంది.

శ్రీ వి శివరామకృష్ణారావు :—ఆ జి ఒ ఇంకా కమ్యూనికేట్ కాలేదు.

శ్రీ పి.జనార్థన రెడ్డి (కరీంనగర్) —అలున ఏ చెట్టునయినా ఎందుకు నరకాలి?

మిస్టర్ స్పీకర్. — రైతులు తుమ్మచెట్లు కొట్టుకుంటారు.

శ్రీ వి. పద్మరాజు —మామిడి, జీడిమామిడి, నారింజ, నిమ్మ, బత్తాయి మొదలయినవి అడవులలో వుండవు, కాపుకు వచ్చే వీటిని రైతులు నరకరు, వ్యవసాయానికి అడ్డంవచ్చే వాటిని, సైకిల్ టిన్స్‌న, కొమ్మల్ని కొట్టి పక్కనున్న బస్తీలలో అమ్ముకుంటారు ఈ జి. ఒ. వలన పేదప్రజలు, రైతులు చాలా యిబ్బంది పడతారు. ఫారెస్టు వారిచుట్టూ పర్మిట్ కోసం తిరగవలసొచ్చిలయిదు రు. లు ఖరీదుగలదానికి యాభై రు. లు ఖర్చుపెట్టవలసి వస్తుంది. ఈ జి. ఒ. పేద ప్రజలకు. రైతులకు చాలా ఇబ్బంది కలగజేస్తుంది. కను దీనిని అమలు జరపడానికి వీల్లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ నిజాంవలి —అటువంటి చెట్లను కొట్టవద్దని ఆ జి. ఒ. లో ఎగ్జంప్టు చేశాము. మామిడి మొదలయిన వాటికి ఆ జి ఒ. వర్తించదు.

ఒక గౌరవసభ్యుడు రిజర్వు ఫారెస్టులోని చిన్న చెట్లను కూడ కొట్టి వేస్తున్నారు. అవి గిరిజనులకు ఆహారంగా ఉపయోగపడేవి, పనికి రానివాటిని కొట్టవచ్చునుగాని. ఇటువంటి పనికివచ్చే చెట్లను కొట్టకుండా చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ నిజాంవలి —చూస్తాం.

మిస్టర్ స్పీకర్ .—ఫారెస్టులో వుండే చెట్లను కొట్టే విషయం కాదిది ఇదివరకు జి వో ప్రకారం యీ చెట్లను, పట్టాభూములలో వున్నప్పటికి, కొట్టాలంటే వారి పర్మిట్ తీసుకోవాలి అన్నారు. చాకోఫ్ కంట్రోల్ యాక్టు ప్రకారం ఇప్పుడు దానిని సడలించడంవలన వచ్చిన ఇబ్బందుల దృష్ట్యా తిరిగి ఇంపోజ్ చేశారు

శ్రీ సి హెచ్ విఠల్ రెడ్డి — సంజయ్ గాంధీ గారి ఐదు సూత్రాల కార్యక్రమం తరువాత ఒక జి. వో. వెళ్ళింది. తుమ్మచెట్టు కాని ఏ రకమైన చెట్లు పట్టా భూములలో ఉన్నప్పటికి పర్మిషను లేకుండా కొట్టడానికి వీలు లేదని ట్రాన్స్ పోర్టు చేయడానికి వీలులేదని, చింత చెట్టు కాను, తుమ్మచెట్టు కూడా కొట్టటానికి వీలు లేదని, తహసిల్దారు పర్మిషను ఇస్తేనే రైతు తన పట్టా భూములో కొట్టుకో వచ్చును జి వో ఉంది అది అమలు కూడా జరుగుతోంది. ఐదు సూత్రాలు పోయిన తరువాత అది కూడా పోయిందా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఆ జి వో. కాపీ నాకు పంపండి, నేను చూడలేదు

శ్రీ పి సుబ్బయ్య.— జి. వో లేదు లెండి.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు — సంజయ్ గాంధీ ఎవరు ? జి. వో. ఏమిటి ?

శ్రీ సి హెచ్. విఠల్ రెడ్డి — జి. వో చూపిస్తాను.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య:— చింత చెట్టు చాలా ఉపయోగకరమైనది చింత పండు, చింతపొట్టు పేదలకు అవసరమైనవి అవి దొరకని పరిస్థితి ఏర్పడు తున్నది పేదలకు అనుపానంగా వాడుకునేవి అవి అందువల్ల చింతచెట్లు కొట్టకుండా ఆర్డినెన్సు లేదా నేప్పుడే వీలైతే, చట్టం తీసుకువస్తారా ?

శ్రీ నిజాం వలీ.— ఉత్తరువు జారీ చేయబడింది. గెజెటు నోటిఫికేషన్ కు పంపాము. చర్య తీసుకుంటున్నాం.

శ్రీ సిహెచ్ శ్యామలరావు:—అడవి అవతల ఉండే చెట్టు కొండతే ఫారెస్టు మధ్య నుంచి వస్తే దానికి పర్మిషను తీసుకోవాలి అంటున్నారు. రైతుల తాలూకు జిరాయితీలలోని చెట్లు, సర్వే చెట్లు వంటివి. కొట్టుకుంటే వాటిని కూడా తమ ఇంటికి తీసుకుపోవడానికి, రోడ్డు మీద వెళ్ళడానికి, ఫారెస్టు వారి

పర్మిషను తీసుకోడం కష్టంగా ఉంటున్నది తహశీల్దారు పర్మిషను ఇచ్చినప్పటికి మరల ఫారెస్టు ఆఫీసరు పర్మిషను కోసం తిరగడం రైతులకు చాలా కష్టంగా ఉంటున్నది కనుక తహసీల్దారు సర్టిఫికేటు మీద ట్రాన్స్‌పోర్టు చేసుకోడానికి అవకాశం కల్పిస్తే ఫారెస్టు ఆఫీసరు వద్దకు వెళ్ళవలసిన అవసరం లేకుండా పోతుంది ఆ విధంగా చేస్తారా ?

శ్రీ నిజాం వలీ - అన్ని చెట్లకు ఇలాంటి జి. వో ఇవ్వడానికి సాధ్యం కాదు ఆరెంజి, జామ, తుమ్మ, సపోటా, కొబ్బరి, జామిల్, నేరేడు, కాషన్యా, మామిడి, రావి, పనస వీటిని ఎగ్జెంప్టు చేశాము. వీటిని పర్మిషను తీసుకోవలసిన అవసరం లేదు

శ్రీ సి హెచ్. శ్యామలరావు . మిగతా వాటికి కూడా తహశీల్దారు పర్మిషను సరిపోతుంది కదా.

سری اسماعیل (خانہ پور) :— تعلقہ اوٹنور میں ٹرائبلس کے پٹہ کی زمینات ہیں جن میں درخت ہیں ان درختوں پر پرندوں کے بیٹھنے سے فصلوں کو نقصان ہوتا ہے اس لئے ٹرائبلس ان کو کاٹ کر جلا دیتے ہیں ۔ اگر فارسٹ ڈپارٹمنٹ کی بجائے تحصیلدار کی اجازت سے درختوں کو کاٹنے کی اجازت دیجائے تو ٹھیک ہوگا کیونکہ فارسٹ ڈپارٹمنٹ کو آنے جانے میں کافی حرج برداشت کرنا پڑتا ہے اسلئے دوسرا جی ۔ او جاری کیا جانا چاہئے ۔

శ్రీ నిజాం వలీ :—పట్టా భూములలో ఉండే అన్నిరకాల చెట్లకు అలాంటి మినహాయింపు ఇవ్వడానికి వీలులేదు దానివల్ల మొత్తం అడవులు నాశనం అవుతాయి. దేశానికి నష్టం కలుగుతుంది కనుక అలాంటి చర్య తీసుకోడానికి వీలులేదు. కొన్ని చెట్లు మినహాయించాము అది నేను చెప్పాను.

శ్రీ ఎమ్. ఆదెయ్య :—రైతు జిరాయితీలో ఉన్నప్పటికి ఎగ్జెంప్టు కాని చెట్లు ఏమిటో చెబుతారా ?

శ్రీ నిజాం వలీ :—చెప్పినవికాక మిగతావి

9–50 a m శ్రీ ఎమ్. ఆదెయ్య :—రైతు జిరాయితీలో టేకు చెట్లు ఉండవచ్చును

శ్రీ నిజాం వలీ— నేను చదివిన చెట్లు మినహాయించి మిగతా ఏ చెట్లు ఐనప్పటికి పట్టా భూమిలో ఉంటే పర్మిట్ తీసుకోవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ సి హెచ్. శ్యామలరావు :— పట్టా భూములో ఉండే ఏ చెట్లు ఐనప్పటికి మినహాయింపు ఎందుకు చేయకూడదు ? రైతుకు తనభూమిలో ఉన్న చెట్టు కొట్టుకునే హక్కు లేకపోవడమేమిటి ? కొన్ని చెట్లు మినహాయించాం అంటున్నారు. మిగతావి కూడా ఎందుకు మినహాయించకూడదు? ఫారెస్టు ఆఫీసు చుట్టూ తిరగలేక చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నాడు రైతు

శ్రీ నిజాం వలీ — పట్టాభూములలో ఉండే ప్రత్యేకమైన మొక్క అడవులలో కూడా ఉండవచ్చును. ఎగ్జెంప్షను ఆధారంగా తీసుకుని అడవులలో

ఉండే చెట్లను కొట్టివేసి అడవులను నాశనం చేసే ప్రమాదం ఉంది కనుక ఇది అవసరం. చింత చెట్ల విషయంలో జి.వో. ఇవ్వడం జరిగింది

శ్రీ సి హెచ్. విఠల్ రెడ్డి —భూస్వాములు తమ సీలింగు భూములలో వచ్చిన అడవి భూములున్నాయి వారేమి చేస్తున్నారంటే ఎగ్జెంప్షన్ ఇచ్చారు. కనుక ఆ పేరుతో మొత్తం అడవులు నరికివేస్తున్నారు. మా పట్టా భూములు ఉన్నాయి కనుక అవి పేదప్రజలకు పోతున్నాయి కనుక దానిని ఆధారంగా చేసుకొని నరికివేస్తున్నారు. పర్మిషను లేకుండా నరకడానికి వీలులేదని పెడితే బాగుంటుంది. మరల ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ నిజాం వలీ —ఆలోచిస్తాను.

శ్రీ బి బాలయ్య —పోరంపోకు చెందిన వాటిలో చెట్లు ఉన్నాయి. ప్రభుత్వమే కొట్టిస్తున్నారా? ఆక్షను పెడుతున్నారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ —ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించినది కాదు.

శ్రీ కె బి చెన్నమల్లప్ప —మంత్రిగారు కొన్ని చెట్ల పేర్లు చెప్పి, వాటిని కొట్టడానికి తహసీల్దారు పర్మిషన్ తీసుకోవాలని, అలా చేస్తామని చెప్పారు కాని దేశములో చీమతుమ్మ విపరీతముగా పెరిగిపోతున్నది. ఎవ్వరు కొట్టినా అడిగేవారు లేరు నా నియోజకవర్గములో దానిని ఫైర్‌వుడ్‌గా వాడుకోవడానికి హరిజనులు కొట్టుకుని అమ్ముకుంటూవుంటే ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారు వారిపైన కేసులు పెడుతున్నారు. పర్మిషన్ లేకుండా కొట్టుకుని అమ్మడానికి ఏమైనా యోచిస్తారా?

శ్రీ నిజామ్ వలీ —వివరాలతో అర్జీ పెడితే పరిశీలన చేస్తాము.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :—రైతులు పట్టా భూములలోని చెట్లను కొట్టుకుంటే వారిపైన కేసులు పెడుతున్నారు నా నియోజకవర్గములో పాముల నుంచి బద్వేలు వరకు వెళ్ళేవరకు మధ్య రోడ్ వుంది రోడ్ నుంచి 10 అడుగుల లోపలవరకు చెట్లను కొట్టడానికి అనుమతి ఇచ్చారని అన్నారు. అక్కడ కొట్టిన కట్టెలు అన్నీ 10 అడుగుల లోపల గుట్టలుగా పెడుతున్నారు. మంత్రిగారు ఆ రోడ్ పైన ఒకసారి వెడితే స్వయముగా తెలుస్తుంది. దీనిని నివారించడానికి ప్రత్యేక చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ నిజాం వలీ :— వెళ్ళి పరిశీలన చేసి తగుచర్యలు తీసుకుంటాను.

Development of Horsely Hills

252—B :

S N Q. No. 3939(W)—Sarvari Avula Mohan Reddy and Nallapareddi Sreenivasul Reddy .-Will the Minister for Tourism be pleased to state :

(a) whether the Chief Minister has received a representation from Mr A Mohan Reddy, MLA in 1978 regarding the Development of Horsely Hills as Tourist Centre,

(b) if so, the contents of the representation,

(c) the action taken on the recommendation contained in the report, and

(d) when will a committee be constituted for the development of Horsely Hills as Tourist Centre and Health resort ?

శ్రీమతి రోడామిస్త్రీ :- సమాధానం సభా సమక్షంలో ఉంచబడింది

ANSWER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

(a) Yes, Sir

(b) The honourable Member has suggested to take up the following developmental works at Horsely Hills

1. Providing of adequate protected water supply.
2. To establish subsidised Tourist Hotel.
3. Construction of new buildings for dignitaries, officers and film industry and Hostel type buildings for students and common tourists
4. To improve the existing buildings
5. To set up a permanent Hospital.
6. To develop gardens.
7. To provide tourist cars.
8. To conduct regional conferences and meetings of Government.
9. To hold the Cabinet meetings in summer.
10. To hold assembly session in the summer for a period of 3 months.
11. To construct a stadium.

(c) Funds have been sanctioned during the current financial year for development of gardens, for barbed wire fencing to protect gardens, for furnishing the exsting suites etc. One permanent Homeo dispensary has been set up a Horsely Hills. One building has been leased out to a private caterer for opening a canteen. The representation will also be placed before the Horsely Hills Development Committee for its consideration.

(d) The Horsely Hills Development Committee has been re constituted recently

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి — హార్స్లీ హిల్స్ కమిటీని రీకాన్‌స్టిట్యూట్ చేసినట్లు చెప్పారు ఆ కమిటీ అధ్యక్షులు, సభ్యులు ఎవరు?

Smt Roda Mistry —That is a separate question Sir

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి — క్వశ్చనులోనే వుంది అధ్యక్షా, రీకాన్‌స్టిట్యూట్ చేశామని ఆన్సర్ చెప్పి ఆ కమిటీ అధ్యక్షులు, సభ్యుల పేర్లు సమాచారము లేదంటే ఎంతవరకు సబబుగా వుంది? లేడీ మంత్రిగారు కాబట్టి పూః కొందామంటే కూర్చొంటాను

శ్రీమతి రోడామిస్త్రి —

1	The District Collector, Chittoor	Chairman
2	Secretary to Governor, Raj Bhavan, Hyderabad	Member
3.	Sri T Balakrishnaiah M P, Tirupathi	Member
4	Sri P Rajagopalalnaidu, M P, Digudmagham, Chittoor District	Member.
5	Smt Vijayaramanujam, Ex-M.L A,	Member.
6	Sri R Chenga Reddy, M L A, Puttur, Chittoor District	Member.
7.	Smt R Damayanthi Devi Nellore	Member
8	Sri T N Raghurama Reddy, Ex-Samithi President Madanapalle, Chittoor District	Member
9	Sri G Venkatnarayana Reddy. M L A, Madanapalle, Chittoor District	Member
10.	Sri N. Varadachari, President, Journalists Association, Tirupathi	Member.
11.	Sri K. Viswanath, Cine Director, Madras	Member
12.	Sri A. Mohan Reddy, M L. A., Thambalapalli, Chittoor District	Member.
13.	Sri P. Ramana Reddy, C/o Sri Vijaya Production, Madras	Member.
14	The Executive Officer, T T D, Tirupathi	Member
15	Sub Collector, Madanapalle	Member
16	District Forest Officer (West) Chittoor	Member.
17	Regional Director, Tourism Department, Govt. of India Madras	Member.
18.	Executive Engineer, R. & B. P.W.D. Chittoor Dt.	Member.

19	Director (Tourism), A P & Ex-Official Deputy Secretary to Government, G A D	Member
20	The Principal, Public School Horsly Hills, Chittoor District	Member
21	The Garden Superintendent, T T D Tirupathi	Member.
22	The Tourist Information Officer, Tirupathi	Member

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి — రికాన్స్టిట్యూట్ చేయబడిన కమిటీ ఇప్పటికి ఎన్నిసార్లు మీట్ అయింది ? ఏమైనా తీర్మానాలు పాస్ చేశారా ? హార్స్లీ హిల్స్ని డెవలప్ చేయాలని చాల కాలముగా అనుకొంటున్నదే. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు వ్రాసి టూరిస్టు డిపార్టుమెంటునుంచి ఫండ్స్ ఏమైనా తెప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా ? రాబోయే 5 సంవత్సరాలలో ఏమి అభివృద్ధి చేయదలచుకున్నారు ?

శ్రీమతి రోడామిస్త్రీ :— ఈ కమిటీ 23 జనవరి 1979 న ఫారమ్ అయింది. ఇప్పటివరకు కలవలేదు. హార్స్లీ హిల్స్ డెవలప్ కావాలని అందరికి ఎరుక వుంది. కొన్ని సంవత్సరాలముందు నేను రాయలసీమ డెవలప్మెంట్ బోర్డును రిక్వెస్టు చేస్తే వారు టర్న్ డౌన్ చేశారు. వాటర్ సప్లయి లేకపోతే గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఏమి చేయాలి ?

The Rayalaseema Development Board, this Committee and the Department of Tourism must get together and do the work It cannot be one sided

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య — కమిటీ సభ్యుల పేర్లు మంత్రిగారు చదివారు. విన్నాము అందులో బాలకృష్ణయ్య, రాజగోపాల నాయుడు, మోహన రెడ్డి, చెంగారెడ్డి అందరూ కాంగ్రెస్ (ఐ) పార్టీ సభ్యులే. ఆ జిల్లాలో ఇతర పార్టీల శాసన సభ్యులు లేరా ? పార్టీ దృక్పథముతో కాకుండా అన్ని రాజకీయ పార్టీలవారికి ఆ బోర్డులో స్థానము ఎందుకు ఇవ్వలేదు? అది జిల్లా కాంగ్రెసు (ఐ) లిస్టా అని అడుగుతున్నాను. మరల రికాన్స్టిట్యూట్ చేస్తారా ?

Mr Speaker:- It cannot be reconstituted

శ్రీ సిహెచ్. శ్యామలరావు:— అంతర్జాతీయ మహిళా దశాబ్దము, ఈ సంవత్సరం అంతర్జాతీయ బాలల సంవత్సరం మంత్రిగారు మహిళ పిల్లల సంక్షేమ శాఖకు ప్రాతినిధ్యము వహిస్తున్నారు. అంతర్జాతీయ మహిళా దశాబ్దము, అంతర్జాతీయ బాలల సంవత్సరమును పురస్కరించుకుని కేంద్రమునుంచి కాకపోయినా అంతర్జాతీయ సంస్థలనుంచి నిధులను తీసుకువచ్చి డెవలప్ చేయడానికి ప్రత్యేక కృషి చేస్తారా ?

Smt. Roda Mistry:—We shall certainly do so if the hon. Member gives a suggession.

శ్రీ కె. వి. పతి :— టూరిజం డిమాండ్‌లో హార్సిలీ హిల్స్ అభివృద్ధికి ఫండ్స్ ఏమీ కేటాయించ లేదు. కమిటీని కాన్‌స్టిట్యూట్ చేసినంత మాత్రాన ఏదో మంచి జరుగుతుందనే నమ్మకము లేదు. అదనపు నిధులను కేటాయించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

Smt. Roda Mistry :—This year we have already spent funds for Horsely Hills improvement, within the small budget. The problems of Horsely hills cannot solely be met by the Tourism Department. As already mentioned, in the first meeting, we will devise ways and means in getting the funds from various sources to develop this beautiful hill resort, as it is the only one holiday resort that the Andhra Pradesh State can claim.

శ్రీ జి. వెంకటనారాయణరెడ్డి :— హార్సిలి హిల్స్‌ను గవర్నమెంట్ సమ్మర్ రిసార్టుగా డెవలప్ చేశారు. లక్షలు ఖర్చు పెట్టి భవనాలు కట్టారు. కాని it has been neglected badly. Even the roads are not in good condition. కోఆపరేటివ్ సొసైటి ద్వారా గవర్నమెంటు బిల్డింగులు కట్టిస్తామనడం చేత చాలా మంది స్థలాలు తీసుకున్నారు. కాని గవర్నమెంటు ఒక్క పైసా కూడా ఇవ్వ లేదు. నాగేశ్వరరావు, రామారావు వంటి సినిమా కళాకారులు కూడా సినిమాల కోసం ముందుకు వచ్చి కూడా తరువాత వెళ్ళిపోయారు. డిఫంక్ట్ అయిన సొసైటిని తిరిగి ప్రారంభించి స్థలాలు కేటాయించి భవనాలు కట్టుకోటానికి ప్రభుత్వం సహాయం చేస్తుందా ? 10-00 A.M.

Smt. Roda Mistry :—The hon. Member mentioned something about the co-operative society. The hon. Member is a Member in the Board and for development of the hills, I request him to evince enough interest, so that we can carry on together. Regarding the Roads Sir, I saw one year ago, there is one road which was in perfectly good condition and I do not know the present position of it. I request all the hon. Members in the Board to support us and see that proper financial assistance would come from Rayalaseema Development Board, Government of India and our State Government for alround improvement of Horsely Hills.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS (UNSTARRED)

DAMAGES TO THE ROAD FROM GAJUVAKA TO STEEL PLANT SITE

241—

1595 Q.—*Sri K. Govinda Rao* :—Will the Chief Minister be pleased to state :

(*a*) Whether a road was laid from Gajuvaka to the Steel Plant site in the year 1971 when the then Prime Minister laid foundation stone to the Steel Plant ;

(b) whether the road was badly damaged now and the buses stopped plying on it and thereby affecting the transport facility to 20 villages and the fishermen ,

(c) whether it is a fact, that neither the Zilla Parishad nor the Roads and Buildings Department own the road nor making repairs to the Road, and

(d) if so, whether the Government atleast now fix up responsibility on one of the Departments and see that the road is repaired soon ?

A.—

(a) No Sir

(b) The existing road has been damaged but buses are however plying on the road

(c) and (d) The Balacheruvu Gajuvaka road which belonged to the Central Salt Department was transferred to the control of the Department of Steel, *vide* lettr No 30(16) 68-Salt, dated 20-3-1975 of the Ministry of Industries and Civil Supplies of the Government of India

In the meeting held by the Chief Minister with the Union Minister of Steel and Mines on 30-9-1978 and 1-10-1978 at Visakhapatnam and at Hyderabad respectively, it was decided that construction of two approach roads required for the Visakhapatnam Steel Plant would be undertaken by Steel Authority of India Limited The State Government are pursuing the matter with Steel Authority of India Limited

Hence the question of fixing responsibility for repairs of the road on the Roads and Buildings Department or the Zilla Parishad does not arise.

COMMUNITY IRRIGATION WELLS AT JOGIPALLI

242—

1175 Q —*Sri Nallapareddi Sreenivasul* Reddy —Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to dig community irrigation wells and provide pump sets to irrigate hundred acres of lands assigned to the landless poor at Jogipalli in Rapur taluk of Nellore district ;

(b) if so, when the proposal will materialise,

(c) whether the Collector, Nellore has been in receipt of a representation from Mr N Sreenivasulreddi M L A , in 1978 for provision o community irrigation wells and pump sets to irrigate the said lands a Jogipalli , and

(*d*) if so, the action taken in this matter ?

A.—

(*a*) No, Sir.

(*b*) Does not arise.

(*c*) Yes, Sir.

(*d*) The Block Development Officer, Rapur reported that there is no Co-operative Joint Farming Society at Jogipalli and hence there is no feasibility for digging Community Irrigation Wells at Jogipalli.

GRAVEL PACKING TO ALTHURPADU TANK

243—

1301 Q.—*Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi* :—Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

(*a*) whether there is any proposal to provide gravel packing to the bunds of Althurpadu tank and take up improvements to the supply channel of the said tank in Venkatagiri taluk, Nellore District and the estimated cost of the works;

(*b*) when will the said works be implemented;

(*c*) whether Minister for Minor Irrigation has received a representation from Sri N.Sreenivasul Reddi, M.L.A. in 1978 fulfilling above requirements; and

(*d*) if so, the action taken in the matter ?

A.—

(*a*) There is no proposal to provide gravel packing to Althurpadu tank. But a special repairs estimate for Rs.20,000 to Althurpadu tank supply channel is under consideration.

(*b*) The work of special repairs to tank supply channel will be taken up depending on the availability of funds.

(*c*) Yes, Sir.

(*d*) The representation has been referred to Chief Engineer (Minor Irrigation) His report is awaited.

BREACHES TO NAGASAMUDRAM TANK.

244—

2285-(Y) Q.—*Sri M. Jayaramloo*:—Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the fact that breaches had occurred to "Nagasamudram" Tank at Kamaluddinpuram village in Wanaparti Constituency.

(b) if so, how many years ago breaches occurred to the said tank; and

(c) whether steps are being taken to get the breaches repaired ?

A —

(a) Yes Sir

(b) Fourteen Years.

(c) A ring bund was laid in 1964 and it is further strengthened in the year 1977. A breaching section is proposed to be taken up under maintenance grant during 1979-80.

NON-CONSTRUCTION OF RIGHT CANAL TO GOMMUDUGEDDA PROJECT

245—

2287(G) Q.—*Sarvasri M B. Parankusam and S. Vijayarama Raju*:— Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to State :

(a) whether it is a fact that the riparian rights in respect of about 1,000 acres of land are affected in Kichada, Daliapet, Madalangi villages due to non-construction of Right Canal to Gommudugedda Project in Srikakulam District ;

(b) the reasons why the right canal has not so far been sanctioned even though the ryots of the above villages have been requesting for the same for 10 years with a fear that their riparian rights would be affected and their crops would be lost; and

(c) whether assured water supply will be provided for the said 1,000 acres of land in those villages to raise crops by sanctioning the right canal ?

A.—

(a) No Sir,

(b) It is reported by the Superintending Engineer that some extent of the Right side lands are already catered to by the Kothigedda Anicut Scheme. The Scheme as sanctioned contemplates to irrigate an Ayacut of 3,100 acres on the left side under the canal. Provision for irrigating 1,000 acres on the left side by lift Irrigation in future has also been made. The right side lands are not covered by the above scheme. Construction of Gummadigedda will not be detrimental to the existing lower riparian rights.

(c) No Sir,

LIFT IRRIGATION SCHEME ON BUGGAVAGU RESERVOIR.

246—

2443 Q.—*Sri Mallikarjuna Rao*:—Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

whether there is any proposal to sanction 'Lift Irrigation scheme on 'Buggavagu Reservoir' near Manchikkallu in Gurzala Taluk ?

A.—

No, Sir.

BREACHES TO KUPPURPADU TANK IN ATMAKUR

247—

2935 Q—*Sri B. Sundararami Reddi* .—Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

(*a*) whether the Government are aware that there were breaches of the Kuppurpadu Tank in Atmakur, Nelllore causing lot of hardship to the yots under the tank and causing recurring expenditure every year for the past 10 years; and

(b) if so, the steps taken by the Government to find out permanent solution to avoid breaches every year ?

A.—

(*a*) Yes, Sir.

(*b*) It is reported by the Chief Engineer (Minor Irrigation) that the old bund which was constructed long back developed a number of rat holes and cracks were formed in the tank bund and the soils with which the bunds formed long back became porus, with the result the tank bund is subjected to breaches every year. An estimate has been prepared by the Executive Engineer, North Division, Nellore for carrying out improvements at a cost of Rs. 3.33 lakhs and same was returned to him by the Superintending Engineer with certain technical remarks. The work is programmed to be taken up during the next working season, subject to availability of funds.

ANICUT ACROSS THE RIVER KUSASTALI

248—

3418 Q.—*Sri K.B. Siddaiah* :—Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

(*a*) the year in which the construction of an anicut across the river Kusastali at Bugga near Nagari in Puttur Taluk, Chittoor District has been completed ,

(*b*) the expenditure incurred therefor,

(*c*) the year in which the work of the South and North Canals from the said anicut has been completed, and

(*d*) the various tanks to which water is being supplied through those canals, and the year from which water is being supplied ?

A.—(*a*) The construction of an anicut across the river Kusastali at Bugga near Nagari in Puttur Taluk was completed in the year 1962

(*b*) Total expenditure incurred on the above work is Rs 1,33,242.

(*c*) The two supply channels were completed in 1962.

(*d*) There are two supply channels under this anicut The tanks benefited under these canals are furnished below .

(*a*) *Pammur Tank Supply Channel :*

(1) Ayanambakkam Tank.

(2) Padiri Tank,.

(3) Buchanatham Big Tank

(4) Buchanatham Small Tank

(5) Panrun Tank

(*b*) *Damarapakam Tank Supply Channel :*

(1) Damarapakam Tank.

Water is being supplied through these two supply channels to the above tanks since 1962.

SHIFTING OF CENTRAL JAIL AT VIZAG

249—

577 Q.—*Sarvasri Bhattam Srirama Murthy, N.S N. Reddy and Venkaiah Naidu* :— Will the Minister for Home be pleased to state :

(*a*) whether the Government propose to shift the Central Jail in Visakhapatnam to some other place; and

(*b*) if so, where and when ?

A.—

(*a*) The matter is under consideration.

(*b*) Does not arise at present.

LOCAL FUND DISPENSARY AT CHAGALAMARRI VILLAGE, KURNOOL DISTRICT

250—

2589 Q.—*Sri G Thimma Reddy* —Will the Minister for Health and Medical be pleased to state ·

(*a*) whether the Government have received any representations requesting to convert the Local Fund Dispensary at Chagalamarri Village, Allagadda Taluk, Kurnool District into Government Hospital,

(*b*) whether in the said representation willingness to donate Rs 20,000 and a site required for the construction of the hospital was conveyed , and

(*c*) if so, the action taken by the Government ?

A.—

(*a*) Yes A representation has been received from Sri G Thimma Reddy M L A for conversion of the Local Fund Dispensary at Chagalamarri into Government Hospital

(*b*) No

(*c*) As a policy decision was already taken by the Government to drop the proposal relating to provincialisation of Local Fund Dispensaries the said position was apprised to the petitioner.

SHIFTING OF URBAN FAMILY PLANNING CLINIC AT GAJAPATI NAGARAM

251—

2892 Q.—*V. Narayanappalla Naidu* —Will the Minister for Health and Medical be pleased to state .

(*a*) whether there is any proposal under consideration of the Government to shift the Urban Family Planing Clinic at Gajapathinagaram to some other place ;

(*b*) if so, whether the post of a lady doctor sanctioned for that clinic will also be transferred along with that clinic ; and

(*c*) whether it is a fact that if that post is transferred there will not be any post of Lady Doctor in the Taluk Hospital ?

A—

(*a*) ThereG is no such proposal under the consideration of overnment.

(*b*) No. The post of Lady Doctor has been retained in the Urban Family Welfare Centers.

(c) Does not arise.

NURSING TRAINING COLLEGES IN THE STATE

252—

3039Q—*Sri Kasu Venkata Krishna Reddy*:—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) the number of Nursing Training Colleges in the State,

(b) Whether all the said Training Colleges are having hospitals; and

(c) the amount spent on the said Training Colleges?

A —

(a) There is one College of Nursing at Hyderabad at present Orders for upgradation of the School of Nursing at Visakhapatnam into College of Nursing have since been issued

(b) Only the College of Nursing, Hyderabad, is having a hostel at present.

(*c*) An amount of Rs. 5,94,323 is spent per year for the College of Nursing at Hyderabad and an amount of Rs. 79,584-30 has been sanctioned to be incurred on the College of Nursing, Visakhapatnam for the year 1978-79

LEPROSY IN WARANGAL DISTRICT.

253—

3342Q—*Sri V. Sobhanadreeswara Rao*:-Will the Minister for Health and Medical be pleased to state·

(a) Whether it is a fact that about 32,000 people are suffering from Leprosy in Warangal district;

(b) if so, the steps taken to give treatment to the affected people; and

(*c*) the steps taken to control spread of the disease in the district?

A.—

(*a*) As per the monthly progress reports, there are only 15,719-people suffering from leprosy in Warangal District.

(*b*) Regular treatment is being given to all the Leprosy Cases by the Para Medical Workers by doing house to house survey and school survey to detect Leprosy cases.

(*c*) There are three Leprosy Control Units in the Warangal District i e One Leprosy Control Unit Warangal, (2) Mahaboobabad and (3) Jangaon In addition, there are 15 Survey Education and Treatment Centres in the Dirstrict. Besides, one 20 bedded Hospitalisation ward is also attached to M G M Hospital, Warangal to facilitate both O P. and In-patient treatment of leprosy cases

DEATHS DUE TO UNKNOWN DISEASE IN ASIFABAD TALUK

254—

3421 Q —*Sri Ch Vital Reddy*·—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state·

(*a*) whether it is a fact that ten Girijan in Morad, Balanasipur etc, villages of Asifabad Taluk in Adilabad District died due to some unknown disease up to 29-9-1978,

(*b*) if so, the action taken; and

(*c*) the action taken against the concerned Officials of Health Department who failed to take any steps to eradicate the disease till now ?

A.—

(*a*) No, Sir.

(*b*) Does not arise.

OPERATION OF UN-MARRIED PERSONS UNDER F.P.

255—

3422 Q.—*Sri B. Arumugam* —Will the Minister for Health and Medical be pleased to state·

(*a*) whether it is a fact that some un-married persons were operated upon under F P. thereby rendering them in-eligible for marriage;

(*b*) if so, whether the Government will take steps to conduct operations for recanalisation of such un-marraied persons so that they can get married; and

(c) Whether there is any proposal to provide reservations to such persons in Government jobs?

A —

(a) Yes Though none of the acceptors had revealed that they were un-marraied it did transpire that somes un-marraied person got operated

(b) Yes In one case reanalisation has already been carried out in the Government General Hospital Guntur

(c) There is no such proposal.

DEATHS DUE TO CANCER CERVIX IN TIRUPATHI MATERNITY HOSPITAL.

256—

3469Q.—*Sri A. Eswara Reddy*—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state.

(a) the number of deaths due to cancer cervix in Government Maternity Hospital Tirupati during the year 1977-78, and

(b) Whether any treatment is available for cancer cervix in Tirupati or in the entire Rayalaseema?

A.—

(a) There were no deaths due to cancer cervix in Government Maternity Hospital, Tirupathi during the year 1977-78.

(b) There is no provision to treat Cancer Cervix in Tirupati or Rayalaseema. These cases are referred either to Madras or Nellore.

WIDENING OF NATIONAL HIGHWAY.

257—

3331 *Q*—Sri N. Raghava Reddy:—Will the Minister for Road and Buildings be pleased to state

(a) the time from which the programme of widening the National Highway No. 9, from 80 Kms to 130 Kms. was going on,

(b) the time by which it will be completed;

(c) When the construction work of a by pass road at Malayapuram on the said National High way was started,

(*d*) When it will be Completed;

(*e*) the length of the said by-pass road and its estimated cost together with the particulars of expenditure incurred so far,

(*f*) the reasons for the delay in the execution of the above work, and

(*g*) Whether immediate steps will be taken to complete the said works at least now?

A—

(*a*) From 15th April, 1972

(*b*) It is expected to be completed by June, 1979.

(*c*) 6-7-1976

(*d*) The correct name of the village is Malkapur and not Malyapuram The work will be completed by March 1979.

(*e*) The length is 3 4 Kms and the sanctioned estimated cost is Rs 6,18,000. In the meanwhile, an expenditure of Rs 8,17,018 was incurred up to 31-10-78 The revised estimate is under finalisation

(*f*) The estimate for forming bye-pass was sanctioned in the year 1971-72 and the work entrusted to Sri Shiva Raj Reddy After taking possession of the lands needed for forming bye-pass, the side was handed over to the contractor on 10-7-1973 Some of the land owners of Malkapur Village brought injunction orders from High Court of Andhra Pradesh and as a result the bye-pass work could not be proceeded with through the said contractor and therefore the contract was cancelled On 4-7-1975. The High Court gave judgement in favour of the Government. Hence there was no work up to 1975

Immediately on the decision of the High Court, the work was again posted to tenders The Government of India accepted the tender of Sri S Venkata Rao, on 4-5-1976, and the agreement was concluded on 4-7-1976 He started the work on 6-7-1976 As per the agreement the work ought to have been completed by 5-7-1977, but due to ill-health of the contractor, the work could not be put in progress as per the time schedule Extension of time was granted up to 31-3-1979. The entire work was completed except black topping which would be taken up after allowing the bye-pass for traffic for some time. The entire work including black toppong is expected to be completed by the end of March, 1979

(g) Every effort is being made to complete the work as per the programme indicated above

CONSTRUCTION OF COMMUNITY HALL AT BANGALA BENI AT DABEERPURA OF HYDERABAD

258

1448-(R) Q —*Sarvasri Sultan Salahuddin Owaisi, Baquer Agha,* and *Amanullah Khan* —Will the Minister for Municipal Administration please to state

(a) whether there is any proposal with the Municipal Corporation of Hyderabad for the Construction of a Community Hall at Bangala Beni at Dabeerpura of Hyderabad

(b) whether the Special Office of Municipal Corporation of Hyderabad had visited the area with the local M L A ;

(c) whether he has promised to take up construction work immediately ,

(d) if so, when it will be constructed , and

(e) if not, the reasons therefor ?

A —

(a) Yes, Sir

(b) Yes, Sir

(c) No specific promise was made to take up the construction work immediately but it was promised to examine the proposal in detail.

(d) and (e) The land proposed belongs to the Andhra Pradesh Housing Board The Andhra Pradesh Housing Board authorities have been addressed by the Municipal Corporation of Hyderabad for handing over the land to the Municipal Corporation of Hyderabad and the matter is under correspondence with the Andhra Pradesh Housing Board. Therefore, the question of construction of the Community Hall will arise only after the land is handed over to the Municipal Corportion of Hyderabad by the Andhra Pradesh Housing Board.

UNAUTHORISED CONSTRUCTION OF HUTS IN VIJAYAWADA CITY

259—

3380 Q —*Sri K Satyanarayana, Smt M Swarajyam and Sri M Omkar* —Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state

(*a*) the number of homeless poor people residing on the Government lands such as Revenue Porambokes, Jagirs, Endowments, canal banks, P W D (R &B) etc by unauthorisedly erecting huts over them in Vijayawada City Municipal limits ,

(*b*) whether it is a fact that the Government have been resorting to evicting of such homeless persons from the said Government lands without showing any alternative house-sites ,

(*c*) whether there is any proposal to rehabilitate all such homeless poor by constructing colonies at suitable places , and

(*d*) if so, the details of the said Plan ?

A.—

(*a*) There are about 11,695 encroachments by way of huts existing on canal berms, Government lands etc in Vijayawada Municipal limits with a population of about 40 122

(*b*), (*c*) and (*d*) They were rehabilitated in Ajitsinghnagar, Chittinagar etc The Municipality is evicting only those encroachers who are re-occupying the canal berms though they were rehabilitated elsewhere

CONSTRUCTION OF HIGH LEVEL BRIDGE ON BOGGERU AT ATMAKUR

260—

3130 Q —*Sri Sundararami Reddi* :—Will the Minister for Major Irrigation be pleased to state :

(*a*) whether there is any proposal to construct a high level bridge on Boggeru on Atmakur-Somasila Road in Nellore District ;

(*b*) the estimated cost of the said bridge , and

(*c*) when will the work of construction of the said bridge be started and completed ?

A —

(*a*) There is no proposal to construct a High Level bridge on Boggeru on Atmakur-Somasila Road, but there is a proposal to construct a cause-way on Boggeru on Atmakur Somasila Road at K M 6 60 to 6 871

(*b*) The estimated cost of causeway is Rs. 6,69,000 which was sanctioned by Superintending Engineer, Somasila Project Circle, Nellore.

(*c*) The work on cause-way was awarded in 12/78 and is programmed to be completed by April, 1979

IRRIGATION FACILITY FROM THUNGABHADRA HIGH LEVEL CANAL TO VILLAGES IN ANANTAPUR

261—

3126 Q —*Smt B Rukmini Devi* —Will the Minister for Major Irrigation be pleased to state

(*a*) the taluk-wise number and names of the Villages in Anantapur District that are provided with irrigation facility from Tungabhadra High Level Canal ,

(*b*) the number of tanks to which the High Level Canal Water is being supplied and the number of tanks to which the High Level Canal water is not being supplied in the said taluks ,

(*c*) the extent of agricultural lands localised in the villages referred to in clause (*a*) ,

(*d*) the extent of land to which water is being supplied temporarily according to the necessity without localisation ;

(*e*) whether there is any proposal with the Government to localise those lands also , and

(*f*) if so, the time by which they will be localised ?

A.—

(*a*) The taluk-wise names of the villages in Anantapur District that are provided with irrigation facility from Tungabhadra Project H.L C. are furnished below :

STATEMENT SHOWING THE TALUK-WISE, NUMBER AND NAMES OF THE VILLAGES IN ANANTAPUR DISTRICT THAT ARE PROVIDED WITH IRRIGATION FACILITIES FROM TUNGABHADRA PROJECT HIGH LEVEL CANAL SCHEME

Sl No	*Name of the Village*	*Taluk*	*Name of the Canal*
(1)	(2)	(3)	(4)
1	Uddihal	Rayadrug	H L C Main Canal
2	Bommanahal	Do	Do
3	Bandur	Do	Do.
4	Haresamudram	Do	Do
5	Untakal	Do	Do
6	Pulakurthi	Do	Do.
7	Nagalapuram	Do	Do
8	Kolaganahalli	Do	Do.
9	Sreedharagatta	Do	Do
10	Ganigera	Do	Dn
11	Singanahalli	Do	Do
12	Erraguntla	Do	Do
13	Honnur Bennikal	Do	Do
14	Udegolam	Do	Do
15	Brahmansamudram	Do	Do
16	Kenefkal	Do	Do.
17	Jumbtganur	Do	Do
18	Govindavada	Do	Do
19	Honour	Do	Do
20	Bollanaguddam	Do.	Do.
21	Havaltgi	Uravakonda	Do
22.	Kalludevanahalli	Do.	Do.
23	Palthur	Do.	Do
24.	Nerimetla	Do.	Do.
25.	Kuravalli	Do.	Do.
26	Siddaramapuram	Do.	Do.
27.	Katrimala	Uravakonda	M P. South Canal.
28.	Palem	Gooty	M P. North Canal.
29	Ramagiri	Do.	Do.
30.	Yeddulapalli	Do.	Do.
31	Appajipeta	Do.	Do.
32	Kandlapalli	Do.	Do.
33	Sorkayalapeta	Do.	Do.
34	Venkarajukalva	Do.	Do.
35	Nemallapalli	Do.	Do.
36	Pamidi	Do.	Do.
37.	Devarapalli	Do.	Do.

Sl No	Name of Village	Taluk	Name of the Canal
(1)	(2)	(3)	(4)
38	Golimkonda	Gooty	M P North Canal
39	Gajarampalli	Do.	Do.
40	Pogaruru	Do.	Do
41	Neeluru	Do	Do
42	Kamalapuram	Do.	Do.
43	Miduthuru	Do.	Do
44	Thamballapalli	Do.	Do.
45.	Peddavadugura	Do.	Do.
46	Chinnavaduguru	Do	Do
47	Penakalapadu	Do	Do
48	Medimakalapalli	Do	Do
49	Kandlagudur	Do.	Do
50	Chittoor	Do	Do
51	Dimmagudi	Do	Do.
52	Penakacherla	Anantapur	M P South Canal.
53	Krishnapuram	Do.	Do
54	Koppalakonda	Do.	Do.
55	Pothurai (Kesavapuram)	Do.	Do.
56	Yeraguntla	Do.	Do.
57	Ankampeta	Do.	Do.
58	Sirivaram	Do.	Do.
59	Munthimadugu	Do.	Do
60	Kulluru Agraharam	Do.	Do
61	Eallur	Do.	Do
62.	Illu	Do.	Do.
63	Kallumadi	Do.	Do.
64.	Tarimela	Do.	Do
65.	Nidhanawada	Do.	Do.
66.	Anandaraopeta	Do.	Do.
67.	Rachepalli	Do.	Do.
68.	Buddepalli	Do.	Do.
69.	Salakamcheruvu	Do.	Do.
70.	Vudedu	Do.	Do.
71.	Marthadu	Do.	Do.
72	Garladinne	Do.	Do.
73.	Loluru	Do.	Do.
74.	Jambuladinne	Do.	Do.
75.	Akulodu	Do.	Do.
76.	Chennavaram	Do.	Do.

Sl No	Name of Village	Taluk	Name of the Canal
(1)	(2)	(3)	(4)
77	Podaralla .	Anantapur	M P South Canal
78	Somanadoddi	Do	Do
79	Narayanapuram	Do	Do
80.	Reddypalli	Do	Do
81	Siddampeta	Do	Do
82	Chinnarayanipalli	Do	Do
83	Janthalore	Do	Do
84.	Chedulla .	Do	Do.
85.	Bodiganidoddi .	Do	Do
86	Korapadu . ..	Do	Do
87	K K Agraharam .	Do.	Do
88	Chennampalli .	Do.	Do
89.	Bondalawada	Do	Do
90	Pappuru ..	Do	Do
91	Dugumarri .. .	Do	Do
92	Narpala ..	Do	Do
93	Chemalore .	Do.	Do
94	Nadimidoddi .	Do.	Do
95	Peravalli .	Do	Do
96	Surepalli	Tadpatri	Do.
97	Kadvakallu . .	Do.	Do
98	Cherlopalli .. .	Do.	Do
99.	Dosaledu . .	Do.	Do.
100.	Bukkarayasamudram	Do.	Do
101.	Juturu	Do.	Tadipatri Branch Canal
102	Peddapelamada	Do.	Do
103.	Chinnapolamada . ..	Do.	Do.
104.	Komali	Do.	Do
105	Nandalapadu	Do.	Do.
106.	Tadipatri	Do.	Do.
107	Diguvapalli .	Do	Do.
108	Kandikapula	Do.	Do.
109	Gandlapadu	Do.	Do.
110	Putluru	Do.	Do.
111	Senagafaguduru	Do.	Do
112	Medtkurthi	Do.	Do.
113	Komatikuntla	Do	Do
114	Vemulapalli	Do	Do
115.	Chinnamallepalli . ..	Do.	Do.
116.	Pedda Malle Palli Palli . ..	Do.	Do.
117	Thimmalapuram . ..	Do.	Do
118	Nittur	Do	Do

(*b*) The Canal alignment passes through the tanks of Kanekal, Putlur, Komatikunta and Nemallapalli Hence the water is supplied for the ayacut of these tanks from HLC source

The following tanks of Anantapur District are commandable for supply of water from HLC Stage-I Even though no water supply need be made to these tanks from HLC the tanks are being Fed from the HLC sources in the years of drought when the crops are badly affected on *adhoc* basis to the extent possible

Sl No	*Name of Tank*	*Taluk*
(1)	(2)	(3)
1	Rachepalli tank	Anantapur
2	Salakamcheruvu tank	Anantapur
3	Thimmampeta tank	Anantapur
4	Jambuladinne tank	Anantapur
5	Vadiyampeta tank	Anantapur
6	Pamurai tank	Anantapur
7	Singanamala tank	Anantapur
8	Narayanappa Kunta tank	Anantapur
9	Digumari tank	Anantapur
10	Korrapadu tank	Anantapur
11	Chennampalli tank	Anantapur
12	Chennavaram tank	Anantapur
13	Nemallapalli tank	Gooty
14	Chinnavadugur tank	Gooty
15.	Penakalapadu Kottala Kunta tank	Gooty
16	Rayalacheruvu tank	Gooty
17.	Sreedhara Ghatta tank	Raydurg.
18.	Nittur tank	Tadipatri

Water is not being supplied regularly to the tanks except in drough years and exigencies to save the standing crop and that too whenever such supply is possible There is no additional water available to supply regularly to these tanks In general, for every one acre of tank ayacu supplied with HLC waters 2 acres of I D land localised has to be reduced These additional demand that has developed for drinking water supply to villages and towns and industrial requirements could no be met with satisfactorily and hence there is no possibility to supply water to these tanks on a regular basis.

(*c*) 112,510-00 acres.

(*d*) Water is not being supplied for non-localised ayacut in Tungabhadra Project High Level Canal Scheme except occasional supply to the thanks during drought years as stated above.

(*e*) As the quantum of water available in Tungabhadra Project High Level Canal System is just suffcient for the localised ayacut and since th ayacut under the existing irrigation sources is not to be interferred with there is no proposal to localise any of the non-localised ayacut.

(*f*) Does not arise in view of (*e*) above

PROPERTIES OF VEDADRI TEMPLE MUKTYALA

262—

696 Q.—*Sri M. Venkateswara Rao.*-Will the Minister for Planning & Endowments be pleased to state.

(*a*) the total value of properties *i e.*, land buildings and jewellery held by Vedadri temple of Muktyala (Krishna District);

(*b*) The names of the trustees; and

(*c*) the anual income of the temple?

A.—

(*a*) Rs. 7,36,725-13p.

(*b*) 1. Smt. S. R. V. Rajyalaxmama, Muktyala.

2. Sri Galeti Venkateswarlu, M L C., Nandigama.
3. Sri Vasireddi Manjusri.
4. Dr. Jayanthi Kakulayya, Medical practioner, Nandigama.
5. Sri Gunda Subramanyam, Businessman, Jaggaiahpet.
6 Sri Kondasu Narsimharao S/o. Buchaiah, Sarpanch, Takkellapadu.
7. Sri Oruganti Sriramulu, S/o Ramulu, Businessman, Jaggaiahpet.

(*c*) Rs. 58,604.26p.

SHRI VENKATESWARA PERUMAL TEMPLE IN BOIGUDA

263—

2969 Q –*Shri B. Machinder Rao:*-Will the Minister for Planning and Endowments be pleased to state:

(*a*) whether the Endowments Department has given any funds for the construction of Shri Venkateswara Perumal Temple in New Boiguda, Secunderabad;

(b) If so, the extent of amount that has been sanctioned;

(c) the names of the other institutions which financed for this purpose, and

(d) the present stage at which it stands

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) The Common Good Fund Committee has sanctioned an amount of Rs 45,000.

(c) The subject temple has received donations from the following institutions

1 Tirumala-Tirupathi Devasthanams.

2. Shri Mallikarjuna Swamy Temple, Komaravalli, Warangal District.

3 Shri Mallikarjuna Swamy Temple, Ayinavolu Warangal District.

4 Shri Rajarajeswar Swamy Temple, Vemulawada.

5 Shri Samakka Saralamma Jathra, Madaram, Warangal District.

6 Shri Venkateswara Swamy Temple, Annapureddipallu, Khammam District.

7. Shri Laxminarasimha Swamy Devasthanam, Yadagirigutta, Nalgonda District.

It has also received loans from the following institutions:

1. Shri Laxminarasimha Swamy Temlpe, Abids, Hyderabad.

2. Shri Ujjaini Mahankali Temple, Secunderabad.

3 E C M. Trust, Hyderabad.

4 Sri Mallikarjuna Swamy Temple, Komaravalli, Warangal District.

(d) The construction and renovation of the temple is completed. Samprokshanam has to be done.

Rents for Different Types of Accommodation in Tirupathi Guest House

264—

3397 Q.—*Shri B Armugam* -Will the Minister for Planning and Endowments be pleased to state:

(a) the rates of rent charged for the differnt types of accommodation in the T.T.D. Guest Houses at Tirupathi and Tirumalai; and

(b) whether any concession is given M. L. As., M.Ps. and the Ministers of the State ?

A.—

(*a*) The rent charges per suit at T T D. Guest House, Tirupathi is at Rs 12 per day. A statement showing the rents charged for the different types of accommodation at Tirumalai is given below:

Sl. No.	Name of the Cottage or suit	Rate of rent per day from 1-12-1978.
(1)	(2)	(3)
1.	H.R Gaviappa Cottage ..	100 00
2.	Narayanagiri Cottages (1 to 4 and 13 to 20) ..	40 00
3.	T. B. Cottages (inside) 1 to 8-A to G III row 1 and 16 CMC VVC-6 ShC, K.V.R. VVc-1, VVC-8, TBC-10 .	30 00
	A. A Portion of the above cottage	18 00
	B. B Portion of the above cottage .	12 00
4.	T.B. Cottages (outside) VVC MBC ATC ..	25 00
	a. 'A portion of the above cottage. ..	15 00
	b. 'B portion of the above cottage. ..	10 00
5.	T Bl. Cottages, Single room in IIIrd row ..	10 00
6.	Big suits in S.V. Guest House. ..	35 00
7.	Corner rooms. .	25 00
8.	Other suits .	20 00
9.	Garudadri Nagar Cottages (Special type)	20 00

Besides the above special types of acommodation, there are some different type of cottages for which the rates are furnished hereunder:

		Rs.	
	Pathapushkarani Cottages ..	10.00	
	Pathapushkarani Blocks ..	8.00	
	N.M. Tenaments ..	5.00	
1.	Sankumitta Cottages ..	10 00	
2.	Seshadri Nagar Cottages ..	10.00	At Tirupathi.
3.	Anjanadri Nagar Cottages ..	10.00	
4.	Garudadri Nagar Cottages ..	10 00	
5.	Garudadri Nagar Cottages (SPL) ..	20 00	
6.	Ist N.C. Tirupathi upstairs ..	12 00	
7.	Ist N.C. Tirupathi downstairs ..	15.00	

Besides the above paid accommodation, more than 600 tenament in three choultries and at Pathapushkarani areas are made available to the pilgrims free of rents at Tirumala and more than 200 tenaments in three choultries at Tirupathi.

(*b*) M L As., M Ps., and Ministers of A.P. State for visits on duty when they do not draw any allowances are given full concession of rent. For visits on duty when drawing allowances they are allowed to use cottages and other accommodations on half the usual rates.

URDU TEACHERS POST IN ICHAPURAM HIGH SCHOOL.

265—

1713. Q.—*Sri B. Venkatesam Sarma*—Will the Minister for Education be pleased to state :

(*a*) the period from which the post of Urdu Teacher in Ichapuram High School is kept vacant;

(*b*) the manner in which the instruction is being imparted to the Urdu students of said High School; and

(*c*) the time by which the said post of a teacher will be filled up?

A —

(*a*) The post had fallen vacant from 1-7-1967 consquent on the retirement of Sri Ahmad Hussain, Urdu Munshi, Grade I.

(*b*) Students of Urdu language have changed to Telugu or Oriya in place of Urdu.

(*c*) The vacant post will be filled up in due course if and when there is need.

TRAINING FACILITIES TO UNTRAINED IN-SERVICE GRADUATES IN EVENING COURSE.

266—

2596 Q.—*Sri M. Jagannadham.*—Will the Minister for Education be pleased to state :

(*a*) whether it is a fact that the authorities of the Training College, Warangal has any proposal to provide Training facilities to untrained in-service Graduates in the evening course;

(*b*) whether it is also a fact that the Kakatiya University, Warangal has given its consent to run the evening B. Ed. Class in the College of Education Warangal; and

(c) if so, the steps taken by the Department to start B Ed., Evening Class at Warangal ?

A.—

(a) No. Sir.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise

Damages to Rabi Crop in Repalle Taluk.

267—

2960 Q.—*Sri M. Omkar* :—Will the Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether a pest "Doma Katu" damaged the Rabi Crop in Repalle Taluk extensively;

(b) if so, state the damage and loss in the Rabi Crop, and

(c) the kind of relief the Government has given so far ?

A.—

(a) Yes Sir, Severe pest incidence of 'Doma Katu' was noticed during last Rabi on paddy in an area of 65,922 acres which was quite unprecedented in the Repalle taluk.

(b) The loss reported due to pest attack was Rs.800 per acre on average, besides the paddy straw.

(c) As soon as the incidence was noticed adequate Precautionery measures have been taken to control the pest incidence by the Agriculture Department, mobilising the Departmental staff available in the District. Entire area has been treated with plant protection measures. State Government have spent an amount of Rs.53,952 on distribution of Plant Protection chemicals at 50% subsidy. An area of 8,937 acres has been covered under subsidy in Repalle Taluk.

Labour Welfare Fund.

268.—

3452 Q.—*Sri A. Eswara Reddy* :—Will the Minister for Labour and Employment be pleased to state :

(a) whether any labour welfare fund is mooted by the Government getting contributions from the Government managements and workers; and

(b) the objects of the scheme ?

A.—

(a) Yes Sir,

(*b*) It is under consideration of Government. It has not taken a final shape yet

NAMPALLI ORPHAN HOME HANDED OVER TO MUSLIM WAKF BOARD.

269—

3781 Q.-*Shri P. Janardhan Reddy.*—Will the Minister for Rehabilitation be pleased to state ·

(*a*) whether it is fact that the Orphan Home at Nampalli in Hyderabad which is a secular institution was given away to the Muslim Wakf Board; and

(*b*) if so, the reasons therefore?

A.—

(*a*) No, Sir. The buildings occupied by and rented orgiginally to the Aneesul Gurba Orphanage. Nampally, Hyderabd alone have been held as "Wakf" and the Secretary, Andhra Pradesh Wakf Board has been requested to take steps to register the said properties as "Wakf' 'with the Wakf Board

(*b*) Does not arise.

EXTENTION OF PENSIONERY BENEFITS TO THE RETIRED MARKET COMMITTEE EMPLOYEES.

270—

2294 Q.—*Sri G V Anjaneyasarma* -Will the Minister for Marketing be pleased to state :

(*a*) whether there is any representation received from the retired employees of the Market Committees for extension of pensionary benefits during the last five years ,

(*b*) if so, the action taken so far; and

(*c*) the time by which Government will take steps to decide this issue?

A.—

(*a*) Yes, Sir.

(*b*) and (*c*) The Government have taken a tentative decision to extend to employees of Agricultural Market Committees in the State the benefit of Andhra Pradesh Liberalised Pension Rules, 1961 and Andhra Pradesh Government Servants (Family Pension) Rules, 1964 with effect from the date on which similar benefits were extended to the Teachers under Local bodies and aided managements. Draft of Pension Rules will be published in the *Andhra Pradesh Gazette* shortly, Final orders will be issued after considering representations or suggestions, if any, received on the draft of Pension Rules.

MATTERS UNDER RULE 329

RE. (1) QUASHING OF G O REGARDING M L.As PRESIDING OVER THE MEETINGS OF SARPANCHES, BY THE A. P. HIGH COURT.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—15-2-79 న హైకోర్టు ఒక తీర్పు ఇచ్చింది. పంచాయితీ రాజ్ మంత్రిగారు మళ్ళీ సమితి ఎన్నికలు జరిగేవరకూ సర్పంచ్ సమావేశాలు శాసనసభ్యుల యొక్క అధ్యక్షత క్రింద జరగాలి అని ఇచ్చిన ఆర్డరు చెల్లదు అని హైకోర్టు కొట్టివేసింది. ఏదైనా ఒక ఆర్డర్ ప్రభుత్వం ఇచ్చినప్పుడు దానిపై ఎవరైనా కోర్టుకు వెడతారేమోనని ఆలోచించి అధికారులు ఆర్డర్ తయారుచేయాలి కాని నవ్వు లాటు చేయకూడదు. ఇప్పుడు పరిస్థితి నవ్వులాటుగా తయారైనది. హైకోర్టు ఆర్డర్ దృష్ట్యా మంత్రిగారు ఒక సర్క్యులర్ ఇచ్చినట్లుగా-సబ్జెక్టు టు కరెక్షన్ సర్. శాసనసభ్యులను అధ్యక్షులుగా వుండాలని మీరు కోరకండి అని సర్క్యులర్ పంపినట్లు తెలుస్తున్నది. ప్రభుత్వం ఏ నిర్ణయం చేసినదో తెల్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :-అధ్యక్షా, ఓంకార్ గారు చెప్పినట్లు జి. వో ఇష్యూ చేసేటప్పుడే పూర్వాపరాలు ఆలోచించిచేయాలి సక్రమంగా ఆలోచించి చేయక పోవడం వల్ల ఈ దుస్థితి ఏర్పడింది ఇప్పుడు హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును గౌరవించవలసినదే. పంచాయితీ ఎన్నికలు దగ్గరలో జరిగే పరిస్థితి కన్పించడం లేదు. అంతవరకూ ఎడ్వైజరి కమిటీలను వేసి కొనసాగించే పరిస్థితి గురించి మంత్రిగారు ఆలోచిస్తారా? మన డెవలప్‌మెంట్ కార్యక్రమాలు కొనసాగించటానికి ఏదో ఒక బాడి అవసరం కనుక అలాంటిదాని గురించి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :-సమితి సర్పంచ్‌ల సమావేశానికి శాసన సభ్యులు అధ్యక్షత వహించిన తరువాత పనులు శీఘ్రగతిని జరగడం మొదలైనాయి. అఫిషియల్స్ మీద నాన్ అఫిషియల్స్ చెక్ లేకపోతే లాభం లేదనేది నిర్వివాదాంశము ఇప్పుడైనా లా డిపార్టుమెంటు వారి అభిప్రాయం తీసుకుని ఏవిధంగా ఎమెండ్‌మెంట్ తీసుకువస్తే బాగుంటుందో ఆలోచించి తిరిగి శాసన సభ్యులు అధ్యక్షత వహించే విధానం ప్రవేశపెడితే బాగుంటుంది. ఫుడ్ ఫర్ వర్క్ ప్రోగ్రాం క్రింద మనకు గబ్బు బాగా వచ్చింది. ఇంకా ఇతర ఫండ్స్ కూడా వున్నాయి. ఇవన్నీ ఖర్చు పెట్టేటప్పుడు నాన్ అఫిషియల్స్ చెక్ లేకపోతే ప్రమాదం కనుక ఏమి చర్యలు తీసుకోబోతున్నారు?

శ్రీ కె వి. కృష్ణారెడ్డి :—అధ్యక్షా, మిత్రులు వెంకయనాయుడుగారు చెప్పినట్లు కేంద్రప్రభుత్వం ఇస్తున్న ఫుడ్ ఫర్ వర్క్స్ ప్రోగ్రాము తొందరగా చేరాలంటే నాన్ అఫిషియల్స్ చెక్ సమితులలో వుండటం అవసరం. శాసన సభ్యులు ఎవరూ కావాలని అడగకపోయినా ప్రభుత్వమే మమ్మల్ని వాటిలో ఇరికించింది. లా పరిస్థితి తుణ్ణంగా ఆలోచించకుండా మనల్ని ప్రిసైడ్ చేసేట్లు చేసి తరువాత ఆ స్థానానికి దూరం చేశారు. శాసనసభ్యులు తమ ప్రాంతాలలోని సమితులలో జరిగే కార్యక్రమాలను తెలుసుకొంటేనే కార్యక్రమాలు సక్రమంగా

జరుగుతాయి. శాసనసభలో మా పరిస్థితి చూస్తున్నాము. మేము ఎంతో కష్టపడి ప్రజలకు సంబంధించిన అనేక కార్యక్రమాలకు సంబంధించి ప్రశ్నలు పంపుతుంటే మంత్రులు ఎ కు ఎస్ సర్, బి. నో సర్, సి కి ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు అని సమాధానాలు ఇస్తున్నారు. ఇలా కాకుండా అక్కడ కార్యక్రమాలు చురుకుగా సాగటానికి తిరిగి అవకాశం కల్పించే పద్ధతి ఆలోచిస్తారా?

10-20 a.m. శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఎడ్వయిజరీ కమిటీని నియమించినట్లు కూడా తెలుస్తున్నది. ఏ రూపంలో నియమించారు? వాటి పరిధి ఎంతవరకూ వుంటుంది? ఆఫీసర్ల మీద ఎటువంటి కంట్రోలు వుంటుంది?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, నెల నెలా జరిగే పంచాయతి సమితి సర్‌పంచ్‌ల సమావేశానికి ఎవరు అధ్యక్షత వహించవలసింది పేర్కొంటూ పంచాయితీ రాజ్ శాఖ 18-2-78 తేదీ గల ఎం. ఎస్. 558 జి. ఓ. లో ప్రభుత్వం జారి చేసిన ఉత్తరువులను ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు 5504-78 రిట్ దరఖాస్తు పై తీర్పు ఇస్తూ కొట్టి వేసింది. సర్‌పంచ్‌ల సమావేశానికి అధ్యక్షత వహించటానికి ఒక వ్యక్తిని ప్రభుత్వం నామినేట్ చేయడానికి బదులు పంచాయితి సమితి సభ్యులు తమ ఇష్టానుసారం వ్యక్తిని ఎన్నుకొనే అధికారం వుందని, అందుకు వారిని అనుమతించాలని హైకోర్టు తమ తీర్పులో పేర్కొన్నది. హైకోర్టు తీర్పు నకలు అందవలసివుంది. ఈ లోగా ప్రభుత్వం నుండి తదుపరి ఉత్తరువులు అందేవరకూ సర్‌పంచ్‌ల సమావేశం జరుపవద్దని సమితులను ఆదేశించవలసిందని జిల్లా కలెక్టర్లకూ 28-2-79వ తేదీన తంతిద్వారా ఆదేశాలు జారిచేయబడ్డాయి. హైకోర్టు తీర్పు దృష్ట్యా గతములో పంచాయతి శాఖకు చెందిన 18-5-78 తేదీగల ఎం.ఎస్. నెం. 558 జి.ఓ లో జారిచేసిన ఉత్తర్వులను ప్రభుత్వం రద్దు చేస్తూ 6-3-79 తేదీ గల ఎం ఎస్,198 జి ఓ.లో ఇప్పుడు ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. తీర్పు వెలువడిన 24-1-79 తేదీ నాటికి సర్పంచులు పదవీరీత్యా పంచాయతి సమితి సభ్యులు. ఇంతలో 1978 ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయతి సమితి జిల్లా పరిషత్తు సవరణ చట్టం 1-2-79 తేదీ నుండి అమలులోకి వచ్చింది. దాని ప్రకారం ఇంతవరకు పదవీరీత్యా పంచాయతి సమితి సభ్యులుగా వున్న సర్పంచులు పంచాయతి సమితి సభ్యత్వమును కోల్పోయారు. పంచాయతి సమితి ప్రత్యేక అధికారాలు చట్టములోని (ఎ) భాగం క్రింద సమితి అధికారులు దాని అధికారాలను వినియోగిస్తున్నారు. ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులు పదవి బాధ్యతలను స్వీకరించి ప్రత్యేక అధికారులను సలహాదారులుగా వుపయోగించుకునే పద్ధతి కొనసాగించతమే వాంఛనీయమని ప్రభుత్వం భావించినది. శాసనపరంగా మారిన పరిస్థితి దృష్ట్యా స్థానిక ప్రాంతానికి చెందిన శాసన సభ్యులతో సర్పంచులతో బ్లాకులో సలహా సంఘాలు ఏర్పాటు చేయడానికి ఎట్టి ఆక్షేపణ వుండకూడదని ప్రభుత్వాని సలహా

యివ్వడం జరిగింది అ విధంగా వుత్తర్వులు జారీ చేయబడినవి. ఈ సలహా సంఘాలకు చైర్మన్‌ను ప్రత్యేకంగా నామినేట్ చేయాలని ప్రభుత్వం వుద్దేశిస్తున్నది.

అధ్యక్షా, తమకు బాగా తెలుసు గత సంవత్సరము కంటే మొదట సమితి యొక్క ప్రెసిడెంట్సు వారి పీరియడ్ అయిపోయినందున, ఎక్స్‌టెన్షన్ యివ్వనందున పంచాయితీ సమితుల గాని గ్రామ పంచాయతీల గాని కార్యక్రమాలు గ్రామాలలో డెవలప్‌మెంటల్ యాక్టివిటీస్ కుంటుపడిపోయిన మాట వాస్తవం దానివల్ల ప్రభుత్వం ఆలోచనచేసి ఎన్నికలు అయ్యేవరకు స్థానిక ఎ ఎల్.ఏ. అధ్యక్షతన ఒక కమిటీ ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసి శాసనసభ్యులను వాటి ప్రెసిడెంట్సుగా నామినేట్ చేయడం జరిగింది దానివల్ల గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు కార్యక్రమాలు చాలా ముమ్మరంగా జరిగాయి ఫుడ్ ఫర్ వర్క్స్ ప్రోగ్రాం వచ్చింది. శాసనసభ్యులు కూడ చాలా యింటరెస్టు తీసుకొని గ్రామ గ్రామము తిరిగి పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ అనేది వుందని అనిపించే లాగా కార్యక్రమాలు చేశారు. ముఖ్యంగా ఫుడ్ ఫర్ వర్క్ కార్యక్రమం క్రింద శాసనసభ్యుల సహకారం వల్ల వారు తీసుకున్నటువంటి శ్రద్ధవల్ల అటువంటి కార్యక్రమాలు జరిగాయి కాబట్టి గ్రామాభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో శాసన సభ్యులు పాల్గొనేదానికి యింకా ఎక్కువ అవకాశం యివ్వాలని ప్రభుత్వ వుద్దేశము కాబట్టి యిప్పుడు ప్రభుత్వము ఎడ్వకేటు జనరల్‌తో లా డిపార్టుమెంటుతో మిగతా అందరితో చర్చించి ఒక నిర్ణయం తీసుకొని సమితి లెవలులో అడ్వయిజరి కమిటీని వేయడం జరిగింది జి. ఓ కూడా 6 వ దీన యిష్యూ చేశాము. అంతే గాకుండా పంచాయతీ సమితుల బాడీస్‌ను తొందరగా నామినేట్ చేయబోతున్నాము. ఎంత జాగ్రత్త తీసుకున్నా హైకోర్టు కొన్ని జి. ఓ. లను కొట్టివేస్తున్నది అయితే అప్పుడు యిచ్చిన జి. ఓ ను హైకోర్టు కొట్టివేసింది. ఆ రోజులలో ముఖ్య వుద్దేశము ఏమంటే, ఎం ఎల్. ఏ. లకు ప్రిసైడ్ చేస్తే అధికారం యిస్తే కార్యక్రమాలు ముమ్మరంగా సాగుతాయని. ఆ సదుద్దేశముతో అప్పుడు చేపట్టడం జరిగింది ఇప్పుడు కూడ లా డిపార్టుమెంటు, ఎడ్వకేటు జనరల్ వారందరి సలహాలు తీసుకొని యీ జి ఓ. యిష్యూ చేశామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె వెంకటకృష్ణారెడ్డి :— ఆ జి ఓ. కాపీ టేబులుమీద ప్లేస్ చేస్తారా?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— టేబులు మీద పెట్టిస్తాం.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య :— సలహా సంఘం ఏర్పాటు చేశారు. ఏర్పాటుచేస్తూ జి.ఓ ఇష్యూచేశారు. ఇదివరకు సర్పంచుల మీద ఎం.ఎల్ ఏ. లు ప్రిసైడ్ చేశారు. ఆ గౌరవం మళ్ళీ యీ అడ్వయిజరీ కమిటీలలో ఎం ఎల్. ఏ. లకు యిచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— తప్పకుండా.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి —ఒక శాసనసభ్యుడికి ఒక సమితి ప్రిసైడ్ చేయడానికి ఎడ్వయిజరి కమిటీలో అవకాశం యిచ్చినట్లుగా వుంది. నా నియోజకవర్గములో నాలుగు సమితులు వున్నవి. కొన్నిచోట్ల సర్పంచులను ప్రిసైడ్ చేయమన్నారు. పలుకుబడి వున్నవారు చేయించుకోగలుగుతున్నారు, నాబోటి అమాయకులు చేయించుకోలేక పోతున్నారు. అటువంటి చోట్ల రాజకీయాలను దూరం పెట్టి ఏదైనా చేయడానికి సదుపాయం చేస్తారా? నాబోటి అమాయకులకు న్యాయం చేకూరుస్తారా?

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు —అధ్యక్షా, జనతాపార్టీ తరఫున వారికి మా సానుభూతి.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :—సహకారం కూడా.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ వుద్దేశం ఏమంటే ఎం.ఎల్.ఎ. ఒక సమితికి కాన్సెంట్రేట్ చేస్తే బాగుటుంది, డెవలప్‌మెంటు బాగా జరుగుతుందని. నాలుగు సమితులలో ప్రిసైడ్ చేయాలంటే ఎక్కడ కూడా కాన్సెంట్రేట్ చేసే అవకాశం వుండదు, అందుకని ప్రభుత్వం ఆ విధంగా చేసింది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి:—అటువంటప్పుడు ఒక సర్పంచును ఎడ్వయిజరి కమిటి చైర్మన్‌గా నామినేటు చేస్తున్నారు. సర్పంచులను నామినేట్ చేసేప్పుడు పలుకుబడి వున్న వ్యక్తులను చేస్తారు. నా కోవకు చెందిన సర్పంచు ఎడ్వయిజరి కమిటీ అధ్యక్షుడు అవుతాడా? అందువల్ల చాలామందికి అన్యాయం జరుగుతుంది. నోరులేని నాబోటి వారు ఏమి చేయాలి? ఆ సర్పంచులను గాకుండా యింకెవరిని అయినా పెట్టండి. లేకపోతే ఎం. ఎల్. ఎ ను నెలకు ఒక సమితిని ప్రిసైడ్ చేయమనండి.

శ్రీ యం బాగారెడ్డి :—ఇంతకుముందున్న జి. ఓ. శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారికి తెలుసునని నాకు సంపూర్ణ విశ్వాసం వుంది. That was the meeting of the Sarpanches. కాబట్టి వారికి లీగల్‌గా కొంత అధికారం వుండెను. ఇప్పుడు కొత్త చట్టం అమలులోకి తెచ్చిన తరువాత సర్పంచులు పంచాయితీ సమితి సభ్యులుగా లేరు. కాబట్టి సర్పంచులను నామినేట్ చేయాలనే సిద్ధాంతం యిప్పుడు ఏమీలేదు.

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య :- అధ్యక్షా ఇదివరకు పంచాయితీ సమితులలో శాసనసభ్యులను నామినేట్ చేయడములో మిత్రులు శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు చెప్పినట్లు కొంత రాజకీయం కూడ ప్రవేశించింది. ఉదాహరణకు, పుత్తూరు నియోజకవర్గానికి నేను శాసన సభ్యుడిని. మొట్టమొదట జి. ఓ. ఏమంటే ఏ నియోజకవర్గం ఎం. ఎల్. ఎ ఆ సమితి అధ్యక్షుడని–అంటే పుత్తూరు సమితికి పుత్తూరు శాసన సభ్యుడు వుండాలని, అయితే పుత్తూరు ఏరియా అధికంగా వుందని సమితి

అధ్యక్షుడిగా నిర్వహించే అవకాశము వున్నా, కొత్తగా రాజకీయాలను ప్రవేశింప జే. కొత్త జి. ఓ ద్వారా నగరి సమోజక వర్గం సభ్యుడిని పుత్తూరు సమితికి, కార్వేటినగరు సమితికి పుత్తూరు శాసన సభ్యుడు అధ్యక్షత వహించాలన్నారు రాజకీయం ప్రవేశించింది. కనీసం యికనైనా తాము చేసే బోర్డులో ఎలాంటి రాజకీయం ప్రవేశించకుండా చేసి పుత్తూరు సమితికి పుత్తూరు శాసన సభ్యుడు అధ్యక్షత వహించే అవకాశం యిస్తారా ?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—సిద్దయ్యగారి ప్రయత్నంవల్ల పుత్తూరులో రెండు చేసుకున్నారు రాష్ట్రములో ఎక్కడా జరిగినా జరగకపోయినా.

(శ్రీ సి హెచ్. శ్యామలరావు —మాట్లాడడానికి లేచి నిలబడిరి)

మిస్టరు స్పీకరు —329 క్రింద పేరు యిచ్చినవారే మాట్లాడాలి

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి —మాట్లాడడానికి యిప్పుడు ఆయనకు అవకాశం ఇవ్వండి కాని మేము మాట్లాడేప్పుడు ఏ రూలు క్రింద మాట్లాడు తున్నారని అడగకుండా వారిని ఎస్యూరెన్సు ఇవ్వమనండి. ఏ రూలు క్రింద మాట్లాడుతున్నారనీ అడుగను అని ఎస్యూరెన్సు ఇవ్వమనండి.

మిస్టరు స్పీకరు —రూలు 329 క్రింద ఎవరైతే నోటీసు ఇచ్చారో వారే క్లారిఫికేషన్సు అడగాలని రూలు ఉంది ఇప్పుడు ఇది రిలాక్స్ చేస్తే ప్రతిసారి 10-20 p.m.
రిలాక్స్ చేయవలసి ఉంటుంది. అప్పుడు మొత్తం శాసన సభ్యులు అడగడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది. అందుచేత దయచేసి మీరు కూర్చుంటె బాగుంటుంది.

శ్రీ ఖాట్టం శ్రీరామమూర్తి :—అధ్యక్షా, శ్యామలరావుగారిని మాట్లాడ నివ్వండి, మాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. శ్యామలరావు .—అధ్యక్షా. ఎవరికైనా రూలు రూలే అయితే నేను కూర్చుంటాను.

Sri S. Alwardas :—Point of Order.

(interruptions).

Sri R. Chenga Reddy :—You must expunge. నా మీద వారు ఎలిగేషను చేసారు

Mr Speaker :—There is no Point of Order.

Sri Jaipal Reddy:—No Sir. It is a pont of disorder.

(Interruptions)

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి —అధ్యక్షా, నేను 329 ఇచ్చాను. 329 ఇచ్చిన వారు క్లారిఫికేషను అడుగవచ్చు కదా, నేను ఒక క్లారిఫికేషను అడుగు తాను. ఇప్పుడు సమితి స్థాయిలో సలహా సంఘాలు వేస్తామని చెప్పారు. ఎవరితో ఈ సలహా సంఘాలు వేస్తారు ? ఈ సలహా సంఘంలో ఎవరెవరు ఉంటారు

సలహా సంఘాలు వేసేప్పుడు స్థానిక శాసన సభ్యులతో సంప్రదించి వేస్తారా? ఇంతకు పూర్వం ఇచ్చిన ఆదేశాలు ఉన్నాయి. దైనందిన కార్యక్రమాలలో ఈ సమితి మీటింగు ప్రిసైడ్ చేసిన వారి సలహా తీసుకొని బి డి. ఒలు పి.డి ఒ లు చేయాలని ఆదేశాలు ఉన్నాయి.

మిస్టరు స్పీకరు :—అది స్ట్రియిక్ డౌన్ అయిపోయింది.

శ్రీ సి హెచ్. విఠల్ రెడ్డి —ఇప్పుడు సలహా సంఘాల గురించి జి ఒ ఇష్యూ చేస్తున్నారు మీరు పూర్వం ఇచ్చిన ఆదేశాలు అన్నీ పోయాయి. కనుక వెంటనే దైనందిన కార్యక్రమాల గురించి అడ్వయిజరీ కమిటీతో సంప్రదింపులు జరిపి అన్ని పనులు చేయాలని ఆదేశాలు ఇవ్వాలి. ఈ విషయంలో మంత్రిగారు స్పష్టం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి —ఆ సంఘంలో సభ్యులు ఎవరెవరు ఉండాలనే విషయంలో గౌరవసభ్యులతో చర్చించనవసరం లేదని భావిస్తున్నాను. మేము సమితిలో ఉన్న సర్పంచ్‌లను మెంబర్సుగా వేస్తున్నాము స్థానిక శాసనసభ్యులను కూడా వేస్తున్నాము దీనిలో చర్చించి ఇంకా ఆలస్యం చేయకుండా ఇది తొందరగా చేయాలనే ఆలోచన ఉంది. శ్రీ విఠల్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు పాత విషయాలను కూడా ఆలోచించి ఆర్డర్లు ఇష్యూ చేస్తాము

శ్రీ సి హెచ్. కాశయ్య —అధ్యక్షా, హై కోర్టు కొట్టి వేసింది కనుక తిరిగి మళ్ళీ లెజిస్లేటర్సునే వేయాలనే ఆలోచన చేసే బదులు ఎలక్టు అయినటువంటి సమితి ప్రెసిడెంట్సును గవర్నమెంటు రద్దు చేసింది. వారు ఎలక్టెడ్ సమితి ప్రెసిడెంట్సు. అందువల్ల ఇదివరకు ఉన్నటువంటి సమితి ప్రెసిడెంట్సును తిరిగి ఆ అడ్వయిజరీ కమిటికి చైర్మన్‌గా ఎందుకు నామినేట్ చేయకూడదు? వారు ఎలక్టెడ్ మెంబర్సు, మనం మాత్రం లెజిస్లేటర్సుగా ఎలక్టు అయినటువంటివారం. అందువల్ల ప్రభుత్వం తిరిగి ఇంకొక తప్పుచేసి హై కోర్టులో కొట్టివేసి మళ్ళీ తిరిగి వచ్చేదానికంటే ఇదివరకు సమితి ప్రెసిడెంట్సుగా ఎలక్టు అయినటువంటివారిని తిరిగి సమితి ప్రెసిడెంట్సుగా ఎందుకు పెట్టకూడదు? వారిని మనం రద్దు చేసాము ఈ శాసన సభ్యులకే ఈ డ్యూయల్ ఫంక్షన్సు ఎందుకు ఇవ్వాలి? ఈ అథారిటి ఎందుకు ఇవ్వాలి? హైకోర్టు సలహా ఇచ్చినట్లు ఉన్నటువంటి సర్పంచ్‌లలో ఎన్నికలు జరిపి ఎన్నికైన వారు ఆ ఎడ్వయిజరి కమిటికి చైర్మన్‌గా ఉండే అవకాశం ఎందుకు ఇవ్వకూడదు?

శ్రీ ఎం బాగారెడ్డి:—శ్రీ కాశయ్యగారు చాలా ముఖ్యమైన విషయాన్ని రెయిజ్ చేసారు. ఈ సందర్భంలో నేను ప్రభుత్వంయొక్క వైఖరిని చెప్పాలని అనుకొంటున్నాను. మనకు గ్రామాలలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరగాలి శాసన సభ్యులు ప్రిసైడ్ చేస్తే కొంచెము అదుపులో ఉండి ఎక్కువ పని చేసే

అవకాశాలు ఉన్నాయనే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి ఉంది, అందుకు శాసనసభ్యులను నామినేట్ చేసాము. ఇదివరకున్నటువంటి సమితి ప్రెసిడెంట్సు టరం అయిపోయింది వారికి ఎక్స్టెన్షను ఇవ్వలేదు అందువల్ల ఇప్పుడు వారికి ఇచ్చే ప్రెసిడెంట్సు శాసన సభ్యులు అధ్యక్షత వహిస్తే అచ్చటి కార్యక్రమాలు జరుగుతాయి. ఈ రోజున ఏ యాక్టు అయితే పాస్ చేసామో, ఏ యాక్టు అయితే ఇప్పుడు ఉందో దాని ప్రకారంగా చూస్తే సర్పంచులుగాని, పాతసమితి ప్రెసిడెంటులుగాని సభ్యులుగాలేరు ఈ యాక్టు ప్రకారంగా శాసనసభ్యులు మాత్రమే సభ్యులుగా ఉన్నారు. కనుక అది చేస్తే శాసన సభ్యులను గౌరవించినట్లు అవుతుంది గ్రామాలలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చురుకుగా జరగాలని శాసనసభ్యులను మేము రిక్వెస్టు చేస్తున్నాము

శ్రీ ఆర్ చెంగారెడ్డి —పర్సన్ ఇన్ ఛార్జిగా శాసనసభ్యులను వేసినప్పుడు ఏదో రాజకీయంగా జరిగిందని శ్రీ సిద్దయ్యగారు అన్నారు గవర్నమెంటు జి. ఒ ఇష్యూ చేసినప్పుడు లార్జెస్టు ఏరియా ఏ శాసనసభ్యునికి ఉందో ఆ శాసన సభ్యునికే ఆ పంచాయతి సమితి ఇస్తుందని చెప్పారు లార్జెస్టు ఏరియా అంటే లార్జెస్టు నెంబర్ ఆఫ్ పంచాయత్సయా లేక మౌంటెన్సు, ఓషన్సు అన్ని చేరా? అందులో రాజకీయ జోక్యం ఏమి ఉంది?

Sri M. Venkaiah Naidu —If the Member had made any allegation against another Member, he is at liberty to give an explanation He did not level any charge against that particular Member

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి —లార్జెస్టు ఏరియా అంటే లార్జెస్టు నంబర్ ఆఫ్ పంచాయత్సా లేకపోతే పర్వతాలు, సముద్రాలు అన్ని చేరి లార్జెస్టు ఏరియానా దానిలో రాజకీయము ఏమి ఉంది? ఆయన రాజకీయము జోక్యము ఉంది అన్నారు ఆది లార్జెస్టు ఏరియా లాండా? 10-30 a.m.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి —ఏ పంచాయతీ సమితిలో అయినా కొన్ని గ్రామ పంచాయతీలకు ఎక్కడ ఏ కాన్స్టిట్యుయన్సీ ఏరియాలో ఎక్కువ ఉందో ఆ ప్రకారంగా చేశాము గాని, ఏరియాగాని, జనసంఖ్యగాని మేము కన్సిడరు చేయ లేదు ఆ రోజులలో.

re:—(2) Fire Accident in Kobbaritota, Visakhapatnam

శ్రీ ఖాట్టం శ్రీరామమూర్తి —విశాఖపట్టణంలో ఘోరమైనటువం అగ్ని ప్రమాదం జరిగింది. మున్నెన్నడూ కని విని ఎరుగనటువంటి ప్రమాద ఇది. చరిత్రలో గుర్తు ఉన్న కాడికి అటువంటి సంఘటన అటువంటి దుర్ఘట ఇదివరకు ఏప్పుడు జరగలేదు రెండు వేల ఇళ్లు ఒక్కమారు ఒకగంటలో మొత్తం తగులబడి పోయాయి. పదివేల మంది నిరాశ్రయులు అయిపోయారు ఎవరికీ తిండీ తిప్పలూ లేనటువంటి పరిస్థితి. చెట్టుక్రింద కూడా తలదాచుకొనే అవకాశం లేనటువంటి దుస్థితి. ఇక్కడేమో ఈ ప్రమాదం జరిగింది. ఇది చాలా ముఖ్య

మైన కీలకమైన ప్రాంతంలో ఉన్నది. ఇది ఇప్పుడు ఒక మాశే జరగడం కాదు. ప్రతి సంవత్సరం అనేకమార్లు జరుగుతూనే ఉంటోంది. అందుచేత ఇక్కడ పెర్మనెంటుగా, ప్రక్కగా ఏమైనా కొన్ని బిల్డింగు కట్టించి శాశ్వతంగా ఈ బాధ ఇక్కడ లేకుండా చేయడం కొసం ప్రభుత్వం చేయాలి తప్ప లేకపోతే ఇది సాధ్యం కాదు, ఈ ఇబ్బంది కలిగినటువంటి వారిని వెంటనే ప్రభుత్వం ఆదుకోవాలి. ఎనమండుగురు మనుషులు చనిపోయారు. అందుతో ఆరుగురు ఆడవారు, చిన్న పిల్లలు. వారు మాడు చనిపోయారు, చాలా ఘోరము జరిగి పోయింది. తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడ స్టేటుమెంటు ఇచ్చేప్పుడు ఏమైనా ఉంటే మనవి చేస్తాను. రేపు అయినా వారిని స్టేటుమెంటు ఇవ్వవలసిందిగా తమద్వారా వారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ — ఈ వేళ తెల్లవారేప్పటికల్లా పత్రికలలో చూసే ప్పటికి ఘోరమైన వార్త రెండువేల ఇళ్లు ధ్వంసం అయ్యాయి. ఎలక్ట్రిక్ సర్క్యూట్ వల్ల దానిలో ఏదో లోపము ఉండడం మూలంగా ఈ ప్రమాదం జరిగినట్టుగా పత్రికలో ఉంది అసలు కారణాలు మాత్రం మాకు తెలియవు, 9 మంది చచ్చిపోయారు అనే వార్త వచ్చింది కాని అదే పత్రికలో తొమ్మిది మంది కాదు ఇంకా ఎంతమంది చనిపోయారో తెలియడం లేదు అని ఉంది. ఆ తరువాత పూర్తిగా తెలుస్తాయి. మనుషులు గుర్తు పట్టడానికి వీలు లేకుండా పోయారు కొన్ని లక్షల రూపాయల ఆస్తి ధ్వంసం అయింది. సుమారు రెండువేల ఇళ్లు పోయాయి అంటే కొన్నివేల మంది నిరాశ్రయులు అయ్యారు. వారు చాల ఇబ్బందులపాలు అవుతున్నారు. తక్షణం వారిని ఆదుకునే విధంగా శాశ్వత పరిష్కారం కావాలి. భవిష్యత్తులో ఇళ్ళు కట్టుకోవి, ఇటువంటి అగ్నిప్రమాదం నుంచి రక్షణ ఉండేటట్లుగా చేయవలసిందిగా కోరు తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. అల్వార్ దాస్ :— అధ్యక్షా, ఈ కొబ్బరితోట అనేది విశాఖ పట్టణంలో నా నియోజక వర్గంలో నడిబొడ్డున ఉంది. ఇక్కడ 15 వేలమంది దాకా బడుగు ప్రజలు నివశిస్తున్నారు. చాలమంది హరిజనులు, తరువాత జాలర్లు ఇక్కడ ఉన్నారు. అందరూ చాల బీదవారు. రోజు రోజు కూలి చేసుకొని రిక్షాలు తోలుకొని పోర్టులో కూలి చేసుకొని వారికి వచ్చినదాంట్లో సగము తిని సగము, వారికి బ్యాంకింగు హేబిట్ లేదు కాబట్టి ఏ కుండలోనో పెట్టిలోనో దాచుకొని కల కల లాడుతూ నిన్నటి వరకు ఉండే ఆ గ్రామంలో కంప్లీటుగా దగ్ధము అయిపోయి ఈ నాడు స్మశానములాగ ఉంది వారు కట్టుకోడానికి గుడ్డ లేదు. ఇంటిలో వస్తువులు లేవు. నిరాశ్రయులు అయిపోయి ఉండిపోయారు. ఇది ఇంత పెద్ద ఎత్తున ఎప్పుడూ జరగిక పోయినా ప్రతి ఏడాది కూడా ఏదో మూలన జరుగుతూ ఉంది. దీనివల్ల, అందుకోసమే నేను 8 (1) నోటిఫికేషను ఇప్పించాను. 8 (2) నోటిఫికేషను కూడా 15వ తారీకుతోటి అయిపోతుంది. అందుచేత ఇది మామూలుగా ఏదో 150 రూపాయలు ఇచ్చేస్తే జరిగేది కాదు. వారికి ప్రభుత్వం టెంపరరీ షెడ్సు కట్టాలి. ఒక వారము 15 రోజులవరకు

భోజనం, బట్ట సమకూర్చాలి. తరువాత మల్టీస్టోరీడు బిల్డింగ్సు ప్రాజెక్టు అని ఒక కోటి 5 లక్షలది ఉంది. అది వెంటనే చేపట్టి పర్మనెంటుగా ఈ ప్రమాదం లేకుండా చేయాలి. ఎందుకంటే క్రిందటిసారి ఒకసారి ఇక్కడే ప్రమాదం జరిగినప్పుడు వెంగళరావుగారు 25 వేల రూపాయలు ప్రత్యేకంగా ఇచ్చారు. అట్లనే ఈనాడు మరీ పెద్ద ఎత్తున జరిగింది కాబట్టి వారు ఇంటిలో సామాను కొనుక్కోడానికి ఒక లక్ష రూపాయలు అయినా ప్రభుత్వం గ్రాంటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది వెంటనే ఏక్షన్ జరగపోతే వారు రోడ్డుమీద ఎండకు ఎండి చాల ఇబ్బంది పడిపోతారు అందుచేత వెంటనే ప్రభుత్వము రేపటివరకు వేచి ఉండకుండా ఈనాడే దీనిని గురించి ఏక్షను తీసుకోవాలి. విశాఖపట్టణం కలెక్టరుగారు కూడా ఈ ఊరిలోనే ఉన్నారు కాబట్టి వారితో చర్చించి వెంటనే అక్కడికక్కడ ఇన్‌స్ట్రిక్షన్స్ ఇవ్వమని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ ఎస్. ఎస్ ఎన్ రెడ్డి — విశాఖపట్టణం కొబ్బరితోటలో చాల పేద జనం నివశిస్తున్నారు అందరూ రిక్షా కార్మికులు కూలి పని చేసుకునేవారు రెక్కాడితేగాని డొక్క ఆడని ప్రజలు ఇప్పటికి ఆ ప్రాంతం నాలుగు సార్లు కూలి పోవడం జరిగింది నిన్న జరిగినటువంటి ప్రమాదంలో సంపూర్ణంగా వారు సర్వ ఆస్తులను కోల్పోయారు. 5 మంది ప్రాణాలు కూడా పోయాయి కొబ్బరితోట ప్రయివేటు స్థలము. దానిని మున్సిపాలిటీ స్లమ్ క్లియరెన్సు ఏక్టు క్రింద దీనిని నోటిఫై చేయడం జరిగింది. దీని క్రింద ఇళ్ళు కట్టడానికి గత 10 సంవత్సరాల నుంచి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను ఆ ఘోర ప్రమాదానికి నేను కూడా సానుభూతి తెలియజేయవలసిన అవసరం ఉంది. పోతే మరల తాత్కాలికమైన కట్టడాలు కట్టినట్లయితే మన గృహనిర్మాణ శాఖామాత్యులుగారు అనేక లక్షల ఇళ్ళు కడతాము అంటున్నారు కనీసం విశాఖపట్టణ లో 60 సంవత్సరాలనుంచి ఇప్పటికి ఎక్కడా ఇల్లు కట్టలేదు కాని ఈ వేళ ఇంత ఘోర ప్రమాదము జరిగింది కాబట్టి మిగతా స్కీము ఆపివేసి కనీసం కొబ్బరితోటలో ఇళ్ళు కట్టించి ఇచ్చినట్లయితే బాగుటుంది. లేకపోతే మళ్ళీ కమ్మలనే వేసుకుంటే మళ్ళీ ప్రమాదం జరుగుతుంది. తరువాత వారికి ఒక పది రోజుల వరకు బియ్యము ఇవ్వడం మొదలైన సదుపాయాలు చేసి మరి స్పెషలుగా దీనిని కనుక చేయకపోతే కష్టము అవుతుంది. వారికి మరొకవిధమైన ఆదాయం లేదు. మరొకచోట ఉద్యోగము చేసుకునే పరిస్థితి లేదు. అందుచేత తప్పకుండా వారికి ఆ సహాయము చేయడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు ముందుకు వచ్చి చేస్తారని చెప్పి, వెంటనే గృహవసతి కార్యక్రమం చేపట్టమని కోరుతున్నాను.

re : (3) Fire accident in Jaggery Godown at Anakapalli

శ్రీ కె. గోవిందరావు — అధ్యక్షా, 6వ తేదీ సాయింత్రం అనకాపల్లిలో జాగిరీ మార్కెటులో ఉన్న వలల్ల సాంబశివరావు అనే వారి గోదాములో అగ్ని 10-40 p. m
ప్రమాదం జరగడం, అందులో ఇద్దరు కార్మికులు పూర్తిగా కాలిపోవడమే

కాకుండా వారిని రక్షించడానికి వచ్చిన మరొక అయిదుగురు కళాసీలు తీవ్రమైన బరస్నుతో బాధ పడుతున్నారు. వారి శరీరం కాలింది. సుమారు 2 లక్షల జాగీర్ కూడా నష్టపోవడం జరిగింది. ఇది చాలా దురదృష్టకరమైన సంఘటన, అక్కడ ఉన్న కిరోసిన్ బాటిల్ వొలికి పోయి అక్కడ అగ్ని ప్రమాదం జరగడం జరిగింది. కార్మికులు చాలా తీవ్రమైన దుస్థిలో ఉన్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వం తగిన పరిహారం ఇచ్చే ఆలోచన చేయాలని ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

శ్రీ ఘాట్టం శ్రీరామమూర్తి :— రేపు మంత్రి స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చేముందు నేను కొంత చెప్తాను.

Matter Regarding Search Warrent Issued by the Sub-Collector Kothagudem to Search the House of Sri T. Venkatappiah, M L. C.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :— అధ్యక్షా, కొత్తగూడెంలో వెంకటప్పయ్యగారి ఇల్లు సోదా జరిగిన సందర్భంలో కొన్ని విషయాలు చెప్పవలసి ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు లేరు కదా, సమాధానం ఎవరు చెపుతారు.

Sri S Jaipal Reddy — Sir, We have agreed that Members who went there may be allowed to speak. Then Government can answe as and when the information is received by it Now atleast three Members may be allowed to speak.

Mr Speaker —Now the Chief Minister is not in the House. So he will not be able to answer

Sri S Jaipal Reddy :—Atleast three Members may be allowed to speak Since Mr. Venkaiah Naidu has gone there, he may be allowed to speak

Mr. Speaker :—Then Mr. Venkaiah Naidu will speak

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :— అధ్యక్షా, మన అందరికి కూడా చాలా బాధ పెట్టిన విషయం శాసనసభలో కూడా తీవ్ర ఆగ్రవేశాలకు సంబంధించిన విషయంలో వెంకటప్పయ్యగారి ఇల్లు సోదా చేయడం విషయంలో మొన్న మధ్యాహ్నం రెండు గంటలకు వెంకటప్పయ్యగారు చైర్మన్‌కు తెలియజేయడం, చైర్మన్‌గారు ముఖ్యమంత్రికి, పొలిటికల్ సెక్రటరీకి తెలుపుతాను. మీరు వెళ్లమని చెప్పారు. వారు చెప్పిన తరావాత వెంకటప్పయ్యగారు మా దగ్గరకు వచ్చి శాసన సభ్యులు కూడా కొంతమంది వెళ్లి అక్కడ నిజనిజాలు తెలుసుకుంటే బాగుంటుందని చెప్పిన తరువాత ప్రతిపక్ష నాయకులు రోశయ్యగారు, శాసన మండలి సభ్యులు మాధవరావుగారు, పి. రామారావుగారు, శాసన సభ్యులు కాశయ్యగారు, కొవ్వెల వెంకటేశ్వర్లు, శాసన మండలి సభ్యులు నేను కలిసి కొత్తగూడెం వెళ్లడం జరిగింది. ఇక్కడనుండి వెళ్ళాక, వాళ్లు ఏమి చెప్పారంటే

అక్కడ ఉన్న సబ్ కలెక్టరును రోశయ్యగారు కంటాక్టు చేసినప్పుడు, మాకు ప్రభుత్వంనుంచి ఏమీ మెసేజి రాలేదు సోదాకొనసాగించమని అని చెప్పడం జరిగింది. సోదా కొనసాగించవలసింది మీరు కదా, ప్రభుత్వం నుంచి ఆదేశాలు రావలసిన అవసరం ఏమి ఉంది అంటే మాకు ఇన్‌స్ట్రక్షన్సు లేవు వెంకటప్పయ్య గారు వస్తున్నారు అనే విషయం కూడా మాకు తెలియదు అని చెప్పడం జరిగింది మరి ఇక్కడేమో వెంకటప్పయ్యగారు చైర్మన్‌తో మాట్లాడారు, మీరు వెళ్లమని కూడా చైర్మన్ గారు చెప్పిన తరువాతనే వెళ్లడం జరిగింది. అక్కడికి వెళ్ళిన తరువాత రాత్రి 12 గంటలవరకు సబ్ కలెక్టరు మళ్లీ ఉత్తర్వులు ఇవ్వాలి. ఈ విషయంలో పంచులు దొరకలేదు అని ఏవో ఏవో కారణాలు కొన్ని పెట్టారు సరే ఎప్పుడు వస్తారు అంటే ఉదయం ఎనిమిదిన్నరకు రడీగా ఉండండి, 9 గంటల లోపల చెకప్ చేస్తాము అని చెప్పడం జరిగింది 9 గంటల వరకు కూర్చున్న తరువాత డిపార్టుమెంట్ వారు ఎవరూ రాలేదు. మేము వరుసగా కాంటాక్టు చేస్తూనే ఉన్నాము. ముందు చూపించినంత ఉత్సాహం ఆరోజు మొట్టమొదట సారి ఉత్తర్వు వచ్చినప్పుడు అడ్డం పెట్టినప్పటికీ కూడా లేదు జరగాలని చెప్పి, బార్ ఎసోసియేషన్ చైర్మన్, మిగతావాళ్లు చెప్పినా కూడా అడ్డు పెట్టిన పోలీసులు నిన్న ఎందుకో అర్థం కాలేదు కానీ దాదాపు 10.25 గంటల వరకు పోలీసులు అక్కడికి రాలేదు తరువాత మేము గట్టిగా కాంటాక్టు చేస్తే, మీకు ఇష్టం లేకపోతే చెప్పండి. మేము తిరిగి వెళ్లిపోతాము. వెంకటప్పయ్య గారు కూడా హైదరాబాదు వెళ్లవలసివుంది. అని చెబితే తరువాత సబ్ కలెక్టరు మేము వస్తున్నాము, అని 10-25 గంటల ప్రాంతలో రావడం జరిగింది. వచ్చి అక్కడ వెంకటప్పయ్యగారి ఇల్లు సోదా చేస్తున్నారు. సోదా చేసేప్పుడు ఈ పంచులను ఒకరు ఇద్దరిని దూరంనుంచి తీసుకువచ్చారని ఆ రోజు మనం అనుకున్నాము. ఆ సెక్షన్లు కూడా చూపించారు వారు శాసన సభ్యులు కొంత మంది సాక్షులుగా వుండవచ్చా అన్నప్పుడు శాసన సభ్యులు చేయరావని అన్నారు ఎక్కడ ఉంది అంటే రూల్సు కొంత చూపించారు దీంట్లో పంచులు మాత్రం చూడాలని ఉంది. దాంట్లో ఒక రిలెవెంట్ ప్రొవిజన్ ఏమి ఉందంటే పంచులుగా వచ్చేవారు గౌరవప్రదమైనవారు, ఆ ఏరియాలో నివశించేవారుగా ఉండాలి అని ఉన్నది. అప్పుడు మేము వారిని అడిగాము, వీరు గౌరవప్రదమైన వ్యక్తులైనా, ఈ ఏరియాలో నివశిస్తున్నారా అని, దానికి అక్కడి పోలీసు అధికారి చెప్పిన మాట చాలా ఆశ్చర్యం కలిగిస్తున్నది. గౌరవప్రదమైనవారు ఎవరూరారు, గౌరవప్రదమైన వాళ్ళు కావాలంటే దానికి మీకు రెండు, మూడు రోజులు పడుతుంది. దానికి మీరు సిద్ధంగా ఉండేపక్షంలో మాకు అభ్యంతరం లేదు అన్నారు ఇప్పటికే ఆలస్యం ఎక్కువ అయిన కారణంచేత ఈ విషయలో ఏదో ఇమిడి వున్నదన్న అనుమానం కొంతమందికి కలిగించేందుకు ప్రయత్నం చేసిన కారణం చేత మేము మీకు గౌరవప్రదమైన వ్యక్తులు మీకు తెచ్చుకోలేనప్పుడు, మీరు ఎవరిని తెచ్చుకుంటే వాళ్లే మీకు గౌరవప్రదమైనవాళ్లు అనుకున్నప్పుడు మాకు అభ్యంతరం లేదని చెప్పడం జరిగింది ఇంకా ఇద్దర్ని తీసుకురావడం జరిగింది. అక్కడ

ఉన్నవారు వాళ్లను ఎప్పుడూ చూడలేదు, వారు ఎవరో తెలియదు అని చెప్పారు వాళ్లు దూరం నుంచి వచ్చిన వారు అని మీరు అన్నారు కాబట్టి వీళ్లను దగ్గర నుంచి తీసుకువచ్చాము అని చెప్పారు నలుగురు పంచుల సహాయంతో సోదా దాదాపు రెండు గంటలు పైన కొనసాగించడం జరిగింది. కాశయ్యగారి. మాధవరావుగారి సహాయంగా ఉండడానికి అంగీకరించారు. ఈ అఫ్సర్లు కూడా అప్పటివరకు హుందాగానే వ్యవహరించారు మొత్తం సోదా అంతా కూడా ఆ రోజు చేసిన రీతిలో కాకుండా చాలా గౌరవప్రదంగా నిర్వర్తించారు నిర్వర్తించిన తరువాత వారు బయటికి వచ్చి మొత్తం ఒక సర్టిఫికేటు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ సర్టిఫికేటులో వెంకటప్పయ్యగారి ఇంటిలో మాకు ఏమీ దొరకలేదు. మాకు కావలసినటువంటి పత్రాలు ఏమీ అక్కడ లభ్యం కాలేదు అని నిల్ అని వ్రాసి ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ విషయం మేము ప్రభుత్వానికి కూడా తెలియ చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది ఇప్పుడు సమస్య ఏమంటే ఈ మేటర్ నిన్న ముఖ్యమంత్రి శాసనసభలో చెప్పినప్పుడు నేను తెలియచేయడం వరకే చేయగలిగింది, మిగతా నాకు సంబంధం లేదు అన్నారు. తెలియచేయడం కూడా జరగలేదని అక్కడ ఉన్న అధికారులు చెప్పిన దానినిబట్టి మాకు తెలుస్తున్నది. ముఖ్యమంత్రి చెప్పారా లేదా అన్న విషయం నాకు అర్థం అయినంత వరకు మేము సబ్ కలెక్టరుతో, ఎ ఎస్ పి తో, సి ఐ తో మాట్లాడినప్పుడు మాకు వెంకటప్పయ్యగారు వస్తున్నట్లు ఆదేశం ఏమీ రాలేదు, వారు ఇక్కడికి వస్తున్నారు, సోదా కొనసాగించాలని అనే విషయం అక్కడ రావడం జరిగింది. ఇక్కడనుండి ప్రతిపక్ష నాయకులు వైర్లెస్ మెసేజి ఇచ్చి వస్తున్నామని చెప్పినా కనీసం వచ్చినప్పుడు వారిని రిసీవ్ చేసుకోవడానికి, వారు ఉండడానికి కూడా కనీసం సింగరేణి కాలరీస్ వసతి గృహం ఇవ్వడానికి నిరాకరించింది రోశయ్యగారు అక్కడికి వచ్చిన తరువాత వారు కేబినెట్ మినిస్టరు ర్యాంకు అని అందరికి తెలుసు. అందులో ఉన్న రెండు రూమ్సు ఒకటి ముఖ్యమంత్రిగారికి. ఒకటి కలెక్టరు గారికి ఉంచమని అన్నారు అని చెప్పారు కాలరీస్ అధికారులు ఎవ్వరూ నగరంలో లేరు ఆ తరువాత అక్కడ ఉండే అసిస్టెంటు జనరల్ మేనేజరు ఈ సబ్ కలెక్టరు స్నేహితులని తెలిసి మాకు బాధ కలిగింది ఈ విధంగా ప్రభుత్వ అధికారుల అభిప్రాయాలు లా ఉంటాయో చెప్పడం కోసం మాత్రం ఈ సంఘటన చెప్పాను. ప్రతిపక్ష నాయకులు కూడా చాలా ఖేదం చెందారు. ఇప్పుడు సోదా పూర్తి అయిన తరువాత అక్కడ స్పష్టంగా ఏమీ లేదు అనే విషయం మాకు అధికారులు చెప్పారు. మాకు కూడా ఇచ్చారు. ఆ పత్రాలు కూడా ఇక్కడికి తీసుకురావడం జరిగింది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఆవాడు. ముఖ్యమంత్రి ముందు సోదా జరగనివ్వండి, నేను మిగతా విషయాలు చూస్తాను అన్నారు. సోదా పూర్తి అయింది. వెంకటప్పయ్యగారు నిష్కల్మషులని పూర్తిగా బయట పడింది. ఈ విషయంలో ఏమీ నిగూఢం లేదని తెలిసింది ఈ దృష్ట్యా ముఖ్యమంత్రి ఈ విషయాన్ని నిర్ధారిస్తారా? తరువాత ఏమి చర్య తీసుకోబోతున్నారు మీ ద్వారా తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్ కాశయ్య:- అధ్యక్షా, ఇది చాలా దురదృష్టకరమైన సంఘటన. 10-50 a.m. లెజిస్లేచర్‌కు ఎగ్జిక్యూటివ్‌కు ఎక్కడ కాన్‌ఫ్లిక్ట్ రావాలని కానీ కన్‌ఫ్రంటేషన్ రావడం గానీ మంచిది కాదనే విషయంలో మా అందరికీ ఏకాభిప్రాయం ఉంది కానీ దురదృష్టవశాత్తు సకాలంలో సక్రమంగా దీనిని పరిష్కరించేందుకు ప్రయత్నాలు ప్రభుత్వం చేసినట్లయితే అంతదూరం వచ్చేది కాదు. సోదా విషయంలో ఆలస్యం జరుగుతుంటే ఇక్కడ ఏదో అసెంబ్లీలో దీనిని తీవ్రంగా తీసుకొని సోదాను ఆలస్యం చేస్తున్నారు కావాలని, ఇందులో ఏవో ఉందనే ఒక అనుమానం రావడం ఫలితంగానే ఈ సోదా కార్యక్రమం త్వరగా పూర్తి కావడం మంచిది అనే ఉద్దేశంతో అది పూర్తి చేయడం జరిగింది. ఈ సోదా ఆర్డరు ఇవ్వడం తప్పు అని కానీ ఎవరూ అనరు చట్టంముందు అందరూ సమానమే. కానీ 50 మంది పోలీసులు అక్కడికి పోవడం అది మాత్రం చాలా బాధాకరంగా ఉంది వెంకటప్పయ్యగారి వ్యక్తిగత పరువు ప్రతిష్ట దెబ్బతినడమే కాకుండా, ఈ రాజకీయ రంగంలో, ప్రజా జీవితంలో ఉన్నటువంటి ప్రతి ఒక్కరి ప్రతిష్ట కూడా దెబ్బతిన్నది. అందువల్ల నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి కోరేది ఏమంటే ఈ విషయం చాలా కూలంకషంగా సానుభూతితో పరిశీలన చేయవలసిన అవసరం ఉంది అందులో ఏమీలేదు అనే మాట నిజం అయింది కాబట్టి అక్కడఉన్న పెళ్లి కాని యువకుడు అయిన సబ్ కలెక్టరు అనుభవం లేని కారణంగానే ఈ సంఘటన జరిగిందని నేను భావిస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఏమయినాసరే పట్టుదలతో నేను కేసు రిజిస్టరు చేస్తాను అనేటువంటి మొండి వైఖరి అవలంభించకుండా జాగ్రత్తపడవలసిన అవసరం ఉంది. ఇందులో ప్రతిష్ఠకు పోవలసిన అవసరం లేదు. అటు అధికారులు గాని ఇటు ప్రభుత్వం గాని-సోదాలో ఏమీ లేదని నిర్ధారణ అయింది కాబట్టి కేసు రిజిస్టరు చేయడం న్యాయం కాదని నేను అభిప్రాయం పడుతున్నాను. అందువల్ల కేసు రిజిస్టరు చేసేటటువంటి ప్రయత్నము చేయకుండా ఇంకా పర్‌దర్‌గా వారస్ చేయాలనే కక్ష ధోరణి అవలంభించకుండా ఈ బాండెడ్ లేబర్ అనే వ్యవహారం గురించి ప్రజలలో విపరీతమైన ఆందోళన ఉంది. ఈ సందర్భంలో రాష్ట్రప్రభుత్వం స్పష్టముగా నిర్వచించవలసిన అవసరం ఉంది. ఏది బాండెడ్ లేబర్ అన్నది చెప్పాలి. ఇప్పుడు ఆ ప్రాంతము రైతాంగములో విపరీతమైన ఆందోళన ఉంది. ఒక లెజిస్లేటరుకు ఈ పరిస్థితి వచ్చిన తరువాత సామాన్యమైన రైతాంగము ఏ విధంగా గ్రామాలలో జీవించాలి. మా పరిస్థితి ఏమిటి అనే ఆందోళన అక్కడి రైతాంగంలో ఉంది. కాబట్టి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బాండెడ్ లేబర్ అంటే ఏమిటి ఏది బాండెడ్ లేబర్ క్రిందికి వస్తుంది. అనేటటువంటిది స్పష్టముగా నిర్వచించవలసిన అవసరం ఉంది. ఒక అభిప్రాయం కూడా ఉంది. సిన్సియర్‌గా చిత్తశుద్ధితో పనిచేసిన శంకరన్ గారిని కావాలనే ప్రభుత్వం లేకుంటే ముఖ్యమంత్రిగారు తప్పించిన వైఖరి పట్ల అక్కడకు వచ్చిన కొన్ని వందల మంది మాతో నిరసనగా చెప్పడం జరిగింది. సోదాలో ఏమీ లేదని తేలిన పరిస్థితి పట్ల ముఖ్యమంత్రిగారు సానుభూతితోటి, సక్రమమైన ఆలోచన

చేసి వెంటనే కొంచెము అతిగా వ్యవహరించిన అధికారులను అక్కడనుంచి బదిలీ చేస్తే ప్రభుత్వానికి కూడా గౌరవప్రదంగా ఉంటుందని నేను తమ ద్వారా విన్నవిస్తున్నాను.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re Need to Sanction Additional Teachers Posts for 8th Classes.

The Minister for Education (Sri B. Venkatarama Reddy) :—

Due to the high perecentage of passes in the VII Class Common Examination during 1977-78, and on receipt of several representations, the Director of School Education in June, 1978 has issued instructinos to the District Educational Officers to admit all eligible students seeking admission in Class VIII irrespective of teacher pupil ratio, during the academic year 1978-79. The Director of School Education's action has been ratified by the Government He has also requested the District Educational Officers to submit necessary proposals for sanction of additional classes/sections and for creation of additional posts, if necessary

2 The Director of School Education has submitted propasals to Government, for creation of about 2,868 additional posts, at an estimated expenditure of Rs, 1,56,46,904/- (Rs. 156 lakhs) per annum. The proposal are under examination of Government.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :—అధ్యక్షా, ఏడవ తరగతిలో ఎక్కువ మంది ఉత్తీర్ణులు కావడం వలన వారందరిని 8వ తరగతిలో చేర్చుకున్నారు, అంతవరకు బాగానే ఉంది, ఈ నాడు ప్రతి స్కూలులోనూ 8వ తరగతిలో ఒక్కొక్క సెక్షనులో 100 నుంచి 120 మంది దాకా స్టూడెంట్సు ఉన్నారు. డిఇవోలకు ఉత్తరువులు ఇచ్చి ప్రపోజల్సు పంపించమన్నప్పుడు అదనముగా కావలసిన టీచర్సు గురించి ప్రభుత్వానికి ప్రపోజల్సు వచ్చాయి. వచ్చి కూడా చాలా కాలము అయిది. 2,868 కొత్తపోస్టులు కనీసం కావాలన్నారు. నెల్లూరు జిల్లా పరిషత్తు సలహాసంఘం సమావేశము జరిగినప్పుడు ఖాళీగా ఉన్న 38 పోస్టులే కాకుండా అదనముగా 200 పోస్టులు కావాలని వారు తీర్మానము చేసి ప్రభుత్వానికి పంపించడం జరిగింది మొత్తం రాష్ట్రములో 2,868 పోస్టలు కావాలని అన్నారు. ఈ ఉపాధ్యాయులను అప్పాయింటు చేయకపోవడం వల్ల క్లాసులు సక్రమంగా జరగక నానా ఇబ్బంది పడవలసి వస్తోంది ఎడ్మిషన్సు జరిగి చాలా కాలమయింది. We are now almost in the fag-end of the year ఎడ్యుకేషనల్ ఎకడమిక్ ఇయర్ అయిపోతోంది. ఇంకా ఇది ఏక్టివ్ కన్సిడరేషన్‌లో ఉంది ఎప్పటికి అప్పాయింటు చేస్తారు. మామూలుగా కావలసిన పోస్టులే దాదాపు 7వేలు ఉంటాయి. హైస్కూల్సులో 7 వేల పోస్టులు కావాలి ఇప్పుడు 8వ తరగతిలో ఎక్కువ మంది ఉండడం వల్ల 2,838 పోస్టులు కావాలని చెప్పారు

ఖర్చేమో రూ. 1,56,46,904 అవుతుందని మంత్రిగారు చెపుతున్నారు. దీని బడ్జెటులో ప్రొవైడ్ చేశారా? దీనికి కేటాయింపు చేయకుండా డిమాండు పాసయి పోయింది. ఇంకా ఇది ఏక్టివ్ కన్సిడరేషన్‌లో ఉందని మంత్రిగారు చెపుతూ ఉంటే అసలు ఈ ఏక్టివ్ అనే దానికి స్కేల్ ఎంత? ఇప్పటికయినా, అసలు ఈ సంవత్సరం అయ్యేలోపల అకడమిక్ ఇయర్ వచ్చే నెలలోపల ఈ 2,838 మంది ఉపాధ్యాయులకు పోస్టింగు ఆర్డర్సు ఇస్తారా? అలా ఉపాధ్యాయులను అప్పాయింటు చేసి విద్యార్థులను ఆదుకుంటానని మంత్రిగారు నిర్దిష్టమైన హామీ మీ ద్వారా సభకు ఇస్తారా? మంత్రిగారికి సానుభూతి ఉంది కాని డబ్బులు లేవని వారు చెపుతూ ఉంటారు. డబ్బులు లేవన్నది సమస్య కాదు. కాని ఇది వెంటనే ఇంప్లిమెంటు చేయకపోతే చాలా ప్రమాదము వస్తుంది. వచ్చే సంవత్సరం ఇంకా ఎక్కువ అవుతుంది. కొత్తగా ఎడ్మిషన్సు ఉంటాయి అప్పుడు మరల ఏక్టివ్, ఏక్టివ్ కన్సిడరేషన్‌లోకి పోతుంది

మిస్టరు స్పీకరు :— సీరియస్ ఏక్టివ్ కన్సిడరేషన్‌లోకి పోతుంది.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు — అందుచేత ఈ ఏకడమిక్ ఇయర్ ఎండ్ అయ్యేలోపల కన్సిడర్ చేయాలి. ఎప్పటిలోపల కన్సిడర్ చేయబోతున్నారు

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి —— ఇప్పుడు గౌరవసభ్యులు చెప్పినటువంటి విషయాలు చాలావరకు వాస్తవమే. 7వ తరగతిలో 80 శాతం వరకు స్టూడెంట్సు కృతార్థులు అయ్యారు. వీరు పాసయి వచ్చిన తరువాత 8వ తరగతిలో ఎడ్మిషన్ అందరికి ఇవ్వకపోతే కష్టమని అందరికీ ఎడ్మిషన్సు ఇచ్చాము. ఇచ్చిన తరువాత లెక్క చూస్తే 2,868 ఉపాధ్యాయుల పోస్టులు కావలసివచ్చాయి. అందుకని రూ 1,56,46,904 కావలసి వచ్చింది. ఏక్టివ్ కన్సిడరేషన్ చేయకపోతే ఇనేక్టివ్ కన్సిడరేషన్ చేస్తున్నామన్న ఉద్దేశము వారికి లేదని నాకు తెలుసు. రూ. 1,56,46,904 కావాలి కాబట్టి ఏక్టివ్ కన్సిడరేషన్ చేస్తున్నాము. స్టూడెంట్సును మాత్రము ఎడ్మిట్ చేసుకోవడం జరిగిపోయింది. తమకు తెలుసు మామూలుగా మన కుటుంబాలలో గడ్డ పెరుగు పోసుకుంటూ ఉంటే ఎవరైనా అభ్యాగతులు వస్తే దానిని పల్చగా చేసి మజ్జిగ పోయడం జరుగుతుంది. వీలైనంత త్వరలో మాత్రము ఉపాధ్యాయులను చేయాలనే ఆతృత మాకు ఉంది. 7 వేల ఉపాధ్యాయుల పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయని చెప్పారు. అది నాకు కొత్త వార్త. వారు ఆ వివరాలు తెలియజేస్తే చూడడానికి నాకు అభ్యంతరము లేదు. పోస్టులు ఖాళీ కాదు ; అదనముగా కావలసి వచ్చాయి.

మిస్టరు స్పీకరు :— సాంక్షన్ పోస్టులలో కూడా ఖాళీలు ఉన్నాయి.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :— వనరులను దృష్టిలో పెట్టుకొని వీలైనంత త్వరలో మాత్రం ప్రయత్నం చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శివరామకృష్ణారావు — అధ్యక్షా, ఇప్పుడే వెంకయ్యనాయుడు గారు చెప్పారు. పోయిన ఎకడమిక్ ఇయర్‌లో 7వ తరగతి పాసయిన విద్యార్థులు ఎక్కువగా ఉండి వారు 8వ తరగతిలో చేరినందువల్ల అదనముగా 2,868 ఉపాధ్యాయుల పోస్టులు కావలసి వచ్చాయి ఇంకొక నెలలోపల ఎకడమిక్ ఇయర్ పూర్తి కాబోతోంది ఈనాటికి కూడా 2,868 పోస్టులలో కొంత శాతము అయినా భర్తీ చేయడం జరగలేదు ఈ ఒక్క నెలా అయిపోతే వారు పరీక్షలకు వెళ్లాలి వచ్చే ఎకడమిక్ ఇయర్‌కు ఇప్పుడు అవసరమైన 2,868 పోస్టులు కాకుండా మరో 1,000 పోస్టులు అవసరమైతే అప్పుడు మొత్తం 3,868 అవసరమవుతాయి. అందుచేత ఇప్పుడు ఈ 2,868 పోస్టులలో ఈ ఎకడమిక్ ఇయర్ లోపల ఉపాధ్యాయులను అపాయింటు చేసి విద్యార్థులు పరీక్షలకు పోయేలా చూస్తారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి — విద్యార్థులు పరీక్షకు పోయేదానికి ఇబ్బంది ఏమీ రాలేదు.

శ్రీ పి. శివరామకృష్ణారావు :—ఒక్కొక్క సెక్షనులో 100 మంది ఉన్నారు.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి — నేను అందుకనే చెప్పాను మేము కూడా వీలైనంతవరకు ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. కాని రూ. 1,56,48,904 అవసరమవుతుంది. అందుకనే చూస్తున్నాము. తప్పకుండా ప్రయత్నము చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ యం వెంకయ్యనాయుడు :— వచ్చిన తంటా ఏమిటంటే-చాలా సీరియస్ ఏక్టివ్ కన్సిడరేషన్ చేస్తున్నాము అంటారు. నాకు చాలా సానుభూతి ఉంది ; బాధ ఉంది అంటారు. అది ప్రయత్న పూర్వకంగా కనపడాలి. ఈ ఎకడమిక్ ఇయర్ పూర్తి అయ్యేలోపల 2,868 పోస్టులు, కనీసం ఇన్ని పోస్టులు ఫిలప్ చేస్తామని సెలవు ఇవ్వాలి. క్లాసులకు ఇబ్బందిలేదని వారు చెపుతున్నారు. అది చాలా సత్య దూరం. క్లాసులలో నానా ఇబ్బంది ఏర్పడి అసలు పాఠాలే జరగడంలేదు. అసలు ఉన్న ఉపాధ్యాయుడు ఆ సెక్షనులో ఉన్న 120 మందిని కంట్రోలు చేయడమే కష్టమైపోతోంది. అందువల్ల పాఠాలు చెప్పడం జరగడం లేదు. లేకపోతే మంత్రిగారు ఏదయినా టెక్నిక్ ఉపయోగించి ఉపాధ్యాయులు లేరని పిల్లకాయలందరిని నూటికినూరు మంది ప్యాసయ్యే మార్కులు ఇచ్చేస్తారా? వారు యివ్వరు. ఇంతకుముందు చూశాము. 10వ క్లాస్‌లో ఒక్కమారు మాడరేషన్ చేయమంటే చాల పట్టుదల పట్టివారు, చేయలేదు.

11-00 a.m. శ్రీ బి. వెంకట్రామ్‌రెడ్డి:—ఏమి చెప్పమంటారు? నాకు కూడ మీ రక్షణ కావాలి. కోటి 50లక్షల రూపాయలతో కూడిన విషయం. ఇబ్బందులు కలగడం లేదని చెప్పడం లేదు 40 మంది ఉండే చోట 60 మందిని చేర్చుకోవడం జరిగింది,

60 మంది ఉండే చోట 80 మందిని చేర్చుకోవడం జరిగింది ఎందుకంటె బజార్లలో వదలిపెట్టలేము. ఎంతమంది ఉపాధ్యాయులు కావాలని ఆచూకి తీశాము. నవంబరు నెలకు వివరాలువచ్చాయి. ప్రాసెస్ చేస్తున్నాము. అంతకంటె వివరంగా ఏమి చెప్పలేము

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :— నవంబరులో ప్రపోజల్స్ వచ్చినాయి అంటున్నారు. అప్పుడు వారి కన్సిడరేషన్‌లోకి రాలేదా? ఈ డిమాండ్స్ పాస్ అయిన తరువాత బడ్జెట్‌లో లేని డబ్బులు ఎక్కడ నుంచి తెస్తారు?

శ్రీ బి. వెంకట్రామ్ రెడ్డి :— బడ్జెట్ వివరాలు నాతో చెప్పించుకొనే అవకాశం లేకపోవడం కారణం వారే నన్ను ఏమి చేయమంటారు చెప్పండి.

Paper Laid on the Table.

re: Notification issued with G. O. Ms. No. 1110 P. R. (Sam. I) Dept.

Minister for Excise & Legislative Affairs (Sri P. Ganga Reddy) - Sir, with you permission, on behalf of Sri M. Baga Reddy, Minister for Panchayati Raj, I beg to lay on the Table of the House, a copy of the notification issued with G. O. Ms. No. 1110, P. R., (Sam. I) Dept. dated 9-11-1978 with which certain amendments to rules have been published at pages 3-5 of Rules supplement to Part VII of the Andhra Pradesh Gazette, issue No. 16 dated: 14-12-1978, as required under sub-section (2) of section 69 of the Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads Act, 1959.

Mr. Speaker :— Paper laid.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1979-80 DEMANDS FOR GRANTS

STATIONERY AND PRINTING–POLICE ADMINISTRATION–JAILS ADMINISTRATION–FIRE SERVICES–ADMINISTRATION OF JUSTICE

Minister for Excise (Sri P. Ganga Reddy). - Sir, I beg to move.

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 5,31,31,000 under Demand No: XV—Stationery and Printing Department"

Minister for Home (Sri M.M. Hashim) :—Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 40,11,62,000 under Demand No. XIII Police Administration".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 3,57,26,000 under Demand No: XIV—Jails Administration".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,16,38,000 under Demand No: XVII—Fire Services",

Minister for Law and Ports (Sri N. Bhaskhar Rao) :—Sir, I beg to move :

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 6 50,01,200 under Demand No III—Administration of Justice".

Mr Speaker :—Motions moved. Now I request the Members to move their Cut motions.

Sri Ch. Rajeswara Rao —Sir, I beg to move:

to reduce the allotment of Rs 6,50,01,200 for Administration of Justice by Rs 100/—

'న్యాయస్థానాలలో సకాలములో వ్రాత పత్రాలు అందచేయటములో ప్రభుత్వ ప్లీడర్లు విఫలమైనందుకు నిరసనగా'—

To reduce the allotment of Rs 6,50,01,200 for Administration of Justice by Rs 100/-

"న్యాయస్థానాలలో భూసంస్కరణల కేసులు సంవత్సరాల తరబడి అపరిష్కృతముగా నుండుటను విమర్శించుచు"

To reduce the allotment of Rs 6,50,01,200 for Administration of Justice by Rs 100/-

"న్యాయ నిర్వహణలలో అత్యంత జాప్యము జరుగుటము ఫలితముగా ప్రజలకు అన్యాయము జరుగుచున్నందుకు నిరసనగా"

Sri M Omkar —Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 6,50,01,200 for Administration of Justice by Rs 100/-

Since the Government have been adopting partial attitude in appointments of Public Prosecutors and Government Pleaders.

To reduce the allotment of Rs. 6,50,01,200 for Administration of Justice by Rs. 100/-

Since the Government have miserably failed to provide legal aid to the Scheduled Cases, Scheduled Tribes and the needy poor.

To reduce the allotment of Rs 6,50,01,200 for Administration of Justice by Rs 100/-

Since the Government have not sanctioned First Class Munciff Magistrate Court at Mulug in Warangal District.

To reduce the allotment of Rs 40,11,62,000 for Police Administration by Rs. 100/-

"మెదక జిల్లాలో నర్సాపూరం తాలూకాలో రక్షిత కౌలుదారుల ఖజానా కాపాడుటంలో కాని భూస్వాముల దౌర్జన్యముల అరికట్టడంలో కాని ప్రభుత్వము ఆదేశాలు అమలు జరుపడంలో కాని విఫలమైనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 40,11,62,000 for Police Administration by Rs. 100/-

"మెదకుజిల్లా నర్సాపురం తాలూకలో గ్రామం కౌడిపల్లి అండ్ శివంపేట పోలీసుస్టేషన్ యొక్క భవనముల నిర్మించుటములో విఫలమైనందుకు నిరసనగా"

To reduce the allotment of Rs 40,11,62,000 for Police Administration by Rs 100/-

"పోలీసు శాఖలో అవినీతి లంచగొండి విధానము అరికట్టుటకు క్రమశిక్షణ పెంపొందించుటలో విఫలమైనందుకుగాను నిరసనగా"

To reduce the ollotment of Rs 40,11,62,000 for Police Administration by Rs 100/-

పోలీసుశాఖలో శాస్త్రీయ పద్ధతులు, నూతన మార్పులు ప్రజలపట్ల వుండవలసిన అవకాశాలు కల్పించుటంలో అభివృద్ధి చేయుటంలో విఫలముచెందినందుకు గాను నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs 40,11,62,000 for Police Administration by Rs 100/-

"మెదకు జిల్లా నర్సాపురం కౌడిపల్లి అండ్ శివంపేట్ లో పోలీసు సిబ్బందికి గృహ నిర్మాణములు చెయ్యనందుకు నిరసనగా"

To reduce the allotment of Rs 40,11,62,000 for Police Administration by Rs 100/-

మెదకు జిల్లా నర్సాపురం తాలూకలో జనరల్ ఎన్నికలలో కమ్యూనిస్టు పార్టీ తరఫునుండి పనిచేసిన కార్యకర్తలపైన దురుద్దేశముతో పెట్టిన కేసులు ఉపసంహరణకు నిరాకరించినందుగాను నిరసనగా"

To reduce the allotment of Rs 40,11 62,000 for Police Administration by Rs. 100 -

For the failure of the Government in pvoviding vehiclers for each police station house

To reduce the allotment of Rs 40,11,62.000 for Police Administration by Rs 100 -

For the failure of the Government in enhancing the pay scales of the policemen

To reduce the allotment of Rs 40,11.62,000 for Police Administration by Rs. 100/-

For the failure of the Government in arresting the rampant corruption in the Police Department which is responsible for the lack of popular support to the police Department

To reduce the allotment of Rs 40,11,62,000 for Police Administration by Rs. 100/-

For the failure of the State Government in providing quarters to the Police men

To reduce the allotment of Rs 40,11,62,000 for Police Administration by Rs 100 -

For the failure of Government in inculcating the sense of service to the people in the minds of the police officers and the policemen

Sri M Omkar —Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 40,11,62,000 for Police Administration by Rs 100 -

Since the Government have failed maintaining Law and Order, giving protection to Ladies giving protection to S C , S T , and other weaker sections, ond the police is siding the landlords, corrupt officials; and declared Sircilla and Jagityal taluks in Kàrimnagar District as disturbed areas, and the police as such is resorting to killings, tortures, molestations, encouraging thefts and several corrupt malpractices

To reduce the allotment of Rs 40.11,62.000 for Police Administration by Rs. 100/-

Since the Police failed to take action agaist the Sub-Inspector and Circle Inspector of Police at Panyam Police Station in Kurnool District for their collusion with the thieves deceiving harasing one Challa Ram Reddy, retail cloth merchant of Karimitta in Mahaboob Nagar District whose clothes worth Rs 6005/- were stolen on 18—3—1978

Sri D Chinamallaiah —Sir I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 40,11,62,000 for Police Administration by Rs. 100/-

"కరీంనగర జిల్లాలో ఇందుర్తి నియోజక వర్గము కొయ్యాడ పోలీసు రాణా యస్ టి గారి అక్రమ పద్ధతిపై సం. ముగడిచినా యెలాంటి చర్యతీసుకొనందుకు నిరసనగా".

Sri P. Janardhan Reddy :—Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 40,11,52,000 for Police Administration by Rs. 100/-

For failure of the Home Department to curb the increasing trend of crimes in the State

Sri B Machender Rao.— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs 40,11,62,000 for Police Administration by Rs 100/-

For not repairing the police quarters at police barracks and not providing the electricity, drinking water at police lines, Begumpet, Secunderabad

Sri Kasu Venkata Krishna Reddy —Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 40,11,62,000 for police Administration by Rs. 100/-

Better wages to the lower cadre in the police departments which might eliminate corruption or promote better status of Law Order.

Sri Ch Rajeshwer Rao —Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 3,57,26,00 for Jails Administration by Rs 100/-

To criticise the repeated failure of the State Government in implementing for reaching Jail reforms intended to mould the mental makeup of the convicts

To reduce the allotment of Rs 3,57,26, 000for Jail Administraion by Rs. 100/-

For the failure of the State Government in providing modern amenities in jails to enable the convicts to lead comfortable life.

Sri M Omkar — Sir, I beg to move .

To reduce the allotment of Rs 3,57,26,000 for Jails Administration by Rs. 100/-

For not providing required aminities to the prisoners; and not disposing of the cases reviewed.

Sri P. Janardhan Reddy.—Sir, I beg to move .

To reduce the allotment of Rs. 3,57,29,000 for Jails Administration by Rs. 100/-

For unhygenic conditions in Musheerabad Jail.

Sri Ch. Rajesher Rao :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 5,31,31,000 for Stationery & Printing Department by Rs. 100/-

For failure of the State Government in treating the press workers as technical workers and enhance their pay scales.

Sri M. Omkar :—Sir, I bee to move :

To reduce the allotment of Rs 5,31,31,000 for Stationery & Printing Department by Rs 100/-

For undue delay in establishing Goverment Press at Vijayawada and giving text book printing and electoral rolls printing to private press

Sri P. Janardhan Reddy —Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 5,31,31,000 for Stationery & Printing Department by Rs. 100/-

For not making available some textbooks to students even after expiry of seven months of the academic year,

Sri M Omkar —Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 2,16,38,000 for Fire Services by Rs 100/–

For not establishing fire stations in each taluk head-quarters and for not replacing the outdated fire engines with new one in the existing centers

Dr. V. Sivaramakrishna Rao —Sir, I beg to move ·

To seduce the aloltment of Rs 2,16,38,000 for Fire Services by Rs. 100/–

For not providing a Five Station for each taluk.

Mr. Speaker :—Cut motions moved

(Mr Deputy Speaker in the Chair)

శ్రీ ఎమ్ ఓంకార్:— అధ్యక్షా, ఈ రోజు సుమారు 57 కోట్ల 66 లక్షల 58,200 రూపాయలకు సంబంధించిన పద్దులను ఆమోదించడానికి చర్చ సాగిస్తున్నాము. ఇందులో పోలీసు, జైల్స్ అడ్మినిస్ట్రేషన్, అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఆఫ్ జస్టిస్ చాల కీలకమైనవి. మొత్తం రాజ్యాంగ యంత్రంలో పోలీసులు, జైలు, న్యాయ శాఖ చాల కీలకపాత్ర వహిస్తున్నవి. రాజకీయాలు తెలిసిన వారందరికి యిది స్పష్టం. రాజ్యాంగ యంత్రం అనేది పైకి ప్రజలందరికి సంబంధించినది అని చెప్పినప్పటికి ఆచరణలో మాత్రం పాలకవర్గం యొక్క పరిపాలనను వారి యొక్క దోపిడిని సుస్థిరం చేయడానికి ఉపయోగపడే పనిముట్టు అనే సంగతి రాజకీయాలు తెలిసిన వారందరికి సుస్పష్టం ఈ నాడు మొత్తం పద్దులను జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే నేటి ఆర్థిక రాజకీయ సంక్షోభం ఈ సమాజంలో ఎంత తీవ్రంగా ఉన్నదో దాని యొక్క ఫలితాలు అన్నీ ఈ డిమాండ్స్ మీద అవుపడుతున్నది. ముందుగా పోలీసు డిమాండ్ చర్చకు తీసుకుంటాము. పోలీసులలో కొంతమంది ఆఫీసర్స్ నిజాయితీ పరులు ఉన్నమాట నిజం. కష్టపడి తమ డ్యూటీ

చట్టబద్ధంగా న్యాయంగా అమలు జరపాలని ప్రయత్నిస్తున్న వారు ఉన్న మాట నిజం. కాని అటువంటి వారి సంఖ్య చాల తక్కువ. కాని వారిని ఒకరిద్దరిని చూసి మొత్తం డిపార్టుమెంట్‌లో ఉన్నటువంటి వాస్తవ విషయాలను చెప్పకుండా పోయినట్లయితే అన్యాయం అవుతుంది. పోలీసు డిపార్టుమెంట్‌లో సామాన్యమైన కాన్‌స్టేబిల్స్ చాల తీవ్రమైన కష్టాలలో ఉన్నారు. పేరుకు కాకీ డ్రస్ వేసుకున్నప్పటికి తిండిలేదు. వారి పిల్లలకు చదువు ఉండదు. మందులు ఉండవు. చాల అవస్థలలో ఉన్నారు. వారి పట్ల కూడ నాకు చాల సానుభూతి వున్నది. ఏమైనప్పటికి మొత్తం పోలీసు డిపార్టుమెంట్ దాని యొక్క వర్గ స్వభావం ఏమిటో, అది పని చేస్తున్న తీరుతెన్నులు ఏమిటో జాగ్రత్తగా పరిశీలించాల్సిన అవసరం వున్నది. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు తమ వలస పరిపాలనను నిలబెట్టుకోవడం కోసం సృష్టించిన పోలీసు యంత్రాంగం. నైజామ్ నవాబ్ తన రాచరికాన్ని సుస్థిర పరచుకోడానికి ఏర్పాటు చేసుకొన్న యంత్రాంగం ఈ పోలీసు డిపార్టుమెంట్. ఈ రోజున కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం దానిని ఉపయోగించుకొని నడుస్తున్నది. బ్రిటిష్‌వారు మారి పోయినా, నైజాం నవాబ్ మారినప్పటికి యిప్పుడు అధికారంలోకి వచ్చినటువంటి ఈ ప్రభుత్వం గుత్త పెట్టుబడిదారుల నాయకత్వంలో నడుస్తున్నటువంటి బూర్జువా భూస్వామ్యవర్గాల ప్రభుత్వం ఈ మొత్తం పోలీసును జైలును తమ బూర్జువా భూస్వామ్య వర్గాల పరిపాలనను దోపిడిని నిలబెట్టుకోడానికి పటిష్టం చేసుకోడానికి మాత్రమే ఉపయోగించుకుంటున్నదనేది నిర్వివాదాంశం, ఈ రోజున గ్రామాలలో భూస్వాములు సీలింగ్ చట్టమును ధిక్కరించి వారి యిష్టం వచ్చినట్లుగా చట్టానికి వ్యతిరేకంగా అమ్ముకుంటున్నారు, బినామి ట్రాన్స్‌ఫర్స్ చేసుకుంటున్నారు మంది భూములను ఆక్రమించుకుంటున్నారు ప్రభుత్వ భూములు ఆక్రమించుకుంటున్నారు పేదలను తొలగిస్తున్నారు కౌలుదారులను తొలగిస్తున్నారు, అయినప్పటికి వారి జోలికి పోలీసు పోదు. అక్కడ దాని అవసరం లేదు. రైతు కూలీలు యిది అన్యాయం, చట్టానికి భిన్నంగా భూమిని తీయడానికి వీలులేదు.ఇంకొకరికి అమ్మడానికి వీలులేదు అని పోయినట్లయితే అది శాంతి భద్రతల సమస్య అవుతుంది. అప్పుడు పోలీసు పోతుంది. భూస్వాముల తరపున. చేసే పని ఏమిటి? ఇది అన్యాయం అని అడిగిన హరిజనులను, గిరిజనులను పేదలను, వారిపైన భాష్పవాయువు ఉపయోగించడం, లాఠీచార్జి చేయడం, తుపాకులు కాల్చడం, దొంగ కేసులు పెట్టడం, అనేకమంది ప్రాణాలు తీయడం, చిత్రహింసల పాలు చేయడం దీనికి తాజా ఉదాహరణ నెల్లూరు జిల్లాలో భూస్వాముల యొక్క భూములను సీలింగ్ చట్టానికి విరుద్ధంగా ఏ రకంగా దాచుకొన్నారో వాటిని బైటపెట్టి ప్రజలకు ప్రభుత్వానికి తెలియపరచడం కోసం ఒక ఉద్యమాన్ని సాగించారు. భూములు వెంటనే కబ్జా చేసుకొని దున్నడానికి పోలేదు. చట్టానికి భిన్నంగా చేశారో భూస్వాములు అని ప్రభుత్వానికి చూపడానికి, ప్రజల దృష్టికి తేవడానికి ఆ తరువాత చట్టప్రకారంగా తీసుకొని తమకు యివ్వమని అనడానికి. ఒక రకంగా చెప్పాలంటే చట్టాన్ని ఖచ్చితంగా, నిజాయితీగా అమలు జరిపి

ఆ చట్ట ప్రకారంగా హరిజనులకు గిరిజనులకు భూమిలేని పేదలకు రావలసిన సదుపాయాలు పొందేఉద్దేశ్యంతో వారు భూమిమీదకుపోయారు దానికోసం ప్రభుత్వం పోలీసుతీసుకొన్న చర్య ఏమిటి? జిల్లా మొత్తం 144 వ సెక్షన్ అమలు జరిపారు గ్రామగ్రామాల మీద పడి ఆడవాళ్ళను, మగవాళ్ళను, ముసలి వాళ్ళను, పిల్లలను వారువీరు అనకుండా గిరిజన పల్లెల మీద పడి యిండ్లలో దూరి విపరీతంగా లాఠీ చార్జ్ చేశారు అనేకమందికి దెబ్బలు తగిలాయి. ఎల్లాయిపాలెం సోమరాజు పల్లిలో కాల్పులు చేశారు. ఒక్కరు చచ్చారు. అనేకమందికి తీవ్రమైన గాయాలు తగిలినాయి. ఇద్దరికి చేతులే తీయవలసిన దుర్గతి ఏర్పడింది.

11-10 a.m. అదే విధంగా, పెట్టుబడిదారులకు, కార్మికులకు ఎక్కడయినా సమ్మె వస్తే అక్కడ కూడా పోలీసుల వైఖరి పెట్టుబడిదారులకు అనుకూలంగానే ఉంటుంది కార్మికులకు ఇవ్వవలసిన జీతభత్యాలు యివ్వక ఏం చేసినా, పెట్టుబడి దారులను వారు ఏమీ అనరు. ట్రిబ్యునల్ తీర్పు ప్రకారం వారికి రావలసిన సౌకర్యాలు రాకపోయినా వారిని ఏమీ అనరు. అన్యాయంగా లాకౌట్ చేసినా, క్లోజ్ చేసినా పెట్టుబడిదారులను వారేమీ అనరు. రిట్రెంచ్ చేసినా వారినేమి అనరు ఇది అన్యాయం నువ్వు లాకౌట్ ప్రకటించకూడదు, ట్రిబ్యునల్ తీర్పు ప్రకారం మాకు రావలసిన సౌకర్యాలు యివ్వాలి, మా జీత భత్యాలు ఇవ్వాలి, పెరుగుతున్న ధరల సూచి ప్రకారం మాకు డి.ఎ. పెంచాలి--ని యిటువంటి విషయాలు అడిగితే మాత్రం అప్పుడు లా అండ్ ఆర్డర్ సమస్య వస్తుంది. పోలీసు వస్తుంది, లాఠీ చార్జ్ చేస్తుంది. తలలు బద్దలు కొడుతుంది, చంపుతుంది. చివరకు టార్చర్ చేస్తారు, ఆడవాళ్లు మగవాళ్లుఅనే భేదం లేకుండా ఇళ్ళలోకి దూరికొడతారు ఆ విధంగా ప్రత్యక్షంగా మేనేజిమెంటుకు అండగా నిలబడతారు. తాజా ఉదాహరణ--ఇటీవలి పాణ్యం సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలోని సమ్మె, కార్మికులు ప్రశాంతంగా ఉన్నారు. తప్పులన్నీ మేనేజిమెంటువి. అక్కడ సి.ఐ.ని, యస్.పి ని కూడా వారికి మనసులో యిష్టం లేకపోయినా, కార్మికులకు వ్యతిరేకంగా కేసులు పెట్టమని ఇక్కడ ఐ.జి. ఆఫీసు నుండి ప్రెషర్ తీసుకువస్తున్న దానికి ఎవరు బాధ్యులు అని నేను అడుగుతున్నాను. కాని, ఆ విధంగా తప్పుడు కేసులు పెట్టడానికి వారివద్ద సమాచారం లేదు. కార్మికులు అటువంటి తప్పులు చెయ్యడం లేదు, కాని, కార్మికులను తప్పుడు కేసుల్లో యిరికించమని, మేనేజిమెంటును రక్షించమని ప్రెషర్ తీసుకువస్తున్నారు.

అట్లాగే, భూస్వాములు రైతు కూలీలపై బడి వారిని కొట్టినప్పటికి అడిగే దిక్కు లేదు హరిజనులను, గిరిజనులను చంపినా అడిగే దిక్కు లేదు. అస్పృశ్యత పాటించినా అడిగే దిక్కు లేదు, చివరకి వారి భూములు గుంజుకున్నప్పటికి అడిగే దిక్కు లేదు. కాని, ఇది అన్యాయం అని రైతు కూలీలు సమ్మె చేసినా, లేక తిరుగుబాటు చేసినా, లేక తమనుకొట్టడానికి వచ్చిన గూండాలను ఎదిరించినా అప్పుడు శాంతిభద్రతల సమస్య వస్తుంది. తాలూకాలు తాలూకాలను కల్లోలిత ప్రాంతాలుగా ప్రకటిస్తారు. 144 సెక్షన్ విధిస్తారు. ఇటీవల కరీంనగర్ జిల్లాలోని సిరిసిల్లా, జగిత్యాల తాలూకాలలో అమలు జరిపిన విషయం చూస్తే స్పష్టమయ్యేది ఒక్కటే-ప్రతి అంశంలోను కూడ దోపిడి

వర్గాలకు అనుకూలంగా నిలబడుతున్నది పోలీసు కార్మికులకు, పేద రైతులకు, వ్యవసాయ కార్మికులకు, హరిజనులకు, గిరిజనులకు వ్యతిరేకంగా ఉంటున్నది. అట్లాగే మధ్యతరగతి ఉద్యోగులుగాని, ప్రభుత్వ ఉద్యోగులుగాని, ప్రైవేటు కంపెనీస్‌లో పనిచేసేవారుగాని తమ హక్కులకొరకు పోరాటం ప్రారంభిస్తే అతి దారుణంగా లాఠి చార్జీలతో, తుపాకుల కాల్పులతో అణిచివేయడానికి పూనుకుంటుంది విద్యార్థులు ఏసమస్యపై ప్రదర్శనచేసినా ఏసమస్యపై ఉద్యమాలు నడిపినప్పటికి వాళ్ళనుకూడా నిర్భంధకాండతో అణిచివేస్తున్నారు. ఆ విధంగా ప్రజలకు వ్యతిరేకంగా ప్రజాఉద్యమాలకు వ్యతిరేకంగాపోలీసు డిపార్టుమెంటు ఉంటున్నదనే విషయం స్పష్టమవుతున్నది పేరుకు మాత్రం పోలీసు విధులు చాలా వున్నాయి శాంతిభద్రతలు కాపాడాలి, ప్రజల ధన, మాన, ప్రాణాలు కాపాడాలి. నేరాలు నిరోధించాలి. నేరస్థులపై చర్యలు తీసుకోవాలి ట్రాఫిక్‌ను క్రమబద్ధం చెయ్యాలి భారత పౌరుడుగా సర్టిఫికేట్స్ ఇవ్వాలి. ఉద్యోగాలలోకి తీసుకునే వారి యాంటిసిడెంట్స్ పరిశీలించాలి.ఆపదలలో-నాచురల్ కెలామిటీస్ లో ఆదుకోవాలి ఇటువంటివి ఇంకా చాలా వున్నాయి. కాని వారి ప్రధానమైన కర్తవ్యం ఏవిధంగా వుంటున్నదో చూస్తే-ప్రజల పరిస్థితి ఏ విధంగా వుందో చూడకుండా దోపిడి వర్గాలను ఎట్ల కాపాడాలనే విధంగా వారు ప్రవర్తిస్తున్నారు పాలకవర్గం యొక్క రాజకీయ సుస్థిరత కొరకు ఏమి చెయ్యాలి.ఏమి చర్యలు తీసుకోవాలి అనే రకంగా ఆలోచిస్తున్నారు. ఈ రకంగా చూసినప్పుడు మన రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతల పరిస్థితి ఏ రకంగా వుంది ? నేను అఫిషియల్‌గా అడిగాను మన శాసనసభ రిసెర్చి సెక్షన్‌వారు ఐ.జి.పి ఆఫీసు నుంచి కొంత ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ తీసుకుని ఇచ్చారు. ఈ ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ సంపూర్ణంకాదు. అయినప్పటికి పరిస్థితి ఏ విధంగా వుందో ఒకసారి గమనించండి. 1978 మార్చి నుంచి 79 ఫిబ్రవరి వరకు ఉన్న లెక్కల ప్రకారంగా 41 సార్లు పోలీసు ఫైరింగు జరిగింది. అందలో 32 మంది చనిపోయారు. వందలమంది గాయపడ్డారు వాస్తవానికి యీ సంఖ్య ఇంకా ఎక్కువగానే ఉంటుంది పోలీసు లాకప్‌లో చనిపోయిన వారి సంఖ్య—ఒకరు అన్నారు వారు, నా సమాచారం ప్రకారం 20 మంది ఉన్నారు. పోలీసులచే చెరచబడిన స్త్రీల సంఖ్య—అయిదుగురు అన్నారువారు, కాని నా లెక్కల ప్రకారం 15 మందిని చెరిచారు వారు ఈ ఏడాదిలో. అదే రకంగా ప్రైవేటు పర్సన్స్ స్త్రీలను రేప్ చేసిన సంఖ్య 130 కేసులు, ప్రైవేట్ పర్సన్స్ మధ్య, రాజకీయ గ్రూపుల మధ్య జరిగిన కొట్లాటలు, ప్రయివేట్ పర్సన్స్ మధ్య జరిగిన వాటికి-సందర్భముగా 48 రైటింగ్సు జరగగా, 151 మంది చనిపోయారు. 39 మంది గాయపడ్డారు పొలిటికల్ గ్రూప్స్ మధ్య వచ్చిన తగాదాలు-18 రైటింగ్స్ జరిగినవి. 17 మంది చచ్చిపోయారు ముగ్గురు గాయపడ్డారు మత కలహాలు అయిదు వచ్చాయి. ఆ అయిదులో పది మంది చనిపోయారు 436 మంది గాయపడ్డారు, ఇళ్లు తగులబెట్టడం లూటీలు-310, దొంగతనాలు, రాబరికి సంబంధించిన కేసులు-రాబరీస్ 386, దొంగతనాలు 18,737. జనరల్‌గా క్రైమ్ పరిస్థితి ఏ విధంగా వుంది ? ఆర్థిక శాఖామాత్యులు క్రైం తగ్గుతూ వచ్చిందన్నారు కాని,నావద్ద వున్న, మన హోం శాఖామంత్రి

గారు ఇచ్చిన సమాచారం ప్రకారంగానే జనరల్ క్రైమ్స్, అన్నీ కలుపుకుంటే, గత సంవత్సరానికి, ఇప్పటికి పోల్చి చూస్తే నాటికి 20-25 పెరిగింది వీటి వివరాలు—బ్రేకప్ చూస్తే మర్డర్స్ 9.20 పర్సెంట్ పెరిగింది డెకాయిటీ 42.18 పర్సెంట్ పెరిగింది రాబరీస్ 22.51 పర్సెంట్ పెరిగింది హౌస్ బ్రేకింగ్ 6.89 పర్సెంట్ పెరిగింది అర్డినరి థెఫ్ట్స్ 14.22 పర్సెంట్ పెరిగింది రైటింగ్స్ 59.79 పర్సెంట్ పెరిగింది హర్టుకేసెస్ 27.88 పర్సెంట్ పెరిగింది. చీటింగ్ 10.90 పర్సెంట్, కిడ్నాపింగ్ 67.22 పర్సెంటు, ఈ రకంగా నేరాలు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నవి అలాగే జూదాలు పెరిగిపోతున్నాయి ట్విన్ సిటీస్‌లో చాలా పెద్దఎత్తున పెరుగుతున్నవి ఇటీవల గౌలిగూడ బస్సుస్టాండ్ వద్ద వున్న బలరాంసింగ్ గాంబ్లింగ్ డెన్‌ను పోలీసులు రెయిడ్ చేశారు. చాలా కాలం అవుతున్నది కేసులు లేవు దానికి జనం చెప్పుకునే కారణం ఒక్కటే—అందులో పైవారి హస్తం వున్నది-అని, అందుకని కేసులు పెట్టడానికి వీలులేదు. బహిరంగంగా ఒక్కడ నడుస్తున్నది, బస్సు డిపో వద్ద ఇందులో రహస్యమేమీలేదు. ఆ రకంగా చిన్నవి పెద్దవి ట్విన్ సిటీస్‌లో రెండువందలకు పైగా గాంబ్లింగ్ డెన్స్ నడుస్తున్నవి. నా అంచనా ప్రకారం యీ రెండువందల డెన్స్ నుండి నెలకు సుమారు రెండు లక్షల రూ.లు ఆదాయం వస్తున్నది దీనికి రశీదులు వుండవు. ఆధారాలు వుండవు, నేను వేసిన అంచనా ప్రకారం యీ డెన్స్‌పై రెండు లక్షల రూ. వరకు పోలీసులకు వస్తున్నది. అట్లాగే ప్రాస్టిట్యూషన్ కూడా బాగా పెరుగుతున్నది. నా అంచనాప్రకారం నెలకు ఒక లక్ష రూ.లకు తగ్గకుండా ప్రాస్టిట్యూట్స్ నుండి వీరికి ఆదాయం వస్తున్నది. ఎవరికి? పోలీసు వారికి. ఇంక గుడుంబా కేంద్రాలు అంతులేకుండా పెరుగుతున్నవి. ఏదయినా గుడుంబా కేంద్రంలో పోలీసులు పట్టుకుంటే ఎవరిని పట్టుకుంటున్నారు? ఎవరిని శిక్షిస్తున్నారు? యజమాని వేరే ఉంటాడు, అతనిని పట్టుకోరు కిరాయిదారు ఒకడు ఉంటాడు యజమాని అతనిని నాదే అని చెప్పమంటాడు ఇద్దరికి ఎరికే—పోలీసు వాడికి యజమానికి, వాడిని తీసుకెళ్ళి జైల్లో పెడతారు, వాడు జైల్లో వున్నంత కాలం ఆ గుడుంబా కేంద్రం యజమాని వాడి కుటుంబాన్ని చూస్తూవుంటాడు. వాడు జైల్లోనే వుంటాడు తానే ఆ గుడుంబా కేంద్ర యజమాని అని. కాని, ఇక్కడ గుండుబా కేంద్రం నడుస్తూనే ఉంటుంది, ఈ విధంగా అసలు యజమానిని పట్టుకోకుండా కిరాయిదారులను పట్టుకొని తీసికెడుతూ ఉంటారు ఈ గుడుంబా కేంద్రాల నుండి పోలీసుకు రెండులక్షలకు తగ్గకుండా ఆదాయం వస్తున్నది. ఎందుకని పోలీసు డిపార్టుమెంటులో ప్రతివారూ హైదరాబాదుసిటీలో వుండాలని ఎగబడుతూ ఉంటారు, సిటీలో కూడ ప్రధానమైన సెంటర్సులో—బస్సు డిపో మొదలయిన ప్రాంతాలలో—తమను వెయ్యమని ఎందుకు ఎగబడుతూ ఉంటారు? ఒక్కొక్క పోలీసుస్టేషన్‌కు ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయించుకోవడం కోసం 20 వేల రూ.లు కూడా ఖర్చు పెడుతూ ఉంటారు—పాతబస్తీ, గౌలిగూడ వంటి సెంటరు కోసం. ఎందుకని? ఈ ఆదాయాలు వుంటున్నాయి కాబట్టి, తాము పెట్టే ఖర్చు ఒక్కసారి వచ్చే మామూళ్లతో వెళ్ళిపోతుంది. యాంటి-కరప్షన్ డిపార్టుమెంటు ఉంది విజిలెన్స్ డిపార్టుమెంటు ఉంది కరప్షన్ అంతులేకుండా పెరిగిపోతున్నది.

దానికి అదుపు లేదు అదేరకంగా, చాలా కేసుల్లో శిక్షలు పడడం లేదు. ఎందుకు పడడం లేదు ? నూటికి 90 కేసులలో పోలీసులు సాక్ష్యాలపై ఆధారపడడం లేదు. ఎవరు డబ్బు యిస్తే వారిపై చూస్తున్నారు ప్రధానంగా డబ్బును ఆధారం చేసుకుంటున్నారు. లేదూ, రాజకీయనాయకుల ఒత్తిడి, పాలకపక్షం రికమండేషన్స్ ఆధారంగా చేస్తున్నారు దాని ఫలితమేమిటి ? ఎఫ్. ఐ ఆర్. ఒకరకంగా ఉంటుంది. ఇన్‌క్వెస్ట్ రిపోర్టు ఒకరకంగా వుంటుంది. కేసు డేట్ ఒక తీరుగా ఉంటుంది. ఈ మూడింటికి పొసగదు. కోర్టు ఏదీ నమ్మలేని పరిస్థితి వస్తుంది, అ పరిస్థితి ఇరకంగా ఉంటుంది. 11-20 a m ఇంటరెస్టెడ్ కేసులలో ఐతే పెద్ద అధికారులు విచారణకు పోతారు తప్ప మామూలుగా కేసులలో హెడ్ కానిస్టేబులు పోతాడు తరువాత ఎప్పుడో ఎస్. ఐ. వెడతాడు తరువాత సి ఐ రికార్డు అవసరమైన రీతిగా సరిచేసుకుంటారు. నేరాలు ఇంత తీవ్రంగా పెరగడానికి కారణం ఒకటి ఉంది ప్రభుత్వ ఆర్థిక రాజకీయ విధానాలే దీనికి మూలం పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు ప్రత్యేకమైన బాధ్యత ఉంది. పాలక వర్గం పార్టీకి దాని యొక్క గ్రూపు యొక్క రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసం పని చేయాలనే కృతనిశ్చయం వారిలో ఉంటున్నది ఆ విధంగా పనిచేసేట్లు కూడా ప్రభుత్వ వర్గాలు ఒత్తిడి తేవడం, ఉపయోగించుకోవడం వల్ల పోలీసులు పాలక దృష్టితో కొమ్ము కాచే దృక్పథం అనుసరిస్తున్నారు రెండవది, డబ్బు సంపాదించుకోవాలి. ఎవరైనా మరొకరిని చంపి వెళ్ళి ఇట్లా చంపాను, ఇన్ని వేల రూపాయిలు ఇస్తాను, మరొకరిపై పెట్టమంటే సంతోషంగా ఒప్పుకుంటారు అమాయకులపై కేసు పెడతారు నేను ఇట్లా చేయబోతున్నాను, ఈ పదివేలు పుచ్చుకోమంటే తీసుకుంటారు, పరవాలేదంటారు. డబ్బు సంపాదించే దృష్టితో ఈ విధమైన వైఖరి తీసుకుంటున్నారు రాజకీయమైన సమస్య కూడా ఒకటి ఉంది ఇటీవల ప్రతిపక్షాల వారు పోలీసులు అమలు చేస్తున్న అవకతవకలపై తీవ్రమైన విమర్శలు చేస్తున్నారు. వాటిని దృష్టిలో ఉంచుకుని వారికి బుద్ధిరావాలి అన్నట్లు డెకాయిటీ జరిగిందంటే జరగనియ్యి, కొట్టుకుంటున్నారంటే కొట్టుకోనియ్యి, ఎవరైనా చస్తే చచ్చిన తరువాత చూస్తాం అంటున్నారు ఇటువంటి వైఖరి వారు అవలంభిస్తున్నారు, ఈ మూడు కారణాల చేత నేరాలు పెరుగుతున్నాయని మనవి చేస్తున్నాను. పోలీసు డిపార్టుమెంటు అంటే ప్రజలకు ఏ రకమైన భావం ఉందో చెబుతాను. దొంగలకు లంచగొండులకు హంతకులకు స్త్రీలను చెరపట్టే వారికి అశాంతిని సృష్టించి చట్టాలను ధిక్కరించే వారికి కోర్టులను ధిక్కరించే వారికి పోలీసు డిపార్టుమెంటు పుట్టినిల్లు అని ప్రజలలో వాడుక అంతకంటె మంచి పేరు లేదు. అది వాస్తవం. అది తెలుసుకుంటేనే భవిష్యత్తులోనైనా దేనికైనా విలువగా ఉంటుంది పోలీసులకు కోర్టులపై నమ్మకం పోయింది, థర్డు డిగ్రీ మెథడ్స్ అవలంబిస్తున్నారు. ఎక్కడ పడితే అక్కడ కొట్టడం, అసమర్థత. అసమర్థతే కాదు, ఇతర కారణాల చేత కేసులు పెట్టడం. ఇది వరకే మనవిచేసాను. పౌర హక్కులు పోయాయి. ప్రజాస్వామ్యంపై నమ్మకం లేదు. కనిపించిన వారిని తన్నడం, గుద్దడం రాత్రి శివరామయ్య అని

హైదరాబాదు వచ్చాడు, ఆయనను తీసుకువెళ్లి కాచిగూడా పోలీసు స్టేషనులో విపరీతంగా కొట్టారు ఆయన బిజినెస్ మెన్ అన్నదమ్ముల మధ్య ఆస్తి విషయమైన తగాదా ఉంది, అంతకంటే లేదు. ఇటువంటివి అనేక. పోలీసు డిపార్టుమెంట్ సామాన్యులకు అందుబాటులో ఉండదు. పేదవాడు లోపలికి పోలేడు. డబ్బు ఇచ్చేవాడు లోపలికి పోతాడు. ప్రజలకు దూరమైపోతారు. ప్రజల యెడల వారు కఠినమైన వైఖరి తీసుకుంటున్నారు. ఎవరైనా ప్రైవేటు కంప్లైంట్ ఇస్తే హరాస్ చేసి వేధిస్తుంటారు, నిజాయితీపరులైన ఆఫీసర్లు ఎవరైనా ఉంటే వారిని ఒకచోట ఉంచరు పనికి మాలిన ఎస్. ఐ. లు ఎవరైన ఉంటే వారిని అక్కడ నుంచి మారిస్తే పైనుండి ఆర్డర్లు వస్తాయి మార్చవద్దని ఇటీవల హైదరాబాదులో కొంతమంది ఎస్. ఐ. లను ట్రాన్స్‌ఫర్ చేశారు కాని అందులో లోనికి రాలేదు. కారణం ఏమిటి? ఇందులో వర్గ ప్రయోజనాలు, స్వార్థ ప్రయోజనాలు ఏమి ఉన్నాయి? ప్రతి చిన్న విషయంలోను కానిస్టేబులు మొదలు పై వరకు ట్రాన్స్‌ఫర్ విషయంలో మంత్రుల జోక్యం ఉంటున్నది. పరిపాలనలో ఈ రకమైన జోక్యం ఉన్న తరువాత నిజాయితీపరుడు ఎవరు పనిచేస్తారు? ప్రభుత్వ జోక్యం పోవాలి. పాలకవర్గం విషయంలో పాక్షికంగా వ్యవహరించిన వారిపై విచారణ జరపడానికి అవకాశం కల్పిస్తూ వారు తమ గుణపాఠాలు నేర్చుకుని తప్పులు చేసిన ఆఫీసర్లు భవిష్యత్తులోనైనా ఇటువంటి తప్పులు చేయరు అనే పరిస్థితి ఉండాలి. లేకపోతే భవిష్యత్తులో కూడా ప్రజాస్వామ్యానికి ప్రజా తంత్రానికి ప్రమాదమని మనవిచేస్తున్నాను కల్లోలిత ప్రాంతాలని ప్రకటించడం మంచిది కాదు కడప, కర్నూలు జిల్లాలలో ఫాక్షన్ తగాదాలలో అనేక మంది చచ్చిపోతున్నారు అక్కడ ఎందుకు పెట్టకూడదు? మామూలు చట్టాల ద్వారా సర్దుబాటు చేయగలిగే పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు కల్లోలిత ప్రాంతాలుగా ప్రకటించకూడదు దీనిని రద్దు చేయాలి నక్సలైట్లు, కాంగ్రెసు వారి మధ్య క్రొత్తగా పొత్తు కుదురుతోంది 1970-71 లలో పశ్చిమ బెంగాలులో జరిగిన మాదిరిగానే మన రాష్ట్రంలో నల్గొండ, ఖమ్మం, వరంగల్లు జిల్లాలలో నక్సలైట్లు, కాంగ్రెసు వారు కలుస్తున్నారు. రాజకీయ సమస్యలపై పోరాటం చేస్తే మాకు అభ్యంతరం లేదు. ప్రతిపక్షాలను ముఖ్యంగా మార్క్సిస్టులను జనతా పార్టీ వారిని సిపిఐ వారిపైన దౌర్జన్యం చేయడానికి చంపడానికి కిరాయి మూకయిగా నక్సలైట్లను ఉపయోగించుకుంటున్నారు. పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు ఇదంతా తెలుసును. ప్రజా ఉద్యమాలను దెబ్బకొట్టడానికి ఎంత కాలం తోడ్పడతారో, భూస్వాములకు ఎంత కాలం కిరాయి గుండాలుగా ఉపయోగపడతారో అంత కాలం వారికి మద్దత్తు ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను పోలీసు డిపార్టుమెంటులో రావలసిన మార్పులవిషయమై మనవిచేస్తున్నాను. పోలీసు డిపార్టు మెంటు మీద పరిపాలన మీద ప్రజా కమిటీల అజమాయిషి ఉండాలి. అది లేకుండాపోతే వారికి అదుపు, హద్దు లేకుండా ఉంది ప్రజలకు సహాయపడాలనే దృక్పథం ఉండాలి వారిలో అది ఉంటేనే సేవ చేసే ఆలోచన వస్తుంది. ప్రజా పోరాటాల యెడల రాజకీయ దృక్పథం ఉండాలి. శాంతిభద్రతల యెడల కూడా వారికి రాజకీయ దృక్పథం ఉండాలి ఎక్కడైనా గలాటా

జరుగుతుంటే పోయి ఆ గ్రూపులను కలిపి పరిష్కారం చేయడం, లేదా ఉభయ పక్షాలను అదుపులోనికి తీసుకోడంవంటి ప్రివెంటివ్ మేజర్స్ తీసుకుంటే ఇటువంటి నేరాలు పెరుగకుండా ఉంటాయి. ప్రజా పోరాటాల ఎడల పోలీసులు బాష్పవాయువు వదిలితే రెచ్చిపోతారు. దేనైనా నిర్బంధంగా అణచడం సాధ్య కాదు కాలం మారింది. హరిజనులు, గిరిజనులు, కార్మికులు, పేద వర్గాలే కాకుండా సెక్రెటేరియటులో పనిచేసే ఎన్.జి.వో.లు, గెజెటెడు ఆఫీసర్సు కూడా ప్రదర్శనలు చేస్తుంటే వారిపై లాఠీలు ప్రయోగిస్తామంటే రాజ్యం ఎట్లా సాగుతుంది? రాజకీయమైన అవగాహనలో మార్పు రావాలి. ప్రజా తంత్రం ద్వారా ప్రదర్శనలు, ఉద్యమాలు చేసే దృక్పథం పోలీసులకు రావాలి. ఎట్టి పరిస్థితులలోను ప్రజలపై పోలీసు కాల్పులు జరుగ కూడదు. బాష్పవాయువుతోను లేదా ఇతర దేశాలలో మాదిరి రబ్బరుగుండ్లతోను లేదా హోసు పైపుల ద్వారా నీళ్లు చిమ్మించి ప్రాణాలకు అపాయము లేకుండా గుంపులను చెదరగొట్టవచ్చు చెదరగొట్టడం ముఖ్యం. అటువంటి తేలిక పద్ధతులు, ప్రాణాలు పోని పద్ధతులు ఉపయోగించాలని మనవిచేస్తున్నాను. మంత్రులు పాలకపక్షం వారు జోక్యం కలిగించుకో కూడదు? నిష్పాక్షికంగా వారు పనిచేసేట్లు చూడాలి. తరచు ఎవరిని పడితే వారిని తబాదలా చేయకూడదు. నిజాయితీగా వ్యవహరిస్తూ శాంతి భద్రతలను గట్టిగా కాపాడేవారిని తబాదలా చేసి తరాజులు చూడడానికో సెక్రటేరియటులో కాగితాలు చూడడానికో వేస్తున్నారు. సమర్థులైన వారు ఫీల్డ్‌లో లేకుండా చేస్తున్నారు. ఇది అన్యాయం. ఎస్.సి., ఎస్.టి. సెల్సు పేరుకు మాత్రమే ఉన్నాయి. ఉపయోగం లేదు. యాంటి-కరప్షను వారికి అధికారాలు తీసివేసారు. కోరలు ఊడ తీసారు. ఇండిపెండెంటుగా పనిచేసేట్లు చూస్తారా? పోలీసు వెరిఫికేషను పద్ధతి పోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. నేరాలు జరిగిన తరువాత సర్దుబాటు చేయడం కాకుండా నేరాలు జరుగక ముందే ప్రివెంటివ్ మెజర్సు తీసుకుని అమలు చేయడం మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను. పోలీసు డిపార్టుమెంటు టాప్ హెవీ ఐపోయింది. సుమారు 50 మందికి పైగా డిఐజి రాంకు వారు ఉన్నారు. కాళ్లు సన్నం తలకాయ దొడ్డు అన్నట్లు ఉంది. క్రింది వారి పరిస్థితి హీనంగా ఉంది. కానిస్టేబిల్సు జీత భత్యాలు పెరగవలసి ఉంటుంది. వారి కుటుంబాలకు సంక్షేమ సహాకారం ఇవ్వండి. ఇంటి వసతి కలిగించాలి. అందుకు ఇందులో డబ్బు తక్కువ. వారి అవసరాలు తీరవు.

వారికి వైద్య సౌకర్యాలను కల్పించాలి. పోలీసులకు యూనియన్ పెట్టుకునే అవకాశం యివ్వాలి. అప్పుడే వారి గ్రీవెన్సెస్ బయటకు వస్తాయి ఎక్కడికక్కడ కొట్టుకుతినే వుంటుంది. పోలీసు డిపార్టుమెంటులో బాండెడ్ లేబరు అమలులో వుంది. ఆఫీసర్సు ఇళ్ల దగ్గర కానిస్టేబుల్సు సేవ చేసే పద్ధతి పోవాలి. ప్రతి సి.ఐ. ఏరియాకు ఒక వెహికిల్ ఉండాలి. ఎక్కడకు పడితే అక్కడకు పోవడానికి వారికి వీలు అవుతుంది. ఇటీవల ప్రిమెచ్యూర్ రిటైర్డ్ ఎంప్లాయీస్ విషయంలో కొన్ని వారి దృష్టికి తీసుకవస్తాను. ఇంద్రారెడ్డి మొదలైన ముగ్గురు అధికారులను ముందుగానే రిటైర్ చేయించారు. తరువాత రీఇన్‌స్టేట్ అయినా మరల రిటైర్ అయినారు ప్రిమెచ్యూర్డు రిటైర్‌మెంట్

11-30 a.m.

కాలములో వారికి యివ్వవలసిన జీతాలు, అలవెన్సులు విషయంలో 21-3-77 నాడు ఫైనాన్స్ అండ్ ప్లానింగ్ నుంచి ఒక జి.ఓ. యిష్యూ చేశారు. దానిలో "Such Government servant shall for the period from the date of retirement to the date of reinstatment or as the case may be to the date of superannuation be paid fully pay and allowances which he would have recived had he been retired froms ervice." అన్నారు ఎ.జి. ఆఫీసు యింకొకటి జారీ చేసినది 15.9.77 నాడు జారీ చేశారు. దానిలో "The Government servant on reinstatement shall be paid full pay and allowances which he would have reeived had he not been retired from service Hence an employee reinstated would receive the pay and allowan ces which any ordinary Member of the cadre is entitled to from time to time However, the Special pay, H R A, C A along with other allowances which the Government servant was receiving before premature retirement at a particular place would not be admissible" అన్నారు. మరల 27-12-77 నాడు ఫైనాన్స్ ద్వారాక ఆర్డరు యిష్యూ ఏమి అన్నారు అంటే 21-3-77నాడు జారీ చేసినఆర్డరు ప్రకారంగా యివ్వాలని ఉన్నారు.

"The period from the date of premature retirement to the date of reinstatment into the service as the case may be, shall be treated as period spent on duty and the pay and allowances, etc, for the said period shall be paid in terms of the orders issued in G.O Ms No. 98, Finance and Planning Department, dated 21—3—1977"

ఇంత స్పష్టముగా ఆర్డరు వున్నప్పటికి ఇప్పుడు 1979 లో వున్నాము. ఈ రోజుకు అమలు చేయడంలేదు తమద్వారా గౌరవనీయులైన మంత్రిగారికి లెటర్ ఇస్తున్నాను. ఉద్యోగుల యాంటిసిడెంట్స్ వెరిఫికేషన్ పద్ధతి రద్దు కావాలి. రానున్న పంచాయతీ ఎన్నికలలో పోలీసు డిపార్టుమెంటు నిష్పక్షపాతంగా వుండాలి లేకపోతే చాల ప్రమాదము వస్తుంది.

జైల్స్ విషయం ప్రస్తుత పరిస్థితి చాల అధ్వాన్నంగా వుంది ఖైదీలకు యిచ్చిన రేషన్‌ని అధికారులే మ్రింగి వేస్తున్నారు. కార్ఖానాలలో మ్రింగి వేస్తున్నారు వారిమీద నిర్బంధాలు. జైల్స్ సంస్కరణ కేంద్రాలుగా లేవు. చిత్రహింసల కేంద్రాలుగా వున్నాయి. ఎకామడేషన్ లేదు మందులు లేవు బట్టలు లేవు పోలీసు శాఖ నుంచి జైలు శాఖను వేరు చేయాలి. సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటుకు యిస్తే పని చేస్తుంది. అక్కడ సోషల్ వెల్‌ఫేర్ ఆఫీసర్ వుంటాడు. వారు ఏమీ చేయలేరు. అండర్ ట్రయల్స్, కాన్‌విక్ట్సుకి చదువు చెప్పే ప్రయత్నం చేయాలి పుస్తకాలు, పలకలు ఉచితంగా సప్లయి చేయాలి. పెరోల్ విషయంలో న్యాయం జరగాలి. మంత్రిగారికి తెలిసినవారో, పైరవీ చేసుకొనేవారికో న్యాయం జరుగుతుంది. నిష్పక్షపాతంగా అమలుజరగడం లేదు. ప్రొబేషనరీ ఆఫీసర్ల పని లోపభూయిష్టముగా వుంది. ఖైదీల విడుదల తరువాత వారి పునరావాసము గురించి పట్టించుకోనడం లేదు. వారు జైలులో వున్న కాలములో వారి కుటుంబాల యోగక్షేమాలను గురించి ప్రొబేషనరీ

ఆఫీసర్స్ ఏమీ చేయడం లేదు పని చేయించండి. లేపోతే ఆ పోస్టుని రద్దు చేయండి. జైల్స్ విషయం. వెనుకటి దృక్పథం మారాలి తప్పు చేశామని తెలుసుకునేలా చేసి మంచిగా బయటకు వచ్చే విధంగా వుండాలి వృత్తులను పెంచాలి వృత్తి పనులకు వేతనాలను నిర్ణయించాలి, వారికి వచ్చే వేతనాలను వారి కుటుంబాలకు పంపించే ఏర్పాటు చేయాలి పరిశ్రమలను పెంచవలసిన అవసరం వుంది అంతర్జాతీయ బాలల సంవత్సరం. ఈ సంవత్సరంలో బాల ఖైదీలను విడుదల చేయడం మంచిది

కోర్టుల విషయం. ప్రతి తాలూకాలోను లాభనష్టాలతో నిమిత్తం లేకుండా ఫస్టు క్లాస్ మెజిస్ట్రేట్ కోర్టును పెట్టాలి ఈనాడున్న చట్టాలన్నింటిని మార్చాలి. భూస్వాములు, దోపిడీ వర్గాలకు, ధనికులు లాభపడే విధానాలను తీసివేయాలి. ప్రజల సమస్యలను పరిష్కరించే విధంగా వుండాలి. అర్థము చేసుకునే విధంగా సులభ శైలిలో వ్రాయాలి. కేసులు త్వరితముగా పరిష్కరించడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇటీవల హైకోర్టు చీఫ్ జస్టిస్ అన్న మాటలు ఈ ప్రభుత్వం యొక్క బాధ్యత ఏ రకంగా వుంది. కేసులు త్వరగా పరిష్కారము కాకుండా వుండడములోను, కొన్ని కేసులు ప్రభుత్వానికి ఎదురు తిరగడములోను ప్రభుత్వానిదే బాధ్యత అన్నారు, దీనిని ఒక రకంగా స్ట్రిక్చర్స్‌గా భావించాలి. ప్రభుత్వం సీరియస్‌గా తీసుకుంటే అమలుజరుగుతుంది. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్, గవర్నమెంటు ప్లీడర్స్ నియామకాలు వాస్తవంగా జరగడంలేదు. ఇందులో గ్రూపు పాలిటిక్స్, మురా రాజకీయాలు పని చేస్తున్నాయి. నేను ఎవరిని వ్యక్తిగతముగా నిందించడం లేదు ఆచరణలో డబ్బు యిచ్చిన వారికే ముందు అవుతున్నాయి. జి.పి.పి.పి పని చేయడం లేదనేది స్పష్టమవుతున్నది.

గవర్నమెంటు ప్రెస్. హైదరాబాదులోని గవర్నమెంటు ప్రెస్ ఆర్.సి. షెడ్‌లో వుంది వెంటిలేషన్ లేదు. ఎండాకాలములో మరీ ఎండ శీతాకాలములో మరీ చలి అనేక జబ్బులకు గురవుతున్నారు. వెంటనే వాటిని బాగు చేయించాలి లక్షల రూపాయల మెషీనరి కొన్నారు. వృధాగా పడి వుంది. దానికి సంబంధించిన మనుష్యులను నియమించలేదు. చాల పని ఉంటున్నది ప్రైవేటు ప్రెస్‌లకు ఇస్తున్నాం. ఇందులో ఏదో గూడుపురానీ వుంది. గవర్నమెంటు ప్రెస్ పని చేయకుండా, ప్రైవేటు ప్రెస్‌లకు పనియివ్వడంవల్ల కమీషన్ వస్తుంది. కమీషన్స్, లంచాలు తీసుకోవడానికి ఈ రకంగా చేస్తున్నారనేది అర్థమవుతున్నది. కెమెరా ప్రింటింగ్ తెచ్చారు. వేస్టుగా పెట్టారు. అది కొన్ని రోజులకు పనికిరాకుండా పోయే పరిస్థితి వుంది. ఉద్యోగులకు ఉండడానికి వసతి లేదు. కాలనీలు కట్టాలి. విజయవాడలో ప్రెస్ పెట్టాలి.

ఫైర్ సర్వీసెస్. ప్రభుత్వం మాకు యిచ్చిన లెక్కల ప్రకారం 79 ఫైర్ స్టేషన్స్ వున్నాయి. 2 స్టేషన్స్ కొత్తగా సిటీలో పెట్టబోతున్నామన్నారు. అంటే 81 స్టేషన్స్ అవుతాయి. తాలూకాలు 208 వున్నాయి. సమితులు 324, సిటీస్, టౌన్స్ 224 వున్నాయి ప్రతి తాలూకాకు ఒక ఫైర్ స్టేషన్ ఉండే విధంగా చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఫైర్ ఇంజన్స్ ఆధునికమైనవి పెట్టాలి. ఉన్న సెంటర్స్‌ని ఎక్కువ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

11-40 a m. *Sri H Satyanarayana* (Adoni) —Sir, I rise to support the demands moved by various Ministers It is my duty at the first instance to thank the Home Minister He was very kind to make a mention about the Legislators of Adoni and Nalgonda for their valuable assistance they seem to have made at the time of disturbances My assistance would not have been possible but for the fact that the police on the spot showed commendable patience and sobriety inspite of terrific provocation at that time I am very happy to say that the police men were very efficient I would like to high light certain facts with regard to police administration It is not for me to cериticize as to what they do and what they do not do What I want to express is that the annexure shows that there is lot of increase in the crime but there is no commensurate increase in the staff On the other hand, my friend the Hon'ble Home Minister knows that there are number of posts which are granted but unfortunately, they were not filled up In Constabulary, about 500 people, in Circle Inspectors about 100, in Sub-Inspectors about 100 and so on and so forth were not filled in So, I would very respectfully urge that the staff that has been granted atleast will be filled up so that they will be in a position to deal with the crime which is on the increase

Next, I would like to urge that it is very good that you have made a provision to build houses for the constabulary and other staff But it mentions only in regard to staff, all those people, who live in Cities It seems the deplorable conditions of Housing for the plice staff in the villages have not been taken into consideration Some of the villages where the police stations are there, they do not have their own buildings Similarly, the staff are also not having the houses I hope the Home Minister will look into the matter and try to set right things in the villages too

Then, I would like to urge the Minister in regard to Jails. Several times, from this forum, I have urged for improvement of Jails No doubt some changes are there in the Central Jail and also in the District Jails. But unfortunately, the conditions of the Sub-Jails in the Moffusils are as bad as they are in the year 1942 when I had the mis-fortune of being there in one of the Cells there. The conditions are the sarme in the Sub-Jails You do not provide any Toilet During the whole—night, you will have to answer your calls of nature in a pot and it has to be thrown out-side Even in the year 1979 if you do not provide a small facility like toilet in Sub-Jails, what is that we can do? Last time also I urged over this matter. I hope the Minister concerned if he want to get in touch with this matter, instead of sitting there, he can atleast visit some of the Sub-Jails to know the conditions and set right the things. There are some Canteens in the Central Jail and why not you extend the

same facilities of Canteens to Sub-Jails ? After all all the items of food are smuggled into the Jails clandestinely paying lot of monies to these Jail Guards No doubt you will give an application that the Superintendent of the Sub-Jail for getting the foods from outside My experience is you will have to pay about Rs 200 to 300 per month for getting the food Why all these things ? You can make a de-facto thing into a de-jure thing By that, they can get their own food This would not only remove corruption in the Jails but also provide whole-sale requisite food for those people

Then, in regard to Fire Services, Sir The Director of Fire Services know that Adoni is very important commercial centre and there is big cotton market where we get lot of cotton and groundnut stocks and—they are subjected to lot of fire accidents in those cotton markets I very respectfully urge that a Fire Station be established in the cotton market where the goods worth crores of rupees are there I once again urge the Home Minister to make note of it and provide some sort of Fire Station in the Market Yard at Adoni

With regard to Justice, Sir We are talking of decentralisation In Kurnool itself, as you all know, you have got three District Judges Courts Instead of 3 District Judges Courts at one place, if you are able to transfer one to Adoni, which is a very big sub-divisional Centre, it will not only decentralise the dispensation of justice but also it will give lot of help to the litigant public As it is, a man has to come from a far off place like Kosigi from 100 miles to Kurnool If the Court is at—Adoni, the distance would be about 30 miles or so Adoni is a centrally situated place and it would serve the people of Pattikonda, Adoni and Alur also If it is established at Adoni, you can give speedy justice to the people You all know that ustice delayed is justice denied

Another point is that in some places, the Judicial Officers do not have any quarters In Mofussils, unfortunately, the Law Officials, Munisiff Magistrates, Sub-Judges do not have their own quarters Since they are not provided with Quarters, they are living in private houses After all they are human beings and they are subjected to criticism Somebody say that they are subjected to be influenced by the land-lords If they are provided with Quarters, they may not be influenced by the Land-Lords To avoid all these criticisms, you just provide Houses for Sub-Judges, Munisiff Magistrates in Mofussils where the Mofussil Courts are there, so that they can be above all these things.

Remuneration given to the Munisiff Magistrates and Sub-Judges I am told, is very low and they must be enhanced Under the present circumstances of rising prices, I hope you will not only increase the re-remuneration but also provide Housing facilities so that they can do their work peacefully The moment an officer is transferred he will have to run from pillar to post especially in mofussil for getting housing accommodation. It is very difficult to get a House in the Mofussil. I

hope that the Minister would consider all my suggestions. With these, words, I take leave, Sir

11-50 a m శ్రీ యం వెంకయ్యనాయుడు.—అధ్యక్షా, పోలీసుశాఖ గురించి చెప్పాలంటే ఈ రాష్ట్రంలో చెన్నారెడ్డిగారి ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత రాష్ట్రంలో పోలీసు శాఖ అనేది వున్నదా. మంత్రి అనేవారు వున్నారా, డిపార్టుమెంటు ఏమైనా పని చేస్తున్నదా అనే అనుమానం రాష్ట్రంలో ప్రతి ఒక్కరికి కలుగుతున్నది. హాషింగారు మంత్రిగా వున్నారు వారిని చూస్తే పోలీసు శాఖ గుర్తుకు రాదు. వారు పోలీసు మంత్రిగా వుంటేనే పోలీసులకు, ప్రజలకూ కూడా భయంగా వుంటుంది. హాషింగారు పెద్దమనిషి మెతక మనిషి, మంచివాడు, అయితే డిపార్టుమెంటులో జరిగే పనులు మాత్రం చెడ్డగా వున్నాయి. మంత్రి మంచివారు. వారి డిపార్టుమెంటులో జరిగే పనులు చెడ్డగా వున్నాయి వారు ఇచ్చిన డిమాండులో 'రాష్ట్రంలోని పోలీసు దళం నిష్పక్షపాతంగానూ, మనస్థైర్యంతోనూ, కృతనిశ్చయంతోనూ అనేక సున్నితమైన క్లిష్టమైన పరిస్థితులను సమర్థవంతంగానూ నిర్వహించింది.' అని పేర్కొనడం జరిగింది. మనం అనేక సంఘటనలు చూశాము. రమీజాబీ సంఘటన చూశాము. తాండూరులో విలేకరిని పోలీసు స్టేషనులో నిర్బంధించడం చూశాము విశాఖపట్నములో యిటీవల జరిగిన సంఘటన చూశాము నెల్లూరులో రేప్ చేసిన వ్యక్తిని విడుదల చేసిన విషయం చూశాము. అనేక విషయాలలో స్థానిక పోలీసు అధికారులు నిందితులతో లాలూచీపడి తమ విధులను నిర్వర్తించవలసిన విధంగా నిర్వర్తించలేని ఘటనలను అనేకం యీ ఆరవ శాసనసభ దృష్టికి తేవడం జరిగింది. ఒక మర్డరు, ఒక డెకాయిటీ, ఒక రేప్ యిక్కడ చర్చకు వచ్చిందంటే డిపార్టుమెంటల్ గా వున్న వ్యక్తులతో సంబంధమున్న అనేక రకాల ఆరోపణలు చూశాము. ఎందుకు యీ పరిస్థితి ఏర్పడింది? ఏదైనా వస్తువు పోతే, అన్యాయం జరిగితే ఆపదవస్తే పోలీసు స్టేషనులో చెప్పుకుంటే న్యాయం జరుగుతుందనే ధైర్యం ప్రజానీకానికి పోయింది. బస్సులను హైజాక్ చేశారు, బస్సుల్లో డెకాయిటీ జరిగింది దేవాలయాల్లో దొంగతనం జరిగింది ఎం. ఎల్. ఎ. క్వార్టర్సులో కూడ రక్షణ లేదు, ప్రతిపక్ష ఎం.ఎల్ ఎ మీద బాంబులు, అధికారపక్ష సభ్యుడి మీద కత్తిపోట్లు, యివి అన్ని చూస్తూ వుంటే డిపార్టుమెంటు పని చేస్తుందా, నిద్ర పోతుందా మత్తుమందు వేసుకున్నదా, ఏదైనా హెవీ డోస్ వేసుకొని పని చేయకుండా పడిపోయిందనే అనుమానం కలుగుతున్నది. విమర్శించాలని విమర్శించడం కాదు. రాష్ట్రములో జరుగుతున్న సంఘటనలు చూస్తూ వుంటే డిపార్టుమెంటు సమర్థవంతంగా పని చేస్తుందని చెప్పడానికి బాధ కలుగుతున్నది నా నియోజక వర్గములో కురపాడు అనే గ్రామములో గూడూరు ప్రక్కన ఇందూరు అనే గ్రామములో ఆత్మకూరు తాలూకాలో కవలివరం అనే గ్రామములో 70 మంది రెండు లారీలు తీసుకువచ్చి రాత్రిపూట గ్రామస్తులను భయపెట్టి టపాకాయలు పేల్చి కేవలం వైశ్యుల యిండ్లమీద మూడు గ్రామాలలో ఒకటే బ్యాచి. ఒకటే కులంపైన ఒకే టైములో దాడి జరిపి వూర్లలో భీభత్సం కలిగిస్తే పట్టుకోడానికి యింతవరకు ప్రయత్నం జరగ లేదు, స్టూవర్టుపురం దగ్గరలో బావట్ల, వేటపాలెంలో చీరాలలో బస్సుల్లో రైళ్ళల్లో ఎన్నో దొంగతనాలు జరుగుతున్న విషయం మాకు తెలుసు. నిన్నగాక

మొన్న ఇంటర్మీడియేట్ చదువుతున్న అమ్మాయి బస్సులో పోతుంటే చీరాలలో బలవంతంగా నగలు లాక్కుంటే అడిగే నాథుడే లేడు వేటపాలెం నుండి తిమ్మ సముద్రం వెళ్ళే బస్సును రెండు గంటలపాటు ఆపి బస్సులో వున్న వ్యక్తులను బెదిరించి వస్తువులు తీసుకుపోతే పట్టించుకున్న నాథుడు లేడు. ఇవి అన్ని జరుగుతుంటే డిపార్టుమెంటు ఎంత సమర్థవంతంగా పని చేస్తుందో హాషింగారు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను వారు తమ అధికారుల నుండి సక్రమమైన యిన్ఫర్మేషను తెప్పించుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత అన్ని పెరిగాయి. హత్యలు పెరిగాయి, డెకాయిటీస్ పెరిగాయి, రాబరీస్ పెరిగాయి రేప్స్ పెరిగాయి పేపరు చూస్తే కనబడుతాయి. అసెంబ్లీలో అవే కాల్ అటెన్షన్స్ వస్తున్నాయి. అయితే ఒకటి మాత్రం తగ్గింది మనుష్యుల హత్యలు పెరిగాయి, పశువుల హత్యలు తగ్గాయి అని వుంది. చాలా విజయం సాధించారు పాపం. పోలీసు డిపార్టుమెంటువారు మనుష్యులకన్నా పశువుల విషయములో చాలా జాగ్రత్త పడుతున్నారు. మనుష్యుల ప్రాణాలు పోయినా పర్వాలేదు. డాక్టరుజార్జి కాకినాడ నుండి కొత్తపేట వెడుతున్న సమయములో జరిగిన సంఘటన గురించి నిన్న యిక్కడ చర్చకు వచ్చింది. కుటుంబాన్నే ఎత్తుకువెళ్లారు, లెఫ్టినెంటు కల్నల్ రామారావు అనే వ్యక్తి విశాఖపట్నములో కృష్ణానగర్ అనే ప్రాంతములో వుంటాడు రెండు నెలలుగా ప్రతి రోజు ఏదో ఒక టైములో కొంత మంది వ్యక్తులు వచ్చి ఆయన, ఆయన భార్యపైన దాడి చేయడం జరుగుతుంటే మొన్న డి.ఐ.జి. గారికి అచ్చెన్నగారు తెలియజేశారు, ఆమెను బట్టలు వూడదీసి బయటకు పడవేస్తే పట్టించుకున్న వారు లేరు. పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు తెలియజేస్తే పట్టించుకోవడం లేదని ప్రైవేటు డిటెక్టివ్ ఏజన్సీకి చెబితే వారు విచారణ చేస్తూ వుంటే బాత్‌రూంలో నుండి తొంగి చూశారు, బయట తాళం వేశారు చెక్క అడ్డం పెట్టుకొని చూశారు, వారు ఎవరో యింతవరకు పట్టుకోలేదు. నిందితులను పట్టుకోవడములో పోలీసువారు శ్రద్ధ చూపించడం లేదు.

వెంకటస్వామి అనే ఎస్.ఐ. నెల్లూరు రేప్ కేసులో నిందితుడు అయితే హైకోర్టులో యాంటిసిపేటరీ బేల్ దొరకకపోతేనే డిపార్టుమెంటువారు అతనిని ప్రొడ్యూస్ చేశారు. ఇంకా డిటేల్సు చెప్పాలంటే చాలా వున్నాయి రాష్ట్రములో కాటన్ మార్కెటు, మూడు ముక్కల ఆట, పేకాట, ఎమ్యూజ్‌మెంటు క్లబ్బు యీ ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చిన తరువాత ఎక్కువఅయిపోయాయనే ఆరోపణ వస్తున్నది రమేజాబీని ఎందుకు అరెస్టు చేసారు, ఎందుకు పోలీసుస్టేషను తీసుకువెళ్లారు అంటే హాషింగారే చెప్పారు ఆమె చాలా అసభ్యంగా కనబడిందని. రాత్రి రెండు గంటల సమయములో రిక్షాలో వెడుతున్న మనిషి అసభ్యంగా వుందా సభ్యంగా వుందా కానిస్టేబుల్స్ ఎట్లా కనుగొన్నారో నాకు అర్థం కాలేదు. ఆమెను అరెస్టు చేశారు రాష్ట్రంలో ఎమ్యూజ్‌మెంట్ పార్కులలో, హైదరాబాదు పట్టణంలో నాగార్జున హోటల్ లాంటి పెద్ద హోటల్సులో కేబ్రా డాన్సెస్ చేస్తు త్రాగి మదం ఎక్కి బట్టలు వూడదీసుకొని నగ్నంగా ప్రదర్శనలు చేస్తు వుంటే ఏలాంటి చర్య లేదు. సామాన్య జనం

కనబడతారు. ఉదాహరణకు చెబుతాను. మా యింటివద్ద నెల్లూరులో కెలు కట్ట దాటి వచ్చేటప్పుడు మూడు ముక్కల ఆటతో పల్లెటూళ్ళ నుండి వచ్చేవారిని ఎంతో మంది రోజూ మోసం చేస్తు వుంటారు. ఈ ముక్కలను ఆటూ యిటూ కలుపుతూ చేతులు మారుస్తు ఆ ప్రాంతంలో వాళ్ళే ... ఒక ... చేరి యిదిగో ఫలానా ముక్క మీద పడితే ... యిస్తామని చెప్పడం, వారిలో వాడే ఒకడు కొంత డబ్బు పెట్టడం, వానికి ... యివ్వ డం డబ్బు వచ్చినట్లు చూపించి పల్లెటూరునుండి వచ్చినవారిచేత డబ్బు కట్టించడం వద్దు అన్నా వినికుండా ఆ మనిషి చేత డబ్బు కట్టించి మోసం చేయడం జరుగుతుంది ఆఖరుకు డబ్బులు పోయాయని చార్జీలు లేక ... వచ్చి ... తుంది. పోలీసులకు చెప్పినా చర్య తీసుకోలేరు ఆఖరుకు ఒకరోజు డి.ఎస్.పి. గారికి రిపోర్టు చేస్తే వారు అన్నారు, ముందు ఈ విషయం మావారికి చెబితే వారికి యింటిమేపను వెళ్ళిపోతుంది, వనమే ఎవరికి తెలియక డా పోమన్నా రు. నేను డి ఎస్ పి. గారు స్వయంగా పోలీసు వ్యాన్ వేసుకొని వెళ్ళి పట్టుకొని డిపార్టుమెంటు వారికి అప్పగించాము శోచనీయమైనటువంటి విషయం. విచిత్రమైనటువంటి విషయం ... పట్టుకోవడం జరిగింది,నా ముందే డి.ఎస్.పి గారి ముందే తీసుకువెళ్ళారు, సాయంత్రం తిరిగి వస్తే ఆవ్యక్తులే, అదే స్థలంలో మూడు ముక్కల ఆట ప్రభుత్వం వుందా? పోలీసులు వున్నారు అంటే నమ్మాలా? డికాయిట్ ను పటుకోరు,మర్డరు చేసినివారిని పట్టుదేముడి నాలు దొంగిలించినవారిని పట్టుకోరు, ఏమి చేస్తున్నారు? అన్యాయంగా అమాయకంగా వుండేవారిని తీసుకువెళ్తారు. వారే చెప్పారు ఆరు వోటళ్ళపైన ఒకే ఆటోలో వచ్చి ఒకే రోజు ఒక గ్యాంగ్ దోపిడి చేస్తే పట్టించుకున్న నాథుడు లేడు. రాష్ట్రములో పోలీసు డిపార్టుమెంటు తమ కర్తవ్యం నిర్వహించడములో విఫలం అయిందని చెప్పడములో సందేహం లేదు దానిని రీఆర్గ్నై చేయవలసిన అవసరం వుండి. పునర్వ్యవస్థీకరించి జనానికి డిపార్టుమెంటు వుంది, రక్షణ కలుగుతుంది అని ధైర్యం యివ్వవలసిన అవసరం, బాధ్యత హోం శాఖ పోలీసు డిపార్టుమెంటు వున్నతాధికారులమీద చాలావరకు వుంది. ఇక ఎక్కడైనా ఏదైనా గందరగోళం జరిగితే డి ఐ.జీ లు వాటిలో రాజకీయ శక్తుల ప్రమేయం వుందని స్టేటుమెంట్సు యిస్తున్నారు ముఖ్యమంత్రిగారో మంత్రులో చేయవలసిన రాజకీయ స్టేటుమెంట్సును వారు యిస్తున్నారు. నెల్లూరులో బాలకృష్ణశెట్టి వున్నాడు, వాకాడు విద్యా సంస్థలలో అన్యాయం జరిగింది అని స్ట్రైయిక్ చేసినప్పుడు గందరగోళం జరిగితే విద్యార్థులపై లాఠీచార్జి జరిగి కాల్పులు జరపడానికి పోలీసులు ముందుకు వస్తే వారు స్టేటు బ్యాంక్ ఆఫ్ యిండియాలో జొరపడితే వారిని చితుగా కొడితే భయంతో పారిపోవడానికి నెల్లూరు కావలి రైల్లు ఎక్కి పూర్లకు పోదామని వెడుతున్నవారిని పట్టుకొని కొడితే, విద్యార్థులు న్యాయ విచారణ జరిపించాలని కోరితే, యీ డి.ఐ.జి వాకడుకు వెళ్లి కసీం కలక్టరు, శాసనసభ్యులకు తెలుపకుండా, ఇందులో రాజకీయ హస్తం వుందని చెప్పారు, మేము సవాలు చేశాము, ఎవరిహస్తంవుందో చెప్పమన్నాం, అరెస్టు చేయమన్నాం.

డి ఐ జి యిట్లా పూరకనే ఆరోపణ చేయడమా? రాజకీయ నాయకులు చేసే ఆరోపణలు డి ఐ జి చేయడం మొదలు పెడితే యిక అంతం ఎక్కడ వుంది? మళ్ళీ డి ఐ.జి నెల్లూరులో జరిగిన ఒక సంఘటన మీద దాని వెనుక కూడా రాజకీయ పార్టీల హస్తం వుందని స్టేటుమెంటు యిచ్చారు రాజకీయ పార్టీలమీద పెట్టివేస్తే తమ పని అయిపోతుందనుకుంటున్నాడు. ఇలాంటి బాధ్యతారహితమైన స్టేటుమెంట్సు చేయడం పోలీసువారు మానివేయాలి. ఐ జి. గారు చెప్ప లేదు. మదనపల్లి సంఘటన మీద ఐ జి గారు చెప్పలేదు క్రింది అధికారులు యీ విధంగా ప్రకటన చేసి తమ రెస్పాన్సిబులిటి తీరిపోయింది అనుకోడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. అది మంచిది కాదు.

ఇక ఎఫిషియెంట్ అండ్ ఎస్.ఐ లను టౌన్సులో వేస్తున్నారు 12-00Noon
గ్రామాలలో మారుమూల ప్రాంతాలలో అన్యాయాలు జరిగితే పైకి రావు. అక్కడ ఏమి జరిగినా ప్రాముఖ్యత ఉండదు. టౌన్సులో ప్రాముఖ్యత ఉంటుంది. ఇక్కడ డి.ఎస్ పి, ఎస్ పి, కలక్టరు అందరు వుంటారు మారుమూల గ్రామాలలో అన్యాయం జరిగితే చెప్పుకోడానికి వుండదు నా నియోజకవర్గములో సీతారాంపురం, వింజమూరు, ఉదయగిరి యీ మూడు స్టేషన్సులో ఎస్.ఐ. లు సక్రమంగా పని చేయడం లేదు సీతారాంపురములో ఒక యిద్దరి మధ్యన తగవు వచ్చింది. పెద్ద మనుషులుగా వ్యవహరించడానికి ఆ వూరివారే ఏడుగురు వెళ్ళారు ఆ ఎస్ ఐ. ఆ ఏడుగురు పెద్ద మనుష్యులను లోపల పెట్టి, ఆ యిద్దరు మోటారు సైకిలు కొనుక్కోడానికి 2500 రూపాయలు యిస్తామంటున్నారు, మీరు 3500 యిస్తే మిమ్ములను వదిలిపెడుతానన్నాడు మేము పెద్దమనుష్యులుగా వచ్చామంటే వారు చిన్నవారు కాబట్టి రెండు వేల 500 మీరు పెద్దవారు గాబట్టి మూడు వేల 500 అన్నాడు అటువంటివారిని ఎందుకు వేస్తున్నారంటే వారు కండెమ్డ్ పీపుల్ పనిష్మెంటు క్రింద వేశామన్నారు. మారుమూల గ్రామాలలో యిటువంటివారిని పనిష్మెంటు అని వేస్తే అది పనిష్మెంటు కాదు అలాంటివారిని కంట్రోలు రూమ్‌లోనో లేక పీపుల్‌తో టచ్ లేని చోటనే వేయాలి. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నేరాల సంఖ్య ఎక్కువ అయిపోతున్నది. జనాన్ని పీడిస్తున్నారు. ఈ పొరపాట్లను సరిదిద్దాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఈ సంఘటనలు అన్ని చెబుతూ పోతూ ఉంటే చెన్నారెడ్డిగారి ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఎక్కడ ఏమి జరిగాయనే విషయాల గురించి పుస్తకాలు వ్రాయవచ్చు ఇక్కడ కన్నా కేంద్రంలో ఎక్కువ జరుగుతున్నాయని ముఖ్యమంత్రిగారు అంటున్నారు. అక్కడ ప్రతిపక్ష నాయకులు ఉన్నారు, అక్కడ పార్లమెంటులో మాట్లాడేవారు ఉన్నారు. వాటిని వారు చూస్తారు. మన సంగతి ఏమిటి ? మీరు వచ్చిన తరువాత ఏమి తగ్గింది ? 22% క్రయిమ్సు పెరిగాయి. అప్పటికన్నా ఇప్పుడు చాలా బాగుంది, సమర్థవంతంగా ఉందని చెప్పుకోనడం మంచిదికాదు ఇది సరైనది కాదు, ఆత్మ విమర్శన చేసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. మనకు పోలీసు ఆఫీసర్సులో మంచివారు చాలామంది ఉన్నారు, రాజకీయ కారణాలవల్ల ముఖ్యమంత్రులు మారితే వారిని కూడా మారివేస్తున్నారు. అంతకుముందు ఉన్న ముఖ్యమంత్రి హయాములో ఆ ఆఫీసరు

అక్కడ ఉన్నాడు కనుక ఇప్పుడు అతనిని అక్కడినుంచి మార్చాలనే పద్ధతిలో మారుస్తున్నారు. అతను ఎటువంటివాడు అనే సంగతి పట్టించుకోనవసరంలేదన్న మాట. ఈ ధోరణి పోవాలి. ఒకచోట మూడు సంవత్సరముల కన్నా ఎక్కువ ఉండకూడదని అంటున్నారు. రాజకీయంగా పలుకుబడి ఉన్నవారు మాత్రం 6, 7 సంవత్సరాలు అక్కడే ఉండవచ్చు. లేకపోతే ఒక నెల సెలవులో పోయి మళ్లీ తిరిగివచ్చే పరిస్థితి ఉంది ఈ పరిస్థితి మారవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. మనం పోలీసు అంటే కానిస్టేబులు గుర్తుకువస్తూ ఉంటాడు. అది చాలా దురదృష్ట కరమైన విషయం. కేవలం కాన్‌స్టేబుల్సులో లోపం లేదు ఇది పైనుంచి క్రిందవరకు ఉన్న యంత్రాంగంలో ఉన్నటువంటి లోపం. ఈ లోపాన్ని తొలగించ వలసిన అవసరం ఎంతో ఉంది. పోలీసు డిపార్టుమెంటులో పై అధికారి నుంచి పోలీసు కాన్‌స్టేబులు వరకు ప్రవర్తన మారాలి వారు ప్రవర్తన మార్చుకొని ప్రజలకు మేము రక్షణ కల్పిస్తున్నామనే అభిప్రాయాన్ని కలిగించాలి. పోలీసు వారిని చూడగానే రాళ్లు వేయాలనిపించే విధంగా ప్రవర్తించకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. వారిని చూడగానే రాళ్ళు వేయాలని ఎందుకు అనిపిస్తున్నది? అసలు ఈ ఫీలింగు ప్రజలలో ఎందుకు కలుగుతున్నది. ఎందుకు యువకులలో ఈ మెంటాలిటీ డెవలప్ అయిందని వారు ఒకసారి ఆత్మపరిశీలన చేసుకోవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. పోలీసులు పబ్లిక్ రిలేషన్సును పెంచు కుంటూ పోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. పోలీసుల గురించి ఒక విషయం చెబుతాను. వారు ఏదో లంచాలు తీసుకుంటున్నారని చెబుతున్నాము. ఆ మధ్య నేను ఒక కానిస్టేబులుతో మాట్లాడుతూ ఎదుటివాడి దగ్గర ఉన్న 2, 3 రూపాయలు ఎందుకు తీసుకున్నావని అడిగితే అతను ఒక మాట అన్నాడు. ఏమిటి సార్, 2, 3 రూపాయలకు మీరు ఇట్లాగ అంటున్నారు. ఓవర్ హెడ్ టాంకునుంచే పోతూ ఉంటే ఏమీ లేదు కాని నేను ఏదో 2, 3 రూపాయలు తీసుకుంటే మీరు ఎందుకు బాధపడుతున్నారో నాకు అర్థం కావడంలేదని అన్నాడు. అంటే రాష్ట్రాన్ని పరిపాలిస్తున్నటువంటి ప్రభుత్వ వ్యవస్థలోనే ఈ విధంగా చేసేటటువంటి వ్యక్తులు ఉన్నప్పుడు మమ్ములను పట్టుకొని ఎందుకు ఇలాగ చేస్తున్నారని అన్నాడు. ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి పోలీసులు గ్రామీణ ప్రాంతంలో ఉన్నటువంటి వ్యవసాయ కూలీలకన్నా నికృష్ట పరిస్థితులలో నివసిస్తున్నారని మనవిచేస్తున్నాను. వారికి ఇచ్చే యూనిఫారములు కాని, జీతాలు కాని, మిగిలిన ఎలవెన్సులు కాని ఉన్నవాటి కంటే రెండు రెట్లు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఎస్. పి.లకు, డి ఐ.జి లకు, ఇనస్పెక్టర్లకు, సబ్ ఇనస్పెక్టర్లకు పెంచడం కాదు, పెంచితే పెంచండి ఎవరికి జీతాలు పెంచేది, ఎవరు ఈ వ్యవస్థను స్ట్రక్చర్ చేసేది, ఎవరు వీరి దృష్టికి వచ్చేది, పెద్దవారు మాత్రమే క్రింది స్థాయిలో ఉన్నటువంటి కానిస్టేబుల్సుయొక్క పరిస్థితి చాలా నికృష్టంగా ఉంది. మంత్రిగారు వస్తారంటే ఉదయంనుంచి సాయంత్రంవరకు అక్కడే వారు ఉండాలి. మంత్రులు అన్న టైముకు రారు. నేను మంత్రి అయితే అదే ప్రమాదం వస్తుందేమో నాకు అర్థం కాదు. ఆ పరిస్థితి రాకూడదని కోరుకొంటున్నాను, నేను మంత్రే కాకూడదని కోరుకొంటున్నాను వారు గంటల తరబడి రోడ్డుమీద నిలబడి ఉంటారు. వారు ఎంత డ్యూటీ చేస్తున్నారు. ఆఫీసర్సు ఎంత డ్యూటీ చేస్తున్నారు? ఇది చూస్తే

వారి పనికి తగిన ప్రతిఫలం లేదు. అందుకే వారిలో అసంతృప్తి ఉంది. అందుకే మరొక మార్గాన్ని వారు కొంత అవలంభిస్తున్నారు జీతం తక్కువ కనుక అలాంటి పనులు చేయవచ్చు అని నేను సమర్ధించడం లేదు. కనీసం మనం చేయ వలసిన పని మనం చేయాలి వారికి జీతాలు పెంచవలసిన అవసరం ఎంతో ఉంది. వారికి యూనిఫారమ్సు ఎక్కువ సరఫరా చేయాలి వారు ఉండడానికి క్వార్టర్సును ఏర్పాటు చేయాలి వారి పిల్లల విద్యకు కొంత కేటాయించారు ఇది చాలదు, అది ఇంకా పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. క్రింది స్థాయిలో ఉన్న వారికి ఎక్కువ కేటాయింపులు జరగాలి అసలు వెట్టిచాకిరీ ఎక్కడ ఉంది. ఇందాక ఓంకారుగారు చెప్పారు. ఈ పెద్ద పెద్ద ఆఫీసర్ల దగ్గర, జిల్లా స్థాయిలో ఉన్న పోలీసు ఆఫీసర్సు దగ్గర వంట చేసేవాడు ఎవడు. మొత్తం రాష్ట్రం అంతా ఒకసారి రౌండు ఇనస్పెక్షన్ చేయండి వారికి వంటచేసే వ్యక్తులు ఎవరు. కూరగాయలు తెచ్చే వ్యక్తులు ఎవరు, జీపులు నడిపే వ్యక్తులు ఎవరు, జీపులుతుడిచే వ్యక్తులు ఎవరు ? వీరంతా కానిస్టేబుల్సు అవునో కాదో హోం మంత్రిగారు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. వారిచేత గంటలతో సంబంధం లేకుండా, రాత్రి అనకుండా, పగలు అనకుండా పని చేయించుకోవడం, ఆ విధంగా వారిచేత వెట్టి చాకిరి చేయించుకోవడం పొరపాటు. అసలు పోలీసు డిపార్టుమెంటులో పనిచేసే కానిస్టేబులు అనగానే పోలీసు ఆఫీసర్లకు కూడా ఒక విధమైన రెస్పెక్టు ఉండే భావం కలిగించాలి అంటే ఈ పనులు వారికి చెప్పకూడదు. మా ఎస్ పి గారిఫోను నెంబరు 32. దానికిఫోనుచేస్తే ఎస్ పి దొరగారి బంగళా నుంచి పోలీసుకానిస్టేబులు మాట్లాడుతున్నాను సార్, మీరు ఎవరు మాట్లాడుతున్నారు సార్ అంటాడు. దొరఎవడండి, బ్రిటిష్‌వారు పోయారు. దొరల రాజ్యం పోయింది. జాగీర్దారులు పోయారు. ఇప్పుడు దొరలు ఎక్కడి నుంచి వచ్చారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. కనీసం ఎమ్. ఎమ్ హాసిం గారికి అయినా వారికి ట్రెయినింగు ఇవ్వ మనండి. ఈ దొర అనే పదం వదిలి వేయవలసిన అవసరం ఉంది. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య వాదానికి, ఫ్యూడలిస్టు వ్యవస్థకు ఇది ప్రతీక. ఆ విధంగా వీరికి క్రింది స్థాయినుంచి మార్పు రావాలి. మీ దొర అనే పదాన్ని వదలాలి. ఎస్.పి. గారి బంగ్లానుంచి మాట్లాడుతున్నాను అని చెప్పవచ్చు కదా. ఎందుకంటే వీరికి అలాగ అనిపించుకోనడం సరదా అనడం తప్పనిసరి, గత్యంతరం లేనివిధి కాబట్టి దానిలో కూడా మార్పు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. వారు ఇలాంటి పనులు చేయకుండా నివారించవలసిన అవసరం ఎంతో ఉంది. కావాలంటే కూలి వాడిని పెట్టుకోమనండి. వంట వాడిని పెట్టుకోమనండి లేకపోతే చిన్న ఎంప్లాయీస్‌ను పెట్టుకోమనండి. ఆ విధంగా మార్పు తీసుకొని రావడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ఆ విధంగా పోలీసు కానిస్టేబుల్సు యొక్క డ్యూటీస్‌ను మార్పు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ మూడు ముక్కలాట, కాటన్ మార్కెట్‌ను మీరు పట్టుకొనడంలో విఫలురయ్యారు. మొన్న రెండవ తేదీన నెల్లూరు టౌనులో యువమోర్చా అధ్యక్షుడు, లా కాలేజి స్టుడెంటు ఒక కాటన్ మార్కెట్ వారిని పట్టించినా దగ్గరకు వచ్చి ఇలాగ జరిగిందని విషయం అంతా

చెప్పి తిరిగి వెళుతున్నప్పుడు మధ్యాహ్నం 3 గంటల సమయంలో మూలపేట ప్రాంతంలో ఆ కాటన్ మార్కెట్‌లో ఎవరైతే నిపుణులైన వ్యక్తులు ఉన్నారో వారు అతనిని పట్టుకొని తల పగల కొడితే మూడు కట్టులు వేయవలసిన పరిస్థితి వచ్చింది అతనిని చూసివద్దామని నేను హాస్పిటలును వెళ్లేసరికి మాకన్నా ముందే పోలీసు కానిస్టేబుల్సు ఈ కాటన్ మార్కెట్ వ్యక్తులు ఎవరైతే ఉన్నారో వారిని తీసుకొని వచ్చి వారిచేత పోలీసు స్టేషనులో రిపోర్టు ఇప్పించడం జరిగింది దీనిని బట్టి చూస్తే పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు సంబంధం లేకుండా ఈ కాటన్ మార్కెట్ కాని మూడు ముక్కల ఆట కాని జూద గృహాలు కాని నెలకొల్పబడవని తెలుస్తున్నది. అనేక పట్టణాలలో క్లబ్‌లు నడుస్తున్నాయి. వాటికీ మంత్రుల యొక్క ప్రాపకం ఉందని బైట ప్రజలలో ఉంది. మాకు కూడా కొంత మంది రిపోర్టు చేస్తున్నారు. ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. ఎక్కడైనా ఎమ్యూజ్‌మెంటు పార్కు ఉంటే, అది ప్రజలకు ఇబ్బంది కలిగించేట్లు ఉంటే మా దృష్టికి తెస్తే మేము దానిని కాన్సిల్ చేస్తామని హోం మంత్రిగారు చెప్పారు నేను మనవిచేస్తున్నాను. నెల్లూరులో ఉంది కాన్సిల్ చేయండి. చీరాలలో ఉంది. కాన్సిల్ చేయండి, జగ్గయ్య పేటలో ఉంది, కాన్సిల్ చేయండి. ఇవన్నీ లా అండ్ ఆర్డరుకే కాకుండా అక్కడ జనం యొక్క ప్రాణాలతో చెలగాటమాడే పరిస్థితి ఉంది ఇవన్ని కాన్సిల్ చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను

ఈ పోలీసు డిపార్టుమెంటులో వారికి అన్యాయం జరిగితే చెప్పుకొనడానికి లేదు ఎస్.పి కి ఇబ్బంది జరిగితే డి ఐ. జి.కి ఫోనుచేసి చెబుతాడు లేకపోతే మంత్రిగారితో నేరుగా మాట్లాడతాడు. కాని కానిస్టేబులుకు చెప్పుకొనడానికి అవకాశం లేదు. ఎమ్ ఎల్.ఎ.లతో కాంటాక్టు చేయడానికి లేదు. రాజకీయ నాయకులతో తిరగడానికి వీలులేదు. నేను శాసనసభలోని శాసన సభ్యులందరికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను మిగితా వారందరూ అసోషియేషనులు పెట్టుకున్నప్పుడు వీరెందుకు అసోషియేషను పెట్టుకోకూడదు. ఒక ఐ ఎ.ఎస్ ఆఫీసరు ఏదో పొరపాటు చేస్తే నిన్న విమర్శించబోతే రాష్ట్ర వ్యాపితంగా ఉన్న ఐ ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్లు చాలా బాధ పడ్డారు చాలా మంది ఐ.ఎ.ఎస్ ఆఫీసర్లు వచ్చి పైన గ్యాలరీలో కూర్చున్నారు. వారు రాకూడదని నేను అనడం లేదు. వారిలో సెన్సు ఆఫ్ యూనిటి వచ్చింది. అదేవిధంగా పోలీసు డిపార్టుమెంటులో పోలీసు కానిస్టేబుల్సుకు యూనియన్ పెట్టుకునే హక్కును గవర్నమెంటు ఇవ్వాలి. ఆ విధంగా హక్కును ఏర్పాటు చేసినప్పుడు వారి యొక్క స్థితిగతులు మెరుగు పడతాయి. వారి యొక్క స్థితిగతులను మెరుగుపరచుకొని వారి బ్రతుకులను మార్చుకొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తారు. The police must have a right to organise themselves to press for their demands ఆ విధంగా వారికి అవకాశం కలిగించాలని, అటువంటి మార్పులు తీసుకొని రావాలని హోం మినిస్టరుగారికి మనవి చేస్తున్నాను.

జైళ్ల గురించి నేను ఒక మాట చెబుతాను, ఈ ప్రభుత్వం పుణ్యమా అని ఇంతకుముందు ఉన్నటువంటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పుణ్యమా అని, అసలు దీని

ఇంతటికి మూల కారణమైన శ్రీమతి ఇందిరాగాంధి యొక్క పుణ్యమా అని నాకు జైలుకు వెళ్ళే అవకాశం కలిగింది ఆంధ్ర ఉద్యమంలోను, ఎమర్జన్సీ సమయంలోను ఆ అవకాశం కలిగింది. ఆ జైళ్లలో ఉన్నటువంటి నికృష్టమైన పరిస్థితిని చూడవలసిందే కాని చెప్పడానికి వీలులేదు జైలు సూపరింటెండెంటుగా ఉన్న వ్యక్తిని చూస్తే మనం మారాలనే భావం కలిగేట్లు ఉండాలి అటువంటి వ్యక్తులను జైలు సూపరింటెండెంట్సుగా పెట్టండి విశాఖపట్నంలో కపాడియా అనే సూపరింటెండెంటు ఉన్నారు అసలు ఆయనను చూస్తే గొడవలు పెట్టుకుని నేర ప్రవృత్తి పెరిగే మెంటాలిటీ ఏర్పడుతుంది. మనం ఏదైనా అడిగితే కాదనడమే ఆయన వృత్తి. శ్రీ లచ్చన్నగారితో ఆయన తగవు పెట్టుకున్నాడు. ఒక్కరి నేమిటి. ఆనాడు పొలిటికల్ డిటెన్యూస్ అందరి మీద అత్యాచారం జరపడం కోసం నానా రకాలుగా అతను ఇబ్బంది పెట్టాడు కోర్టుకు వెళితే కోర్టు అతను చేసినటువంటి చర్యలను కొట్టివేయడం కూడా జరిగింది సెన్సార్ షిప్ పెట్టాడు స్టేట్ సెన్సార్ షిప్ ఉంది కదా, వారికి ఇబ్బంది లేకపోతే మీకు ఇబ్బంది ఏమిటని అంటే ఇది మా ఆర్డరు అన్నాడు దీనిని మేము ధిక్కరిస్తాము అంటే నకు రెండు నెలలు ఉత్తరాలులేవు రెండు నెలలు నీ భార్యా పిల్లలు వచ్చి చూడడానికి వీలులేదని పనిష్ మెంట్ ఆర్డరు వ్రాయించి పారవేసాడు హైకోర్టుకు పిటిషను పెట్టాలంటే రెండు కాపీలు కాదు, 7 కాపీలు పంపించాలంటే నీవు పెద్దవాడవా, నేను పెద్దవాడనా, రెండు కాపీలే పంపిస్తాను అన్నాడు అప్పుడు 7 కాపీలు పంపించమని మళ్లీ తిరిగి వచ్చాయి. ఇదేమి పద్ధతి అని అడిగితే నా పద్ధతి ఇంతే అన్నాడు. ఒక జైలు సూపరిండెంటు ఈ విధంగా వుంటే ఏలాగా? జైలు ఒక ట్రాన్స్‌ఫార్మింగు సెంటరుగా ఉండాలి కాని నేర ప్రవృత్తిని పెంచే సెంటరుగా ఉండకూడదు. ఇలాంటి ప్రవృత్తి కలిగిన వ్యక్తులను వేయకుండా మంచివారిని చూసి జైలు సూపరింటెంటుగా వేయాలని మనవిచేస్తున్నాను అక్కడ లావిట్రీసు ఫెసిలిటీసు లేవు. అక్కడ గాలి రావడానికి అనుకూలంగా లేవు. మనిషి దొంగతనం పొరపాటున చేయవచ్చు, గ్రహపాటున చేయవచ్చు మనిషిని మనిషిగా చూసే పరిస్థితి మనకు రావాలి. మనం చూస్తున్నాము, మనం ఎన్నో ఆపర్ట్యునిటీసు ఇస్తున్నాము. రాజకీయ నాయకులు పొరపాటు చేస్తే, పెద్దపెద్ద అధికారులు పొరపాటు చేస్తే వారికి ఇచ్చిన ఫెసిలిటీసు సామాన్య వ్యక్తులకు రావడం లేదు అందుచేత జైలులో ఫెసిలిటీసు పెంచాలి వారికి పెట్టే భోజనం, ఉదయం పెట్టే టిఫిను ఒకసారి హోం మినిస్టరుగారు వెళ్ళి తినిచూస్తే తెలుస్తుంది. వాటిలో పురుగులు, బల్లులు మొదలైనవి అన్ని ఉంటాయి. ఎమర్జన్సీలో డి.ఐ.ఆర్ లో ఉన్న వ్యక్తులు వచ్చి నాకు చూపించినప్పుడు బాధ కలిగింది. ఈ పరిస్థితిని తొలగించాలి He must make surprise visits in Jails and check up the food నేను వస్తున్నాను అని ఫోనుచేసి వెళితే విషయం తెలియదు సర్‌ప్రయిజు చెక్ చేసి ఆ ఫుడ్ యొక్క క్వాలిటీలోను, క్వాన్‌టిటీలోను మార్పు తీసుకొని రావలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ విధంగా సముద్ధరించవలసిన అవసరం ఎంతో ఉందని మనవిచేస్తున్నాను:

ప్రింటింగు ప్రెస్ విషయం గురించి అసెంబ్లీలో మనం చర్చలు చేసుకున్నాము. చాలా తీవ్రమైన విషయాల గురించి మనం చర్చిస్తున్నాము. ఈ చర్చించిన విషయాలు మళ్ళీ మనం వెరిఫై చేసుకోవాలంటే మనకు వెంటనే అవ్వటం
12-10 p.m కావటం లేదు. చాలా సమయం పడుతున్నది. పార్లమెంటుయొక్క వ్యవహారాలను అక్కడ చర్చించినప్పుడు దానిని క్రోడీకరించడానికి పార్లమెంటుకు ఒక ప్రింటింగు ప్రెస్ ఉంది. అదే విధంగా ఎసంబ్లీకి ఒక సెపరేటు ప్రింటింగు ప్రెస్‌ను ఏర్పాటు చేసి ఇక్కడ జరిగినటువంటి చర్చలు వారము పది రోజులలో అవి ప్రింటు అయి తిరిగి మనకు వెంటనే అందుబాటులోనికి వచ్చేమార్గం ఉన్నపుడే మనం ఏదైనా రిఫరు చేసుకోడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. అందుకని ఎసంబ్లీకి సెపరేటుగా ఒక ప్రింటింగు యూనిట్ ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇట్లా కొన్ని చోట్ల ఉంది పార్లమెంటులో ఒక వ్యవస్థ ఉంది. అలాంటి వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. విజయవాడ ప్రింటింగు ప్రెస్‌ని ఏర్పాటు చేస్తామని వారు ఇంతకుముందు చేసిన వాగ్దానం ఒకటి ఉంది. దానిమీద కూడ శ్రద్ధ తీసుకొని విజయవాడలో వీలైనంత తొందరలో ప్రింటింగు ప్రెస్ పెట్టాలి. ఇది ఏదో కేవలం హైదరాబాదులో ఉంది విజయవాడ ఆంధ్రప్రాంతం కాబట్టి వారికి అవసరం లేదు అని అనుకుంటున్నారు అనే భావాన్ని జనంలో కలగనీయకుండా వారు జాగ్రత్త తీసుకొని ఆ ప్రింటింగు ప్రెస్‌ను డెవలప్ చేసి ఎసంబ్లీ మెటీరియల్ వీలైనంత తొందరలో ప్రింటు అయ్యే దానికి ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను అధ్యక్షా, ఆఖరిగా ఒకమాట చెబుతాను. మన అఫిషియల్ డెయిరీ చూడండి. దానిని ప్రింటుచేసింది ఎవరో నాకు తెలియదుగాని దానిలో మంత్రులు అయిన తరువాత లెజిస్లేచర్ అని ఉంది. ఇందులో అది ప్రింటింగు మిస్టేకో, తయారు చేసినవారి మిస్టేకో, కావాలని ప్రభుత్వం ఉద్దేశపూర్వకంగా చేసిందో నాకు అర్థముకాలేదు లీడర్ ఆఫ్ జనతా లెజిస్లేచర్ పార్టీ. శ్రీ గౌతు లచ్చన్న అని ఉంది ఆంధ్రప్రదేశ్ లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ లో లీడర్ ఆఫ్ ది అపోజిషన్ పార్టీ-శ్రీ కె రోశయ్య అని వుంది. ఇంతటి తప్పుని ఉద్దేశ పూర్వకంగా చేశారా? లేక పొరపాటు జరిగిందా? పొరబాటు చేయడం వారికి అలవాటు మొన్న చూశాము కదా ఎడ్వొకేటు జనరల్ ఒపినియన్‌లో మిస్టేకు, గవర్నర్ స్పీచ్‌లో ట్రాన్సులేషను మిస్టేకు. మిస్టేకులు చేయడం వారికి అలవాటు అయిపోయింది. మేము ప్రతిపక్షనాయికునికి ఏదో హోదా ఇచ్చాము అని చెప్పుకుంటూ కనీసం మీరు ప్రింటు చేసినటువంటి డెయిరీలో కూడా అట్లా ఉండటం బాగాలేదు. అది అఫిషియల్ డేయిరీ, ఎక్కడికి వెళ్ళినా దీనికి వాల్యూ ఉంది మరి దీంట్లో ప్రతిపక్షనాయకుడుగా లచ్చన్నగారిని గుర్తించినప్పుడు, శాసన సభలో ప్రతిపక్షనాయకులు శ్రీ కె రోశయ్య అని ఇక్కడ లీడర్ ఆఫ్ జనతా లెజిస్లేచర్ పార్టీ అని వ్రాయడం ఇది చాల తీవ్రమైన విషయం. ప్రభుత్వంకు తెలిసే జరిగిందో తెలియకుండా జరిగిందో వారికి తెలిసే జరిగి ఉంటే వారి ఇంటెన్షన్ అందరికీ అర్థమవుతుంది, తెలియక జరిగి ఉంటే వారి చేతిలో లేదు. కాబట్టి ఈ విషయాన్ని

కూడా మంత్రులు గుర్తించుకొని వీటిలో మార్పు తీసుకురావడం కోసం జరిగిన పొరబాట్లు మరల పునరావృతం కాకుండా ఉండడం కోసం ప్రయత్నం చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను

శ్రీ జయరాములు — అధ్యక్షా, ఈ పోలీసు శాఖ శాంతిభద్రతలను కాపాడాలి. అందుకొరకే ఈ శాఖ ప్రత్యేకంగా ఉంచబడింది. కాని ఈ పోలీసు శాఖ ధనవంతులకు భూస్వాములకు, పెట్టుబడిదారులకు, వారి చేసిన సైగలు వెంట పల్లెలలో, తాలూకాలలో నడుచుకుంటున్నారు. ఇది సరిఅయిన విధానం కాదు పెద్దవాడు తప్పు చేస్తే ఏమీ శిక్షించడు గాని కూలివాడు సన్నకారు రైతు ఏమీ తప్పు చేయకపోయినా ఆ గ్రామ కక్షులచేత, ఆ పెత్తందార్లు, భూస్వాములు చెబుతూ ఉంటే వాడు నేరము చేశాడు అని చెప్పి వారిని పట్టుకుంటారు. అది మంచి విధానం కాదు. అందువల్ల ప్రభుత్వానికి చాల చెడ్డ పేరు వస్తుంది మీరు తప్పు చేసిన వారిని పట్టుకుంటె అభ్యంతరంలేదు తప్పు చేసినవాడిని శిక్షించండి ఏమి అభ్యంతరం లేదు కాని ఏమీ నేరము చేయకుండా వాళ్ళను, నీవు నేరము చేసినావు అని చెప్పి పట్టుకొని హింసించడం, పెద్దవారి యొక్క కనుసైగలులో పెద్దవారు చెప్పినట్టుగా. వారి దగ్గర డబ్బు తీసుకొని లాలోచీ పడి ఈ విధంగా అన్యాయం చేయడం అనేది సరి అయిన పద్ధతి కాదు

మా వెంపటి తాలూకాలో కొన్ని రోజుల క్రితము హరిజనులకు పట్టాలు ఇచ్చారు. కాని పట్టాలు పొందిన భూమి శిస్తు చేయకుండా ఈ పోలీసు వారు వారిని ఆటంకపరిచారు పట్టాలు ఇచ్చిన భూమి శిస్తు చేసుకోవడం ఏమీ అధర్మం అన్యాయం కాదు. కాని భూస్వాముల దగ్గర లంచాలు పుచ్చుకొని వారిని వెకేట్ చేయించారు వారు సాగుచేసే భూములను చెడగొట్టి మరల ఈ భూస్వాములు విత్తనాలు వేశారు. అదుకల్ల ప్రజలు ఏమి అనుకుంటారు అంటే ఇందిరాగాంధి ప్రభుత్వము బీద ప్రజలకు మేలు చేస్తారని ఆశలు పెట్టుకొని మేము ఓటులు వేసి మేము గెలిపించాము ; దానికి విరుద్ధంగా దానికి భిన్నంగా దానికి వ్యతిరేకంగా ఈ ప్రకారంగా జరుగుతోంది, ఎందుకు ఇల్లా జరుగుతోంది అని వారు చాలా ఖేద పడుతున్నారు కాబట్టి ఇటువంటి అనవసరమైనటువంటి విషయాలలో పోలీసుశాఖ పాల్గొనకుండా చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. మా వనపర్తి తాలూకాలో నాలుగు పోలీసు స్టేషన్లు ఉన్నాయి. కాని మహబూబ్ నగర్ దగ్గరవరకు మా తాలూకా ఉన్నది. అటు ఆ ప్రాంతంలో అడ్డాకులు సర్కిలు లోపల ఘనపురం సర్కిలు లోపల ఏ పోలీసుస్టేషను లేనందువల్ల చాల కష్టముగా ఉంది మహబూబ్‌నగరుకి చాల దగ్గరగా ఉంది కాబట్టి అక్కడ ఒక పోలీసుస్టేషను పెట్టాలని, రాచారంలో ఒక పోలీసు స్టేషను పెడితే ఆ చుట్టుముట్టు గ్రామాలు వారికి సులభంగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఏదైనా విషయాల, ఏదైనా సంఘటనలు ఏదైనా ఇబ్బందులు కలిగినప్పుడు అక్కడి ప్రజలు, అక్కడి రైతులు చెప్పుకునేందుకు అస్కారం ఉంటుంది. అట్లనే ఘనపురం లోపల పోలీసు స్టేషను లేదు, అది

చాలా పెద్ద తాలూకా. అక్కడ కూడా పోలీసు స్టేషను పెట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను.

ఈ ముద్రణాలయాల గురించి ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండు ముద్రణాలయాలలో ప్రింటు కాలేదు ప్రెస్ ఉనప్పుడు అది ప్రింటు కావాలి గాని గంగారెడ్డిగారు దీనిని బైపు చేయించి సైక్లోస్టయిల్ చేయించి సభకు అందచేసినారు అంటే చాలా హేయమైన విషయం. ముద్రణాలయము ఏమయింది? మిషనులు లేవా? సిబ్బంది లేరా, జీతాలు ఇస్తున్నారు, అన్ని ఖర్చు పెడుతున్నారు. కాని బైపు చేసి సైక్లోస్టయిల్ చేసి సప్లయి చేసినారు ఇక ముందు ఇలా జరిగితే అది మంచి విధానం కాదని మనవి చేస్తున్నాను

నిజాము కాలములో ఉండే జైళ్లు చూశాము మరి ఇప్పటి ప్రభుత్వము యొక్క జైళ్లు చూశాము, నిజాము కాలంలో ఉండే జైలు చాల కఠినమైన జైలు అనుకుంటూ ఉంటాము. వారు అనాడు ఎంతో హింసించేవారు, బాధ పెట్టేవారు. కాని ఈనాడు జైళ్ళలో ఖైదీలకు సరిఅయిన ఆరోగ్యము, ఆహారము సక్రమంగాలేదు అని చెప్పి చాలమంది జైళ్ళ నుంచి వచ్చినటువంటి క్రిమినల్ ఖైదీలుగాని రాజకీయఖైదీలుగాని చెబుతూ ఉంటారు. అసలు జైళ్ళు ఎందుకు అంటే ఒక నేరము చేసిన వారికి కోర్టు నుంచి శిక్షపడితే ఆ మనిషి సంస్కరింపబడి బయటకు వచ్చి తన యొక్క వృత్తిని చేసుకొని జీవించాలి అని చెప్పి. అందువల్ల ఈ జైళ్ళ సంస్కరణ సక్రమంగా జరగాలి. ఈ జైళ్ళలో ఉండే ఖైదీల యొక్క బాగోగులను చూసేందుకుగాని శాసన సభ నుంచి ఒక కమిటీ వేసి కనీసంగా నెలకు ఒక పర్యాయం అయినా అక్కడ ఖైదీల విషయాన్ని ఆహారాన్ని, ఆరోగ్యాన్ని చూసేందుకుగాను ప్రభుత్వము చర్యలు తీసుకోవాలని నేను మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు:—అధ్యక్షా, పోలీసు డిమాండు పైన గత సంవత్సరం 35 కోట్లు ఉంటే ఈ సంవత్సరం 40 కోట్లుకి పెంచుకోబోతున్నాము. అంకెలు, లెక్కలలో చూస్తే కొద్ది మార్పు కనబడుతూ ఉంది గాని 28 వేల ఒక వంద సంఖ్య కలిగినటువంటి సిబ్బంది మొత్తము, కానిస్టేబుల్స్ మొదలు కొని హాయస్టు ఆఫీసర్సువరకు అది అంతా కూడా ఒకొక సంఘవ్యవస్థలో వాళ్ల సంఖ్య ప్రజల జనాభా సంఖ్యను పోల్చి చూసినట్లయితే అవసరం ఉండనూవచ్చును. అవసరం తగ్గనూ వచ్చును. అవసరం పెరుగవచ్చును. దురదృష్టవశాన మన శాఖను మన మంత్రిగారు ఇచ్చిన లెక్కల ప్రకారం చూస్తే డికాయిటీ తెఫ్ట్, రాబరీ

12-20 p.m. మొదలుకొని అన్నిరకాల అంకెలలో కూడా అన్ని రకాల అభివృద్ధి కార్యక్రమాల పట్టిక ఏవిధంగా అయితే పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారు ఇస్తారో లేక మరో మంత్రిగారు ఇస్తారో అదే రకంగా ఒక విధంగా మాకార్యక్రమాలలో అభివృద్ధి జరిగింది అని చెప్పుకుంటున్నారా అన్నట్లుగా ఉంది అయితే 8 పర్సెంటు 9 పర్సెంటు ఇట్లా నేరాలయొక్క పెరుగుదలలో 8, 9, 10 శాతం పెరిగింది ఇట్లా క్రైమ్ రేటులో ఇన్‌క్రీజు ఉంది. ఆ విషయంలో నేను మిమ్మల్ని కన్‌గ్రాట్యులేట్ చేయకూడదు, ఇన్‌క్రీజు అవుతోంది అంటే one must ponder over it

ఎందుకు అలా జరుగుతోంది. ఎందుకు డిక్రీజు కావలసిన క్రైమ్ రేటు పెరుగుతూ ఉంది అన్నది చాల పెద్ద సాంఘిక సమస్య. సోషల్ స్ట్రక్చరులో మార్పు వచ్చి సాంఘిక సంబంధాలలో మార్పువచ్చి ఇప్పుడు సంఘము యొక్క తీరుతెన్నులు మారినప్పుడు పోలీసు యొక్క అవసరం తగ్గవచ్చు, నేరాల సంఖ్య కూడా తగ్గవచ్చు సోషల్ సిస్టమ్ మారితే ఇప్పుడు నేను సిస్టమ్ మార్చే విషయం చెప్పడంలేదు. మారుతుందని వారు అంగీకరించడంలేదు. నేను సిద్ధముగా లేను కూడా All of us have to work in the given system and try to improve in this present system To what extent we can improve, better the sytem, that is the problem before us అటువంటి పరిస్థితులలో కూడా కనీసం మార్పులు తీసుకురావడంకోసం ప్రయత్నం చేయాలంటే, మొట్టమొదటి విషయం పోలీసు శాఖమంత్రికి చెప్పేది ఏమంటే మీరు కూడా పోలీసు గురించి ట్రెడిషనల్ ఔట్‌లుక్ ఏదైతే ఉందో A force to stress the movement, all kinds af movements, some times dacoity, sometimes robbery, sometimes theft and many a time all types of movements of the people-democratic, socialistic people's movement, a force, a machinery, an oppressive agency to put down everything That sort of approach is still prevailing with the very Government, with the very Minister, with the very Cabinet You want to make it a machinery, overhaul the machinery, keep it ready to order it and switch on and then it pounces upon the whole situation and suppress it? That sort of approach on the part of the Ministry, on the part of the Government is absolutely an out-dated, out-moded, historically, absolutely unnecessary You must evolve a new approach towards the whole police Its respoasibility, its purposefulness, its role in the social order, its capacity to generate a sense of responsibility among the public opinion-how best to do that. అది మనం ఆలోచించవలసిన విషయం. వెంటనే చేయవలసింది. Give respect to the police people ఎవరో పనికిరాని వాళ్లను, అజ్ఞానులను, అనుభవం లేనివారిని రిక్రూట్ చేయడం కాదు. Make it a condition that atleast the minimum qualification for becoming a police constable is matriculation. Make it a condition that the primary, elementary beginning wage for every police man is not less than Rs. 400 It must be Rs 400 Rs 600, or between Rs. 400 and Rs. 600 I think the All India Police Commission must also recommend that. They must be given a honourable position. They must be made to survive That is the good beginning to respect the police Don't ask me to respect the police who beats me every time. That is not the right way. You respect your own police man Give him proper training. వాళ్లకు ట్రెయినింగ్ ఏమి ఉంది? ఏమీ లేదు. I agree that most of the allegations or statements made by my friends in general that the police department, the police officers the police constables are not being respected by people. They are being looked

down People have no faith in this police structure and system and their responsibilities It is because of the very tradition and training they got. They have only trained them to suppress the people's movement, to go against the people, stand against the people and crush the popular movement. That is the situation we are now placed and we have to change the whole system Therefore I would like the Minister and the Government to change the very approach towards the police and respect the police people by raising their standards in recruitment, in giving emoluments of service రెండవది ఈ పోలీసు డిపార్టుమెంట్ వచ్చిన తరువాత నేను ఇంకొకటి మనవి చేస్తాను. నాకు ఆశ్చర్యం వేస్తుంది.

Many of Police Sub-Inspector, even Circle Inspectors and D.S Ps and S Ps they don't know what is the minimum social legislations that have been adopted by this Legislature. They don't know When I questioned them and refer to them they say 'we are independent 'We are supposed to be independent.' Independent of what ? Independent of commonsense, independent of social legislation, independent of the laws which are there to help the people and the day to-day development If you don't know these laws of social development, social progress, whatever limited they are, if you are ignorant of these laws and if you are not taking the responsibility to implement or help in the implementation of these laws, then how are you going to help the people, He knows only the law of suppression, the law of oppression, the law of the mercerinary force at the back and call of the officer that be Therefore, the landlord is the officer, if the high handed fellow is the officer, the bureaucrat is the officer he orders and implements irrespective of the facts of the situation, irrespective of the social, political, economic needs of the local conditions Therefore, I want that the S.Is and the Police, Inspectors of Police, even the S Ps and highest officers must be in close liason with the social legislations that are there in our society. Inspite of the weaknesses I say we have a good number of legislation, good number of weapons in the hands of the people through which you can bring about certain changes if only a desire to implement them, the attitude to implement them, a political will to implement them is there Therefore, I positively demand that the S Is at all levels must be made to attend the panchayat samithi meetings without fail. Yes The S P. and the Police at the district level must be made responsible to attend the meetings of the zilla parishad invariably. At the State level also I want that the I G.P and D.I Gs. must attend the meetings of the State level wherein the problems of the social

development are the problems of the people are discussed Only then you will be able to educate them, to inculcate the responsibilities, that are there for them Otherwise they are independent They don't know about the whole things at all That is the one suggestion I would like to make to the Minister and for the implementation of which they don't require any additional amount Only your political decision is required The police should be involved in the day-today developments, activities and responsibilities I don't want that police people also must come and work and implement all these laws No. They have the responsibility. ఉదాహరణకు ఈవాళ్ల విశాలాంధ్రలో వార్త వచ్చింది నెల్లూరు జిల్లా సోమరాజుపల్లి గ్రామంలో బడా భూస్వామి రామలింగబాబు మిగులు భూములను వ్యవసాయ కార్మికులు ఆక్రమించిన విషయం వాస్తవం కాదా? ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వాన్ని ప్రజల ప్రశ్నిస్తున్నారు, సోమరాజు పల్లి వచ్చిన పోలీసులు రామలింగ బాబు ఆదేశాల మేరకు వ్యవసాయ కార్మికులపై కాల్పులు జరపడం వాస్తవం కాదా? రామలింగబాబు రెండతంస్తుల మేడలో సోమరాజపల్లికి వేన్‌లలో వచ్చిన సుమారు 50 మంది పోలీసుల దళం, జీపులతో వచ్చిన అనేకమంది ఆఫీసర్స్ కేంపు చేసిన విషయం యదార్థం కాదా? Yes. These police people and these police officers have camped in the house of the landlord, in the double storey building of the landlords' houses కరీంనగర్ జిల్లాలో సిరిసిల్లా తాలుకా, జగిత్యాల తాలుకాలో కల్లోలిత ప్రాంతాలు అంటున్నారు కదా. అక్కడ ఏమి కల్లోలం వచ్చిందో గాని వీళ్ళకు మాత్రం మంచి ఉద్యోగం వచ్చింది భూస్వాముల ఇళ్ళలో కూర్చుని, భోజనాలు చేయడం, పార్టీలు చేయడం, భూస్వాముల ఆజ్ఞలపై వాణ్ణి పట్టుకొని తన్ను, వాడిని కమ్యూనిస్టు అను, వాడిని నక్సలైట్ అను వాళ్ళు ఓ 800 వీళ్ళు ఓ 500 ఇస్తే భూస్వాములు, వీళ్ళు పంచుకోవడం. This is a fact This has been going on This has been told by all the friends here It may not be cent percent correct, but atleast 50% correct కాబట్టి దీనిని మార్చాలి. మార్చాలంటే మళ్లీ ఈ పోలీసు ఎస్ ఐ కి పోలీసు కానిస్టేబుల్ కు ఈ భూసంస్కరణ చట్టం తెలిసినట్లయితే గవర్నమెంట్ – Banjar lands are being occupied by landlords. They are being grabbed by landlords Surplus lands are not being surrendered by landlords. 12.30 p. m

These people are going and occupying the land which is surplus. These people are going to occupy house stead which have been decided but only certificates are not issued. When I go there to occupy the house stead, is there any necessity for you to latti-charge me? Is there any social political and moral necessity for you to fire upon me unless you are an agent of the bereaucratic landlords or an agent of the reactionaries of the society? You should bring a sense of responsibility among the police officers and constables. They must help the people to achieve their demands. If the people, in their emotions exceed the limits and over act, then you can interfer; I have no objection. But the landlords request you to come to their rescue, you go

to their house you have a party in his house, you rest in their house and then open fire on me, on the poor people, on the working people, on the Harijans You are playing the role of a police officer which has been there for the last three centuries Nothing new. No change has been brought about Therefore, I request that there should be closest relationship between the police officer, (from top to bottom) and the leaders of the public, at all levels There must also be a prohibition on the Sub-Inspectors, Head Constables and other officers to go, to take help to take food, and to take rest in the house of a party in the village Naturally there are parties in every village. Why should the police take rest in his house, take help from him who is antogonist to the other party They are the creators of troubles Because the Sub-Inspector is also, in the sense, a Judicial Officer, may not be empowered to act as a Judicial Officer, but he has to discharge judicial responsibility. So he must act as an independent man only amicable to the people, connected with the people and solving the people's problems He should not side or section or faction of the village. He is discharging the duties of a judicial officer So a ban must be imposed Whenever and wherever, it is brought to the notice of the higher authorities that certain Sub-Inspector has gone to a particular party's house or has taken food or attended a party, he must be subjected to severe punishment Otherwise, this old system will not be changed There must be some close relationship between police officers and the people's representative so that there may be an opportunity to discuss with them about the social laws, its implementation and responsibilities arising out of them

అధ్యక్షా, నేను మరల ఒకసారి మీ దృష్టికి తీసుకు వచ్చేది ఏమిటంటే — కరీంనగర్ జిల్లాలో సిరిసిల్ల, జగత్యాలే అన్నారు, మంథేన కూడా ఉంది. మీకు తెలియదో, వారికి తెలియదో, నాకు తెలిసింది ఈ మధ్యే కల్లోలిత ప్రాంతమని ఎప్పుడో ప్రకటించారు. కరీంనగర్ జిల్లాలో సిరిసిల్ల తాలూకా, జగిత్యాల తాలూకా, మంథేన ప్రాంతము ఏదయితో ఉందో కల్లోలిత ప్రాంతమని డిస్టర్బ్‌డ్ ఏరియాస్ అక్కు ఉంది కదా....

The Disturbed Areas Act does not give you any additional power at all. In the Sections of this Act, as far as punishment of the crime is concerned, it is heavier and severe. No peculiar additional responsibility can accrue to you out of this Act The normal Act and normal Rules can help to restore law and order in a place where there is disturbance. There is no meaning to continue that Disturbed Areas Act. On the other hand this Act is helping people for advertisement throughout the country I have seen in Economic Times, Times of India etc., in front page, articles saying that in Telangana again there is a great disturbance going on the State Government is not able to crush ; therefore special police is invited. That is the speciality. By withdrawing the Disturbed Area Act from that area, you will be only helping for normalisation. You will not be loosing anything. The

sonner you withdraw it, the better in the interests of the local peop'e and the whole country

ఈ పబ్లిక్ రిలేషన్స్ గురించి వచ్చినప్పుడు నేను మనవిచేశాను పంచాయతి, జిల్లాపరిషత్తు స్థాయిలో వీటి సంబంధాలు తప్పకుండా ఉండాలి వారంతా తప్ప కుండా పాల్గొనాలి అది తప్ప ఇంకో మార్గము లేదు తరువాత పోలీసు డిపార్టు మెంటు ఉద్యోగుల ఇళ్ళు స్థలాల కోసం ఇళ్ళు కట్టే దానికి రూ 8 కోట్లు అన్నారు. అది కూడా సరిపోదు. సాధ్యమైనంత పెంచాలి. వారికి ఇళ్ల సౌకర్యాలు కనీసం రూ. 400-500 మధ్య జీతభత్యాలు ఇచ్చి ఇవన్నీ ఏర్పాటు చేసి, వారి స్థాయిని పెంచడానికి, విజ్ఞానత పెంచడానికి అవసరమైన సౌకర్యాలను కల్పించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

లా డిపార్టుమెంటు గురించి ఫండమెంటల్‌గా ఒక విషయము చెప్పాలి. మంత్రిగారు చాలా నవయువకులు. ఈ శాఖను సమర్థవంతముగా నిర్వహించ డానికి అనుభవం కలవారు స్వయముగా వారు అడ్వకేటు. ఈ సిస్టములో ప్రతి చిన్న నేరాన్ని వారు ఇప్పుడు చేస్తునటువంటిది—పోలీసు యస్. ఐ. తీసుకొని వెళ్లి అక్కడ కోర్టులో పెట్టేటటువంటి కాకుండా ఒక ప్రాక్యురేటర్ సిస్టమ్ అనేది పెట్టాలి చిన్న చిన్న నేరాలు అన్ని కూడా అక్కడ కక్కడే ఒక జుడీషియల్ కమ్ పోలీసు ఆఫీసరు విచారణ చేసి తొందరగా సమంగా ఆలోచన చేసి నేరాలకు శిక్షలు వేసే పద్ధతి తీసుకురావాలి గాని మామూలు చిన్న నేరాలను కూడా లెక్కలు వేసుకొని పెద్దఎత్తున కోర్టు ఆఫ్‌లో అని చెప్పి నెలల తరబడి తిప్పడం వల్ల సమయము వృథా అవుతున్నది. లంచగొండితనానికి అవకాశం కలుగజేస్తున్నాము. కాలయాపన జరుగుతున్నది. చిన్న చిన్న నేరాలను తొందరగా పరిష్కరించేందుకు జుడీషియల్ పవర్స్ ఇచ్చి లా గ్రాడ్యుయేట్సును అప్పాయింటు చేసి ప్రాక్యురేటర్స్ ఆఫీసులు పెట్టాలి. ఇతర దేశాలలో వీటిని నేను చూశాను అక్కడ మంచి ఫలితాలు ఇస్తున్నాయి. అనవసరమైన జాప్యాలు తగ్గిపోతున్నాయి ఏమయినా పెద్ద కేసులు ఉంటే అవి వేరు కాని ఈ చిన్న చిన్న నేరాలలో ఎక్యూజ్డు అంగీకరిస్తాడు లేకపోతే వ్యతిరే కిస్తారు. అప్పుడప్పుడే శిక్ష పెట్టండి. అందుకొరకు ఒక ప్రత్యేకమైన ప్రాక్యురేటర్స్ ఆఫీసులు పెట్టి వీటి ద్వారా మనము యువకులైనటువంటి లా గ్రాడ్యుయేట్సును అప్పాయింటు చేయడంవల్ల వారికి ఉద్యోగాలు కూడా కల్పించవచ్చు. దీని ద్వారా తొందరగా కేసులు పరిష్కరించవచ్చు. డిలేస్ జరగడానికి అవకాశం ఉండదని మనవిచేస్తున్నాను. భూసంస్కరణల చట్టాలు కాని, హైకోర్టులలో ఉన్న ఇతర చట్టాలు కాని చూసినప్పుడు ప్రభుత్వం తరఫున ఉండే ఎడ్వకేట్సు ఏదో కారణం చెపుతూ-పనులుఉన్నాయని అంటే ఎడ్వకేట్సును పెంచాలి. లేకపోతే "justice delayed, justice denied" అన్న సామెత మనకు తెలుసు ఎప్పుడో అయిపోయిన తరువాత, సమస్య పరిష్కారము అయిన తరువాత, వారు కాంప్రమయిజ్ అయినతరువాత, వారు నిరాశ చెందిన తరువాత ఏ రెండు, మూడు, అయిదు సంవత్సరాల తరువాత జడ్జిమెంటు ఇస్తే అర్థం లేదు కాబట్టి ఒక కేసు పరిష్కారానికి మేగ్జిమమ్ టైము ఒక సంవత్సరం అని పెట్టండి. ఇది

హైకోర్టు లెవెల్ వరకు అనండి. ప్రజలలో విశ్వాసము రావాలి. అందుకు అవసరమైనంత మంది గవర్నమెంటు ప్లీడర్సును నియమించాలి. వారి సిబ్బందిని పెంచాలి యంత్ర సామాగ్రిని పెంచాలి ప్రజలకు కావలసినది న్యాయము కాని ఖర్చు ముఖ్యం కాదు. సంవత్సరం దాటిన తరువాత ఆలస్యం చేస్తే న్యాయమైన హక్కులేదు చిన్న చిన్న కేసులు క్రింది స్థాయిలోనే తొందరగా పరిష్కారం అయ్యే ఏర్పాటు చేస్తే మిగత కేసులను సులభంగా, తొందరగా పరిష్కారం చేయడానికి వీలవుతుంది అందుకని యంత్రాంగాన్ని పెంచి సంవత్సరంలోపల ఎంత పెద్ద కేసయినా పరిష్కారం అయ్యేలా చూడాలి సర్వసాధారణంగా పరిష్కారం అవుతుంది ఇలా చేస్తే ఈ వ్యవస్థ బాగుపడే దానికి అవకాశం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను.

జైళ్ళ విషయంలో అందరికీ చాలా అనుభవాలు ఉన్నాయి. మంత్రిగారు ఎప్పుడైనా జైలుకు వెళ్లారో లేదో తెలియదు. జైళ్ళలో బేసిక్‌గా రిఫారమ్స్ సెంటర్స్ అనేది కావాలి. ఇన్‌కాగ్నిజబుల్ క్రిమినల్స్ ఉంటారు.

12-40 p.m. The Jails should be Reform Centres There are incorrigible criminals, hereditary criminals etc. You cannot reform them even if you put them in the Jails but you have to try to polish them. You must try to infuse a sense of social responsibility in them towards their families, and towards the whole people.

This is the modern thinking about the punishment not to the punitive but reformative Reformative punishment is the modern philosophy which every modern philosopher accepted and you can not go back.

ఈ చిన్న జైలు పెద్ద జైలులో వారితో బాండెడ్ లేబర్‌లాగా చాకిరి చేయించుకుంటారు పని చేయించుకుంటారు. జీతాలు యివ్వరు జైలులో ఖైదీలతో పని చేయించుకుంటారు రోజుకు అర్ధ రూపాయి, రెండురూపాయలు యిస్తే యిస్తారేమో గాని వారికి న్యాయమైన జీతం రాదు న్యాయమైన జీతం రోజుకు 7 రూపాయలు, 8 రూపాయలు, 10 రూపాయలు యివ్వండి. పని చేయించండి ఉత్పత్తి చేయించండి. వారి జీతాలు వారి భార్యా పిల్లలకు పంపించే ఏర్పాటు చేయండి ఇవన్నీ చేసి రిఫార్మేటివ్ పద్ధతిలో వారికి అనేక సౌకర్యాలు కల్పించే పద్ధతిలో చేయాలి తప్ప ఏవో కొన్ని ఓపెన్ జైల్స్ పెట్టాము, వ్యవసాయాలు చేయిస్తున్నాము అంటే—

This is not the total solution. You will have to solve this problem totally. For that you must be ready to face the whole problem from a different angle and from a different approach and invest necessary amounts to reform them in the Jails.

I am sure, with my varied expressions in Telugu, Urdu and English, the Minister concerned must have understood what I have said.

Thank you.

شری سلطان صلاح الدین اویسی (چار مینار) :- جناب اسپیکر صاحب پولیس کا جو ڈیمانڈ پیش ہوتا ہے وہ ایک روائتی انداز میں پیش ہوتا ہے۔ حالانکہ زمانے میں بہت سی تبدیلیاں رونما ہو چکی ہیں۔ لیکن بجٹ پیش کرنیکا انداز روائتی انداز بن چکا ہے۔ مجھے کسی پر تنقید کرنا نہیں ہے۔ لیکن کہنا یہ ہے کہ سال میں ایک دفعہ یہاں پر بجٹ پیش ہوتا ہے اوس پر تقریریں ہوتی ہیں۔ ہم کو جو بولنا ہے وہ ہم بولتے ہیں اور آپ کو جو کرنا ہے وہ آپ کرتے ہیں۔ ایسا معلوم ہوتا ہے کہ جسطرح عرس یا جاترا میں لوگ جاتے ہیں اور پھول وغیرہ چڑھا کر واپس ہو جاتے ہیں اسی طرح یہاں بھی ہو رہا ہے۔ اس لئے میں چاہوں گا کہ آپ غور کریں کہ گذشتہ بیس برس میں آپ نے کیا پایا اور کیا کھویا۔ روائتی انداز میں ہوم منسٹر صاحب یہاں پر اعداد و شمار دیتے ہیں کہ فلاں جگہ اتنی گرفتاریاں ہوئیں اور فلاں جگہ اتنے ہنگامے ہوئے۔ حالانکہ ہم کو اس بنیادی چیز پر غور کرنا چاہئیے کہ قتل و غارتگری کا رجحان عوام میں کیوں پیدا ہوتا جا رہا ہے۔ ان میں کیوں ذہنی انتشار پیدا ہو گیا۔ گزشتہ بیس برس میں جو قتل اور ہنگامے ہوئے اوسکے پیچھے یہی بات ہے کہ عوام میں بنیادی تبدیلیاں آئی ہیں۔ میں جس حلقے سے منتخب ہو کر آیا ہوں وہاں نوجوانوں کے مسائل پیدا ہو گئے ہیں۔ کافی تعلیم حاصل کرنے کے بعد بھی اونہیں روزگار نہیں مل رہا ہے۔ وہ لوگ فٹ پاتھ پر کاروبار کرنے لگے ہیں۔ ان کے ذہنوں میں انتشار پیدا ہو گیا ہے۔ جب ہزاروں لوگ فٹ پاتھ پر کاروبار کرتے ہیں تو ٹریفک کے مسائل بھی پیدا ہوتے ہیں۔ اون لوگوں کو چالان کیا جاتا ہے لیکن چالان کرنے سے ایسے مسائل حل نہیں ہو سکتے۔ اس کے لئے ایک منظم منصوبہ کی ضرورت ہے۔ اس پر لاکھوں روپیہ خرچ کرنے کی ضرورت ہے۔ یہ لوگ آخر فٹ پاتھ پر کیوں کاروبار کرتے ہیں اس لئے کہ انہیں ملگیاں نہیں ملتیں کوئی نوجوان فٹ پاتھ پر بیٹھ کر کاروبار کرنا نہیں چاہتا لیکن مجبوراً فٹ پاتھ پر بیٹھنا پڑتا ہے۔ وہ اپنی خوشی سے وہاں نہیں بیٹھتا ہے۔ اگر اس نوجوان سے پوچھا جائے تو وہ کہتا ہے کہ نہ ہمارے علاقوں میں پینے کے لئے پانی ہے اور نہ ہماری تعلیم کے لئے فیس ادا کرنے کی گنجائش ہے۔ میرے ماں باپ بیمار ہیں وہ بیماری کے لئے پیسہ خرچ نہیں کر سکتے۔ لیکن پھر بھی میری فیس ادا کرتے ہیں۔ اس امید پر کہ ہمارا بچہ پڑھ لکھ کر روزگار کمانے کے قابل ہو جائیگا۔ لیکن اتنی مصیبتیں اٹھانے کے بعد بھی جب اوس کو فٹ پاتھ پر ہی بیٹھنا پڑتا ہے تو اوس کے ذہن میں انتشار پیدا ہو جاتا ہے۔ اوسکی بہن کے بدن پر کپڑا نہیں رہتا وہ دو دو میل دور جا کر پانی لاتی ہے۔ اس قسم کی مصیبتوں کو برداشت کر کے جب تعلیم حاصل کرتا ہے تو پھر بھی

ورگو یں ملتہ سیر میں نہ پوچھنا چاہوں گا کہ ایسی تعلیم کا کیا فائدہ - جیسا کہ اقبال نے کہا ہے

جس کھیت سے دہقان کو میسر نہ ہو روٹی
اس کھیت کے ہر خوشہ گندم کو جلا دو

12-50 p.m. ایک طرف وہ اپنی مصیبت اور افلاس کو دیکھتا ہے اور دوسری طرف اس کے سامنے جگمگاتی ہوئی سڑکیں ، شاندار دوکانیں ہوئی ہیں - وہ کہتا ہے کہ میں بھوک سے مر رہا ہوں مجھے رہنے کے لئے گھر نہیں ہیں لیکن " ہدا ،، والے جو مکانات بنائے ہیں وہ دوسروں کو دیدیے ہیں - ان سب باتوں کی وجہ سے اس کے ذہن میں انتشار پیدا ہو جاتا ہے - خصوصاً پرانے شہر کی حالت پر آپ غور فرمائیں - وہاں کا کیا حال ہے - وہاں بستر لوگ جھونپڑیوں میں رہتے ہیں - کہا گیا کہ وہاں مکانات بنائے جائیں گے لیکن جو مکانات بنائے جاتے ہیں وہ ان جھونپڑیوں میں رہنے والوں کو نہیں دیئے جاتے اگر اسی طرح مکانات بنائے جاتے رہیں تو وہاں جھونپڑیوں کے لئے بھی جگہ نہیں رہے گی ، اسی لئے میں نے یہ مطالبہ کیا تھا کہ ایک " اولڈ سٹی ڈیولپمنٹ کارپوریشن ، بنائی جائے تاکہ وہ وہاں کے رہنے والوں کے لئے مناسب سہولتیں مل سکے - جب آپ کسی پر اعتماد نہیں کرتے تو کوئی آپ پر کیسے اعتماد کرے گا - آپ اندازہ کیجئے کہ وزارت داخلہ کے لئے ایک کمیٹی بنائی گئی - لیکن اس کمیٹی میں اسمبلی کے مجلس اتحادالمسلمین کے نمائندوں کو نہیں لیا گیا - کمیونسٹ پارٹی کو نمائندگی دیگئی - جنتا پارٹی کو نمائندگی دیگئی - لفٹسٹ پارٹی کو نمائندگی دیگئی - رائٹسٹ پارٹی کو نمائندگی دیگئی . . . . .

شری ایم - ایم - ہاسم :- میں تو اوس کمیٹی میں ہوں -

سری سلطان صلاح الدین اویسی :- بحیثیت ہوم منسٹر آپ وہاں ہوں گے لیکن اگر ایسا آپ کا خیال ہے تو پھر مجھے کچھ کہنا نہیں ہے - اخبارات میں میں نے دیکھ لیا ہے وہاں کچھ بھی نہیں ہے -

سری ایم - ایم - ہاسم :- کرتے ہیں - کرتے ہیں -

سری سلطان صلاح الدین اویسی :- میں آپ کا شکریہ ادا کرتا ہوں شہر حیدرآباد میں ایک بھی سب اسسٹنٹ مسلمان نہیں ہے - کیوں آپ مسلمانوں پر اعتماد نہیں کرتے کیوں نہیں اولڈ سٹی میں آپ ایک مسلمان سب اسسٹنٹ کو رکھے - کیا آپ بتا سکتے ہیں کہ گزشتہ ۲۰ - ۲۵ برس کے عرصہ میں ایک بھی اسسٹنٹ کمشنر مسلمان رہا -

شری ایم - ایم - هاشم :- دو کمشنر ، عبدالسلام صاحب اور سمیع اللہ خان صاحب رہ چکے ہیں -

شری سلطان صلاح الدین اویسی :- ٹھیک ہے میں اس کا جواب نہیں دے سکتا - میں اسسٹنٹ کمشنر کی بات کر رہا ہوں -

شری ایم - ایم - هاشم :- وہ تو بڑے عہدہ دار تھے -

شری سلطان صلاح الدین اویسی :- میں زمین کی بات کر رہا ہوں اور آپ آسمان کی بات کر رہے ہیں - آپ اندازہ کیجئے کوئی مسلمان سب انسپکٹر نہیں - کوئی اسسٹنٹ کمشنر نہیں - کوئی ڈپٹی کمشنر نہیں - کیا بات ہے آخر - آپ اعتماد حاصل کریں گے تو کیسے اعتماد حاصل کرینگے - شکایت کی گئی کہ جو خاطی عہدہ دار ہیں ان کو ہٹا دیا جائیے ، لیکن اس پر توجہ نہیں دی گئی - نلگنڈہ کے ایس - پی - کے تعلق سے کہا گیا - لیکن آج تک کچھ نہیں کیا گیا - جو واقعات شہر کے اندر ہوئے اوس کے تعلق سے اس وقت جو تحقیق کی گئی وہ ٹھیک تھی - لیکن وقت گذر جانے کے بعد سالہا سال تک مقدمات چلانے سے کیا فائدہ - اس سے ٹینشن اور بڑھ جاتا ہے - جب ایک پارٹی چندہ جمع کرتی ہے اپنے لوگوں کو چھڑانے کیلئے تو دوسری پارٹی بھی چندہ جمع کرتی ہے اور ٹینشن بڑھتا جاتا ہے - جو واقعات ہو گئے ہوگئے اب سال بھر کی پرانی لاش اٹھا کر پھرنے سے کیا فائدہ - نئے حالات کے تحت ہم کو غور کرنا ہے - میں چاہونگا کہ جو تجاویز میں نے رکھے ہیں اون پر غور کیا جائے - روایتی انداز پر غور کرنے کی بجائے آج کے بدلے ہوئے عوام کے ذہنوں کو دیکھ کر کام کرنا چاہئے - کوئی ہتھیار عوام کے جذبات کو روک نہیں سکتا - ایران کے واقعات ہمارے سامنے ہیں - ہمیں ٹھوس پروگرام بنا کر عمل کرنا چاہئے تاکہ مسائل واقعی حل ہو سکیں - مجھے توقع ہے کہ میں نے جو مسائل آپ کے سامنے رکھے ہیں اون پر زیادہ سے زیادہ توجہ دیکر اون کو حل فرمائیں گے -

శ్రీ డి నరసయ్య.—అధ్యక్షా, హోం శాఖామాత్యులు ప్రవేశపెట్టిన యీ డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. ప్రజలు ప్రజాస్వామ్యంలో నివశించాలని. శాంతిభద్రతలతో నివశించాలని, ధర్మం నాలుగు పాదాల నడవాలని, రామరాజ్యం విలసిల్లాలనే ఆశయంతో ప్రభుత్వం ఒక ప్రక్కన ప్రజలకు సౌకర్యాలు చేస్తున్నప్పుడు, ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తున్న యీ కార్యకలాపాలకు వ్యతిరేకంగా యింకొక ప్రక్కన యీ ఉగ్రవాదులుగాని, యీ అరాచకశక్తులుగాని, యీ నక్సలైట్సుగాని శాంతిభద్రతలను భంగపరుస్తూ, ప్రజల జీవితాన్ని స్తంభింపజేస్తున్నారు మీకు తెలుసు—జగిత్యాల, సిరిసిల్లలను కల్లోలిత ప్రాంతాలుగా ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. 1948 డిస్టర్ బెన్ సెస్ యాక్టు క్రింద ఆ ప్రాంతాలను కల్లోలిత ప్రాంతాలుగా ప్రభుత్వం ప్రకటించింది, అయితే,

ఎంతోమంది ప్రతిపక్ష సభ్యులు యీ కల్లోలిత ప్రాంతాల ప్రకటనను తీసివెయ్యాలని ఎన్నో ప్రతిపాదనలు చేశారు కాని, కల్లోలిత ప్రాంతాలుగా వీటిని ప్రభుత్వం ఎందుకు ప్రకటించింది ? ఆ కారణాలను గుర్తించినప్పుడు అది తీసివేయడం సబబు కాదనే విషయం గుర్తించగలరని నేను మనవిజేస్తున్నాను. అక్కడ ప్రజా జీవితాన్ని స్థంభింపజేస్తూ, సంఘ వ్యతిరేక కార్యకలాపాలు కొనసాగిస్తున్నప్పుడు లా అండ్ ఆర్డర్ తమ చేతుల్లోకి తీసుకుని ప్రవర్తిస్తున్నప్పుడు ప్రభుత్వం వీరి కార్యకలాపాలను అరికట్టాలని, ప్రజలకు శాంతిభద్రతలను చేకూర్చాలని యీ యాక్టు క్రింద యీ ప్రాంతాలను కల్లోలిత ప్రాంతాలుగా ప్రకటించింది. వీరి కార్యకలాపాలు ఏఏ ప్రాంతాలలో యీ విధంగా కొనసాగుతున్నవో గమనించి అటువంటి ప్రాంతాలను కూడా యీ యాక్టు క్రిందకు తీసుకురావాలని నేను మనవిజేస్తున్నాను. మీకు తెలుసు-లక్సెట్టిపేటలో, బెల్లంపల్లిలో డబుల్ మర్డర్సు జరిగినవి, ప్రజా జీవితాన్ని స్థంభింపజేయడానికి వీరు కార్యకలాపాలు కొనసాగిస్తున్నారు. నేషనల్ స్టాట్యూస్ తొలగిస్తున్నారు మంచిర్యాల, బెల్లంపల్లి ప్రాంతాలలో కూడ యీ విగ్రహాలను తొలగించడం జరిగింది. ఇదొక కార్యక్రమంగా వారు చేస్తున్నారు నేషనల్ ఫ్లాగ్ తగలబెడితే, నేషనల్ ఆంథెమ్‌ను అవమానపరిస్తే ఏ విధంగా శిక్ష విధిస్తారో ఆ విధంగానే నేషనల్ లీడర్సు విగ్రహాలను తొలగించినప్పుడు కూడ శిక్షించాలని నేను మనవిజేస్తున్నాను. లక్సెట్టిపేటలో, బెల్లంపల్లిలో పిస్టల్స్ దొంగిలించారు పోలీసువారు వారిని పట్టుకోవడానికి భయపడుతున్నారు ఈ పిస్టల్స్ దొంగిలించారు కాబట్టి, ఏ రాత్రి అయినా పిస్టల్స్‌తో ఎటాక్ చేస్తారేమో ని భయపడుతున్నారు. మీకు తెలుసు-వరంగల్లులో ఒక కాంగ్రెసు కార్యకర్తను, ఒక సర్‌పంచ్‌ను హత్య చేశారు ఆ కార్యకర్త అక్కడ ఒక ముఖ్యమైన కార్యకర్తగా ప్రజల అభిమానం సంపాదించి చలామణీ అవుతున్నప్పుడు, అక్కడవున్న నక్సలైట్సు, అరాచక శక్తులు ఆయనను మర్డర్ చేయడం జరిగింది, ఈ విధంగా రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా యిటువంటి కార్యకలాపాలు జరుగుతున్నాయి కాబట్టి, వీటిని అరికట్టడానికి, వీరిని అదుపు చేయడానికి క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటుచేయాలని నేను కోరుతున్నాను.

1 00 p m ఆదేవిధంగా, యీ సమస్యలను అన్నింటినీ పరిష్కరించడానికి పోలీసుశాఖకు కూడ అన్ని అవకాశాలు, సదుపాయాలు ఇవ్వాలి, డివై. యస్. పి చేరు వారిద్దరూ ఒకే కోర్టు ఎటెండ్ కావాలని వుండడంవలన పనులు జరగడం లేదు ఒకే సర్కిల్ జూరిస్‌డిక్షన్‌లో ఏర్పాటు చేసి, వారు వేరు వేరు కోర్ట్సుకు ఎటెండ్ అయ్యేట్లుగా వుంటే పనులు త్వరగా జరుగుతాయి. ఆ విధంగా ఏర్పాటు చేయాలనీ కోరుతున్నాను.

ఇక, తాండూరులో, మా వద్ద ఒక పోలీసు స్టేషన్‌ను ఏర్పాటు చేస్తామని సంవత్సరం క్రిందట చెప్పారు, ఇంతవరకూ ఏర్పాటు చెయ్యలేదు. అదేవిధంగా అశ్వాపాడు తాలూకాలో ఔర్యానీ, రెబ్బెన వద్ద ఔట్ పోస్టుస ఏర్పాటు చేయవలసివుంది. అవి కూడా ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

شری غلام صمدانی (بودھن) :-- جناب اسپیکر صاحب - آج جو مطالبات زر پیش کئے گئے ہیں میں ان کی تائید کرتے ہوئے چند چیزیں آپ کے توسط سے وزراء کے گوش گزار کرنا چاہتا ہوں - پرنٹنگ پریس کے تعلق سے جو سوال پیش کیا گیا ہے اس سلسلہ میں دوسری باتیں کہنے سے قبل سب سے پہلے میں یہ کہونگا کہ اسمبلی میں اردو کے جو ترجمے پیش کئے جاتے ہیں شاید اسپیکر صاحب بھی اسکو دیکھے ہونگے ان کو نہیں پڑھا جا سکتا - سمجھیے کہ سوال تو پیدا ہی نہیں ہوتا - میں اس سلسلہ میں منسٹر صاحب کو توجہ دلایا تھا انہوں نے کہا کہ اردو کے ٹائپ رائٹرس کا انتظام نہیں ہو سکا - آج بھی جو کاغذات اردو میں پیش کئے گئے ہیں نہ انہیں پڑھا جا سکتا ہے اور نہ اس کو دیکھ کر کسی قسم کی بحث کی جاسکتی ہے - منسٹر صاحب اس خصوص میں زیادہ توجہ فرمائیں اور اس سلسلہ میں اردو کے ساتھ اپنی دلچسپی کا اظہار کرتے ہوئے اسکا ثبوت دیں - گورنمنٹ کے جو پرنٹنگ پریس ہیں ان میں ایک تو شہر حیدرآباد کے نواحی علاقہ میں ہے دوسرا کرنول میں ہے اور تیسرا وجئے واڑہ میں قائم ہو رہا ہے - میں منسٹر صاحب کو اس خصوص میں توجہ دلاؤنگا کہ نظام آباد میں بھی ایک گورنمنٹ پرنٹنگ پریس قائم کیا جائے - گورنمنٹ پریس نظام آباد میں قائم کرنے کے لئے کئی مرتبہ نمائندگی (رپرزنٹس) کیا گیا - لیکن آج تک اس کا کوئی نتیجہ نہیں نکلا - میں سمجھتا ہوں کہ نظام آباد میں بھی ایک پرنٹنگ پریس کا ہونا ضروری ہے - کیونکہ وہاں جو ضروری نوٹیفکیس وغیرہ جاری کئے جاتے ہیں اون کو شائع کرنے میں دقت ہو رہی ہے - میں مثال کے طور پر عرض کرونگا کہ جہاں لینڈ اکویزیشن کے پروسیڈنگس تیار ہو جاتے ہیں وہ نوٹیفکس کے ذریعہ شائع کئے جاتے ہیں - اور اس کے لئے مقامی پریس کا سہارا لیا جاتا ہے - بعض اشخاص خانگی پرنٹنگ پریس کا استحصال (Exploitation) کرتے ہیں - اور اس کو ایسے وقت پرنٹ کرتے ہیں کہ نوٹیفکیس شائع کرنے کا مقصد ہی فوت ہو جاتا ہے - اس لئے ریجنل بیس (Basis) پر نظام آباد میں بھی ایک پرنٹنگ پریس قائم کرنا ضروری ہے - میں امید کرتا ہوں کہ منسٹر صاحب اس پر توجہ دینگے -

Sir, I think if I speak in English as regards the Courts' matter our hon'ble Minister for Law will be able to catch my point.

As far as the Courts are concerned, every year Additional Courts are being sanctioned at various places but particularly in Nizamabad District Sub-ordinate and Additional Courts are required, i.e., one is at Nizamabad and other in Bhodan and particularly in Bhodan, previously the Additional Court was working but now there is no permanent Additional Court permanently.

So I hope that the Law Minister will take into consideration, to have an additional Court not only at Nizamabad but also at Bhodan I may submit that in most of the Courts, they are not having any space for the Bar Association. They do not have separate building for Bar Association. Regarding this also representations have been made to the Chief Justice and also to the Government regarding construction of buildings for Bar Association, especially in Bhodan and Nizamabad

ایک اور بات میں عرض کرونگا کہ مدنور میں عدالت کے قیام کے تعلق سے کئی زمانے سے ریپرزنٹیشن ہو رہا ہے مجھے امید ہے کہ وہاں عدالت قائم کی جائیگی -

فائر سرویس کے سلسلہ میں دو چیزیں بہت اہم ہیں - ہر تعلقہ میں ایک فائر اسٹیشن قائم کرنا ضروری ہے - نظام آباد میں خاص طور پر جو لوگ سنہ ۱۹۴۲ ع میں یہاں آ کر قیام پذیر ہو گئے تھے انہوں نے جگہ جگہ پر کمپس قائم کئے ہیں - اس لئے ہر تعلقہ میں فائر اسٹیشن کی ضرورت ہے - بودھن میں ایک فائر اسٹیشن قائم کیا گیا ہے لیکن وہاں کی حالت یہ ہے کہ جہاں پر فائر انجن رکھا جاتا ہے وہاں پر شیڈ نہیں ہے - میں منسٹر صاحب کی توجہ اس طرف خاص طور پر مرکوز کراؤنگا - اس کے لئے ایک بلڈنگ کے تعلق سے غور کریں -

دوسری چیز یہ ہے کہ جو لوگ فائر اسٹیشن میں کام کرتے ہیں ان کے رہنے کے لئے کوارٹرس نہیں ہیں - وہ لوگ چونکہ ۲۴ گھنٹے کام کرتے ہیں اس لئے کوارٹرز کی ضرورت ہے -

پولیس اڈمنسٹریشن کا جہاں تک تعلق ہے میں اس تعلق سے عرض کروں گا کہ پولس کا انتظام جن کے ہاتھوں میں ہے وہ صحیح طریقہ سے کام نہیں کر رہے ہیں - کرائم کی تحقیقات کرنے والی ایجنسی کو علیحدہ رکھنا چاہئے اور اس ایجنسی کے تحت کرائمس کی تحقیقات ایک سکنڈ کلاس مجسٹریٹ کے ذریعہ کروائی چاہئے - دوسری چیز یہ ہےکہ باسواڑہ اور بودھن کے درمیان ایک مقام بڑا پہاڑ ہے - جہاں ہزاروں زائرین آتے ہیں وہاں ایک آؤٹ پوسٹ قائم کرنے کے متعلق ڈی - آئی - جی نے حکم بھی دیا تھا لیکن اب تک وہاں آؤٹ پوسٹ قائم نہیں کیا گیا - میں ہاشم صاحب سے استدعاء کرونگا کہ بڑا پہاڑ میں ایک آؤٹ پوسٹ قائم کرنے کے احکامات جاری کریں -

1-10 p m. శ్రీ వి. రంగారావు:— అధ్యక్షా, పోలీసు శాఖ డిమాండుపై పెద్దలు చాలా మంది మాట్లాడారు. అన్నింటి కంటె ముఖ్యమైనది, ప్రభుత్వం వారు గమనించవలసింది, ఏమిటంటే ఈ శాఖ ఎంత సమర్థవంతంగా పరిపాలన చేస్తే ఆ రాజ్యానికి అంత పేరు ఉంటుంది. అటువంటి పేరు తెచ్చుకున్నారో లేదో, ప్రజల మీద వారికి ప్రేమ ఉందో లేదో, అనే దానిపై ఇప్పటికి జరిగిన సంవత్సరం

పరిపాలనలోను చాలా సందేహాలు కలుగుతున్నాయి ఫ్యూడలిజం నుంచి ప్రజాస్వామ్యంలోకి వచ్చామని చెప్పుకుంటున్నాను బ్రిటిషు ప్రభుత్వం వెళ్ళిపోయింది, మహారాజులు వెళ్ళిపోయారు అనేక రాజ్యాలు వెళ్ళిపోయి మన చేతులలోనికి రాజ్యం వచ్చింది మనయొక్క అలవాట్లలో ఏమైనా మార్పు వచ్చిందా? అది గమనించవలసి ఉంది. హోం శాఖామాత్యులు, ఆర్థిక శాఖామాత్యులు ముఖ్యమంత్రి ఏ రాష్ట్రానికైనా ముఖ్యులు హోం శాఖ, ఆర్థిక శాఖ రెండూ కళ్ళు ముఖ్యమంత్రి మూడవవాన్ను ముగ్గురు సమర్థవంతులు, శక్తివంతులై ఉండాలి. రాజ్యం వారి చేతులలో ఉంటుంది ప్రజల బాధ్యతలు వారి చేతులలో ఉంటాయి హోం శాఖామాత్యులను నేను అగౌరవపరచడం లేదు. వారు చాలా పెద్ద మనిషి కాదనడం లేదు వారిపై ఎంత అభిమానమైనా ముఖ్యమంత్రిగారికి ఉండవచ్చు కాదనడం లేదు ఈ శాఖనే ఇవ్వాలని ఏమి ఉంది, మరొక శాఖ వారికి ఇవ్వవచ్చును. వారిని గౌరవించాలంటే హోం శాఖ గురించి చెబుతున్నప్పటికి ఏమైనా మార్పు ఉందా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను ఏమీ మార్పు లేదు. మాకు కనపడడం లేదు ఎన్ని డెకాయిటీలు, ఎన్ని దొంగతనాలు, ఎన్ని రేప్ కేసులు. ఎన్ని పట్టణాలు వెళ్ళి చూసారు? ఎంతమంది ప్రజానీకాన్ని కలుసుకుని మంతనాలు చేసారు? ఈ సంవత్సరంలోపల ఎన్ని పట్టణాలు చూసి ఏ పరిస్థితి ఎక్కడ ఉంటున్నదో చూస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

ఎంత మందితో మంతనాలు జరిపారు? ఎక్కడెక్కడ, ఎందువల్ల లోపాలు జరిగాయి అనేది అక్కడున్న ప్రజానాయకులతో సమాలోచనలు జరిపారా? ఏమీ జరపలేదు. ఎంతసేపూ హైదరాబాదులోనే వుంచి కంప్లైంయింట్ నా దృష్టికి తీసుకురండి అంటున్నారు. వారు దృష్టికి తీసుకురావలసిన ఖర్మ మాకు ఏమి పట్టింది? వారు మా దృష్టికి తీసుకురావాలి. ప్రజల క్షేమాన్ని వారు కాపాడాలి. ఇది నవాబు రాజ్యమా ఏమిటో తెలియడంలేదు. వారు నవాబు రాజ్యములో వుండడంవల్ల ఇక్కడవున్న అలవాట్లకు లోను అయి ప్రజల రాజ్యాన్ని మరచిపోతున్నారు. వీటిని ఏ కరువు పెట్టడం కాదు. అందరికి తెలుసు ప్రతి రోజూ రేప్ కేసులు. నేను ఏమీ చెప్పడం లేదు వారిచ్చిన దానిలోనంచే చెబుతున్నాను. హైదరాబాదు పట్టణములో 30 మంది మంత్రులు వున్నారు. గవర్నరు వున్నారు. ఐ. ఎ. యస్ ఐ. పి. యస్. ఆఫీసర్స్ వున్నారు దోపిడితనాలగురించి మనవిచేస్తున్నాను. 1976 లో 11 వున్నాయి. 77 లో 15 వున్నాయి. మన పరిపాలన వచ్చిన తరువాత 25 అయినవి మన పరిపాలన ఎంత సమర్థవంతముగా వుందో చూడాలి. కన్నము దొంగతనాలు 971,990,1268 మన పరిపాలనలో 495 పెరిగాయి దొమ్మీ కేసులు 1976 లో 23, 1977 లో 14, 1978 లో మన పరిపాలనలో 179 వున్నాయి. 11 కి 179 కి ఎంత తేడా వుందో ప్రత్యేకముగా నేను చెప్పడం ఎందుకు? పరిపాలనలో వున్న లోపాలను సరిచేసుకోవాలి సమగ్రవంతముగా పరిపాలన చేయాలనే కోరిక, చిత్తశుద్ధి లేనప్పుడు ఎవరు ఎంత గోల చేసినా ప్రయోజనము ఏమిటి? ఎవరు వింటారు? అడవిలో కాసిన వెన్నెల మాదిరిగా వుంది. ఎక్కడ ఏమి జరిగినా ఈ ప్రభుత్వానికి చీమ కుట్టినట్లు వుండడములేదు.

కౌన్సిల్ సభ్యుడు సభ సమావేశాలలో పాల్గొంటూ వుండగా వారి యింటిని పోలీసులు తనిఖీ చేయడమంటే ఈ గవర్నమెంటుకు సిగ్గుచేటు అని మనవిచేస్తున్నాను. అటువంటి సిగ్గు వారికి లేనపుడు ఈ రాజ్యాన్ని సుభిక్షముగా సమర్ధవంతముగా ఎట్లా పరిపాలించగలరు? అటువంటి అభిప్రాయం వారికి లేనపుడు ఈ రాజ్యాన్ని ఎట్లా పరిపాలనచేయగలరు? ఎవరూ చెప్పనక్కర్లేదు ఎవ్వరూ తిట్టనక్కర్లేదు ఏదైనా మూల ప్రదేశాలలో జరిగితే అర్థము చేసుకొనవచ్చు. పోలీసులు లేని చోట, మార్గాలు లేని చోట బందిపోటు దొంగతనాలు దోపిడీలు జరిగితే అర్థము చేసుకోగలము. ఇంతమంది ఈ పట్టణములో వుండగా మన ముందు క్రైమ్ అభివృద్ధి కన్పిస్తున్నది. పోలీసు ఆఫీసర్స్ ఎక్కడ వున్నారు? ఏమి చేస్తున్నారు? తనిఖీ ఏమిటి? గవర్నమెంటు బాధ్యతను గుర్తించినదా? అనేది నా ప్రశ్న. ఎంత సిగ్గుచేటుగా వుంది? ఏ విధంగా కూడ మరువడానికి వీలులేని విషయాలు కన్పిస్తున్నాయి. కొన్ని సూచనలు మేము చెబుతున్నాము వారు అంగీకరించనివ్వండి, అంగీకరించకపోనివ్వండి మా అభిప్రాయము ఒక్కటే. పోలీసు శాఖ, మన పిల్లలు, ప్రజలు ఎంతో కలుషితమైనారు. దుర్మార్గాలు పెరుగుతున్నాయి. ఎందుకు అరాచకముగా వుంటున్నది? దీనికి మూల కారణం ఏమిటనేది తెలుసుకోవాలి. చిత్త శుద్ధి సరిచేయాలి. ప్రజలలో చక్కటి మంచి వాతావరణం కలుగచేసి వారిని మంచి ప్రజలుగా చేయాలంటే గుండెమీద చేయి వేసుకుని చెప్పండి క్లబ్స్ ఎత్తివేస్తావా? కాటన్ మార్కెట్‌ని అరికట్టగలరా? వ్యభిచార గృహాలను అరికట్టగలరా? తాగుడును మాన్పించగలరా? ఈ నాలుగు తీసివేస్తే పీడ వదిలిపోతుంది తగాదాలు రావు. ఈ నాలుగు దేశములో అరాచకానికి కారణాలు అని నేను నమ్ముతున్నాను. పెద్దలు అందరూ నమ్ముతున్నారో లేదో తెలియదు కాని నేను నమ్ముతున్నాను. లంచగొండితనము అంతటా ప్రబలి వుంది. పోలీసు కాన్‌స్టేబుల్స్ దుస్థితి ఎట్లా వుందనేది గమనించాలి. వారి పరిస్థితి చాల హీనంగా వుంది. క్రిందటిసారి చెప్పాము. ఒక గ్రామానికి వెడితే కాన్‌స్టేబుల్‌కి

1-20 p.m. యిచ్చే దినభత్యము ఎంత? కాలమాన పరిస్థితులనుబట్టి చూస్తే భోజనానికి ఎంత కావాలి? సాదరు ఖర్చు ఎంత? దానికి సరిపోయినంత యివ్వకపోతే వారు ఏమి చేయాలి? ఏ వద్దె రంగారావుమీదనో, ఇంకొకరిమీదనో పడి సంపాదించుకుంటారు. అట్లా సంపాదించే అవకాశం యివ్వకూడదు. వారి అవసరాలను తీర్చాలి. వారిని పవిత్రమైన వ్యక్తులుగా చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా? అటువంటి ఆలోచన ఏమైనా వుందా? అంటే లేదని చెప్పాలి. అటువంటిది చేయరు. దేశముమీద వదిలిపెడతారు. దేశము సుభిక్షముగా వుండాలని మాటలను చెబుతున్నారు. ఈ దేశములో మార్పు వస్తుందని నేను అనుకొనడంలేదు, శాంతి యుతంగా ఓటు ద్వారా వచ్చే రాజ్యములో జరగదనే అభిప్రాయాన్ని వారు కలుగచేస్తున్నారు. రక్తపాతముతో కూడు కున్న విప్లవాత్మకమైన రాజ్యమే సరియైన రాజ్యమనే అభిప్రాయాన్ని

కలుగచేస్తున్నారు, అది ఒక రోజునవచ్చే తీరుతుంది ఏదో అది నిత్యము సత్యము అని చెప్పదలచుకున్నాను. దీనిని గమనించాలని హెచ్చరికగా చెబుతున్నాను. న్యాయశాఖామాత్యులు చిన్నవారు, తెలివిగలవారు.

Mr Deputy Speaker —Hereafter I will allow only a restricted number of speakers from each party If every member wantes to take his own time I cannot pull on l ke this On every Demand, every member is not expected to participate Each party should adhere to the time given I cannot go on allowing the members to speak like this

Sri K Bapiraju —Sir, I would like to speak in English, with whatever little knowledge I have in that language, because the Hon'ble Minister can follow what I say Regarding the police Department, so many members have expressed a view that the constables are poorly paid and their salaries are very low I quite agree with this and I feel it is very necessary for the department to take immediate action to raise the salaries of these low-paid people Next, there is a funny way of function ing of the Police Department , i e , writting the cases at the end of the month , this is a legacy from the British Government Go to any police station, you find the cases written up only at the end of the month . That shows that the offences occur only at the end of the month; this is obviously absurd be cause offences take place throughout the year ;there fore we are forced to conclude there is no honest maintenanceof records If they do not write down cases, they are considered not competent to work there -that is the idea that goes round. So even an honest Sub-Inspector who is posted to a particular stat on and who does his duty with integrity, is forced to adopt these. Undes'rable practices ; he has to write up these cases for the sake of a superior officer who comes for inspection Secondly if there were more cases written up during the time of the former Sub-Inspector, and if the successor shows less number of cases, it would be concluded that the Sub-Inspector was over -worked I feel that if there are less number of cases in a particular police station, the Sub-Inspector in charge of that police station is doing better work . But I don't say that a Sub-Inspector is doing well if there are no cases at all. At the same time , a man who is honest can be given certain liberty because if we recognise his honesty he can do better service

Next, I would like to mention that unfortunately the legislators or poli icians or non-officials,-we generally feel that when the question of patriotism comes, we are patriotic people but not the workers, officers or others. An officer or worker whoever it is working for the country without them we do not get improvement in the country Many members talked about the way the department is functioning and also about the services-

whether it is I A S or I P S etc Members also have reffered to the dangerous situation in which we are living and what is going to happpen tomorrow and we are also running down the officers If we talk like this, the officers who are sincere in their work are offended by the criticisms we are making, because after all they need the sympathy of the people We all say there is no law and order in the State But I can say, here, in this House, there is no law and order maintained by us because we are breaking the furniture, the mikes and so on This would prove that we have no law and order here How can we expect it elsewhere? Mr. Omkar has said that just because he is defeating all the parties and just because he is strong, some miscreants are throwing bombs at him Tomorrow somebody may throw a bomb at me or a lorry may runover my head. I wish to say that this country needs more statesmen than politicians. We have sufficient politicians in the country.

Regarding my constituency, they mentioned in this "Note on the Demand"- it is onty mentioning with no functioning,- I requested one of the D.I Gs for a Fire Station and he asked me to pay Rs 50,000/- How can we pay? We are poor and where is the question of paying Rs 50,000/- and I asked him "if we do not pay are you not going to provide a Fire Station?" Then he said the rules are like that I request the Hon'ble Minister to kindly consider the establishment of a Fire Station in my constituency

Regarding the police stations I request that every police station should be provided with vehicle, that is, a jeep or a motor bycle If a phone massage is receaved in the police station regarding the occurence of a crime or offence and if there is no vehicle available in the police station how can the officer reach the place of offence? If he uses somebody's vehicle he will be called dishonest How can he be honest if he asks for the vehicle of somebody else? So every police station should be provided with a jeep or a motor cycle Otherwise the officer in charge cannot arrive at the desired place in time

Sri S. Jaipal Reddy :—I suggest that the Home Minister may set up a factory for manufacturing statesmen!

1-30 p.m శ్రీ కె. వి. కృష్ణారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ప్రస్తుతం దేశంవున్న పరిస్థితులలో సమాజం నడుస్తున్న తీరులో పోలీసు శాఖ అనేది చాలా ముఖ్యమైన శాఖ. దురదృష్టవశాత్తు ఎమర్జన్సీ తరువాత ఈ శాఖలో క్రింది నుండి పై వరకూ డిమోరలైజేషన్ వచ్చింది దానిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రభుత్వం కాని రాజకీయ నాయకులు కాని తిరిగి ఈ శాఖలో ఉత్సాహం కలిగించినప్పుడే ఈ రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతలు కాపాడడానికి, శాఖ ముందుకు పోవడానికి అస్కారం వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. అసలు ఈ సమాజాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకున్నప్పుడు if every man is an angel there is no need of a Government of law and order. సమాజం అన్న తరువాత రకరకాల మనుష్యులు

వుంటారు. మంచివాడు, చెడువాడో, దుర్మార్గుడు, వుంటాడు. అటువంటి వారిని కూడ దృష్టిలో పెట్టుకుని పోలీసు కానిస్టేబుల్‌కు కూడ గౌరవం ఇచ్చే స్థితిలో వున్నప్పుడే నిజమైన లా అండ్ ఆర్డర్ నెలకొల్పటానికి ఆస్కారం వుంటుంది. ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూస్తే మన రాష్ట్రంలో లా అండ్ ఆర్డర్ చాలా బాగున్నదని ముఖ్యమంత్రి చెప్పారు దేశం మొత్తం మీద లా అండ్ ఆర్డరు పరిస్థితి దిగజారుతున్నప్పటికీ మన రాష్ట్రంలో మరింత దిగజారిందని చెప్పవచ్చు బలవంతుని చేతి నుండి చిన్నవాణ్ణి కాపాడాలనే ఉద్దేశంతో ఈ శాఖను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది పెద్దవాడి చేతిలో చిన్నవాడు నలిగి పోతున్నాడు. అతనికి రక్షణ లేదు, ముఖ్యంగా గ్రామాలలో, అందరూ, మేమూ, మీరు, మంత్రులూ, ముఖ్యమంత్రులూ అందరం కూడా ఈ పదవిలో వుంచనివ్వవలసిందని ప్రార్థించే దేవునికికూడా ఈ నాడు రక్షణ లేకుండాపోయింది. అందుకు ఇటీవల సింహాచలంలో జరిగిన సంఘటనే నిదర్శనం, వీటన్నిటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని అన్ని పార్టీల, రాజకీయ నాయకుల సహకార, సలహాలను తీసుకుని కార్యక్రమం నడిపితేనే రాష్ట్రంలోని పోలీసు అధికారులలో మొరాలిటీ పెంచటానికి, తద్వారా లా అండ్ ఆర్డర్ పరిస్థితిని మెరుగుపర్చటానికి వీలుంటుంది. మన రాష్ట్రంలో నేడు షుమారు 35, 40 వేల మంది కానిస్టేబుల్స్ వున్నారు. అంటే 1200 మందికి ఒక కానిస్టేబుల్ వున్నాడన్నమాట. కేరళ చిన్న రాష్ట్రం 23 వేల కానిస్టేబుల్సు వున్నారు 900 మందికి ఒక కానిస్టేబులు ఉత్తరప్రదేశ్ పెద్ద రాష్ట్రం, లక్షా 40 వేల మంది వున్నారు అంటే 500 మందికి ఒక కానిస్టేబులు వున్నాడు. వెస్ట్ బెంగాల్, అన్ని అలజడులకు ముఖ్యమైనటు వంటి రాష్ట్రం. సుమారు 500 మందికి ఒక కానిస్టేబులు వున్నాడు కానిస్టేబులు స్థితి ఎలా వుంటున్నది. ఈ సమాజములో హరిజన గిరిజన బలహీనవర్గాలవారికి న్యాయం చేయవలసిన శాఖ. మరి కానిస్టేబులు పరిస్థితి హరిజన గిరిజన బలహీన వర్గాలవారి స్థితి కంటే అధ్వాన్న స్థితిలో వుంటే అతను వారికి ఏమి సహాయ పడగలడు. నెల్లూరు ట్రంకు రోడ్డు పైన పోతూ వుంటే కానిస్టేబులు స్థితి, గతి మనకు అర్థం అవుతుంది. ఆఖరుకు దొంగ రవాణాతో పోతూ వుండే లారీ వాడు పావలా పారవేసి పోతూ వుంటాడు కానిస్టేబులు విలువ 25 పైసలా ? హైదరాబాదులో మనము చూస్తూ వున్నాం. ఏ ట్రాఫిక్ పాయింటువద్ద చూచినా పోలీసువాడు సలాం సాబు అంటాడు, పావలా యిచ్చేవారు పావలా యిస్తారు, మంచివాడు రూపాయ యిస్తాడు డబ్బు తీసుకోడానికి వచ్చి వాడి ట్రాఫిక్ డ్యూటి సంగతి మరిచిపోతాడు. పోలీసు శాఖ మంత్రిగారు, అధికారులు యిది దృష్టిలో వుంచుకొని కానిస్టేబులు నైతిక ఆర్థిక ప్రవత్తిని పెంచే కార్యక్రమం తీసుకున్నప్పుడే ఏదైనా కొంత లా అండ్ ఆర్డరు సిట్యుయేషను పెరగడానికి ఆస్కారం వుంటుంది. ముఖ్యంగా పోలీసు వారికి హౌసింగు స్కీము టేకప్ చేయవలసిన ఆవశ్యత మీద వుంది. రాష్ట్రములో సుమారు 40 వేల మంది, సబిన్స్పెక్టర్లు, కానిస్టేబుల్సు వున్నారు. 2540 గృహాలు కట్టారు, 1260 కడుతున్నామంటున్నారు. మొత్తం 3800, అంటే యిప్పుడున్న వారి సంఖ్యలో పదియవ వంతు కూడా లేదు. తక్కిన 9 వంతులు

కష్టాలంటే ఎన్ని సంవత్సరాలు పడుతుంది? కనుక సమాజములో మంచి భావాలు కలిగిన వారి సలహాలు తీసుకోండి. పోలీసులకు డబ్బు యివ్వాలంటే సమాజములో ఎవరైనా ముందుకు రావడం కష్టం. కానిస్టేబులు పరిస్థితిని దృష్టిలో పెట్టుకొని తను కార్యక్రమాలు వేస్తారని ఆశిస్తున్నాను మోడర్నైయి జేషను అండ్ స్ట్రెంథినింగ్ మీద డబ్బు ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఉన్నటువంటి కానిస్టేబుల్సు పరిస్థితి చక్కబరిచి వారిని సక్రమంగా వినియోగించుకోకపోతే యీ మోడర్నైయిజేషను అండ్ స్ట్రెంథినింగ్ వల్ల లాభం లేదు. మనది గ్రామీణ వాతావరణం వున్న రాష్ట్రం అందుకని యీ విషయాలు అన్ని దృష్టిలో వుంచుకొని కానిస్టేబులును సమాజం ఎక్కువగా గుర్తించేట్లు కార్యక్రమం తీసుకొని సమాజములో అతని విలువను పెంచే విధంగా చూడాలని హోం శాఖ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

చివరకు జైళ్ళ గురించి చెప్పాలి మిత్రులు వెంకయ్యనాయుడు గారు చెప్పినారు పొలిటికల్ సఫరర్సును కొంత గుర్తిస్తున్నారు కాని అఫెన్సు చేసి జైలుకు వెడితే మాత్రం పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా వుంది. పొలిటికల్ సఫరర్సు మళ్ళీ మంత్రులు అవుతారో, ముఖ్యమంత్రి అవుతాడో అనే భయముతో కొద్దిగా వారు చూచుకుంటారు తొందరపాటు చర్య వల్ల తన అన్నకో, భార్యకో, ఏదైనా జరిగినప్పుడు ఎవరైనా వుద్రేకముతో ఏదైనా చేసి జైలుకు వెళ్లిన పరిస్థితిలో సక్రమంగా చూచే స్థితి లేదు అది రావాలి. ఇతను దొంగ, దుష్టుడు, దుర్మార్గుడు అని సమాజములో వున్న యితరులకు వుద్దేశము ఏర్పడకుండా కార్యక్రమాలు జైలులో తీసుకోవాలి. జైలు అనేది మనుష్యులను దాచిపెట్టడానికి కాదు. తొందర పాటు చర్యవల్ల ఎవరైనా ఏమైనా చేస్తే అతనిని సమాజానికి అనుకూలంగా పనికి వచ్చే విధంగా మార్చడానికి జైలు కార్యక్రమాలను చేపట్టాలని ఆ విధంగా చేసినప్పుడు రాష్ట్రములో లా అండ్ ఆర్డరు సిట్యుయేషను బాగుంటుందని మనవి చేసూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సంతోష రెడ్డి:— అధ్యక్షా, ఈ రోజు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండ్సును అన్నింటిని బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తాను. ప్రాలనా యంత్రాంగములో అయిన పోలీసు శాఖకు ఒక కీలకమైనటువంటి స్థానం వుండ డమే గాకుండా గురుతరమైనటువంటి బాధ్యత కూడ వుంది. ఈ శాఖను కొంత విమర్శించారు, కొంత మంది సమర్థించారు. అయితే ప్రజలకు యీ శాఖకు మధ్యన వున్న అగాధాన్ని ప్రతి ఒక్కరు ఒప్పుకోవాలి అనేక సందర్భాలలో మనం చూశాము. ఎవరైన వ్యక్తి, దురదృష్టవశాత్తు మన దేశములో వున్న ఆర్థిక అసమానతల దృష్ట్యా నిరుద్యోగ వ్యక్తిగాని మతి చలించిన వ్యక్తిగాని ఆత్మహత్య చేసుకున్నప్పుడు ప్రమాదవశాత్తు యాక్సిడెంటులో మరణించినప్పుడు గాని చూస్తే వ్యక్తి తాలూకు బంధువులు రోధిస్తున్నా ఆ సంద ర్భములో పోలీసులు పంచనామా చేసి హాస్పిటల్‌కు పోస్టుమార్టమ్‌కు పంపే బదలు డబ్బు యిస్తేనే గాని పంచనామా చేయకుండా మానవత్వం మరిచిపోయే ప్రవర్తన చూచినప్పుడు ప్రజలకు మంచి అభిప్రాయం ఏర్పడుతుందా ? అలాంటి

ఉదంతాలు కోకొల్లలుగా వున్నవి. అలాంటప్పుడు యీ శాఖ మీద మంచి అభిప్రాయం కలగదు. ఈ విధంగా జరగడానికి అనేక కారణాలు వున్నవి. ఈ శాఖ రాజరికపు రోజులలో ఏర్పడి ఆనాటి పరిస్థితులకు సౌలభ్యంగా వుండినది. ప్రజాస్వామ్యం వచ్చినా అదే పద్ధతులలో దాని వారసత్వంగా యీ శాఖను ఉపయోగించడము వల్ల యీ విధమైన యిబ్బందులు కలుగుతున్నాయి, ఇందులో పశువుల దొంగతనాలు రాష్ట్రములో తగ్గిపోయినవని చెప్పారు అది వాస్తవం కాదు. ఎందుకంటే మధ్నూర్ తాలూకాలో జుక్కల్ నియోజక వర్గములో ప్రతి రోజు రాత్రి బందిపోటు దొంగలు వచ్చి పది నుండి 20 పశువులను ఎత్తుకొని పోయి అడవి ప్రాంతాలకు పోయి చీటి ముక్క వ్రాసి పంపుతారు లేక ఎవరితోనైనా చెప్పి పంపుతారు, మేము ఫలానా చోట వున్నాము, అయిదు వేల రూపాయలు పంపిస్తే నీ పశువులను విడిచిపెడుతామని, ఇలాంటి సందర్భములో ఎన్నోసార్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చినప్పటికి స్థానిక శాసన సభ్యులు గంగారాంగారు ఎస్. పి. తో మాట్లాడినప్పటికి ఆయన నిర్లక్ష్య ధోరణితో వున్నారు. నేను వచ్చిన తరువాత జరిగినవి వున్నాయి. నిస్సహాయ స్థితిలో చెప్పుకున్నా ఏమి జరగడం లేదు, అందుకని ఎక్కడ తగ్గిపోయింది అని అడుగుతున్నాను. ఆర్మూర్ తాలూకాలో యీ సంవత్సరం నాలుగు దోపిడీ దొంగతనాలు జరిగాయి. నేను ఏడు గంటల తర్వాత నిజామాబాదు పోవాలంటే పోలేక ప్రయాణం వాయిదా వేసుకోవలసి వచ్చింది ప్రజలు భయముతో ప్రయాణం చేయడం చేయడం లేదు సైకిళ్ళ మీద పోతూ వుంటే రాళ్లు విసిరి దోచుకోవడం జరుగుతున్నది వీటి అన్నింటిపైన కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకొనేదానికి హోం మినిష్టరుగారు శ్రద్ధ తీసుకోకపోతే ప్రజలకు యీ శాఖపట్ల వున్న గౌరవం యింకా దిగజారిపోయే పరిస్థితి ఏర్పడి శాంతిభద్రతలు రక్షించడముతో విఫలం అయ్యే ప్రమాదం వుంది. అందుకని హోం మినిష్టరుగారు జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. అంతేగాకుండా నిజామాబాద్ పట్టణంలో లక్షమంది బీడీ కార్మికులు ఉన్నారు అనేకమంది రిక్షా కార్మికులు ఉన్నారు. వారు సాయంత్రం కాగానే 1-40 p. m. మట్కాజూదానికి అలవాటు పడ్డారు. అది వారి బదనానికి ప్రమాదమైనది. గ్రామ గ్రామంలోని కార్మికులు దోపిడి విధానానికి గురి అవుతున్నారని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ మట్కా జూదంవల్ల అనేకవిధాలుగా మోసపోతున్నారు. ఎమర్జన్సీ సమయములో ఈ జూదం నిజామాబాద్ పట్టణంలో లేకుండా పోయింది. ఎమర్జన్సీ పీరియడు అయిన తరువాత మళ్లీ వచ్చింది ఈ విషయం ఎస్.పి. గారికి చెబితే వారు ఎక్కడున్నారో చెప్పండి మేము పట్టుకుంటామని అంటున్నారు. ఎమర్జన్సీలో దానిని అరికట్టగలిగారు. ఇప్పుడు ఎందుకు అరికట్టలేక పోతున్నారో అర్థం కావడం లేదు. ఈ విషయంలో హోం మినిష్టరుగారు గట్టి చర్యలు తీసుకుంటే కాని ఈ పేద ప్రజలు విముక్తి కారని మనవిచేస్తున్నాను.

తెలంగాణా ఏరియాలో ప్రింటింగు ప్రెస్ లేదు కనుక నిజామాబాద్ పట్టణంలో దానిని ఏర్పాటుచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. అలాగే ఆర్మూరులో

ఒక ఫైర్ సర్వీసు స్టేషను పెట్టాలని కోరుతూ తమరు నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జి. రామచంద్రరాజు :—అధ్యక్షా, ఈ వేళ ప్రవేశపెట్టినటువంటి పోలీసు అడ్మినిస్ట్రేషన్, జైల్సు అడ్మినిస్ట్రేషన్, ఫైర్ సర్వీసెస్; అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఆఫ్ జస్టిస్, స్టేషనరీ అండ్ ప్రింటింగు డిమాండ్సును బలపరుస్తూ నేను తమ ద్వారా కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. ఈ దేశంలో ఏ బడ్జెటు ప్రవేశ పెట్టినా. ఏ రాష్ట్రంలో ఏ బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టినా పోలీసుల జులుం పోవాలని, పోలీసుల యొక్క రాజ్యం పోవాలని అధికారంలో ఉన్నవారి మీద అధికారంలో లేనివారు విమర్శించడమే బడ్జెటుల యొక్క ప్రాధాన్యత అయింది. మనం నాలుగు తరాల రాజకీయ పరిజ్ఞానం గురించి తెలుసుకుంటే పోలీసులు లేకుండా రాజ్యం లేదు. ఏ రాజ్యంలో అయినా పోలీసులు ఉన్నారు బ్రిటిష్ వారి టైములో మేము పోలీసు జులుం పోవాలని అన్నాము అప్పుడు ఆ రాజ్యము పోయింది. మా రాజ్యం వచ్చింది. మాకు వ్యతిరేకంగా ఉన్న రాజగోపాలచారి గారి ప్రభుత్వం నడుస్తున్నప్పుడు ఒకచోట కాల్పులు జరిగితే రాజగోపాలాచారి గారు రాజీనామా ఇవ్వాలని ప్రతిపక్షాలు, ప్రతిపక్షాలతో పూర్వం నుంచి ఉన్న మేము కూడా ఎజిటేషన్ చేసాము. అదేరకంగా మళ్ళీ రెండవసారి వచ్చింది. అప్పుడు ఇంకొకరు వచ్చారు. అంటే 40 సంవత్సరాల రాజకీయ చరిత్ర చూస్తే పరిపాలనలో ఉన్నవారు పోలీసులను సమర్థించడం, ప్రతిపక్షాలలో ఉన్నవారు విమర్శించడం అనే పద్ధతిలో ఉన్నాము కాని అసలు పరిజ్ఞానంలోకి మనం చేరుకోలేక పోయాము. అసలు ఈ విమర్శ ఎక్కడ చేయాలనేది మరచిపోయాం. 1942 వ సంవత్సరంలో మేము అంతా జైలుకు పోయి బ్రిటిష్ వారిని ఎదుర్కొంటూ ఉంటే ఈ దేశంలో ఉన్న రాజకీయ పక్షం పోలీసులను సపోర్టుచేసి మమ్ములను కాల్చమని ప్రోత్సహించింది. ఈ వేళ వారు ఇది పోలీసు రాజ్యం అని, పోలీసు జులుం అని విమర్శిస్తున్నారు. ఇది జరుగుతున్న చరిత్ర ఇది చాలా దూరదృష్టితో ఆలోచించాలి. ఈనాడు ఉన్నటువంటి పోలీసు కాని సబ్ ఇనస్పెక్టర్ కాని, డి.ఎస్.పి. కాని నిన్నటివరకు విద్యార్థి. ఈ వేళ విద్యార్థి రేపు పోలీసు కాని సబ్ ఇనస్పెక్టరు కాని, డి.ఎస్.పి కాని అవుతున్నాడు. అతను విద్యార్థిగా ఉండగా పోలీసు జులుం నశించాలని కేకలు వేస్తాడు, రాళ్లు వేస్తాడు. తను అధికారంలోకి వచ్చినప్పుడు అతను దానికి గురి అవుతున్నాడు. ఈ దేశంలో ఈ రెండూ పోవాలి. ఏ పార్టీ వారు అయినా ఒకటి నేర్చుకోవాలి. దుష్టశక్తులను, యువకులను విద్యార్థులను రాజకీయ పార్టీలు రెచ్చగొట్టడం మంచిది కాదు. తమ స్వార్థం కోసం, తమ బ్రతుకుతెరువు కోసం, తాము ఎన్నికలలో గెలవడం కోసం వారిని ప్రోత్సహించే దుష్టశక్తులే ఈ దేశానికి పరమ విరోధులని మనవిచేస్తున్నాను తమకు వ్యతిరేకంగా ఉన్న పార్టీ మీదకు వారిని పురికొల్పి రెచ్చగొట్టి దౌర్జన్యాలు చేయించేటటువంటి దుష్టశక్తులే ఈ అరాచకానికి కారణమని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది జరుగుతున్న చరిత్ర. ఈ చరిత్ర నుంచి మీరు తప్పుకోలేరు. అందుచేత ఈ వేళ తిరిగి పరిపాలనలో కొత్తపద్ధతులు ప్రారంభించినటువంటి మా ప్రభుత్వానికి లేనిపోని వంకలు పెడుతున్నారు ప్రతి

చిన్న విషయాన్ని పెద్దదిచేసే పరిస్థితిని మీరు విరమించుకోవాలి. అందుచేత ప్రతిపక్షంలో ఉన్నవారిని చేరదీసి, మీరు మేము కలసి పరిపాలన చేద్దాము, మీరు మేము కలసి విషయాన్ని అవగాహన చేసుకుందాం, మీరు మేము కలసి అరాచక పరిస్థితులను సృష్టించే వారికి శిక్ష వేద్దాము అనేటటువంటి పరిస్థితిలో మా ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చినందుకు, ఇండియాలో ఎక్కడా లేని పరిస్థితిని తెచ్చినందుకు మా ప్రభుత్వాన్ని నేను అభినందిస్తున్నాను.

నేను కోర్టుల విషయంలో ఒక మాట మనవిచేస్తాను. భీమవరంలో ఒక కోర్టు పెడతామని వాగ్దానం చేసారు, దానిని హైకోర్టు వారు బలపరచినట్లు తెలిసింది కాని ఇప్పుడు దాని పరిస్థితి ఎట్లాగుందో మంత్రిగారు తెలియ జేయాలని, ఆ విషయంలో మాకు సహకారం చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసు కొంటున్నాను

శ్రీ ఎన్.ఎస్.ఎన్. రెడ్డి — అధ్యక్షా, ఈ పోలీసు డిమాండును నేను బలపరచలేక పోతున్నాను మా మిత్రులు కొంతమంది మాట్లాడుతూ హోం శాఖ మంత్రి శ్రీ ఎమ్.ఎమ్. హాషింగారు పెద్ద మనిషి అయ్యారని అన్నారు. ఆయన ఎప్పుడు పెద్ద మనిషి అయ్యారో నాకు తెలియదు. మగవారు పెద్ద మనిషి అవడమేటమిటో నాకు అర్థం కాలేదు. అన్ని రాష్ట్రాలలో కన్నా మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో లా అండ్ ఆర్డరు సిట్యుయేషను మరి డిటీరియరేట్ అయిపోయి దని చెప్పడానికి చాలా విచారిస్తున్నాను. మనం పోలీసు కానిస్టేబుల్సుకు చేయవలసిన సౌకర్యాలు చేయాలి. దానిలో ఏమీ సందేహం లేదు. కానిస్టేబుల్సు ఇళ్ళలోనుంచి తెలుగు వారైన్ను ఇళ్ళలోనుంచి వర్షాకాలం నీరు కారుతూ ఉన్నా దానిని రిపేర్సు చేసే పరిస్థితి లేదు అందుచేత వారికి సౌకర్యాలు కలుగజేయాలి. వారి జీతాలు పెంచాలి ఈనాడు మన రాష్ట్రంలో లా అండ్ ఆర్డరు సిట్యుయేషను పూర్తిగా పాడయిపోయింది. దానికి కారణాలు గమనించాలని హోం మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను మట్కా జూదమును కాని గాంబ్లింగ్ హౌసెస్‌ను కాని ఈనాడు పోలీసువారు జరిపిస్తున్నారు. ప్రతిరోజు సబ్ ఇనస్పెక్టరు ఒక అమ్మాయిని తీసుకొని వెళతాడు. ఏదైనా రిపోర్టు చేస్తే రిపోర్టు చేసినవారిని జైలులో పెడతాడు. రిపోర్టు చేసినవారిమీద కేసులు పెడుతున్నారు. వీటిని అరికట్టవలసిన అవసరం ఉంది విశాఖపట్టణం వెళ్ళి రైల్వే స్టేషను దగ్గర నిలబడితే తెలుస్తుంది. రాత్రి సమయంలో అమ్మాయి చేయి పట్టుకొని తీసుకొని వెళతాడు. ఒక ఫర్లాంగు దూరం వెళ్ళిన తరువాత రెండు రెక్కలు పట్టుకొని లాగుతాడు. ఇంకొక ఫర్లాంగు దూరం వెళితే పద్మా లాడ్జింగు ఉంది అక్కడ రెండు రెక్కలు పట్టుకొని లోపలకు తీసుకొనిపోతాడు సబ్ ఇనస్పెక్టర్లు, ఎస్ పిలు, డి ఎస్ పిలు అందరూ కుమ్మక్కయి చేస్తున్నారు. రైల్వే స్టేషను నుంచి కొబ్బరితోటవరకు ఒక స్త్రీ పగలు కాని రాత్రి కాని పోవడానికి అవకాశం లేదు. అక్కడ రోజుకు లక్ష రూపాయల ఇనుము దొంగతనం చేస్తున్నారు. అక్కడ తెల్లవారుఝామున 5 1/2 గంటలకు స్టీలును దొంగిలించినవారు దర్జాగా డబ్బులు పంచుకుంటూ ఉంటారు. రైల్వే సామాను రోజుకు లక్ష రూపాయలు విలువచేసేది దొంగతనం చేస్తున్నారు. దానిమీద సరైన చర్యలు తీసుకోవాలి. మా ప్రభుత్వం పేదవారికోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నవని 1-50 p. m.

చెబుతున్నారు, కూలి పని చేసుకొని 5 రూపాయలు సంపాదించి 2 రూపాయలు గాంబ్లింగుకు ఖర్చు పెట్టి 2 రూపాయలతో సారా త్రాగితే ఇక అతని దగ్గర ఏమి మిగులుతుంది దానితో ఏవిధంగా అతని కుటుంబమును పోషించుకగలుగుతాడు. హోం మినిస్టరుగారికి దీనితో సంబంధం లేదా ? ఆ పోలీసు అధికారులను ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయమని అంటే ఐ.జి కి అధికారం లేదు డి.ఎస్ పి లను, ఎస్.పిలను, సబ్ ఇనస్పెక్టర్లను ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసే అధికారం ముఖ్యమంత్రి, మంత్రులు తీసుకొని వారి ఇష్టం వచ్చినట్లు చేయడంవల్ల లా అండ్ ఆర్డరు సిట్యుయేషను పూర్తిగా పాడయిపోయింది శ్రీ వెంకయ్యనాయుడుగారు విశాఖపట్టణంలో నేషనల్ ఫ్లాగ్‌ను కాల్చిన సందర్భం గురించి అసెంబ్లిలో రెయిజ్ చేస్తే చర్య తీసుకుంటామని చెప్పారు. కాని ఇంతవరకు ఏమి చర్య తీసుకోలేదు ఆగస్టు 15న ఇందిరా కాంగ్రెస్ నాయకులు అయిన ఒక హరిజనుడు—అంబెద్కర్ అనునతను కాలిస్తే ఇంతవరకు చర్య తీసుకోలేదు జనవరి 20వ తేదిన పావనమూర్తి అనే ఆంధ్రా యూనివర్శిటీలోని హరిజన లెక్చరర్ జగదాంబ జంక్షనులో నేషనల్ ఫ్లాగ్‌ను కాలుస్తానని బహిరంగంగా ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో వచ్చింది. దాని మీద డి. ఎస్. పి కి రిపోర్టు చేస్తే ఇంతవరకు చర్య తీసుకోలేదు. దాని విషయం ఏమి జరిగింది అంటే ఆంధ్ర యూనివర్శిటీ ఏరియాలో బ్రహ్మాండమైనటువంటి అరాచక కృత్యాలు జరుగుతున్నాయి. ఈ రకంగా ఎవరైతే జాతీయ జండాను కాల్చి దౌర్జన్య చర్యలు చేస్తున్నారో వారిమీద చర్య తీసుకోనట్లయితే ఇక మరి ప్రజలకు రక్షణ ఎలా కలుగుతుంది. ఈ నాడు ముఖ్యంగా రాజకుమారుగాని, ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ స్టూడెంటు, పావనమూర్తి గాని అంబేద్కర్ గాని, ఇందిరా కాంగ్రెస్ గాని హరిజనులకు చాల అన్యాయం చేస్తున్నారు. మన నాయకులు లచ్చన్నగారు చెప్పారు. హరిజనులమీద చాల అత్యాచారాలు జరిగినాయని. కాని వారు హరిజనులకు చెడ్డపేరు తీసుకురావడానికి ఆ ఏరియాలో హరిజనుల అనే పేరుతో ఆంధ్ర యూనివర్శిటీలో ఇతరులను కొట్టడం అదీ జరుగుతున్నది. అది మంచిదికాదు. ఏ అయిన చర్యలు తీసుకోవాలి. ఈ నాడు ఇందిరాగాంధీ తరపున గూండాలు పరిపాలన చేస్తున్నారు. ఇందిరా కాంగ్రెస్ పేరు చెప్పుకొని అర్జునరావు అనే ఒక బర్మా కాందిశీకుడు చాల దౌర్జన్యాలు చేస్తున్నాడు. ఏది రూలింగు పార్టీ ఉంటే ఆ పార్టీలో చేరుతాడు. అనేకమైన హత్యలు చేశాడు. జిల్లా కలెక్టరు మీద తిరుగుబాటు చేస్తాడు. బర్మా రిపాట్రియేటు ఆఫీసరును కొట్టాడు. ఐ. టి. ఐ. జంక్షన్‌లో మర్డరు చేశాడు. వీరందరికి మద్దతు ఇందిరా కాంగ్రెస్ నాయకులు.

శ్రీ వీరారెడ్డి:—ఈ రోజు ప్రతిపాదించబడిన బడ్జెటు డిమాండులు బలపరుస్తూ నేను కొన్ని సూచనలు, కొన్ని విషయాలు మీ దృష్టికి తెదలచుకున్నాను మా మహబూబ్‌నగరు జిల్లాలో హత్యల సంఖ్య 1976-77లో 49 ఉంటే 1978కి 61 కి పోయింది ఇదివరకు జరిగిన హత్యలు చాలవరకు ఇంతవరకు పరిష్కరించబడలేదు. హత్యచేసిన వారు ఇంతవరకు దొరకలేదు. గద్వాల ప్రాంతంలో 2, 3 మర్డరు 78 కాలంలో గాని లేకపోతే జనవరి 79 లో గాని జరిగినాయిగాని పోలీసువాళ్ళు ఎదురుగా ఉండగా వాళ్ళు మర్డరుచేసి పారిపోవడం జరిగింది,

ఇంతవరకు వారిని పట్టుకోవడం జరగలేదు. పోతే ఇన్ని నేరాలు పెరుగుతున్నా మా జిల్లాలో పోలీసు కానిస్టేబుల్ పెరగడంలేదు. దొంగతనాలు ఎక్కువగానే అవుతున్నాయి, మహబూబ్‌నగరు టౌనులో రెండవ పోలీసు స్టేషను కావాలని ఎంత మొర పెట్టుకున్నా ప్రభుత్వము వారు ఇంతవరకు పరిశీలించడం జరగలేదు త్వరగా పరిశీలించి రెండవ పోలీసు స్టేషను పెట్టాలని కోరుతున్నాను. మా కాన్‌స్టిట్యూయెన్సీలో సర్వా పోలీసుస్టేషను గురించి పోయినసారి బడ్జెట్‌లో నేను మంత్రిగారికి చెప్పాను. వారు తప్పకుండా కన్సిడరు చేస్తామని అన్నారు కాని ఇంతవరకు అక్కడనుంచి వచ్చిన ప్రపోజల్స్ తనిఖీ చేయడం జరగలేదు. ఆత్మకూరు తాలూకాలో ఒక పోలీసు స్టేషను ఉంది. దానికి సర్కిల్ ఆఫీసు వచ్చి గద్వాలలో ఉంది డి.ఎస్.పి. వనపర్తిలో ఉంటాడు. వీటికి కోడు లింకు్స లేవు. పోవాలి అన్నా గాని మూండు రోజులకో నాలుగు రోజులకో డి ఎస్.పి కి తెలవడం, సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరుకి తెలవడం జరుగుతుంది దీని విషయంలో ఐ.జి.పి గారు కూడా గవర్నమెంటుకి రికమెండు చేయడం జరిగింది. కాని ఇంతవరకు సర్కిల్ ఆఫీసు ఓపెన్ చేయడం జరగలేదు. పోతే ఫైనాన్సు లేవు అంటారు పోయినసారి బడ్జెటు సమావేశములో అడిగినప్పుడు తప్పకుండా చూస్తాము అన్నారు గాని ఇంతవరకూ ఏమీ జరగలేదూ, పోలీసు స్టేషనులలో అనుకూలంగా ఉండే చోట కూడా టెలిఫోనులు పెట్టలేదు. చిన్న చిన్న నేరాలు జరిగినపుడు వారికి తెల్పడానికి వారు పోవడానికి ఈ టెలిఫోన్సు లేకపోవడంవల్ల వీలు పడడంలేదు. మాది రహదారి కర్నాటక ప్రాంతంనుంచి గంధపు చెక్క గంజాయి దొంగ రవాణా, ఎగుమతి జరుగుతూ ఉంటుంది పోలీసు స్టేషనులలో టెలిఫోను ఉంటే ఇటువంటివి అరికట్ట డానికి వీలుంటుంది. ఇది వరకు జరుగుతూ ఉంది. పట్టుకున్నారు కూడా. పోలీసు స్టేషనులో టెలిఫోను లేనందువల్ల ఇటువంటివి విచ్చలవిడిగా జరుగు తున్నాయి. రాజపూర్ దగ్గర ఒక డబుల్ మర్డరు కేసు జరిగింది కాని ఇంతవరకు ఆరు నెలలు అయినా గాని హంతకుడుని పట్టుకోవడం జరగలేదు పోయిన సారి ప్రతి ఒక తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్సులో ఒక కోర్టు పెడతాము అన్నారు కన్సిడరు చేస్తాము అన్నారు. హైకోర్టునుంచి ప్రపోజల్స్ పంపినా రికమెండు చేసినా వారు ఇంతవరకు ఊ అనరు ఆ అనరు. అడిగినపుడల్లా చూస్తున్నాము చూస్తున్నాము అంటారు గాని ఏమీ చేయరు. అవసరం ఉంది ఇప్పటికైనా ఏర్పాటు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

2-00 p. m.

శ్రీ బి.సమ్మయ్య:- నేను కొన్ని సూచనలు మాత్రం చేయదలచుకున్నాను. ఈ డిమాండులను నేను బలపరుస్తూ సమర్థిస్తూ కొన్ని సూచనలు ముఖ్యంగా న్యాయపాలన గురించి చేయదలచుకున్నాను. వరంగల్లు జిల్లా పరకాలలో ఆరు నెలల క్రితము న్యాయశాఖమంత్రిగారు స్వయముగా వచ్చి అక్కడ మున్సిఫ్ మేజస్ట్రేట్ కోర్టుకు ప్రారంభోత్సవము చేయడం జరిగింది. అది కిరాయి బిల్డింగులో ఉన్నది. అనుకూలంగా లేదు. ప్రజలకు ఇబ్బంది కలుగుతోంది. అందుచేత అక్కడ సబ్ కోర్టు బిల్డింగు ఒకటి ఈనాడు దేనికి ఉపయోగించబడకుండా ఉన్నది, అది గవర్నమెంటు బిల్డింగు. దానికి కావలసిన రిపేర్సు చేయించి, ఎక్స్‌టెన్షన్స్

చేయించి దీనిని ఆ బిల్డింగులోపలికి మార్చాలి. దీని విషయంలో న్యాయశాఖ మంత్రిగారు త్వరలో చర్య తీసుకోవాలి. ప్రభుత్వం లీగల్ ఎయిడ్ నిమిత్తం ఇస్తున్నది సరిపోవడంలేదు. కనీసం దీనిని 500 నుంచి వెయ్యి రూపాయల వరకు పెంచాలి అట్లా పెంచితే అక్కడ ఉన్నటువంటి ఎడ్వొకేట్సు కొంచెం ప్రోత్సాహంగా పని చేయడానికి అవకాశం ఉంటుందేమో అని అభిప్రాయపడుతున్నాను. దీని విషయంలో ప్రభుత్వము తగిన చర్య తీసుకోవాలి లంచగొండి తనం గురించి ఎవరికీ తెలియనిది కాదు. కోర్టు ఆఫీసులలో చిన్న క్లర్కు నుంచి పెద్ద క్లర్కువరకు కనీసం డబ్బులు లేక కోర్టుకి పోలేనటువంటి వారి నుండి కూడా లీగల్ ఎయిడు సహాయముతో కోర్టుకు వెళ్ళేవారి దగ్గరనుంచి కూడా డబ్బులు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. పేద ప్రజలకు చాల ఇబ్బందిగా ఉంది

1976 కు పూర్వం మన దేశంలో ఉన్నటువంటి పరిస్థితులు ఈనాడు లేవు. పోలీసులలో ఉన్న మొరాలిటీ నైతిక విలువలు చాల తగ్గిపోయాయి. చాల అధైర్యంగా వ్యవహరించడం జరుగుతున్నది. మన దేశంలో రాజన్ కేసుగాని, ఈ దేశంలో ఏర్పాటు చేయబడిన తార్కుండే కమీషన్‌గాని, భార్గవా కమీషన్ గాని, వీటిద్వారా పోలీసుల్లో అధైర్యం అనేటటువంటివి ఏర్పడ్డది అందుకని వారికి తిరిగి ఒక ఎన్‌కరేజిమెంటు, ఒకవిధమైన ధైర్యస్థైర్యం ప్రభుత్వం వారికి కలుగజేసి తిరిగి లా అండ్ ఆర్డర్ ప్రాబ్లెమ్‌ను సరిచేయవలసిన అవసరం ఉంది ముఖ్యంగా వరంగల్లు జిల్లా గురించి అక్కడ ఉన్నటువంటి పరిస్థితులను గురించి చెప్పాలి. అక్కడ లా అండ్ ఆర్డర్ చాల అధ్వాన్న పరిస్థితిలో ఉంది అక్కడ నానా విధాల హత్యలు దోపిడీలు జరుగుతున్నాయి. మరి అది ఏ పార్టీ వారికి జరిగిన ఎక్కడ జరిగిన, జరిగిన వాటిని ఖండించి పోలీసుశాఖ తప్పకుండా ఏక్షను తీసుకోవలసిన అవసరముంది. రుద్రగూడెంలో మర్డరు, అమినాబాదు కట్టయ్య మర్డరు, మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్ మర్డరు, నారాయణరెడ్డి, సి.పి.ఎం. లీడరు మర్డరు, ఇట్రటపల్లి సర్‌పంచ్ నరశింహారెడ్డి ఇంటిమీద దాడి పెద్దపురముపై దాడి, కంబంపల్లి సర్‌పంచ్ నరశింహారెడ్డిగారి హత్య, ఏ పార్టీకి సంబంధించినప్పటికి ఇటువంటివాటిని ఖండించి ప్రభుత్వం తగిన చర్య తీసుకోవాలి. మొన్న ఓంకార్ మీద దాడి జరిగింది. దానిని కూడా నిరశిస్తున్నాను ఏ పార్టీకి సంబంధించినా ఇటువంటివి జరగకూడదు. ప్రజలకు విశ్వాసాన్ని కలిగించవలసిన బాధ్యత ఇప్పుడు పోలీసుశాఖ మీద ఉంది. నా నియోజకవర్గంలో అడవి ప్రాంతాలకు, 50, 60, గ్రామాలకు పోలీసు యొక్క రక్షణ, అందుబాటులో లేదు. బోపాలపల్లి అనే గ్రామం అది రోడ్డు సైడు విలేజి, అక్కడ పోలీసు స్టేషను తప్పకుండా స్థాపించాలి. గత సంవత్సరం ధర్శిలపల్లి అనే గ్రామములో నా నియోజకవర్గంలో ఒకేసారి 76 ఇళ్లు హరిజనులవి కాలిపోతే వరంగల్లుకి 50 మైళ్ళ దూరంలో ఉన్న అక్కడికి వరంగల్లునుంచి అగ్నిమాపకదళం వచ్చేటప్పటికి అది పూర్తిగా బూడిద అయిపోయింది. కాబట్టి ప్రతి తాలూకా కేంద్రంలోపల ఒక అగ్నిమాపకదళము ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతూ నాకీ అవకాశం ఇచ్చి నందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ శెలవు తీసుకొంటున్నాను

శ్రీ సి హెచ్. జంగారెడ్డి —అధ్యక్షా, ఇప్పుడు అయిదు డిమాండుల పైన చర్చ జరుపుతున్నాము. అయిదు అనగానే పంచపాండవులు జ్ఞాపకం వస్తున్నారు. పంచపాండవులు చేసిన పని కంటే వీళ్ళు చేసిన పని మంచంకోళ్ళ లాగా ఉంది పంచపాండవులు అంటే నాలుగు మంచంకోళ్ళలాగా అన్నట్లు వీళ్ళు పని నిర్వహిస్తున్నారు. పోలీసు శాఖకు సంబంధించినంతవరకు పోలీసుల బాగూలు పెరిగాయి గానీ జీతాలు పెరగలేదు హెడ్ కానిస్టేబిల్సుకు ఇంకా కొంతమందికి పొడుగు లాగులు ఇచ్చారు పొడుగు లాగులు ఇస్తే ఎస్.ఐ. లాగా కనపడతారేమో గానీ వాళ్ళకు జీతాలు మాత్రం పొడుగ్గా లేవు, వాళ్ళ నీతి నియమాలలో మార్పు రాలేదు. వాళ్ళ మొరాలిటీ పోయింది అంటున్నారు. మొరాలిటి ఎక్కడ పోయింది? నేరాలు పట్టుకోవడంలో పోయిందా? డబ్బులు సంపాదించడంలో పోయిందా? డబ్బులు విపరీతంగా సంపాదిస్తున్నారు ఎమర్జన్సీలో అత్యాచారాల తరువాత కేంద్రంలో జనతాపార్టీ ప్రభుత్వం వచ్చింది కాబట్టి ఈ లా అండ్ ఆర్డర్ పైన పోలీసుల మొరాలిటీ పెంచాలని, నీతి శాస్త్రం పెంచాలని ఉద్దేశ్యంతో క్రిమినల్సును కొట్టకూడదు అని ఆదేశాలు ఇస్తే ఆ మేరకు పెద్ద పెద్ద దొంగలను తీసుకువచ్చి డబ్బు తీసుకొని కొట్టేవాళ్లను కొట్టుకుంటూ, విడిచిపెట్టేవాళ్ళను విడిచిపెట్టడం జరుగుతున్నది దానికి ఏమి చెబుతారంటే భార్గవా కమిషన్ ద్వారా ఇంకేదో కమిషన్ ద్వారా పోలీసుల యొక్క ధైర్యాన్ని, స్థయిర్యాలను పోగొట్టారు అని అంటున్నారు. ఇది సత్యదూరం దానికి కారణం మనం వింటున్నాము. ఎమర్జన్సీ పోయిన మరుక్షణమే 1977 మార్చిలో పరకాల పోలీసు స్టేషన్‌లో ఒక ట్రయిబల్‌ను దొంగతనం పేరుతో తీసుకువచ్చి, కొడితే ఈనాటివరకు దిక్కు లేదు. ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి వెంగళరావుగారు 5 వేల రూపాయలు కూడా ఇచ్చారు ఎక్కడ చూసినా పోలీసుస్టేషన్‌లలో రేపులు జరుగుతున్నాయి. ఘనపుర పోలీసు స్టేషన్‌లో హరిజన స్త్రీ రేపు; సిటీలో ఎంతో మంది చచ్చిపోయారు. తాండురులో ఎంతోమంది చచ్చిపోయారు. మనకు తెలుసు. ఎక్కడ పడిపోయింది నీతి? డబ్బులు పుచ్చుకునే చోట నీతి పడిపోయిందా? లేదు. కాంగ్రెసువాళ్ళ వంతపాడడానికి నీతి పడిపోలేదు. 2 10 p.m. కేవలం లా అండ్ ఆర్డరు మెయిన్‌టెయిన్ చేయడానికి అసలైన విషయానికి వచ్చినప్పుడు మేము ఏమి చేయాలి అనేది వారికి తెలుసు. హత్య చేసినవాడు, దొంగతనము చేసినవాడు అయినప్పటికి కూడా వాళ్లను కొట్టడానికి ఏదైనా పద్ధతిలో పిలిచి రాబట్టడానికి ప్రయత్నం చేయరు. మేము పోయి అడిగితే అంటారు, మీరే చెప్పారు కదా కొట్టద్దని అని నీతులు చెబుతారు, కానీ కొట్టే వాళ్లను కొడుతున్నారు. 1977 తరువాత ఎమర్జన్సీ తొలగించిన తరువాత పోలీసు స్టేషనులో గానీ లేక దేశంలో గాని ఎన్ని హత్యలు జరిగాయి ముఖ్యంగా ఆంధ్రప్రదేశలో మనం చూస్తే స్పష్టంగా కనపడుతున్నది. ఆ పోలీసు శాఖ పరిస్థితి చూస్తే హత్యలు 95 పెరిగాయి, దొంగతనాలు 81 దోపిడీలు 63 కన్నపు దొంగతనాలు 491 మామూలు దొంగతనాలు 2218 పశువుల దొంగ తనాలు మాత్రం 1 మైనస్, దొమ్మీలు 1435, గాయాలు 1442, మోసం 60,

అపహరణలు 80. వీటి శాతం లెక్క పెడితే అన్నిటి శాతాలు పెరగనే పెరిగాయి. దోపిడి దొంగతనాల శాతం 35.2 పెరిగిగాయి; అని ముఖ్య మంత్రి ఇటీవల సమాధానం చెప్పారు. నేషనల్ ఏవరేజి 19 శాతం ఉంటే మిగతా రాష్ట్రాల శాతం తీసి లెక్కలు చెప్పారు. ఈనాడు నేషనల్ ఏవరేజి కాదు క్రిందటి సంవత్సరానికి ఈ సంవత్సరానికి ఎంత శాతం మనం తగ్గించ గలిగాము చూచుకోవాలి. వెనకటికి పిల్లవాణ్ణి ఏమిరా మెట్రిక్ పాసయ్యావా అంటే అమ్మమ్మా నేను కూడా ఫెలు అయ్యాను, నా మిత్రుడు భాస్కరు కూడా ఫెయిల్ అయ్యాడు అన్నట్లు ఉంది. నా కంటే బ్రిలియంట్ విధ్యార్థి కూడా ఫెయిల్ అయ్యాడు అని పిల్లవాడు చెప్పినటుగా ఉంది ముఖ్యమంత్రిగారి సమాధానం. అది ఎవరిని సంతృప్తి పరచలేదు. అయితే మీకు సంతృప్తి పరచ వచ్చు. తర్కానికి పనికిరావచ్చు. నీ రాష్ట్రంలో ఎంత శాతం తగ్గింది అని ఆలోచించి, నీ రాష్ట్రంలో దోపిడీలు ఎన్ని తగ్గించగలిగావు, హత్యలు ఎన్ని తగ్గించగలిగావు, అది నీకు గీటురాయి గానీ సెంట్రల్ ఏవరేజి కంటే నేను తక్కువగా ఉన్నాను కాబట్టి సభాష్ అని భుజాలు తడుముకుంటే అది పొరపాటు దానికి మనకు నిదర్శనం కనబడుతున్నది. మన రాష్ట్రంలో ఎన్ని పత్రికల లంచగొండితనం జరిగింది దోపిడీలు పెరిగాయి హత్యలు పెరిగాయి. హత్యలు 43 శాతం, దోపిడీలు, దొంగతనాలు 35.2 కన్నపు దొంగతనాలు 11.6 మమూలు దొంగతనాలు 14 2 దొమ్మీలు 34.8 గాయాలు దెబ్బలు 19.7 శాతం మోసాలు 15.6 శాతం ఇవన్నీ కూడా పెరుగుతుంటే మనం ఎంతో పరిపాలనలో తీసుకువచ్చాము. పోలీసు శాఖ సమర్ధవంతంగా ఉంది అని చెప్పడానికి సాహసిస్తున్నారు. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టిన తరువాత ఏ ఎసెంబ్లీలో అయినా ఒక్క రేపు కేసు లేకుండా చర్చించలేదే. ఒక్క ఎసెంబ్లీలో కూడా పోలీసు స్టేషనులో హత్యలు జరిగిన విషయం లేకుండా చర్చను ముగించలేదే. దీనిని కేవలం ఎమర్జన్సీలో చేసిన అఘాయిత్యాలు కప్పిపుచ్చు కొనడానికి పనికి వస్తుంది తప్ప వాళ్ల వాదం దేనికి పనికిరాదని నిర్మొహమాటంగా చెప్పదలచు కున్నాను. అసలు పోలీసు పరిస్థితి ఎక్కడ చూసినా మట్కాలు, ఎక్కడ చూచినా జూదాలు, పోలీసువారే క్లబ్బులు నడుపుతున్నారు. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి తెలియకనా. ఈ కమీషనర్‌కు తెలియదా. డి.ఎస్.పి.లకు తెలియదా, ఎస్.ఐ.లకు తెలియదా. అందరికి తెలుసు. ఒక్కొక్క గ్రామానికి వెళితే గంగారెడ్డిగారి లైసెన్సు లేని షాపులు ఊరుకు 10 ఉన్నాయి వారు లైసెన్సు ఇచ్చింది ఒకటి అయితే 10 ఉంటాయి. వాళ్లకు మామూళ్లు ఇచ్చి వదుపు కుంటారు. కంట్రాక్టరు ఒకడే ఉంటాడు. లైసెన్సు ఒక్కటే ఉంటుంది. కాని 10 మంది నడుపుతారు, పోలీసు వాళ్లకు మామూళ్లు, అబ్కారీ వాళ్లకు మామూళ్ళు ఇదంతా జరుగుతుంటే మనం ఏమి చేస్తున్నాము ఒక్కసారి మీరు పునఃపరిశీలించుకొని వాళ్ళు నీతి తప్పారు కాబట్టి వాళ్లకు నీతి లేదు అనుకుంటే పొరపాటు. ఎవరైనా పిల్లవాడిని సంబంధం చేసుకోడానికి వెళ్లితే నా అల్లుడు పోలీసు ఎస్.ఐ. అయితే బాగుండును అనిపిస్తుంది. ఎందుకంటే డ్రెస్సు, హుందాతనం, వారి తిట్లు. పొద్దున్న లేవగానే వాడు ఎవరిని తిడతాడంటే

క్యారే మాదచోద్ కానిస్టేబిల్ అంటాడు, ఎస్.ఐ.ని సి ఐ తిడతాడు సి ఐ ని డి. ఎస్. పి. తిడతాడు. డి.ఎస్ పి.ని ఎస్.పి తిడతాడు. తిట్లతో ప్రారంభం అవుతుంది వాళ్ల భాష ఒక వేళ పెళ్లాం కనుక నిద్రమబ్బులో ఉంటే పెళ్లాన్ని కూడా తిడతాడేమో ఒక వేళ తప్పతాగి రాత్రి పడుకుంటే ప్రతివాడికి డ్రెస్సు వేయంగానే భయం మా పిల్లవాణ్ణి కొడతానంటే ఏయ్, నేను పోలీసువాణ్ణి అంటాడు. అంటే పోలీసు అంటే అంత భయం ఉన్నదన్న మాట. పోలీసును చూస్తే ప్రజలకు అంత భయం ఎందుకంటే కొడతారో తిడతారో, పోలీసు వాళ్ళు శాంతభద్రతలు కాపాడేందుకు లేరు కేవలం హింసించేందుకే ఉన్నారు అనే భావన ఈనాడు ప్రజలలో ఉంది దీనిని మనం రూపుమాపాలి. అది రూపు మాపడానికి మనం వారికి నీతి నియమాలు నేర్పాలి. పబ్లిక్ రిలేషన్ ఆఫీసరును పెట్టాలి ఈనాడు అప్లికేషన్ ఇస్తే ఎఫ్.ఐ అర్. ఇస్యూ కాదు. ఆల్టరేషన్ చేస్తారు అన్నదానికి అనుకూలంగా పెద్దోళ్ళు చెప్పినట్లుగా చేస్తారు కేసులు. దానికి అసలు ఎఫ్.ఐ.ఆర్. కాదు మామూలు దరకాస్తు తీసుకోరు వాస్తవంగా చెప్పాలంటే ప్రప్రథమంగా ఒక పోలీసు కేసులో కనుక అప్లికేషన్ తీసుకొని కేసు నమోదు చేసి కేసు ఉన్నా లేకపోయినా పిలిపించి నాలుగు చివాట్లు పెట్టడమో, ఏదోవిధంగా చేస్తే ఏన్నో తగ్గుతాయి. కాని అధ్వాన్నం, వాడు పోలీసు స్టేషనుకు రాగానే డాక్టరు సర్టిఫికేటు పంపిస్తారు. ఇంకోడు ఈలోగా వస్తే వాడిది రిజిస్టరు చేస్తారు. ఇది ఏమిటంటే రెండూ నావే అంటాడు దీనికి కారణం ఏమిటంటే జవాబు చెప్పరు. క్రిమినల్ కోడు పరిస్థితి చూస్తే రెండే రెండు సర్టిఫికేట్లు ఉన్నాయి—సింపుల్, గ్రీవియస్, తలకాయమీద నాలుగు దెబ్బలు పడితే సింపుల్, రక్తము బాగా కారితే సింపుల్, బాగా కొట్టినా సింపుల్, కనపడిన దెబ్బలు కొట్టినా సింపుల్. రక్తము బాగా కారినా సింపుల్—ఇంక గోరు పోతే గ్రీవియస్. బొక్కవిరిగితే గ్రీవియస్, చెయ్యివిరిగితే గ్రీవియస్, ఒక పన్ను విరిగితే గ్రీవియస్, గ్రీవియస్ క్రింద 326. తలకాయ పగిలి చావుతప్పి వాడికి దవాఖానాలో 10 కుట్లు పడితే సింపుల్. ఇంక డాక్టర్ను వారిష్టము—బొక్కవిరిగినా, గోరుపోయినా, పన్ను పోయినా గ్రీవియస్ సర్టిఫికేట్ ఇస్తారు. 10, 15 కుట్లు పడినా సింపుల్. ప్రజలు గోల పెడతారు నా తలకాయ పగిలెతె, నా రక్తము అర్ధలీటరు పోయెనే, యీడాక్టరు సర్టిఫికేటు సరిగా ఇవ్వకుండెనే అని గోల పెడతారు. పైసలు ఇస్తే సర్టిఫికేటు ఇస్తాడు. లేకపోతే వీడు నాయకులు చుట్టూ తిరుగుతాడు. డాక్టరు సర్టిఫికేటు రానీ చూద్దాము అంటారు వీరు. తీరా చూస్తే అది సింపుల్. There is no case There is no witness. There is nothing. కేసు క్లోజ్ చేసామని అని పోలీసు వారు వ్రాసేస్తారు. మరి దీనికి ఏమి చేయాలి ? 10 కుట్లు పడితే సింపుల్. ఇదంతా చూస్తూ ఉంటే దీనిని సక్రమమైన సరయిన పద్ధతిలో లేదంటే పోలీసులలో క్రమ శిక్షణ లేదు. యస్. ఐ సరిగా పని చేయడం లేదని సి.ఐ. కి చెబితే ఆయన అంతే. ఇక డి.ఎస్.పి కి అప్లికేషన్ పెడితే అది మరలా సి.ఐ.కి యస్ ఐ.కి పంపిస్తాడు ఆయన. మన రెవెన్యూలో తహసీల్ దార్ నుంచి గిరిధావర్, గిరిధావర్ నుంచి పట్వారి లాగే ఇది కూడా ఉంది. I am ready to prove all the alle-

gations now I made against the Sub Inspector ఒక యం ఎల్ ఏ వ్రాస్తే లేక ఒక రాజకీయ పార్టీవారు వ్రాస్తే దాని మీద కనీసం ఎంక్వయిరీ కూడా చేయరు. ఎంక్వయిరీ చేయండంటే ఆఫ్ట్రాల్ ఈ చిన్నదానికి నేను పోయి ఎంక్వయిరీ చేయాలా అంటారు మర్డరు జరిగినా, దెబ్బలు తగిలినా ఒక రాజకీయ పార్టీవారు చెప్పినా, పోలీసు స్టేషనులో 4, 5 రోజులు ఉంచి తన్నినా ఏమీ లేదు. ఇలాఉంటే ఇంక శాంతిభద్రతలు ఎక్కడని నేను మనవి చేస్తున్నాను. శాంతిభద్రతలు కాపాడేది పోలీసుల బాధ్యత కాదా ? వారికి ఇష్టమైన వారి కొరకేనా అని నేను అడుగుతున్నాను. నేను వరంగల్ డి.యస్.పి.కి కవరింగు లెటర్ పెట్టి నేను వస్తాను ఎంక్వయిరీ చేయమంటే నేను లేనప్పుడు సి ఐ వెళ్ళి ఎంక్వయిరీ చేసి ఏమి లేదంటాడు. అప్లికేషన్ ఈజ్ ఫాల్సు అంటాడు నిష్పక్షపాతముగా వ్యవహరించి ఎంక్వయిరీ చేయమంటే పార్శియల్ ఏటిట్యూడ్‌తో చెస్తు ఉంటే దీని గురించి ఎవరితో చెప్పుకోవాలి. యస్ ఐకి, సిఐకి, డీయస్‌పికి చెబుతూ ఉంటే వారు మీ అప్లికేషన్ సరిగా లేదంటే ఎట్లాగ? 120 గ్రామాలకు ఒక సిఐ ఉంటాడు. ముగ్గురు యస్ ఐలు ఉంటారు సమ్మయ్యగారు చెసినట్లు అజాంనగర్ ప్రాంతము చూస్తే అక్కడికి పోవడానికి మూడు రోజులు పడుతుంది. ఈలోగా అక్కడ పీనుగు మురిగి పోతుంది. పోలీసు స్టేషన్ ప్రక్కనే పట్టపగలు విషము పెట్టి మర్డరు చేసి కాల్చేశారు. ఇప్పుడు దాని గురించి బొక్కలు పరీక్ష చెస్తే విషము కనబడుతుందా? పోలీసు స్టెషన్ దగ్గరే ఉన్నా ఏమీ జరగలేదు. ఇలా ప్లాను ప్రకారంగా వారికి డబ్బు ఇచ్చి చేస్తారా అని ప్రజలలో అనుమానం కలుగుతుంది. పోలీసులంటే ప్రజలకు ఒక 'హేహ్యా' భావన కలుగుతోంది. ఇంక కొంత మంది హెడ్ కానిస్టేబుల్స్ వారిష్టము వచ్చినట్లు బండ బూతులు తిడతారు. వాళ్ళల్లో వారు తిట్టుకుంటూ ఉన్నప్పుడు వెడితే ఇంక వినక్కర లేదు ఆ బూతులు. ఇదేవిధంగా యస్.ఐ లు తిడుతూ ఉంటారు. వారు ప్రజలను క్రిమినల్స్‌గా చూస్తారు. తాము పెద్ద అధికారులమని అనుకొంటారు. మంచి మంచి వారిని కూడా తప్పుడు కేసులు బనాయించి జైళ్ళలో పెడతారు. వారు ఒక రోజు రాత్రి జైళ్ళలో ఉండలేక ఇజ్జత్ కోసమని చెప్పి డబ్బులు ఇచ్చి బయట పడతారు. లేకపోతే జామీను మీద బెయిల్స్ లేవంటారు. కోర్టుకు పోవాలంటారు. నెలాఖరులో పెట్టి కేసులు బాగా బుక్ చేస్తారు. దారంట పోయే వాడిని, రాత్రిళ్ళు పోయేవారిని, ఆడవారిని కూడా విడచి పెట్టకుండా కేసులు పెడతారు. కాబట్టి వీటన్నిటికి పరిష్కారము ఏమంటే ఒక పబ్లిక్ రిలేషన్సు పెట్టి యస్ ఐ లెవెల్‌లో గ్రివేన్సు సెల్ ఏర్పాటు చేసి ఎవరయినా అప్లికేషన్ ఇవ్వగానే వెంటనే ఎంక్వయిరీ జరిపి సక్రమమైన చర్యతీసుకోవాలని చెపుతున్నాను. నేను ముందే చెప్పాను. పోలీసులకు పొడుగులాగులు ఇచ్చారుగాని పొడుగు

2-20 p.m. జీతాలులేవని. ఇంక బి డి ఓ లకు జీపులు ఇచ్చారు. పోలీసువారికి జీపులు లేవు వారు అబ్కారీ వారి జీపు తీసుకుపోతారు. అబ్కారీవారు ఎన్ని దొంగతనాలు చేసినా ఎన్ని తప్పులు చేసినా పనికి వస్తుంది. అలా కాకుండా డియస్‌పికి, సిఐకి జీపులు ఇవ్వాలి. సిఐకి గెజిటెడ్ హోదా ఇచ్చి ఆ పోస్టును అప్‌గ్రెడ్ చేయకపోతే బాగోదని మనవి చేస్తున్నాను. ఏ విధంగా చూసినా

వీరికోసం పబ్లిక్ రిలేషన్ సెల్ ఒకటి పెట్టి పోలీసువారికి ప్రజలతో ఎట్లా మెలగాలి అన్న విషయం మీద శిక్షణ ఇవ్వాలి. లేకపోతే ఈ బ్యూరోక్రసీ ఇలాగే ఉంటుంది. సిటీలో ఇప్పుడు ఆటోలో పోవడములో చాలా ఎక్కువ ఛార్జీ అవుతోంది రూపాయి అయ్యేదానికి మూడు రూపాయలు అవుతోంది ఏమంటే వన్ వే ట్రాఫిక్ ఇదెక్కడి వన్ వే ట్రాఫిక్కు. అబిడ్స్ నుంచి యమ్ యల్ ఏ. క్వార్టర్సుకు పోవాలంటే తిరిగి వెళ్ళడంవల్ల మూడు రూపాయలు అవుతోంది. చిక్కడపల్లి వీధులలో పిల్లలు రోడ్లమీదే తిరుగుతూ ఉండడం ఈ బస్సులు ఇప్పుడు ఆ వీధులలో వెడుతూ ఉండడంవల్ల ప్రమాదాలు ఏర్పడే పరిస్థితి ఉంది నేను పోద్దున బాకారమ్ పోయి వస్తే రెండు రూపాయలు అయ్యేది నాలుగు రూపాయలు వరకు అయింది. ఆటోలు కొన్నిచోట్ల రమ్మంటే రారు. ఎక్కడికి పోతావు ఏమిటి అని అడిగి అక్కడకు రామంటారు. దీనిపైన ఒక స్క్వాడ్ ఏర్పాటు చేసి ఎక్కడికి రమ్మంటే అక్కడికి వచ్చేలా చూడాలి. ప్రింటింగు విషయం చాలా మంది సభ్యులు చెప్పారు. దీనిలో ఐటిఐ వారికి ట్రయినింగు ఇవ్వాలి. పాలిటెక్నిక్ లో దీనికి డిప్లమోలు పెట్టాలి. పత్రికలకు పనికివచ్చే పని నేర్పాలి. ఈ గవర్నమెంటు ప్రెస్ లో ప్రింటుచేసిన పుస్తకం వెల మూడు రూపాయలు ఉంటే బయట ప్రైవేటు ప్రెస్ లో ప్రింటు చేసినదాని వెల రెండు రూపాయలే ఉంటోంది. ఏమిటి కారణం? ఉదాహరణకు చెపుతాను. ఖమ్మం జిల్లా సెన్సస్ బుక్ సెక్రటేరియట్ లో రు. 3-60కి అమ్ముతూ ఉంటే వరంగల్ లో అది రు. 1-80. గవర్నమెంటు వేసిన బుక్ లో పేజీలు కూడా తక్కువే. పేపర్ ఒక్కటే ఇంకా గవర్నమెంటు ప్రెస్ వారికి అన్నీ కన్సెషన్సు ఉన్నాయి. కరెంటు కన్సెషన్. కోటాలో పేపర్ ఇస్తారు. ప్రైవేట్లో ప్రింటు చేయాలంటే పేపర్ కూడా బ్లాక్ మార్కెట్లో తీసుకోవాలి. ఇలా ఎందుకు జరుగుతోందో నాకు అర్థం కావడంలేదు. వరంగల్ రీజనల్ సెంటరు. కాబట్టి వరంగల్లులోనో నిజామాబాదులోనో వికేంద్రీకరణ జరిపి ప్రింటింగు ప్రెస్ ఒకటి పెట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను. జైళ్ళ విషయములో రాజేశ్వరరావు గారు మాట్లాడుతూ హోమ్ మంత్రిగారిని

میں دوچھنا چاھتا ھوں کہ کیا منسٹر صاحب کبھی جیل گئے تھے منسٹر کی حیثیت سے گئے ھونگے لیکن کیا کبھی قیدی کی حثیت سے جیل گئے تھے ۔ هوم منسٹر صاحب دل کے دیالو ھیں لیکن اونکے افسرس کام نہیں کرتے ۔ پیرول پر چھوڑنے کے لئے منسٹر صاحب نے کہا لیکن سکرٹریٹ انکار کرتے ھیں ۔ اون کے آرڈرس کی تکمیل نہیں ھوتی ۔ آپ کچھہ بولتے ھیں وہ لوگ کچھہ الگ بولتے ھیں ۔ اسکے بارے میں ھوم منسٹر صاحب کو سوچنا چاھئے ۔ قیدیوں کو کمیشن بھی ملنا چاھئے ۔ آپ آرڈرتو دیتے ھیں لیکن آپ کے سکرٹریٹ سے اوسکی تکمیل نہیں ھوتی اسلئے ھوم منسٹر صاحب نا کام ھوچکے ھیں مجھے افسوس سے کہنا پڑتا ھے ۔

తెలుగు మహాసభల సందర్భంలో జైలులో ఉన్న వారికి రెమిషన్ యిచ్చినది. ఇందిరాగాంధి ప్రభుత్వం రెండు రాష్ట్రాలతో వచ్చింది. మైసూరులో, ఆంధ్రలో. రెమిషన్ యివ్వమంటే యివ్వలేదు కొత్త ప్రభుత్వం, ఇందిరా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం. అప్పుడు యివ్వమని అడిగాము ఇవ్వలేదు. ఇప్పుడు సరోజినిదేవి శతజయంతి ఉత్సవాలు, అంతర్జాతీయ బాలల దినోత్సవం, ఈ సందర్భంలో కొద్దో గొప్పో రెమిషన్ యివ్వవలసిన అవసరం వున్నది.

అన్నము. అదే 50 పైసలు. నైజాం కాలంలో పెట్టేది. రోజుకు 50 పైసలు కాస్త పెంచడం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారి దర్బారుకు, ఈ మంత్రిగారి దర్బారుకు, మంత్రుల దర్బారుకు వచ్చినదో లేదో గాని వరంగల్ సెంట్రల్ జైలులో ఖైదీలు బ్రహ్మాండంగా చేస్తారు. రోజుకు 20 రూపాయలు సంపాదిస్తారు సర్కారుకు సంపాదించి పెడతారు. ఫర్నిచర్ కూడా మొత్తం హైస్కూల్స్‌కు వారే యిచ్చేది. వారికి అర్ధ రూపాయి యిస్తారు డైయిలి కన్‌విక్ట్ వార్డ్సు మేము అందరము డిటెయిన్‌లో ఉన్నప్పుడు మా దగ్గర కావలా ఉంటారు కాన్‌విక్ట్ వార్డు. 5 ఏళ్లు శిక్ష అనుభవించాక. రోజుకు అర్ధ రూపాయి ఏమి సరిపోతుంది తప్పో ఒప్పో ఉద్రేకంతో చేస్తారు. రెమిషన్‌తో పాటు ,ఖైదవాళ్లు పనిచేసినప్పుడు ప్రతిఫలం యివ్వవలసిన అవసరం వున్నది పనికి ఆహార పధకం అన్నారు వారికే సరిపోదు. వారి భార్య పిల్లలకు యివ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. అగ్నిమాపక దళం మా తాలూకాలో పెట్టారు. అగ్ని ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి కనుక తాలూకా తాలూకాలో పెట్టకపోతే ప్రమాదం. న్యాయ శాఖ ఇందులో కొంతమంది గవర్నమెంట్ ప్లీడర్స్. గవర్నమెంట్ ప్లీడర్స్‌ను పెట్టుకుంటే కేస్ బాహార్. గవర్నమెంట్‌కు వ్యతిరేకంగా ఉంటుందని ఘంటాపధకంగా చెపుతున్నాను. పోయిన అసెంబ్లిలో చెప్పాను. ఫ్రీక్వెంట్‌గా గవర్నమెంట్ ప్లీడర్‌ను మార్చండి. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్‌ను, అసిస్టెంట్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్‌ను పెట్టుకుంటే మొత్తం కేసులన్నీ బాహార్ వారి దగ్గర జూనియర్‌ను పెట్టుకుంటారు. గవర్నమెంట్ ప్లీడర్ దగ్గర జూనియర్ ఉంటాడు. గవర్నమెంట్‌కు వ్యతిరేకంగా పోట్లాడవలసి వచ్చినప్పుడు జూనియర్ అడ్వకేట్‌ను పెట్టుకొని కేసును బాగా చేసుకుంటారట ఈ పరిస్థితి నుంచి ఈ న్యాయ శాఖకు విముక్తి కలిగించాలని కోరుతున్నాను. తాలూకా తాలూకాలోను సబ్ కోర్టు పెడుతున్నారు. పోయినసంవత్సరం మా తాలూకాలో యినాగరేట్ చేశారు. అక్కడ ఒక బిల్డింగ్ కూడ ఏర్పాటు చేయవలసిందని మనవి చేస్తూ మరొకసారి జైలు మంత్రిగారిని యిచ్చిన పెరోల్ అమలు అయ్యేటట్లు చూడాలని మనవి చేస్తు విరమిస్తున్నాను

శ్రీ పి గంగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ డిమాండ్ నెం. 15 పైన మాట్లాడుతూ మనవి చేశాను. ఈ శాఖ 100పైన ఐటమ్స్, వేల పైన ఆఫీసర్స్‌కు సరఫరా చేసే డిపార్టుమెంట్. ముఖ్యంగా ఈ డిపార్టుమెంట్‌లో ప్రింటింగ్ ప్రెస్‌లో చాల పని వున్నది. దీని విషయం అనేకమంది అభిప్రాయాలు తెలియపరిచారు. ఇందులో పనిచేసే వారు టెక్నికల్, నాన్ టెక్నికల్ పీపుల్‌ను గవర్నమెంట్ సర్వేంట్స్‌గా భావించడం లేదని అన్నారు. టెక్నికల్‌గాని, నాన్ టెక్నికల్‌గాని

వర్నమెంట్ సర్వెంట్‌గా గుర్తించాము. పే స్కేల్స్ ఏవైతే నిర్ణయింపడతాయో అవన్నీ పే కమిషన్ ద్వారానే నిర్ణయింపబడతాయి. ఇవి నిర్ణయించడానికి యితర రాష్ట్రాలలో ఏ పే స్కేల్స్ ఉన్నాయో దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని అమలు జరుపబడుతుంది. ఎలక్టోరల్ రోల్స్ ప్రైవేట్ ప్రెసెస్‌కు యిచ్చినారని అబ్జక్షన్ తెలియజేశారు. జనరల్ ఎలక్షన్స్ సందర్భంలో కూడ ఎలక్టోరల్ రోల్స్ ప్రైవేట్ ప్రెస్‌లో ప్రింట్ అవుతూ ఉంటాయి. ఆ మాదిరిగానే ఈసారి కూడ ఈ ప్రింటింగ్ పని ప్రైవేటు ప్రెసెస్‌కు ఒప్పజెప్పాము. దానికి కలెక్టరు ద్వారా వారు ఎప్పాయింట్ చేసిన ఆఫీసర్స్ ద్వారా వేరే ప్రైవేట్ ప్రెస్‌లో తొందరగా ప్రింట్ కావాలని వారికి ఒప్పజెప్పాము. ఆ మాదిరిగానే ప్రింట్ అవుతున్నాయి. 1978-79 లో ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంట్‌కు సంబంధించిన టెక్స్టుబుక్స్ ప్రెస్‌లో ప్రింటింగ్ సమయానికి కాలేదు. ఎన్ని బుక్స్ కావాలో అన్ని కాలేదు. అది వేరే ఆ డిపార్టుమెంట్‌కు సంబంధించినది. కాబట్టి ఆ డిమాండ్‌కు సంబంధించి మాట్లాడుతూ దానికి సమాధానం వారు యిచ్చారు. కాబట్టి నేను ప్రత్యేకంగా సమాధానం యిచ్చే అవసరంలేదు అనుకుంటాను. ఈ డిపార్టుమెంట్‌కు సంబంధించిన విషయాలలో ముఖ్యమైనది ప్రెస్. చంచలగూడాలో ఉన్న ప్రెస్ 100 సంవత్సరాలు పూర్తిచేసినది. ఇక్కడ లేబర్ రిలేషన్స్ మంచిగా ఉన్నాయి. అంతే కాకుండా ఎన్నో వెల్‌ఫేర్ స్కీమ్స్ చేపట్టినాము. విజయవాడలో ఉన్న ప్రెస్ 1976 లో శాంక్షన్ అయింది. ఇంతవరకు పని సంతృప్తికరంగా కాలేదు. ఆలస్యం జరుగుతున్నది. దానికి కారణం ఏమిటి అని అడిగారు. 1976 లో 46.87 లక్షల రూపాయలు ఈ ప్రెస్ కొరకు కేటాయించబడినాయి. ముత్యాలంపాడు లో కాలిటి. విజయవాడలో 2.5 ఎకరాలు సైట్ సెలక్టు చేసినారు. అది చాలా లోలెవెల్. 5 అడుగుల సామాన్య భూమి కన్న లో లెవెల్‌లో వున్నది. ఒక వైపు వాగు పారుతున్నది. ఒక వైపు ఏలూరు కెనాల్. ఒక వైపు పాండ్ వున్నది. అది టాంక్ బెడ్ అంటారు. ఇక్కడ ఫౌండేషన్ ప్రాబ్లెమ్ ఉండడంతో మరొకసారి డిజైన్ చేసి శాంక్షన్ చేసి యివ్వవలసి వచ్చినది. ఇప్పుడు ఫౌండేషన్ నిర్ణయం చేసి పని ప్రారంభం చేసినారు. రెండులక్షల రూపాయలపైన ఖర్చు అయినాయి. చీఫ్ ఇంజనీర్ ఒక సంవత్సరం లోపల పని పూర్తి చేస్తామని విశ్వాసం యిచ్చినారు. కాని చాల రోజుల నుంచి కుంటుపడిపోయింది. ఇది ప్రైవేటు బిల్డింగ్‌లో పెట్టి ప్రెస్ నడిపే అవకాశం ఉన్నదేమోనని విచారణ చేశాము. ఇంత పెద్ద పని ప్రయివేటు బిల్డింగులో పెట్టే అవకాశం లేదు. ఒక సంవత్సరంలో యిది పూర్తి చేసి అంత లోపలనే మెషినరి తెప్పించి అతి తొందరలో పూర్తి చేసి పని ప్రారంభం చేయాలని అనుకుంటున్నాము. రీజనల్ ప్రెసెస్ కావాలని నిర్ణయం చేశారు. ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేసినది. తెలంగాణా రీజియన్‌లో ఎందుకు ప్రారంభం చేయలేదు అన్నారు. ప్రతి రీజియన్‌లో నిర్ణయం చేయబడింది. రాయలసీమకు చెందిన కర్నూలులో ఒక ప్రెస్ పని చేస్తున్నది. కోస్టల్ ఆంధ్రలో విజయవాడలో కన్‌స్ట్రక్షన్ ప్రారంభం చేసాము. వరంగల్ నిజామాబాదు యింకా ఎక్కడా స్థానం నిర్ణయం చేయలేదు

గాని తెలంగాణ రీజియన్‌లో ప్రెస్ పెట్టాలని గవర్నమెంటు నిర్ణయం చేసినది. ఈ సంవత్సరం పని తీసుకుంటాం. దాని కొరకు ఈ బడ్జెట్‌లో కేటాయించలేదని తెలియజేశారు. ఏడవ ఫైనాన్స్ కమిషన్ దానిలో దానిని కూడ యిన్‌క్లూడ్ చేయాలని వ్రాశాము. వారు ఒప్పుకున్నారు. దాని విషయం సింపతిటిక్‌గా కన్‌సిడర్ చేస్తామని మీ ద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ...య రాములుగారు డిమాండు బుక్స్ సైక్లోస్టయిల్ చేస్తున్నారు ప్రింట్ ఎందుకు చేయలేదు అన్నారు. ప్రింటింగ్ ప్రెస్‌లో చాల పని ఉండడంవల్ల సైక్లోస్టయిల్ చేసి తొందరగా యివ్వాలని ఆ ధోరణిలో యిచ్చాము ప్రింట్ చేసే పరిస్థితి ఎప్పుడు ఏర్పడుతుందో అప్పుడు తప్పక ప్రింట్ చేసిన కాపీలు తప్పక సప్లయి చేస్తామని చెపుతున్నాను. ఉర్దులో యిచ్చినవి, కీలాజార్ టైప్ రైటర్‌లో క్లియర్‌గా విజిబుల్‌గా లేదు అన్నారు. వచ్చే సంవత్సరం నుంచి కుష్కర్ దానిలో వ్రాయించి దానితో సైక్లోస్టయిల్ చేయిస్తాము వచ్చే సంవత్సరం ఈ బాధ ఉండదు అని మనవి చేస్తున్నాను.

ఓంకార్‌గారు ఎన్నో మెషిన్స్ ఐడిల్‌గా పెట్టి ప్రైవేటు ప్రెసెస్‌కు పని చూపిస్తున్నారు, మాలపైడి ఇంటెన్షన్‌తో చేస్తున్నారు అన్నారు. నాకు తెలిసినంతవరకు అటువంటిది ఏమీ లేదు వారు అటువంటి అనుమానం పడవలసిన అవసరం లేదు అయినా మరొకసారి దీని విషయం తెలుసుకుంటాను అటువంటిది ఏమి జరగలేదని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ప్రెస్‌లో పని చేసే వారికి ఇండ్లు కట్టించాలని అన్నారు జి.ఎ.డి లో ప్రతి డిపార్టుమెంటుకు ఎట్లా అవసరాలు ఉన్నాయో తమకు తెలుసు ఎట్లా కట్టాలి అని కాంప్రహెన్సివ్ స్కీమ్ ఆలోచిస్తున్నారు కాబట్టి దాని విషయం కూడ విచారణ చేయబడుతుందని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను వెంకయ్యనాయుడుగారు అసెంబ్లి ప్రొసీడింగ్స్ తొందరగా ప్రింటుకావాలని పార్లమెంటులో ఉన్నట్లు రెరోజుల లోపలవచ్చేస్తే రిఫరెన్స్‌కులాభపడుతుందిఅన్నారు రిఫరెన్స్‌కు లాభ పడుతుంది, ఆ విధంగా చేయాలని అనుకుంటున్నాము నాలుగు సంవత్సరాలది బ్యాక్‌లాగ్ ఉండె చాల వరకు తీసివేశాము. ఒక్క సంవత్సరమో ఎంతో బ్యాక్ లాగ్ వున్నది. తొందరగా క్లియర్ చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అసెంబ్లి ప్రిమిసెస్‌లో ఒక ప్రెస్ పెట్టాలని డిమాండ్ చేశారు దాని విషయం కూడ మేము ఆలోచిస్తామని చెపుతున్నాను. వారే, వారు ఇంకొక విషయం కూడా చెప్పారు, ప్రింటింగ్‌లో కొన్ని తప్పులున్నాయన్నారు. లచ్చన్నగారి పేరు ప్రక్కన జనతాపార్టీ లీడర్ అని వ్రాశారు, అపోజిషన్ లీడర్ అని ఎందుకు వ్రాయలేదు? అన్నారు. అది నిజమే మేము చూశాము కాని, మాకు కనిపించలేదు ఆ తప్పు, వారికి మాత్రం కనిపించింది. ఇకముందు యిటువంటి లోపం లేకుండా చేస్తామని చెబుతూ, యీ డిమాండును ఆమోదించవలసింగా అందరిని ప్రార్థిస్తూ నేను సెలవుతీసుకుంటున్నాను

2.30 p. m. Sri M·M Hashim:—Sir, I have moved demands for Police, Jails and Fire services Deliberations have taken place from the Opposition sid, from Treasury Benches and Hon'ble members have also spoken,

which we have been hearing all the time No doubt, there are some constructive suggestions which are most welcome but there are some wild allegations too By that what feel, instead of getting the results which Hon'ble members are expecting if we have watched and if we are alert, we can get better results. If we go on harping in the same old style, when we want them to change from the old style and our old methods of dealing with them should also be changed. Previously officers and authorities used to exploit them, according to their needs according to their own wants and ultimately after getting all the work extracted by them in way of protection for their families ; protection for their palaces and for each and every thing and ultimately when time comes, they used to be sent to gallows and jails Now in the changed conditions, if we have the same behaviour for getting all the protection from morning till evening, he (the Police man) works day and night and ultimately what is the result he gets in different form, from that of British Raj days. Our Hon'ble Member Sri Ch. Rajeswara Rao made some good suggestions, definitely we will consider them We will see that those suggestions are enforced, because they are in the interest of the people.

Mr Naidu has also suggested certain things and definitely we will examine those suggestions and we will work for that But, Sri M. Omkar has said so many things. I am afraid if he calls a policeman, a criminal, and a decoit, it will become a very horrible thing for me to move in a village in the condition, as he has described a police station If I am of that type of man which Sri M Omkar has described, I don't think any body could move, leave alone Sri M Omkar, in the area, from where he comes. I accept that here and there, there are some defects As a human being we must have some sympathy. Suppose we find the Police man guilty, enquiry will take place and he will be punished. From morning till evening they go on saying something or the other about the police man and at the same time you have to realise very well, if that policeman, whatever he may be, whether he is of Sri Omkar type, or of Sri Ch. Rajeswár Rao type or of the type of what Sri M Venkaiah Naidu has said, to change that type, it becomes ultimately very difficult, and for us to move. No body will be safe. Don't think we can move about in this manner. Our children cannot move about, and for the information of Sri M. Omkar and other Hon'ble members ,let me state, that in our city of Hyderabad, there was a case, where a baby had been taken away with a conspiracy and the parents were in dying condition They were nervous. All round the clock we had to see to the safety of the baby and get over the situation

We got those culprits arrested and handed over the baby safe to the parents It might have been seen in other states that they have eve y facilitiys like, equipment, reinforcement and every thing at thei- commamand, even then they have failed. You might be knowing that there were so many occasions like that and I need not refer to those cases. My only plea to my Hon'ble members is, to give one of two pats I can stand guarantee to see that the corruption and the inefficiency is stopped from the Department. But you just try to pat them sincerely. You are telling in so many ways and types one or two touching points I dont't know whether they are crocodile tears or really affectionate ones The common man understands, because he works from morning till evening He understands my language also and he understands the language of Mr Omkar So, my point again and again is that we are making our best efforts to get the better results. As Mr. Naidu said competition and comparison on healthy grounds is always good. Mr. Naidu also told that it seems that the Chief Minister once said that there were worst conditions in other States and that our State w as better That is not the point here. When I mention this repeatedly before my Hon'ble friends and members, when it comes in the Press, where a man who is loosing his heart and where everybody is condemning, hegets a hearty-pat and encouragement and there comes a new life in the police, man and he will understand that really what Mr Naidu said that this is not British Raj, and what policeman used to do them Now after all our people are there They are really serious. So we must also act seriously in that manner. That is their feeling.

To make their lot better, as far as their Housing and pay-scales are concerned, the recommendations of the Pay Revision Commission are awaited. For Housing we got some sanction and we are expecting some more I think all of you must have gone through my statement which was laid on the Table of the House with all the details, I need not repeat it here, as my Hon'ble members are feeling hungry.

Sri S. Jaipal Reddy:—Sir, in this respect what the Home Minister told, is correct and right one

(... laughter)

Sri M.M. Hashim:— Sir, Later, Mr. Jaipal Reddy will agree tha more or less on all points I am correct and right.

Beacause, what all I am talking, I am doing it is from their points and because of their co-operation. I have to congratulage them fo their co-operation We have avoided many difficulties and trouble in the city and in our state with their co-operation. In Adoni they hav

co-operated with us, and in city they have co-operated with us In students' problems, they have co-operated with us Police is definitely doing all better because of their co-operation If the co-operation not there, and if there is instigation, you know where they may land, which I need not say Definitely, their co-operation is there and we are thankful for that and we are always looking forward for their good suggestions We always want that they should come forward in advising us and rectifying and correcting the defects This attitude will create a kind of fear of the Opposition and the Members, and that is why the Police department will always work with more alertness They are also trying to give better results and whatever they have given now, they have given very good results Last years' situation was entirely different, but since we have taken over, we are seeing that Police is working very sincerely They are understanding and they will understand more and more The Police must be given proper education Some of the Hon'ble members say, and I also say that we should make them them realise that "it is your own Police", and it is not British Raj Police or some other Police It is our own people Our own people are there. Our own sons and brothers are there In that spirit it has to be taken up and then the Police department will be able to do better service

The Army man who fights the battles, takes rest in the barracks 2-40 p. m. but see the misfortunate Police man. From morning till night he has to go round and round the places and sometimes, when Bombs are found in a House, like our Member (the present incident) then, the whole night the police man has to watch there, investigate there and there are so many other incidents, for which he has to go and work day and day out, in different situations Keeping all these aspects in view, I accept when some members have spoken about corruption Definitely it is the society's defect You are also humanbeings . They are also human beings You forgive them as divine I do accept tha here and there such things might be there. But whenever such things are brought to outr notice, we are taking serious notice and we are punishing them and the result is before us. They have been punished they have been suspended and even transferred and especially we always look forward to such information from the Hon'ble members. If they have specific cases, not just allegations or any chase type of things; we will definitely go through that and ultimately we will get the things rectified. So, whenever there is corruption charges, if any specific case is brought to our notice , we can do a lot I accept that the Police department is getting modernised crimes. The criminals are also learning new matters.

(laughter).

Recently there was radear system to check the speed The moment the vehicles come in the area, they are getting a signal (like pip pip pip .) which warning that "Policemen are staying there to catch them". The criminals have got that kind of instrument investigated and attached to their cars The moment they get the sound, they get the information, and getting themselves free Now the Police have evolved another system to jam (the system of criminals) So, these kinds of things are going on Something we are learning from them and something they learn from us.

The present menace in the city is about traffic, because of slow moving traffic, *i e*, lorries etc The present traffic system and the arrangements were meant for 10 to 12 lakhs of population. Now-a-days we are having nearly 25 to 30 lakhs of population and it is a well known fact that still more and more is increasing That is why we are having this problem Last year, I had also discussed about the aspect with the Government and on the basis of the discussions with the department, the Commissioner has formed an Advisory Committee We are consulting wtih this Committee in this city and they are drawing aline as to how to face the traffic menace, and there are other forms also, where we have been discussing We had a meeting of the Consultative Committee also where their suggestions would also be taken into consideration.

So, the police department is well planning and I need the co-operation of the Members in that affair, because now and then, foot-path man may suffer. Your own brother who is having a shop may suffer. If we look to that suffering we will be able to solve the traffic problem ? So, I need the co-operation of Members If all of you and every public representative feel that is good, it is going to give the good results. But there is a time factor and various other factors have been considered and new methods have been evolved and now it is giving very good results.

If more co-operation is there, we will be definitely get success. Now and then, if you bring more things either to my notice or of the notice of the Government, they will be rcetified. About the slow moving traffic some of the members have elsewhere suggested in their talks. The problem of the traffic in one side and in another side, it is the human problem. So we have to look for both the things and work out a plan. All are aware I hope, that long back, Rikshas have got fixed some scootor type of motor but unfortunately that type didnot worked well. So, some more new plans are being worked out. If the plans are

worked out successfully, then only the question of slow moving traffic will be solved Other wise it is unimaginative and nobody can remove that slow moving traffic

Modernisation of police force is seen by all the Members. We have brought two new ranges at Karimnagar and Anantapur), development of Computor system, two posts of Deputy Commissioners and Armed Reserve Platoons, new cricles at Managalagiri, Ponnur and Koretla, and new Police Station each one at Chilakaluripeta and Ratila of Khammam District The Intelligence wing at the State head£ quarters has been recorganised The District city special branch was also strengthened On the basis of these recommendations, the moderanisation of police force have been taken at this level In the scientific computor system, in the Phase-II, the cost amounted to Rs 4 50 lakhs; while the cost of wire-less equipment, training and purchase of vehicles, altogether the expenditure has come upto Rs 40 5 lakhs. Apart from this, we are developing our Forensic Laboratory and it is giving very very good results in detceting crimes

In the statement, placed on the Table of the House, various reformatory measures to improve the living sonditions of the inmates have been dealt with. Jail traning·school has been started recently to train the staff of the jail in modern concept of correctional services as well as physical training, as my friend suggested. On an experimental basis, a wage system was introduced in the Central Jail at Hyderabad in July. This has benefitted 371 prisoners who earned a total amount of Rs 13,000 approximately This scheme will be revived and this system will also be extended to other jails, depending upon the availability of funds.

During this year, two Fire Stations were opened one at Chandulal Baradari and the other at Moulali and an amount of Rs. 33.38 lakhs is proposed to be provided for replacing the old vehicles. New fire stations are being sanctioned to extend feasibillity to signal units. The cost involved for fire stations is Rs. 5.2 lakhs. Out of 209 talukas in the State, fire stations are only at 66 taluk headquarters. To provide fire stations at the remaining talukas, we have been trying to get assistance from the Government of India. We will do our best to meet the demands of the Members, as they wanted fire stations at every taluka.

Sir, once again I thank the Hon. Members for their cooperation.I promise them this-that the Government will do its best to curb all the irregularities which they have pointed out and we seek their co-operation

I would now request them to withdraw all the cut motions and vote for the Demand

Sri M Omkar :—I would like to put a straight question to the Hon'ble Minister regarding law and order situation in our State Now in the prevailing condition, neither the politicians nor the women nor the children nor the Harijans, Girijans and weaker sections have protection When the law and order situation is deterorating day by day how can our Minister be content with the present situation Similarly when the Police is resorting to killings in the police lock-ups, rapes, torture, encouraging gambling dens, developing contacts with those theives who are encouraging thefts when all these sorts of things are being committed by the Police Department, how can you be satisfied that everything is all right and it is only a question of setting right simple matters here and there Unless you face the situation you cannot improve these things I tell you, compared to last year, the law and order situation has become worse this year and it is still going worse.

Mr Deputy Speaker —The Minister has made a statement now on the general isssue

Sri M Omkar —I have raised a specific issue of law and order situation which is deteriorating day by day

2–50 p.m. *Sri M Venkaiah Naidu* —I mentioned about the Cabaret dances in the city hotels Is there any proposal with the Government to cancel permission for such hotels as Nagarjuna and Maharaja, etc , Secondly is there any plan with the Government to curb the Cotton Market 'matka' and Amusement Parks in the State?

شری امان‌اللہ خاں :— جناب اسپیکر صاحب۔ ہوم منسٹر صاحب نے جوابات دیئے ہیں اون سے ایسا معلوم ہوتا ہیکہ وہ ہوم منسٹر نہیں بلکہ پولیس پروٹیکشن منسٹر ہیں۔ پولیس ڈپارٹمنٹ میں کرپشن کے تعلق سے محترم ہاشم صاحب کے جوابات سے یہ معلوم نہیں ہوتا کہ وہ اس کو دور کرنے کے لئے کیا اقدامات کئے ہیں۔ ہاشم صاحب کی سیاسی زندگی معمولی معیار سے زیادہ ہے۔ وہ جانتے ہیں کہ پولیس مین کرپشن کیسے ہوتا ہے۔ ایک ایک ناکہ ۲۰-۲۵ اور ۳۰-۴۰ ہزار روپیہ میں ہراج ہوتا ہے۔ افضل گنج کا ناکہ گزشتہ سال ۵۰ ہزار میں ہراج ہوا جو سب انسپکٹر اور سرکل انسپکٹر ہیں اونہیں عوام کے جذبات کو ملحوظ رکھ کر کام کرنا چاہئے۔ جو لوگ پولیس میں کوئی شکایت لیکر آتے ہیں تو فوراً اوس پر انوسٹگیشن کرنا چاہئے۔

شہر حیدر آباد میں لا اینڈ آرڈر کا ایک اہم مسئلہ ہے۔ شہر حیدر آباد گڑسے خانوں اور شراب خانوں اور جوئے خانوں اور کیبرے ڈانس کا شہر سا ہوا ہے۔ تہیری انسس،، " میں روزانہ لاکھوں کا الٹ پھیر ہوتا ہے۔ سلی باؤلی کے پاس ایک بہت بڑا جوئے خانہ ہے جہاں پر سختی سے ریڈ کیا گیا لیکن نہیں معلوم کہ ریڈ کرتے وقت ڈی۔ ایس۔ پی کو کہاں سے ٹیلیفون آیا کہ وہ ریڈ روک دیا گیا۔ جب ہم برائیوں کو بیان کرتے ہیں تو اس سطح نظر سے نہیں سوچنا چاہئے کہ یہ اپوزیشن کی طرف سے کہا جا رہا ہے بلکہ یہ سوچنا چاہئے کہ یہ برائیاں ہمارے سماج میں کے لئے ایک مسئلہ بنی ہوئی ہیں۔ منسٹر صاحب نے ایک مثال دیتے ہوئے بتایا کہ ایک معویہ بچے کو ۲۴ گھنٹوں کے اندر ہی بر آمد کر لیا گیا۔ یہ قابل ستائش ہے۔ لیکن اس کے ساتھ ساتھ پولیس میں جو برائیاں ہیں اون کو بھی دور کرنا چاہئے۔ سب انسپکٹر اور ایس۔ پی رینکس میں جو کرپشن چل رہا ہے اوس کو بھی دور کرنا چاہئے اس کے علاوہ آج کل شہر میں ٹریفک کا مسئلہ جو شدت اختیار کر گیا ہے اوس کو بھی حل کرنا چاہئے۔ مجھے امید ہیکہ محترم منسٹر صاحب اس پر توجہ فرمائیں گے۔

శ్రీ బి రామారావు:—అధ్యక్షా, ఇందుగలడు అందులేడు చక్రి ఎందెందు వెదకి చూచిన అందందే గలడు అని చెప్పి ప్రహ్లాదుడు చెప్పినట్లు ఈ వేళ ప్రజలు కూడా చెపుతున్నారు. వారు కూడా చెపుతున్నారు మా ఏరియాలో మాత్రము పరిస్థితి అధ్వాన్నముగా ఉంది మాకు శెట్టి గారని డి.ఐ జి. ప్రస్తుతం ఉన్నారు. ఆనాడు సుబ్బిశెట్టి చింతామణి వల్ల అంతా పోగొట్టుకున్నాడు ఈ శెట్టిగారు నంబియార్ కేసులో పోగొట్టుకొని అక్కడికి వచ్చారేమో కాని మా ఏరియాలో కాకినాడ మొదలుకొని జగ్గయ్యపేట దాకా అన్ని వింతలూ, విడ్డూరాలు సాగుతూ ఉన్నాయి. నేను ఇదివరకు కాల్ అటెన్షన్ మూవ్ చేశాను.

తరువాత, ఇంకొక విషయము జంగారెడ్డిగారు చెప్పారు. మంత్రిగారు పెద్దలు, చాలా మంచి వారని వారు చెప్పినట్లుగా అందరూ అంగీకరించారు. ఈ పెరోల్స్ విషయములో దేవుడు వరమిచ్చినా పూజారి వరమివ్వడని మంత్రి గారు పెరోల్స్ అంగీకరించినా సెక్రటేరియట్లో మాత్రం అవి ఇవ్వడం జరగడం లేదు. ఒక ఉదాహరణ చెపుతాను. ఒక కేసులో ఒక స్త్రీకి శిక్ష వేస్తే ఆవిడ రాజమండ్రి జైలులో ఉంటోంది. ఆవిడ శిక్ష అనుభవిస్తూ ఉంటే భర్త చనిపోయాడు. ఆమెకు పెరోల్స్ విషయములో వెడితే పోలీసు వెరిఫికేషన్ కావాలి అంటే, అధ్యక్షా, మరి గాజులు ఎక్కడ బద్దలు కొట్టాలి? మంత్రిగారు పెరోల్ సాంక్షను చేస్తే అక్కడ సెక్రటేరియట్ లో ఇవ్వడం లేదు. ఈ విషయములో మంత్రి గారిని తగు చర్య తీసుకోవలసినదిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

3-00 p. m. శ్రీ బి. బాలయ్య — అధ్యక్షా, అధ్యక్షా, హోమ్ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును బలపరుస్తున్నాను. చాలా చోట్ల జరుగుతున్న దౌర్జన్యాల గురించి, ఖూనీల గురించి గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. పోలీసులను చిన్నచూపు చూడటం మంచిది కాదని నా అభిప్రాయం. గ్రామాలలో దౌర్జన్యాలు చేసేవారిని, దొంగతనాలు చేసేవారిని రక్షించే మనుష్యులు వున్నంత వరకూ పోలీసులు వాటిని అణచలేరు. అందువల్ల గ్రామ కమిటీలు వేసి ఆ కమిటీలకు పోలీసులు, పోలీసులకు ఆ కమిటీలు సహకరించేటట్లు చేయాలి. గ్రామాలలో ఒక సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ జ్యూరిస్డిక్షన్స 20, 30 మైళ్ళ దూరం వుంటుంది. అతను ఆ ప్రాంతాలు వెళ్ళాలన్నా, రక్షణ చర్యలు తీసుకోవాలన్నా అతనికి వెహికల్ వుండాలి. గ్రామ కమిటీలు సహకరించేట్లు వుండాలని సూచిస్తున్నాను.

శ్రీ జి. సైదయ్య — గజ్వేల్ తాలూకాలో ఒక మునిసిఫ్ కోర్టు ఏర్పాటు చేయాలి. సిద్దిపేటకు 50, 60 మైళ్ళు పోవాలంటే బీద ప్రజలు డబ్బు ఖర్చు పెట్టుకోలేక ఇబ్బంది పడుతున్నారు కనుక గజ్వేల్‌లో ఒక మునిసిఫ్ కోర్టు ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri M. M Hashim:—I have taken note of all the valuable suggestions which the hon Members have given and I will work on them.

శ్రీ కె.వి. పతి — నాంపల్లి, హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు రైల్వే స్టేషన్‌లో ఆటోవారు ఏ ప్యాసెంజరు అడిగినా రానని చెబుతున్నారు. ప్రయాణీకులు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. బస్ స్టేషన్‌లో మాత్రం పోలీసులు క్యూ ఏర్పాటుచేసి ఆటోలు ఇప్పిస్తున్నారు కాని రైల్వేస్టేషన్స్‌వద్ద అటువంటి ఏర్పాటు లేదు కనుక సికింద్రాబాద్, నాంపల్లి, కాచిగూడా రైల్వేస్టేషన్స వద్ద అటువంటి ఏర్పాట్లు చేయించాలి.

Sri N.S N. Reddy:—In his reply the hon'ble Minister has not said any thing about the burning of the National Flag I want to know whether it is an offence or not and what action is taken against the culprits?

Sri M.M Hashim:—First, regarding the suggestion about auto ricshaws I will ask the Department and see that an arrangement is made within the ControlRoom itself in such a manner that complaints could be looked into. As it is, we have made arrangement in Secunderabad station and Gowliguda Chaman. Regarding the National Flag incident the Government deputed the D.I.G. Crime Branch to look into the matter and necessary action will be taken after his report.

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— అధ్యక్షా, న్యాయ పరిపాలనా డిమాండు మీద 7 మంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడారు. చాలా మంచి సలహాలు ఇచ్చారు. న్యాయ పరిపాలన రాజ్యాంగంలో 227-235 ప్రకరణలలో హైకోర్టు జ్యూరిస్డిక్షన్‌లో సూపరింటెండింగ్ పవర్స్ వారికి ఇచ్చింది. న్యాయ పరిపాలనలో జాప్యం జరుగుతున్నదనే మాట వాస్తవంకాదు. ప్రస్తుతం భారతదేశంలోని

అన్ని హైకోర్టులలో కంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టులో, క్రింద సబార్డినేట్ కోర్టులలో కేసులు త్వరగా డిస్పోజ్ అవుతున్నాయి ఈ మధ్యనే డెప్యూటీ ప్రధానమంత్రి జగజీవన్ రామ్‌గారు హైదరాబాదు వచ్చినప్పుడు మాట్లాడుతూ ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టులో కేసులు త్వరగా డిస్పోస్ అవుతున్నందుకు వారిని అభినందించారు లాండ్ సీలింగ్ కేసెస్ విషయంలో 7187 సి.ఆర్.పి.లు వస్తే 4346 సి.ఆర్ పి లు డిస్పోజాఫ్ చేయడం జరిగింది. 1978కి 2841 సి.ఆర్.పి లు పెండింగ్‌లో వున్నాయి. నలుగురు జడ్జిలు కేవలం ల్యాండ్ సీలింగ్ కేసులను సి ఆర్.పి. క్రింద పూర్తిచేయటానికి కూర్చుని రోజూ డిస్పోజాఫ్ చేస్తున్నారని మనవి చేస్తున్నాను ఓంకారుగారు ప్రతి తాలూకాలో కోర్టులు ఏర్పాటు నిర్ణయం ఏమైనదని అడిగారు. ప్రతి తాలూకాలో నిర్ణయించిన కేసుల మేరకు సంఖ్య ఉంటే ఆ తాలూకాలో కోర్టు ఇవ్వబడుతుంది 78-79 లో పది కోర్టులు శాంక్షన్ చేశాము. చట్టాలు కేవలం భూస్వాములకు ఉపయోగపడేవిగా వున్నాయి, సామాన్య మానవుడికి అందుబాటులో లేవు అని ఓంకార్‌గారు చెప్పారు. అందులో యదార్థం చాల తక్కువగా వుందని భావిస్తున్నాను. ప్రస్తుతం చేస్తున్న చట్టాలు, ముఖ్యంగా ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత చేస్తున్న చట్టాలు సంఘంలో వున్న బీదవారికి, క్రిందవున్నవారికి అనుకూలంగా వుండేట్లుగా వారికి సహాయం అందజేసేట్లుగా వుంచటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నది. అలాంటి చట్టాలు తీసుకువస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. జి.పి లు పి.పి లు సరైన పంథాలో జరగడంలేదని ఓంకార్ చెప్పారు. హైకోర్టువారు, క్రింది కోర్టులవారు రికమెండ్ చేసినవే మేము తీసుకుంటాము జిల్లాకలెక్టరు, జిల్లా జడ్జి రికమెండ్ చేసిన పేర్లలో ఆ మూడు పేర్లలో ఏది మంచిదో, చూసుకుని, మెరిట్స్, డీమెంట్స్ చూసుకొని సాధ్యమైనంతవరకూ మొట్టమెదటి పేరునే సెలక్టు చేస్తున్నాము దానిలో లోపాలు లేవని మనవి చేస్తున్నాను శ్రీ హెచ్. సత్యనారాయణగారు మంచి సలహాలు ఇచ్చారు. కర్నూలు పట్టణంలో మూడు కోర్టులు కలిసి వున్నాయి. ఆదోనిలో మిగిలిన చోట్ల పెడితే ఉపయోగంగా వుంటుందని చెప్పారు. ఆ రోజుల్లో కర్నూలులో వున్న కేసులు బట్టి, వత్తిడి బట్టి అధికంగా వున్న కారణంగా అక్కడ మూడు కోర్టులు పెట్టడం జరిగింది. ఎక్కడ అవసరం వుంటే అక్కడకు షిఫ్టు చేయటానికి ప్రభుత్వం ఆలోచించి తగిన చర్యలు తీసుకుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. వారు క్వార్టర్స్ గురించి చెప్పారు. క్వార్టర్స్ కట్టటానికి ప్రభుత్వం 4 కోట్లు ఎలకేట్ చేసింది. ప్రతి సంవత్సరము 40 లక్షలు తీసుకుని క్వార్టర్స్ కట్టడానికి, భవనాలు నిర్మించడానికి ఎలొకేట్ చేస్తున్నాము. అందులో జాప్యం వుండదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం కొత్త బిల్డింగులు ఓపెన్ అయ్యాయి. ఆ భవనాలలోనే వీరికి కూడా ఏర్పాటు చేస్తే వారి మర్యాద కాపాడినట్లు అవుతుందని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది వాటిలో లోపం జరగదని హామీ ఇస్తున్నాను. జిల్లా మునిసిఫ్స్‌కు, సబ్ జడ్జిలకు రెమ్యునరేషన్ తక్కువగా వుందని వారు చెప్పారు. పే కమీషన్ రిపోర్టు రావాలి. కోర్టు నుండి రికమెండేషన్సు రావాలి. అవి వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వం తప్పకుండా పరిశీలించి తగిన విధంగా చేయగలదని హామీ ఇస్తున్నాను.

ఇంకొకటి రాజేశ్వరరావు గారు మాట్లాడుతూ రెండు విషయాలు చెప్పారు. నేరాన్ని ఎక్కడికక్కడ నిర్ణయం చేసేదానికి కొన్ని కోర్టులు పెడితే బాగుంటుందని ప్రాక్యురేటర్సు ఆఫీసు పెడితే బాగుంటుందని చెప్పారు. ఇప్పటికే మన రాష్ట్రములో సంచార న్యాయస్థానాలు పని చేస్తున్నాయి. హైదరాబాదులో మూడు, గుంటూరులో ఒకటి, విజయవాడలో ఒకటి సంచార న్యాయస్థానాలు పని చేస్తున్నాయి, వారు చెప్పిన సలహా మేరకు అదే విధంగా పని చేస్తున్నాయి. వారు చెప్పింది ప్రతి కేసు ఎక్కడికక్కడ చేయాలనేది ప్రభుత్వం పరిశీలన చేసిన తరువాత ఏ విధంగా ఏ సౌకర్యాలు చేకూర్చితే వారి సలహా ఎంతవరకు జరుగుతుందనేది పరిశీలన చేయవలసి వుంటుంది.

3-10 p.m. ఒక డిలే యిన్ ఫైలింగ్ కౌంటర్ ఎఫిడవిట్స్ హైకోర్టును దృష్టిలో వుంచుకొని చెప్పారేమో కాని ఇప్పుడు 12 మంది గవర్నమెంటు ప్లీడర్సు వున్నారు. వారికి సహాయం చేయడానికి యింకొక యింకొక 12 మంది ఎసిస్టెంట్సును యిచ్చాము. మొత్తం 24 మంది గవర్నమెంటు ప్లీడర్సు వున్నారు. ఏలాంటి డిలే జరగడం లేదు. రిట్ వేస్తే ఆరు నెలల్లో అయిపోతున్నది. కోర్టులో కేసులు తక్కువ వున్నవని చెబుతున్నారు. రిట్ వేస్తే మూడు నెలల్లో తిరిగి వస్తున్నది. డిలే ఏ విధంగాను జరగడం లేదు, 24 మంది గవర్నమెంటు ప్లీడర్సు వారికి కావలసిన రిపోర్ట్సు తీసుకొని వెంటనే కౌంటర్సు వేస్తున్నారు. డిలే ఏమీ లేదు.

గులామ్ సిందానిగారు మద్నూరులో కోర్టు స్థాపించాలని అడిగారు. అక్కడ కేసులు ఎన్ని వుంటున్నవి? 15 అయినా ఒరిజినల్ సూట్సు వుంటేగాని సాంక్షన్ చేయడానికి లేదు. అక్కడి విషయం పరిశీలన చేయమని హైకోర్టు వారిని అడిగాము. భీమవరంలో కోర్టు కొరకు హైకోర్టు రికమండు చేసింది యింకా చేయలేదని రామచంద్రరాజు గారు అన్నారు. హైకోర్టు రికమండు చేస్తే ఫైనాన్సియల్ పొజిషను చూచుకొని తప్పకుండా యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. సైదయ్య గారు గజ్వేల్లిలో మున్సిఫ్ కోర్టు పెట్టాలని అన్నారు. కేసులు తగినన్ని లేవని రిపోర్టు వచ్చింది పరిశీలన చేసి తెలుపుమని మళ్లీ వ్రాయడం జరిగింది. ఆ రిపోర్టు రాగానే అప్పుడు ఏర్పాటు చేస్తామని చెబుతున్నాను. ఈ విధంగా రాష్ట్రములో న్యాయపాలన నాలుగు పాదాల మీద నడుస్తున్నది. ఎలాంటి లోపం లేదు. ఇప్పుడు నడుస్తున్న న్యాయపాలనను మీరందరు బలపరుస్తూ కట్ మోషన్సును విత్ డ్రా చేసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వీరారెడ్డి :—ఆత్మకూరులో కోర్టు గురించి చెప్పలేదు.

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :— హైకోర్టు రికమండు చేసింది. ప్రభుత్వ కన్సిడరేషనులో వుంది.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా, లీగల్ ఎడ్ టు ది పూర్ విషయములో వారి ఆలోచన ఎలా వుంది? గ్రామాలలో అది సరిగా అమలు జరగడం లేదు.

తహసిల్దార్లు పట్టించుకోవడంలేదు. లీగల్ ఎడ్ టు ది పూర్ అనేది కోర్టులోనే ఒక భాగంగా పెడతారా? భూసంస్కరణల అమలులో అది చాలా అవసరం.

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు — లీగల్ ఎడ్ టు ది పూర్ అనేది సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించింది

శ్రీ బి. సమ్మయ్య — పరకాల కోర్టు గురించి చెప్పలేదు. అది రెంటెడ్ బిల్డింగులో వుంది అది చిల్లరకొట్టులాగా వుంది. వచ్చే ప్రజలు కూర్చోడానికి చోటు లేదు. సబ్ జైలు బిల్డింగు వుంది. దానిని రిపేరు చేసి ఎక్స్‌టెన్షన్ చేయిస్తారా? లేక కొత్త బిల్డింగు సాంక్షన్ ఇస్తారా?

శ్రీ శ్రీనివాసరావు — అచ్చంపేట కోర్టు గురించి చెప్పాలి.

శ్రీ కె. వి. సిద్దయ్య — తిరుపతిలో సబ్‌కోర్టు వుంది. అడిషనల్‌గా తిరుపతిలో పెట్టాలన్నప్పుడు రెండు ఒకే చోట ఎందుకు? పుత్తూరులో పెడితే వికేంద్రీకరణ అయినట్లుగా వుంటుంది. దానిమీద ఆలోచన చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు.— అధ్యక్షా, పరకాలలో కోర్టు వ్యవహారం జరిగింది బిల్డింగు కావాలంటున్నారు నాలుగు కోట్లలో ప్రతి సంవత్సరము 40 లక్షలు ఎలాట్ చేస్తున్నాము ఈ సంవత్సరము సాధ్యమైతే తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తాము. అచ్చంపేట కోర్టు గురించి వ్రాసి పంపించాము హైకోర్టు నుండి రావడముతో సాధ్యమైనంతవరకు చేస్తాం. సబ్ కోర్టు తిరుపతిలో వుండాలని, కాదు పుత్తూరులో వుండాలని జగడా జరుగుతున్నది టెక్నికల్ రిపోర్టు తెప్పించుకొని ఎక్కడ మంచిగా వుంటుందో తెలుసుకొని అక్కడ పెట్టడానికి చూస్తాము.

Mr. Deputy Speaker.—I hope the cut motions are not pressed.

Sri M. Omkar.—Sir, atleast Cut Motion No. 139 may be read.

Mr. Deputy Speaker :—All right. The question is:

That leave be granted to withdraw the following cut motions.

To reduce the allotment of Rs. 6, 50, 01, 200 for Administration of Justice by Rs. 100

"న్యాయస్థానాలలో సకాలములో వ్రాతపత్రాలు అందచేయటంలో ప్రభుత్వ ప్లీడర్లు విఫలమైనందుకు నిరసనగా"

To reduce the allotment of Rs. 6,50,01,200 for Administration of Justice by Rs. 100/-

"న్యాయస్థానాలలో భూసంస్కరణల కేసులు సంవత్సరాల తరబడి అపరిష్కృతముగా నుండుటను విమర్శించుచు"—

To reduce the allotment of Rs 6,50,01,2(0 for Administration of Justice by Rs. 100

"న్యాయ నిర్వహణలలో అత్యంత జాప్యము జరుగుచు ఫలితముగా ప్రజలకు అన్యాయము జరుగుతున్నందుకు నిరసనగా"

To reduce the allotment of Rs 6,50,01,200 for Administration of Justice by Rs 100

Since the Government have been adopting partial attitude in appointments of Public Prosecutors and Government Pleaders

To reduce the allotment of Rs. 6,50,01,200 for Administration of Justice by Rs. 100.

Since the Government have miserably failed to provide legal aid to the Scheduled Castes, Scheduled Tribes and the needy poor

To reduce the allotment of Rs. 6,50,01 200 for Administration of Justice by Rs. 100.

Since the Government have not sanctioned First Class Munsiff Magistrate Court at Mulug in Warangal District

To reduce the allotment of Rs 40,11,62,000 for Police Administration by Rs 100.

"మెదకు జిల్లాలో నర్సాపురం తాలూకాలో రక్షిత కౌలుదారుల కబ్జాను కాపాడుటంలో కాని భూస్వాముల దౌర్జన్యముల అరికట్టడంలో కాని ప్రభుత్వము ఆదేశాలు అమలు జరుపడంలో కాని విఫలమైనందుకు నిరసనగా"—

To reduce the allotment of Rs. 40,11,62,000 for Police Administration by Rs. 100

"మెదకు జిల్లా నర్సాపురం తాలూకాలో గ్రామం కౌడిపల్లి అండ్ శివంపేట పోలీసుస్టేషన్ యొక్క భవనముల నిర్మించుటములో విఫలమైనందుకు నిరసనంగా"

To reduce the allotment of Rs. 40,11,62,000 for Police Administration by Rs. 100/-

"పోలీసు శాఖలో అవినీతి లంచకొండి విధానము అరికట్టుటకు క్రమశిక్షణ పెంపొందించుటలో విఫలమైనందుకుగాను నిరసనగా"—

To reduce the allotment of Rs. 40,11,62,000 for Police Administration by Rs. 100/-

"పోలీసు శాఖలో శాస్త్రీయ పద్ధతులు, నూతన మార్పులు ప్రజల పట్ల వుండవలసిన అవకాశం కల్గించటంలో అభివృద్ధి చేయటంలో విఫలము చెందినందుకు గాను నిరసనంగా"—

To reduce the allotment of Rs. 40,11,62,000 for Police Administration by Rs. 100/-

"మెదకు జిల్లా నర్సాపురం కౌడిపల్లి అండ్ శివంపేట్ లో పోలీసుసిబ్బందికి గృహ నిర్మాణములు చేయ్యనందుకు నిరసనంగా"—

To reduee the allotment of Rs. 40,11,62,000 for Police Administration by Rs 100.

"మెదకుజిల్లా నర్సాపురం తాలుకలో జనరల్ ఎన్నికలలో కమ్యూనిస్టు పార్టీ తరపునుండి పనిచేసిన కార్యకర్తలపైన దురుద్దేశముతో పెట్టిన కేసులు ఉపసంహరించనందుకు నిరాకరించినందుగాను నిరసనగా"

To reduce the allotment of Rs 40,11,62,000 for Police Administration by Rs. 100/-

For the failure of the Government in providing vehicles for each police station house

To reduce the allotment of Rs. 40,11,62,000 for Police Administration by Rs 100/-

For the failure of the Government in enhancing the pay scales of the policemen

To reduce the allotment of Rs. 40,11,62,000 for Police Administration by Rs 100

For the failure of the Government in arresting the rompant corruption in the Police Department which is responsible for the lack of popular support to the Police Department

To reduce the allotment of Rs 40,11,62,000 for Police Administration by Rs. 100.

For the failure of the State Government in providing quarters to the Police men.

To reduce the allotment of Rs 40,11,62 000 for Police Administration by Rs. 100.

For the failure of Government in inculcating the sense of service to the people in the minds of the police officers and the policemen

To reduce the allotment of Rs. 40,11,62,000 for Police Administration by Rs 100.

Since the police failed to take action against the Sub-Inspector and Circle Inspector of Police at Panyan Police Station in Kurnool District for their collusion with the thieves and deceiving harassing one Chalia Ram Reddy, retail cloth merchant of Karimitta in Mahaboob Nagar District whose clothes worth Rs. 6005 were stolen on 18-3-1978.

To reduce the allotment of Rs 40,11,62,000 for Police Administration by Rs. 100.

"కరీంనగరం జిల్లాలో ఇందుర్తి నియోజకవర్గము కొయ్యాడ పోలీసు రాణా యస్. టి గారి అక్రమపద్ధతిపై సంవత్సరము గడిచినా యెలాంటి చర్య తీసుకొనందుకు నిరసనగా"

To reduce the allotment of Rs. 40,11,62,000 for Police Administration by Rs. 100.

For failure of the Home Department to curb the increasing rate of crimes in the State.

To reduce the allotment of Rs 40,11,62,000 for Police Administration by Rs. 100

For not repairing the police quarters at police barracks and not providing the electricity, drinking water at police lines, Begumpet, Secunderabad

To reduce the allotment of Rs 40,11,62,000 for Police Administration by Rs. 100

Better wages to the lower cadre in the police departments which might eliminate corruption or promote better status of Law & Order

To reduce the allotment of Rs 3,57,26,000 for Jails Administration by Rs. 100

To criticise the repeated failure of the State Government in implementing far reaching jail reforms intended to mould the mental make up of the convicts

To reduce the allotment of Rs. 3,57,26,000 for Jails Administration by Rs 100

For the failure of the State Government in providing modern amenities in jails to enable the convicts to lead comfortable life.

To reduce the allotment of Rs 3,57,26,000 for Jails Administration by Rs 100

For not providing required amenities to the prisoners and not disposing of the cases reviewed

To reduce the allotment of Rs. 3,57,26,000 for Jails Administration by Rs 100.

For unhygenic conditions in Musheerabad Jail.

To reduce the allotment of Rs 5,31,31,000 for Stationery Printing Department by Rs 100

For the failure of the State Government in treating the press workers as technical workers and enhance their pay scales.

To reduce the allotment of Rs. 5,31,31,000 for Stationery Printing Department by Rs. 100

For undue delay in establishing Government Press at Vijayawada; and giving text book printing and electoral rolls printing to private press

To reduce the allotment of Rs. 5,31 31,000 for Stationery Printing Department by Rs. 100.

For not making available some textbooks to students even after expiry of seven months of the academic year

To reduce the allotment of Rs 2,16,38,000 for Fire Services by Rs. 100

For not establishing fire stations in each taluk head-quarters and for not replacing the outdated fire engines with new one in the existing centres.

To reduce the allotment of Rs 2,16,38,000 for Fire Services by Rs 100

For not providing a Fire Station for each taluk.

The motion was adopted and cut motions were withdrawn.

Mr Deputy Speaker —The question is :

To reduce the allotment of Rs. 40,11,62,000 for police administration by Rs 100 since the Government have failed in maintaining Law and Order giving protection to ladies, giving protection to S.C , S T and other weaker sections, and the police is siding the landlords, corrupt officials, and declared Sircilla and Jagityal taluks in Karimnagar District as disturbed areas; and the police as such is resorting to killings, tortures, molestations, encouraging thefts and several corrupt malpractices.

The cut motion was lost.

Mr. Deputy Speaker :—Now I will put the Demands to vote :

The question is :

" That the Government be granted a sum not exceeding Rupees 5,31,31,000 under Demand No XV - Stationery and Printing Department "

" That the Government be granted a sum not exceeding Rupees 40,11,62,000 under Demand No. XIII - Police Administration "

" That the Government be granted a sum not exceeding Rupees 3,57,26,000 under Demand No. XIV - Jails Administration."

" That the Government be granted a sum not exceeding Rupees 2,16,38,000 under Demand No. XVII - Fire Services."

" That the Government be granted a sum not exceeding Rupees 6,50,01,200 under Demand No. III - Administration of Justice."

At this stage Sri S. Jaipal Reddy and other Opposition Members pressed for a division The House divided thus

Ayes 71, Noes 15, Neutrals · Nil

The motions were adopted and Demands granted

Mr. Deputy Speaker .–the House now stands adjourned till 8 30 A.M. tomorrow.

3-13 p. m. (The House then adjourned till 8 30 A M on Friday, the 9th March, 1979).